

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGKAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA**

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN	(Halaman 1)
USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M. 18(1): ■ Tindakan Korea Utara Menyerang Korea Selatan - <i>Y.B. Tuan Salahuddin Haji Ayub (Kubang Kerian)</i>	(Halaman 17)
RANG UNDANG-UNDANG: Rang Undang-undang Perbekalan 2011 <u>Jawatankuasa:-</u> <u>Jadual:-</u> Maksud B.25 Maksud B.27 Maksud B.28	 (Halaman 20) (Halaman 31) (Halaman 77)
USUL-USUL: Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat Usul Anggaran Pembangunan 2011 <u>Jawatankuasa:-</u> Maksud P.25 Maksud P.27 Maksud P.28 Meminda Jadual Di Bawah P.M. 66(9) – Memotong RM10 Gaji Menteri Kerja Raya Meminda Jadual Di Bawah P.M. 66(9) – Memotong RM10 Gaji Menteri Pengangkutan	 (Halaman 19) (Halaman 20) (Halaman 31) (Halaman 77) (Halaman 31) (Halaman 77)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, P.S.M., S.P.D.K., S.U.M.W., P.G.D.K., J.S.M., J.P.
2. Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S. J.B.S., J.S.M. (Santubong) – PBB
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Ronald Kiandee, A.S.D.K., P.G.D.K. (Beluran) – UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, D.U.P.N., S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I. (Pagoh) – UMNO
3. Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon – *Senator*
4. “ Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Tan Sri Bernard Giluk Dompok, P.S.M., S.P.D.K. (Penampang) – UPKO
5. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Padang Rengas) – UMNO
6. “ Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.J. (Sembrong) – UMNO
7. “ Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, Dato' Seri Utama Dr. Rais Yatim, S.J.M.K., S.S.A.P., S.P.N.S., D.S.N.S. (Jejebu) – UMNO
8. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Nor Mohamed bin Yakcop, (Tasik Gelugor) – UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Sri Peter Chin Fah Kui, S.S.A.P., P.G.B.K., P.B.S., A.B.S. (Miri) – SUPP
10. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, D.S.A.P., P.G.D.K., D.M.S.M. (Semporna) – UMNO
11. “ Menteri Pengajian Tinggi, Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin, D.S.P.N., S.M.J., P.I.S. (Pasir Gudang) – UMNO
12. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Sri Mustapa bin Mohamed (Jeli) – UMNO
13. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Kota Marudu) – PBS
14. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato' Seri Douglas Uggah Embas (Betong) – PBB
15. “ Menteri Pelancongan, Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen, D.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.K., D.P.M.P., P.J.K. (Raub) – MCA
16. “ Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Datuk Seri Noh bin Haji Omar, D.G.S.M., D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang) – UMNO

17. Yang Berhormat Menteri Pertahanan, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., S.S.A.P., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok) – UMNO
18. “ Menteri Kerja Raya, Dato' Shaziman bin Abu Mansor, D.S.N.S., D.S.A.P., A.N.S., J.P. (Tampin) – UMNO
19. “ Menteri Kesihatan, Dato' Seri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P. (Bentong) – MCA
20. “ Menteri Belia dan Sukan, Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek (Kemaman) – UMNO
21. “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Dr. S. Subramaniam (Segamat) – MIC
22. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. (Bera) – UMNO
23. “ Menteri Kewangan II, Dato' Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun) – UMNO
24. “ Menteri Pengangkutan, Dato' Seri Kong Cho Ha (Lumut) – MCA
25. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil, S.S.A.P., D.G.P.N., D.I.M.P. – *Senator*
26. “ Menteri Luar Negeri, Dato' Sri Anifah bin Aman, S.S.A.P. (Kimanis) – UMNO
27. “ Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Dato' Raja Nong Chik bin Raja Zainal Abidin, D.P.T.J. – *Senator*
28. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir Baharum, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. – *Senator*
29. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Sri Idris Jala – *Senator*
30. “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato' Wira Chor Chee Heung (Alor Setar) – MCA

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup (Pensiangan) – PBRB
2. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Liew Vui Keong, P.G.D.K., A.D.K., J.P. (Sandakan) – LDP
3. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad (Mersing) – UMNO
4. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I, Dato' Joseph Salang anak Gandum (Julau) – PRS
5. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II, Datuk Joseph Entulu anak Belaun (Selangau) – PRS
6. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani I, Dato' Wira Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K., J.P. (Kubang Pasu) – UMNO
7. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri I, Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., J.P. (Masjid Tanah) – UMNO
8. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Dr. Mashitah binti Ibrahim – *Senator*

9. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kerja Raya, Dato' Yong Khoo Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin) – SUPP
10. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan II, Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim (Batang Lupar) – PBB
11. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Puan Noriah binti Kasnon, S.M.S., P.J.K. (Sungai Besar) – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Dato' Jacob Dungau Sagan, P.S.B.S., J.B.S., K.M.N., P.P.B., P.P.N. (Baram) – SPDP
13. “ Timbalan Menteri Pelajaran I, Datuk Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. (Ayer Hitam) – MCA
14. “ Timbalan Menteri Pengangkutan II, Tuan Jelaing anak Mersat (Saratok) – SPDP
15. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K. (Petra Jaya) – PBB
16. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan I, Dato' Tan Lian Hoe, D.P.M.P. (Gerik) – GERAKAN
17. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Devamany a/l S. Krishnasamy, S.M.P., P.P.T. (Cameron Highlands) – MIC
18. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Datuk Saravanan a/l Murugan (Tapah) – MIC
19. “ Timbalan Menteri Luar Negeri I, Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu – *Senator*
20. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi I, Dr. Hou Kok Chung (Kluang) – MCA
21. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi I, Dato' Hamzah bin Zainudin, D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. (Larut) – UMNO
22. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II, Dato' Saifuddin bin Abdullah, D.S.A.P., D.P.M.P., D.S.M. (Temerloh) – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah I, Dato' Haji Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C. (Kuala Pilah) – UMNO
24. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato' Maznah binti Mazlan – *Senator*
25. “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin, P.G.D.K., S.P.D.K., J.M.N., J.P. (Beaufort) – UMNO
26. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Murugiah a/l Thopasamy – *Senator*
27. “ Timbalan Menteri Pengangkutan I, Datuk Abdul Rahim bin Bakri (Kudat) – UMNO
28. “ Timbalan Menteri Kewangan I, Datuk Dr. Awang Adek Hussein, D.M.S.M., D.J.M.K., S.I.M.P., D.P.M.K., D.C.S.M., J.S.M. – *Senator*
29. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Puan Heng Seai Kie – *Senator*
30. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin, P.G.D.K., A.D.K. (Papar) – UMNO

31. Yang Berhormat Timbalan Menteri Pelajaran II, Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi, P.I.S. (Batu Pahat) – UMNO
32. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan I, Dato’ Razali bin Haji Ibrahim (Muar) – UMNO
33. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I, Dato’ Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir (Jelun) – UMNO
34. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M. (Pontian) – UMNO
35. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri II, Dato’ Lee Chee Leong, D.P.M.P., A.M.P. (Kampar) – MCA
36. “ Timbalan Menteri Pelancongan, Dato’ Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. (Mambong) – PBB
37. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi II, Dato’ G. Palanivel – *Senator*
38. “ Timbalan Menteri Kewangan II, Dato’ Donald Lim Siang Chai – *Senator*
39. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan II, Datuk Maglin Dennis D’Cruz – *Senator*
40. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan II, Tuan Gan Ping Sieu – *Senator*
41. “ Timbalan Menteri Luar Negeri II, Datuk Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. (Serian) – SUPP
42. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani II, Tuan Chua Tee Yong (Labis) – MCA

–

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang (Kanowit) – PRS
2. “ Datuk Abd. Rahman Bakri, A.S.A. (Sabak Bernam) – UMNO
3. “ Datuk Abd. Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. (Kota Belud) – UMNO
4. “ Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur Salleh (Kalabakan) – UMNO
5. “ Tun Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, S.U.M.Z., D.K.1 (Johor), S.P.M.S., S.S.S.J., S.P.S.A., S.S.A.P., S.P.D.K., D.U.N.M., D.P., S.P.N.S., D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas) – UMNO
6. “ Dato’ Seri Dr. Abdullah Md. Zin, D.P.M.T. (Besut) – UMNO
7. “ Dato’ Abdul Manan Ismail, D.I.M.P., P.K.C. (Paya Besar) – UMNO
8. “ Datuk Abdul Wahab Dolah (Igan) – PBB
9. “ Dato’ Paduka Abu Bakar bin Taib, D.H.M.S., D.S.D.K., S.D.K., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Langkawi) – UMNO
10. “ Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. (Jasin) – UMNO
11. “ Tuan Haji Ahmad Lai Bujang, A.B.S. (Sibuti) – PBB
12. “ Datuk Alexander Nanta Linggi (Kapit) – PBB
13. “ Dato’ Sri Azalina Dato’ Othman Said, S.P.M.P. (Pengerang) – UMNO
14. “ Dato’ Seri Haji Azmi Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar) – UMNO

15. Yang Berhormat Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed, D.M.S.M., A.M.N., P.I.S. (Sekijang) – UMNO
16. “ Datuk Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang) – PRS
17. “ Datuk Bung Moktar bin Radin (Kinabatangan) – UMNO
18. “ Tuan Ding Kuong Hiing (Sarikei) – SUPP
19. “ Tan Sri Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn, D.G.S.M., D.M.S.M. (Alor Gajah) – MCA
20. “ Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. (Tenggara) – UMNO
21. “ Ir. Haji Hamim bin Samuri (Ledang) – UMNO
22. “ Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah (Limbang) – PBB
23. “ Dato’ Henry Sum Agong (Lawas) – PBB
24. “ Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron, D.M.S.M., D.S.M. (Tangga Batu) – UMNO
25. “ Dato’ Ismail bin Abd. Muttalib, D.I.M.P., S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C. (Maran) – UMNO
26. “ Datuk Ismail Kasim, D.P.M.P., S.M.P., A.M.P. (Arau) – UMNO
27. “ Dato’ Haji Ismail bin Mohamed Said (Kuala Krau) – UMNO
28. “ Dato’ Seri Dr. Jamaluddin Mohd. Jarjis, S.I.M.P., D.I.M.P., S.A.P. (Rompin) – UMNO
29. “ Tan Sri Datuk Seri Joseph Pairin Kitingan (Keningau) – PBS
30. “ Datuk Juslie Ajirol (Libaran) – UMNO
31. “ Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan (Hulu Selangor) – MIC
32. “ Tuan Khairy Jamaluddin (Rembau) – UMNO
33. “ Tuan Liang Teck Meng (Simpang Renggam) – GERAKAN
34. “ Dato’ Lilah bin Yasin, D.S.N.S. (Jempol) – UMNO
35. “ Datin Linda Tsen Thau Lin (Batu Sapi) – PBS
36. “ Datuk Dr. Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. (Putatan) – UPKO
37. “ Tuan Masir Kujat, P.P.B. (Sri Aman) – PRS
38. “ Tuan Matulidi Jusoh, P.P.N., P.J.K. (Dungun) – UMNO
39. “ Datuk Md. Sirat Abu, D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., P.J.K., J.P. (Bukit Katil) – UMNO
40. “ Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz (Sri Gading) – UMNO
41. “ Dato’ Dr. Mohamad Shahrum Osman, D.I.M.P., A.M.P. (Lipis) – UMNO
42. “ Dato’ Mohd. Jidin Shafee, D.P.M.T., D.M.S.M., K.M.N., A.M.N. (Setiu) – UMNO
43. “ Datuk Mohd. Nasir Ibrahim Fikri, D.M.P.T. (Kuala Nerus) – UMNO
44. “ Tuan Haji Mohd. Nor Othman, A.M.N., P.J.C., P.J.K. (Hulu Terengganu) – UMNO
45. “ Tuan Mohd. Nizar Haji Zakaria, A.M.P. (Parit) – UMNO
46. “ Dato’ Seri Mohd. Radzi Sheikh Ahmad (Kangar) – UMNO

47. Yang Berhormat Dato' Sri Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.M.S., D.P.T.J., S.S.A.P., J.P. (Sepang) – UMNO
48. “ Dato' Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. (Mukah) – PBB
49. “ Puan Hajah Nancy Shukri (Batang Sadong) – PBB
50. “ Datuk Hajah Norah Abd. Rahman, P.J.N. (Tanjong Manis) – PBB
51. “ Dato' Noraini binti Ahmad (Parit Sulong) – UMNO
52. “ Datuk Nur Jazlan Mohamed (Pulai) – UMNO
53. “ Dato' Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. (Tanjong Malim) – MCA
54. “ Tan Sri Dato' Seri Ong Ka Ting, P.M.N., S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Kulai) – MCA
55. “ Dato' Sri Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Pandan) – MCA
56. “ Tan Sri Rafidah Aziz, S.M.P.T., S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar) – UMNO
57. “ Datuk Raime Unggi (Tenom) – UMNO
58. “ Tuan Haji Salleh Kalbi, A.D.K., B.K.M., P.J.K. (Silam) – UMNO
59. “ Datuk Sapawi Ahmad Wasali (Sipitang) – UMNO
60. ” Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad (Johor Bahru) – UMNO
61. “ Dato' Shamsul Anuar Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. (Lenggong) – UMNO
62. “ Datuk Siringan Gubat (Ranau) – UPKO
63. “ Dato' Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib (Kota Samarahan) – PBB
64. “ Tan Sri Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, P.M.N., S.P.M.K., S.P.M.J., D.P.P.N., D.G.S.M., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi) – UMNO
65. “ Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. (Pasir Salak) – UMNO
66. “ Puan Tan Ah Eng (Gelang Patah) – MCA
67. “ Tuan Teng Boon Soon (Tebrau) – MCA
68. “ Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P. (Putrajaya) – UMNO
69. “ Dato' Seri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut) – UMNO
70. “ Tengku Razaleigh Hamzah (Gua Musang) – UMNO
71. “ Dato' Seri Tiong King Sing (Bintulu) – SPDP
72. “ Datuk Tiong Thai King, P.G.B.K. (Lanang) – SUPP
73. “ Datuk Dr. Tekhee @ Tiki anak Lafe, D.M.S.M. (Mas Gading) – SPDP
74. “ Datuk Wee Jeck Seng (Tanjong Piai) – MCA
75. “ Datuk Seri Panglima Wilfred Mojilip Bumburing, S.P.D.K., P.G.D.K., P.J.N., J.S.M., J.P. (Tuaran) – UPKO
76. “ Tuan William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. (Lubok Antu) – PRS

77. Yang Berhormat Datuk Haji Yusof Haji Mahal, D.M.S.M. (Labuan) – UMNO
78. “ Dato’ Sri Haji Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N. (Setiawangsa) – UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ab. Aziz Ab. Kadir (Ketereh)
2. “ Tan Sri Dato’ Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, D.P.M.S., D.S.A.P., P.S.M. (Bandar Tun Razak)
3. “ Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid (Kuala Langat)
4. “ Tuan Ahmad Kasim (Kuala Kedah)
5. “ Tuan Amran bin Ab. Ghani (Tanah Merah)
6. “ Dato’ Seri Anwar Ibrahim (Permatang Pauh)
7. “ Tuan Azan Ismail (Indera Mahkota)
8. “ Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua (Batu)
9. “ Puan Fuziah Salleh (Kuantan)
10. “ Tuan Gwo Burne Loh (Kelana Jaya)
11. “ Tuan Hee Loy Sian (Petaling Jaya Selatan)
12. “ Dato’ Johari Abdul, D.S.D.K. (Sungai Petani)
13. “ Dato’ Kamarul Baharin Abbas, D.S.S.A. (Telok Kemang)
14. “ Dr. Lee Boon Chye (Gopeng)
15. “ Tuan Mohamed Azmin Ali (Gombak)
16. “ Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff (Balik Pulau)
17. “ Tuan N. Gobalakrishnan (Padang Serai)
18. “ Puan Nurul Izzah Anwar (Lembah Pantai)
19. “ Dato’ Rashid Din, S.M.K., D.I.M.P. (Merbok)
20. “ Tuan R. Sivarasa (Subang)
21. “ Tuan Saifuddin Nasution Ismail (Machang)
22. “ Tuan S. Manickavasagam (Kapar)
23. “ Tuan William Leong Jee Keen (Selayang)
24. “ Puan Hajah Zuraida Kamaruddin (Ampang)

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Tuan Charles Anthony Santiago (Klang)
2. “ Tuan Chong Chieng Jen (Bandar Kuching)
3. “ Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
4. “ Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
5. “ Tuan Er Teck Hwa (Bakri)
6. “ Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
7. “ Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)

8. Yang Berhormat Tuan Gobind Singh Deo (Puchong)
9. “ Tuan Hiew King Cheu (Kota Kinabalu)
10. “ Tuan Jeff Ooi Chuan Aun (Jelutong)
11. “ Tuan John Fernandez (Seremban)
12. “ Tuan Liew Chin Tong (Bukit Bendera)
13. “ Tuan Lim Guan Eng (Bagan)
14. “ Tuan Lim Kit Siang (Ipoh Timur)
15. “ Tuan Lim Lip Eng (Segambut)
16. “ Tuan Loke Siew Fook (Rasah)
17. “ Tuan M. Kulasegaran (Ipoh Barat)
18. “ Tuan M. Manogaran (Telok Intan)
19. “ Tuan Nga Kor Ming (Taiping)
20. “ Dato’ Ngeh Koo Ham (Beruas)
21. “ Prof. Dr. P. Ramasamy (Batu Kawan)
22. “ Tuan Tony Pua Kiam Wee (Petaling Jaya Utara)
23. “ Tuan Karpal Singh (Bukit Gelugor)
24. “ Tuan Sim Tong Him (Kota Melaka)
25. “ Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
26. “ Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
27. “ Puan Teo Nie Ching (Serdang)
28. “ Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
29. “ Tuan Wong Ho Leng (Sibu)

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato’ Seri Haji Abdul Hadi Awang (Marang)
2. “ Dato’ Ab. Halim bin Ab. Rahman, D.P.M.K. (Pengkalan Chepa)
3. “ Tuan Che Uda bin Che Nik, B.C.K., A.M.N. (Sik)
4. “ Dr. Che Rosli Che Mat (Hulu Langat)
5. “ Dr. Dzulkefly Ahmad (Kuala Selangor)
6. “ Dato’ Kamaruddin Jaffar, B.C.M., D.S.N.S. (Tumpat)
7. “ Tuan Khalid Abd. Samad (Shah Alam)
8. “ Dr. Lo’ Lo’ Haji Mohamad Ghazali (Titiwangsa)
9. “ Dato’ Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K. (Pokok Sena)
10. “ Dato’ Seri Ir. Mohammad Nizar bin Jamaluddin (Bukit Gantang)
11. “ Tuan Haji Mohd. Abdul Wahid bin Endut (Kuala Terengganu)
12. “ Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar (Jerai)
13. “ Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli (Kuala Krai)
14. “ Dato’ Dr. Mohd. Hayati bin Othman (Pendang)

15. Yang Berhormat Tuan Mohd. Nasir bin Zakaria (Padang Terap)
16. “ Tuan Muhammad bin Husin (Pasir Puteh)
17. “ Dr. Mujahid Yusof Rawa (Parit Buntar)
18. “ Tuan Haji Nasharuddin Mat Isa (Bachok)
19. “ Tuan Salahuddin Haji Ayub (Kubang Kerian)
20. “ Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud (Kota Raja)
21. “ Puan Siti Zailah Mohd. Yusoff (Rantau Panjang)
22. “ Tuan Haji Taib Azamudden Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
23. “ Dato' Haji Wan Abd. Rahim Wan Abdullah, D.J.M.K. (Kota Bharu)

AHLI (PSM)

1. Yang Berhormat Dr. M. Jeyakumar Devaraj (Sungai Siput)

AHLI (Bebas)

1. Yang Berhormat Datuk Chua Soon Bui, P.G.D.K. (Tawau) – SAPP
2. “ Datuk Eric E. Majimbun, P.G.D.K. (Sepanggar) – SAPP
3. “ Dato' Ibrahim Ali, D.J.M.K., D.P.M.S., D.M.S.M. (Pasir Mas)
4. “ Tuan Mohsin Fadzli Samsuri (Bagan Serai)
5. “ Tuan Tan Tee Beng (Nibong Tebal)
6. “ Tuan Wee Choo Keong, S.M.K. (Wangsa Maju)
7. “ Dato' Seri Zahrain Mohamed Hashim, D.S.P.N., P.J.K. (Bayan Baru)
8. “ Tuan Zulkifli bin Noordin (Kulim Bandar Baharu)

DEWAN RAKYAT

Ketua Pentadbir Parlimen
Dato' Ngah Senik

Setiausaha Dewan Rakyat
Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)
Encik Ikmalrudin bin Ishak

PETUGAS-PETUGAS
CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd Hassan
Rosna binti Bujairomi

Hajah Supiah binti Dewak
Sarimah binti Haji Amran
Nurziana binti Ismail
Suriyani binti Mohd. Noh
Aisyah binti Razki
Yoogeswari a/p Muniandy
Nor Liyana binti Ahmad
Zatul Hijanah binti Yahya
Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir
Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan
Hafilah binti Hamid
Siti Norhazarina binti Ali
Mohd. Shahrul Hafiz bin Yahaya
Mulyati binti Kamarudin
Ganesan a/l Nanthan

Nor Hamizah binti Haji Hassan
Azmir bin Mohd Salleh
Nur Nazihah binti Mohd. Nazir
Noraidah binti Manaf
Mohd. Fairus bin Mohd. Padzil
Mohd. Zaidi bin Mahmood
Mohd. Izwan bin Mohd. Esa
Hazrul bin Sharif
Nurul Aishah binti Sha'arin
Nor Kamsiah binti Asmad
Siti Zubaidah binti Karim
Aifarina binti Azaman
Noorfazilah binti Talib
Farah Asyraf binti Khairul Anuar
Julia binti Mohd. Johari
Ainuddin bin Ahmad Tajuddin

**MALAYSIA
DEWAN RAKYAT**

Isnin, 29 November 2010

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee)
mempengerusikan Mesyuarat]*

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau] minta Menteri Kewangan menyatakan kadar dan jumlah terkini bagi kemasukan aliran modal ke Malaysia dan ke manakah haluan dan jenis aset yang dilaburkan oleh aliran modal ini.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah aliran masuk bersih pelaburan di Malaysia pada separuh pertama 2010 menunjukkan trend peningkatan berbanding tempoh yang sama pada tahun 2009 berikutan keyakinan pelabur yang lebih baik serta perkembangan ekonomi domestik, pelaburan langsung asing di Malaysia atau FDI mencatat lebih RM11 bilion berbanding separuh pertama 2009 iaitu RM3.5 bilion.

Trend aliran masuk FDI semakin meningkat disokong oleh usaha berterusan kerajaan dalam menyediakan persekitaran perniagaan yang kondusif serta pemulihan beransur dan perbelanjaan modal global. Kebanyakan aliran masuk FDI di Malaysia disalurkan ke sektor pembuatan dan perkhidmatan terutamanya sub sektor kewangan dan insurans serta sektor berkaitan teknologi. Pelabur utama aliran masuk FDI ke Malaysia adalah dari Amerika Syarikat, Belanda dan Jepun.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, aliran masuk bersih pelaburan portfolio turut mencatat lebih sebanyak RM23.4 bilion bagi separuh pertama tahun 2010 berbanding dengan defisit sebanyak RM22.5 bilion bagi tempoh yang sama tahun 2009. Pelaburan portfolio bertambah baik dirangsang oleh asas ekonomi yang kukuh dan prospek keuntungan korporat yang lebih tinggi di Malaysia. Kebanyakan dana portfolio dilaburkan ke dalam pasaran hutang dan ekuiti tempatan.

Aliran masuk yang besar ini mencerminkan trend di negara-negara serantau dan pemulihan sentimen pelabur asing terhadap prospek pertumbuhan ekonomi Malaysia di samping pengukuhan dalam nilai ringgit. Pelabur utama pelaburan portfolio ke Malaysia adalah dari Eropah dan Asia dengan pelbagai langkah di bawa Program Transformasi Kerajaan (GTP), Program Transformasi Ekonomi (ETP) serta Pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Kegiatan pelaburan dijangka dapat ditingkatkan dan secara tidak langsung dapat menarik pelaburan asing. Keadaan ini juga seterusnya membantu kepada penambahan dan pengukuhan kedudukan rizab antarabangsa. Sekian.

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya mengajukan soalan saya, saya ingin mengucapkan selamat datang kepada Ahli Parti PBB dari Bukit Kota dan Batu Danau daripada Parlimen Limbang. Semoga dengan kehadiran mereka akan menyuntik semangat bagi kemenangan besar Barisan Nasional dalam pilihan raya negeri Sarawak yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan saya. Saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri atas jawapannya tadi. Saya hendak tumpu kepada

kemasukan aliran modal portfolio atau pun aliran jangka masa pendek. Seperti mana yang disebut oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, ia menunjukkan satu peningkatan yang agak mendadak dan agensi-agensi antarabangsa termasuk World Bank, IMF, Asian Development Bank dan sebagainya telah mengeluarkan beberapa amaran kepada negara-negara membangun bahawa kemasukan yang begitu cepat aliran modal *hot money* dengan izin atau pun jangka masa pendek boleh mengganggu gugat kestabilan ekonomi, mikroekonomi negara-negara membangun, malah Thailand, Korea, China dan Indonesia telah memperkenalkan beberapa sekatan kawalan modal untuk memastikan bahawa trend ini dapat dikawal dengan baik.

Kita dengar bahawa Bank Negara dan Kementerian Kewangan masih lagi memantau, tidak ada perancangan untuk membuat kawalan modal. Jadi, soalan saya dengan perbezaan kadar faedah antara US, Amerika Syarikat dan Malaysia yang begitu besar, dengan aliran masuk yang begitu banyak lambakan dan juga kenaikan ringgit sebanyak 11% berbanding dengan USD dalam tempoh masa yang terdekat ini, apakah keadaan, *under what circumstances* dengan izin akan kerajaan melalui Bank Negara memikirkan pelaksanaan kawalan modal, *capital control* untuk memastikan bahawa aliran modal yang begitu cepat, yang menimbulkan amaran daripada agensi-agensi antarabangsa dapat dikawal. Sama ada perkara ini sedang mendapat perhatian daripada pihak kerajaan dan juga Bank Negara. Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat dari Rembau yang memberi pandangan beliau mengenai isu-isu *hot money*.

■1010

Memang pada masa ini adalah masa yang begitu serius untuk semua negara atas – polisi-polisi yang diambil oleh negara-negara yang besar. Walau bagaimanapun, bagi Malaysia, kemasukan aliran masuk dana jangka pendek kekal sederhana dan negara mempunyai keupayaan yang baik untuk mengurus aliran masuk ini. Antaranya, kita ambil langkah seperti yang kita telah umumkan banyak kali. Malaysia ada pasaran bon dan modal yang lebih luas dan dalam dan dua sistem perbankan adalah kukuh dengan amaran pengurusan risiko yang lebih tinggi. Tiga paras *reserve* adalah tinggi iaitu di tahap USD105 bilion dan juga hutang dua kekal rendah kepada 30% PNK. Yang paling mustahak sekali ialah sistem pemantauan (*monitoring system*) yang benar dan terkini, *real time* ke atas jenis aliran masuk dana.

Walaupun bagaimanapun, kerajaan akan ambil tindakan keras – seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Rembau iaitu pada masa kecemasan seperti kita alami pada tahun 1998 iaitu krisis ekonomi *East Asia*, kita akan ambil tindakan yang keras. Sekian.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Timbalan Menteri. Saya juga punya kekhawatiran tentang persoalan yang disebutkan oleh Yang Berhormat Rembau sebentar tadi sebagai *hot money* ataupun *portfolio investment* yang kemasukannya agak tidak menentu dan dikhuatiri akan mencetuskan apa yang berlaku dalam *financial crisis* 1997/1998.

Akan tetapi Tuan Yang di-Pertua – mungkin balik kepada persoalan yang lebih asas. Kalaulah kita kembali kepada peranan *Malaysia Industrial Development Authority (MIDA)* selaku badan yang satu masa dahulu mengawal selia dan mengkoordinasi persoalan *investment* ini, khususnya dalam bidang sektor pembuatan dan hari ini sudah menjadi diberikan juga bidang kuasanya dalam sektor perkhidmatan, maka persoalan yang menjadi tanda tanya dan cabaran besar kepada MIDA adalah, daripada badan yang sifatnya berkanun, ia telah juga hari ini akan di *corporatize* kan dalam waktu yang terdekat.

Apakah faktor-faktor kritikal (*critical success factor*) dalam perubahan peranannya, yang dahulunya *regulatory* dan *administrative* sifatnya kepada satu yang juga akan mengambil langsung peranannya dalam *negotiation* dengan *investors*, *coordination* dan *promotion of various investment* – kegiatan-kegiatan pelaburan ini, khususnya dari sudut kakitangannya yang mempunyai keupayaan, kemampuan *expertise* dan juga dari sudut *work culture* nya, dari sudut *mindset* nya? Apakah perkara-perkara ini yang merupakan cabaran yang sedang dan sepatutnya menjadi satu yang perlu diperhatikan oleh

kementerian? Apakah ini akan dapat diatasi dalam waktu yang terdekat untuk mengubah peranannya? Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat dari Kuala Selangor atas soalan yang sama iaitu *hot money*. Memang seperti mana yang saya katakan tadi, aliran masuk dana pada masa ini iaitu telah disalurkan kepada sektor pembuatan dan perkhidmatan. Pembuatan itu memang di bawah kawalan MIDA sepertimana Yang Berhormat telah katakan, mereka akan di *corporatize*. Memang ada asas tetapi saya tidak boleh beri jawapan, saya akan dapatkan jawapan daripada MIDA dan memberi kepada Yang Berhormat.

[Soalan No. 2 – Y.B. Tuan M. Kulasegaran (Ipoh Barat) tidak hadir]

3. Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam] minta Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan menyatakan:-

- (a) mengapakah kementerian tidak mengehadkan kemasukan iklan-iklan dari negara luar yang dengan terang-terangnya gagal menerapkan elemen pengajaran serta tidak mengikut norma dan nilai kehidupan masyarakat Malaysia; dan
- (b) apakah kementerian masih menetapkan bahawa setiap iklan yang disiarkan mesti mempunyai Sijil Made in Malaysia (MIM). Nyatakan juga sejauh manakah pemantauan dibuat ke atas kandungan iklan-iklan yang disiarkan.

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Selamat pagi dan salam 1Malaysia. Terima kasih Yang Berhormat Silam atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian tidak mengehadkan kemasukan filem iklan dari luar negara tetapi mengehadkan penyiaran filem iklan dari luar negara dengan menguatkuasakan Sijil Akaun Filem Iklan Buatan Malaysia atau MIM. Langkah ini dapat memastikan keutamaan diberi kepada pengeluar filem tempatan dalam menerbitkan filem iklan.

Manakala isu filem iklan yang tidak menerapkan elemen pengajaran serta tidak mengikut norma dan nilai kehidupan masyarakat Malaysia, ia telah dapat dikawal melalui penguatkuasaan Akta Penapisan Filem 2002 [Akta 620] di bawah Kementerian Dalam Negeri. Garis panduan perakuan filem iklan buatan Malaysia atau MIM masih menetapkan bahawa setiap filem iklan yang disiarkan di televisyen mempunyai Sijil Akaun Filem Iklan Buatan Malaysia. Kementerian melalui FINAS sedang dalam tindakan untuk memantapkan lagi peraturan yang sedia ada. Kementerian masih menguatkuasakan peraturan agar setiap iklan yang disiarkan di televisyen tempatan mesti mempunyai MIM. Sijil MIM hanya akan dikeluarkan kepada filem-filem iklan yang diterbitkan oleh penerbit filem iklan tempatan sahaja. Filem iklan luar negara boleh digunakan sebagai *foreign footage* dengan tidak melebihi 30% kakian asing.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, bukan semua iklan diawasi oleh KPKK. Iklan papan tanda atau *billboard* adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT). Walau bagaimanapun, kerajaan sedang menimbang kemungkinan semua jenis iklan diawasi dari segi sosio budaya dan kepentingan negara oleh sebuah pihak berkuasa. Wajah Asia dan wajah Malaysia diberi perhatian, begitu juga iklan buatan Malaysia. Untuk makluman juga, nilai iklan dianggarkan RM5 bilion setahun. Terima kasih.

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri dan terima Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih atas penjelasan dan jawapan yang diberikan. Namun, saya melihat dari segi iklan-iklan yang ke udara di TV di negara kita ini terutamanya di rangkaian-rangkaian utama, kita dapati kemudahan ataupun daya kreativiti yang dipakai oleh syarikat-syarikat tertentu ini lebih banyak sejak akhir-akhir ini

menggunakan pelakon-pelakon ataupun jenama dari luar negara. Kemudian, latar belakang iklan-iklan yang dimuatkan di TV Malaysia ini, kita dapati boleh mencecah sampai lebih kurang 70% dari segi *content* nya – dan kadang-kadang lebih daripada itu, untuk memaparkan latar belakang dari negara lain. Kemudian dari segi pelakonnya pun, saya dapati sejak akhir-akhir ini lebih menjurus kepada memperkenalkan pelakon-pelakon ataupun artis dari luar negara yang nampaknya kurang lebih mengutamakan konsep budaya Malaysia itu sendiri.

Soalan tambahan saya Tuan Yang di-Pertua, dengan lebih kurang RM100 juta sampai ke RM3 bilion yang diperuntukkan oleh badan-badan swasta untuk mengiklankan sesuatu produk, adakah Kementerian ini akan memikirkan sesuatu supaya terutamanya RTM itu dapat bersaing dan dari segi jumlah pendapatan itu boleh mencapai kepada tahap RM5 bilion?

■1020

Jadi adakah Kementerian ini di masa akan datang akan memberi peruntukan atau kebebasan yang sesuai dengan memberi peranan yang lebih meluas agar iklan ini dapat memberi pendapatan yang sebaiknya kepada Kementerian seperti contohnya Telekom, dia sanggup membelanjakan sampai RM100 juta untuk memastikan iklan ini dapat memberi pulangan kepada mereka dan produk yang mereka hasilkan itu dapat dibeli atau diterima oleh masyarakat umum.

Seterusnya saya ingin bertanya juga kepada pihak Kementerian adakah SKMM ini berterusan untuk memastikan dari segi penguatkuasaan undang-undang bagi memastikan *contents* atau kandungan iklan yang ada di negara kita ini benar-benar memenuhi aspirasi bangsa Malaysia itu sendiri. Mohon jawapan.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Silam. Tuan Yang di-Pertua, Kementerian tidak akan menghadkan mana-mana pihak untuk mengiklankan produk-produk mereka melalui mana-mana saluran misalnya RTM kalau mereka memilih RTM – terima kasih kalau memilih RTM – dan begitu juga sekiranya pengeluar-pengeluar produk ataupun penjual-penjual produk tersebut memilih stesen-stesen lain, itu pilihan mereka.

Berkenaan dengan ada atau tidak Kementerian akan mencari jalan bagaimana kita akan menguatkuasakan lagi iaitu berkenaan dengan pelakon dan penggambaran asing, sebagaimana yang telah saya terangkan tadi bahawa dalam peraturan kita, kita ada membenarkan bahawa pelakon asing tidak melebihi 30% dan begitu juga dengan juru gambar. Kalau iklan-iklan tersebut tidak memenuhi syarat yang ditetapkan oleh FINAS, maka iklan tersebut boleh ditarik dan tidak ditayangkan di televisyen-televisyen.

Sebagaimana yang telah juga saya katakan bahawa pemantauan kandungan bukanlah di bawah Kementerian melalui FINAS. Ianya adalah di bawah bahagian kawalan filem di bawah KDN atau dahulunya dipanggil Lembaga Penapisan Filem dan FINAS hanyalah mengeluarkan sijil MIM sahaja dan oleh yang demikian kita mengharapkan penyusunan semula penguatkuasaan akan dibuat. Terima kasih.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua yang bijaksana. Soalan saya menjurus kepada iklan. Iklannya berbunyi begini menurut Laporan Audit Negara 2009 muka surat 345 iaitu *"bagi tujuan pelaksanaan aktiviti pengiklanan Kementerian telah melantik Utusan Melayu, UMMB secara rundingan terus sebagai agensi pemasaran bagi penjualan masa siaran iklan radio dan TV. Oleh sebab yang demikian, jumlah kutipan hasil jualan masa oleh UMMB atau Utusan Melayu tersebut adalah jauh lebih rendah daripada apa yang dicapai pada tahun 2005, 2006 ketika siaran iklan diuruskan oleh satu agensi pemasaran yang lain sebelum ini daripada perjanjian sepatutnya dikutip sasaran RM70 juta pada TV dan radio RM13 juta, tetapi tidak mencapai sasarannya"*.

Jadi soalan saya, apakah pihak Kementerian akan mengambil tindakan tegas terhadap Utusan Melayu Berhad atau UMMB terhadap ekor prestasi yang buruk ini? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Hebatnya Yang Berhormat Kuala Langat. Terima kasih Yang Berhormat. Sebagaimana Yang Berhormat telah sebutkan berkenaan dengan kutipan pengiklanan di RTM melalui Utusan Malaysia, jadi kementerian sedang berunding dan mencari jalan bagaimana kita boleh mempertingkatkan kutipan ataupun kalau dianggarkan bahawa Utusan tidak boleh membuat kutipan yang diunjurkan maka kementerian berkemungkinan akan menarik balik pelantikan mereka dalam pengurusan tersebut. Terima kasih.

4. Tuan Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian] minta Menteri Kewangan menyatakan tindakan yang diambil terhadap syarikat insurans yang enggan memberikan perlindungan *third party* kepada kenderaan bermotor berusia 10 tahun ke atas dan nyatakan sejauh manakah langkah yang diambil oleh kerajaan untuk menyelesaikan masalah tersebut.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, selaras dengan rangka kerja modal berasaskan risiko, tahap penanggungan risiko oleh penanggung insurans bergantung kepada modal dan kapasiti kewangan masing-masing. Oleh kerana pengalaman tuntutan perlindungan kematian dan kecederaan pihak ketiga yang semakin meruncing serta kemampuan kewangan yang terhad, penanggung insurans dan pengendali takaful semakin berhati-hati menawarkan perlindungan insurans motor terutamanya bagi kenderaan berisiko tinggi seperti kenderaan berusia lebih daripada 10 tahun.

Situasi ini boleh dilihat dari trend tuntutan mengikut usia kenderaan yang lebih daripada 10 tahun dan kurang daripada 10 tahun. Sebagai contoh, statistik yang dikumpul oleh industri dalam tahun 2009 mendapati tuntutan purata bagi kenderaan persendirian dan kenderaan pengangkut barangan adalah masing-masing RM7,310 dan RM8,639 bagi kenderaan berusia lebih daripada 10 tahun berbanding dengan RM6,217 dan RM7,351 bagi kenderaan kurang daripada 10 tahun.

Bagi meneruskan akses orang ramai kepada perlindungan motor khususnya insurans pihak ketiga, industri insurans telah bersepakat menawarkan perlindungan insurans motor melalui Malaysian Motor Insurance Pool atau MMIP. Kerugian yang ditanggung oleh MMIP dikongsi bersama antara semua penanggung insurans am sebagai penanggung insurans usaha akhir atau *insurance of last resort* dengan izin.

MMIP tidak boleh menolak sebarang permohonan daripada pemilik kenderaan untuk mendapat perlindungan motor. Bagi meningkatkan tahap akses orang ramai kepada MMIP, berkuat kuasa 1 Julai 2009, 35 cawangan MMIP iaitu pejabat-pejabat Uni Asia General Insurans Berhad sebanyak 24 buah dan Multi-Purpose Insurance Berhad sebanyak 11 buah telah diperluaskan untuk meliputi 684 Pejabat Pos Malaysia di seluruh negara. Sementara Bank Negara Malaysia bersama dengan Kementerian Kewangan sedang membentuk satu mekanisme yang sesuai bagi memastikan rakyat mendapat akses kepada perlindungan insurans motor pada harga yang berpatutan.

Di samping itu, beberapa perbincangan telah diadakan bersama agensi-agensi kerajaan serta persatuan-persatuan perniagaan dan juga dari industri insurans takaful dari bulan Ogos hingga September 2010 untuk mengenal pasti dan mendapatkan sokongan pihak-pihak tersebut bagi melaksanakan inisiatif-inisiatif dalam usaha meningkatkan kecekapan dan ketelusan proses tuntutan insurans motor.

■1030

Inisiatif-inisiatif pembaikan ini bertujuan untuk menangani masalah ketirisan yang berlaku sekarang yang menyebabkan kerugian besar dalam sektor insurans dan bagi melengkapkan cadangan mekanisme penyediaan insurans motor yang akan diperkenalkan. Satu sesi konsultasi susulan pelbagai pihak termasuk dengan persatuan pengguna, persatuan pengangkutan, Majlis Peguam Malaysia dan industri insurans dan takaful akan diadakan sebelum cadangan mekanisme serta inisiatif pembaikan dikemukakan untuk dipertimbangkan kerajaan pada awal tahun 2011. Sekian.

Tuan Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Berdasarkan kepada jawapan Menteri sebentar tadi, ia bagi saya indah khabar dari rupa. Saya tidak tahulah sama ada Yang Berhormat sering kali turun padang dan berada di pejabat-pejabat pengangkutan jalan untuk merasakan keperitan rakyat untuk mendapatkan insurans daripada kelas ini.

Berdasarkan kepada fakta yang diberikan kepada saya, sehingga Ogos 2010, jumlah kenderaan di Malaysia berjumlah 19,820,442 buah dan yang berusia lebih daripada 10 tahun ialah 5,110,326 buah iaitu yang menyumbang kepada 25.78%. Tadi Yang Berhormat mengatakan syarikat ini agak keberatan untuk memberikan perlindungan kerana isu keselamatan kenderaan ini. Saya tidak yakin dengan jawapan itu sebab kita ada PUSPAKOM. Setiap kenderaan ini dibawa ke PUSPAKOM, kemudian barulah dengan *recommendation* daripada PUSPAKOM, mereka layak untuk mendapatkan perlindungan insurans dan *roadtax*. Jadi, apa alasannya syarikat-syarikat insurans ini yang begitu keberatan, menyusahkan rakyat. Yang Berhormat kena ingat bahawa 5 juta jumlah kenderaan ini. 5 juta rakyat kalau diikuti pada bilangan ini yang menanggung risiko ini.

Jadi, saya tidak begitu yakin dengan jawapan itu dan saya mengharapkan ada satu mekanisme. Adakah satu mekanisme terbaik untuk kerajaan menyelesaikan isu ini yang mana rakyat di kampung khususnya, di luar bandar, amat sukar untuk mendapatkan perlindungan ketiga yang disebabkan oleh syarikat-syarikat insurans atas alasan rugi untuk mereka memberikan perlindungan pihak ketiga. Yang mereka rugi hanya satu sektor sahaja. Bukan mereka rugi keseluruhannya. Jadi, mereka menggunakan alasan ini untuk mereka tidak memberikan perlindungan kepada kenderaan ini. Ini isu rakyat, Yang Berhormat. Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat dari Kubang Kerian. Yang Berhormat memang tidak faham apa yang saya katakan tadi. [Disampuk] Saya telah kata, kita hendak meningkatkan tahap akses orang ramai kepada MMIP. Oleh itu, kita bukan sahaja ada 35 cawangan MMIP iaitu *Malaysia Motor Insurance Pool* merupakan penanggung insurans usaha akhir, *insurance last resort* dan kita mulai Julai 2009, semua pejabat Pos Malaysia di seluruh negara boleh beli insurans itu. Kalau Yang Berhormat ada kes-kes yang spesifik, boleh rujuk kepada pejabat saya.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, dalam pertimbangan skim yang baru, kerajaan telah berpandukan beberapa prinsip besar seperti berikut:

- (i) memastikan ketersediaan perlindungan akses untuk pemilik kenderaan;
- (ii) perlindungan adalah pada premium yang berpatutan dan tidak membebankan rakyat; dan
- (iii) penyelesaian tuntutan yang lebih efisien pada masa yang lebih pendek.

Sekian.

Datuk Seri Panglima Wilfred Mojilip Bumburing [Tuaran]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tadi saya dengar penjelasan daripada Timbalan Menteri mengenai dengan alasan pihak insurans untuk enggan memberi insurans kepada kereta-kereta tua iaitu satu ialah kereta yang diklasifikasikan sebagai berisiko tinggi. Kedua, dari segi usia 10 tahun. Saya ingin bertanya kepada Menteri, kaedah ataupun istilah berisiko tinggi ini agak *general*. Bolehkah kementerian menerangkan apakah jenis-jenis kenderaan yang dikatakan berisiko tinggi, yang bas-bas yang *accident* baru-baru ini, semuanya kereta baru. Sebab ini menjadi persoalan kepada rakyat.

Kedua, ini setelah 10 tahun, Yang Berhormat, saya ingin tahu dari segi pengukuran masa itu, bila usia itu dihitung? Semasa ianya didaftarkan dalam negara ataupun bermula daripada pembinaan kereta sebab banyak kereta import ini *rebuild and recondition*. Jadi, apakah dari segi pengukuran, sama ada ianya didaftarkan di Malaysia atau semasa ia dibuat di Jepun dan sebagainya? Sebab banyak kereta ini diimport, *rebuild* dan *recondition*, sudah berusia bertahun-tahun. Jadi, kalau pihak insurans menghitung 10

tahun itu dari segi masa kereta itu dibuat di negara asal, maka banyak kereta mempunyai insurans 3 tahun, selepas itu tidak dapat *diinsured* lagi. Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Yang Berhormat dari Tuaran. Untuk makluman Yang Berhormat, satu perbincangan di antara pihak Bank Negara dan juga pihak industri insurans dan juga pihak yang berkenaan iaitu seperti industri pengangkutan dan juga Majlis Peguam Malaysia pada bulan April 2010 ini. Seterusnya, satu kertas perbincangan yang menerangkan rasional prinsip panduan, objektif dan cadangan rangka atau komponen skim baru ini juga telah disahkan dalam laman sesawang Bank Negara Malaysia pada 23 April 2010 untuk mendapatkan maklum balas orang ramai berhubung cadangan tersebut.

Kita telah menerima 125 cadangan dan pandangan daripada semua pihak, termasuk Ahli Parlimen tetapi Ahli Parlimen Kubang Kerian tidak memberi pandangan. Saya harap beliau boleh beri pandangan secara bertulis. Oleh itu, kita harapkan dan juga kerajaan sedar akan kesulitan yang dihadapi oleh sesetengah pemilik kenderaan untuk mendapat akses kepada perlindungan insurans motor. Oleh yang demikian, Bank Negara Malaysia bersama-sama dengan kerajaan sedang dalam proses mengeluarkan satu mekanisme yang sesuai bagi menyediakan perlindungan insurans motor pihak ketiga.

Yang Berhormat tanya tarikh bila mula. Memang tarikh yang didaftarkan kenderaan itu iaitu kalau Yang Berhormat ada pandangan yang lain, kita boleh berbincang.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Sri Gading.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar tak bahawa dalam kepimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, "rakyat didahulukan"? Bank Negara hendak melindungi syarikat insurans atau hendak melindungi rakyat miskin yang di kampung-kampung? *First party* memang rakyat hendak tetapi tidak mampu. Inilah selama ini berjuta-juta rakyat kita di kampung-kampung yang menggunakan kenderaan yang 10 tahun, 8 tahun, 11 tahun, mereka memang mengharapkan *third party* inilah bagi menentukan mereka dapat *roadtax*, bayar *roadtax* yang boleh mampu mereka adakan.

Jadi, kalau Bank Negara lebih mementingkan syarikat insurans daripada rakyat, saya tidak faham "rakyat didahulukan". Jadi, saya minta jangan Yang Berhormat Timbalan Menteri jawab hanya sekadar jawab tetapi soal masalah rakyat yang miskin yang ada di kampung-kampung ini, yang harus diberikan perhatian dan diutamakan. Bagaimana cara hendak menyelesaikan masalah ini secara benar-benar memberikan keuntungan kepada rakyat yang miskin yang ada di kampung-kampung. Jangan soal hendak jawab. Adakah boleh dipertimbangkan semula *third party* ini kepada kenderaan-kenderaan yang sedia berjuta-juta jumlahnya yang ada dalam negara kita? Terima kasih.

■1040

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Menteri Kewangan siapa?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasihlah Yang Berhormat dari Sri Gading. Memang seperti saya katakan tadi kerajaan sedar ada kesulitan yang dihadapi oleh sebahagian dengan pemilik kenderaan untuk mendapat akses. Kita akan mempercepatkan proses. Adakan mekanisme yang baru untuk mendapatkan.

5. **Dato' Mohd. Jidin Shafee [Setiu]** minta Menteri Dalam Negeri menyatakan berapakah jumlah "saman ekor" yang belum selesai mengikut negeri sehingga kini dan berapakah jumlah pendakwaan yang telah dibuat oleh pihak berkenaan terhadap kes ini.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop]: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Setiu yang mengemukakan pertanyaan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan Dewan

yang mulia ini, saman ekor yang difahamkan umum adalah sebenarnya saman yang dikeluarkan oleh mahkamah, berikutan daripada satu notis yang dikeluarkan oleh Polis Diraja Malaysia melalui borang polis yang dikenali sebagai borang POL170A.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan dengan jumlah keseluruhan saman POL170A yang belum selesai tindakannya dari tahun 2000 hingga Oktober 2010 adalah sebanyak 15,249,766 kes. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 142,098 saman telah dikeluarkan melalui borang saman POL257. Dari jumlah ini pula, sebanyak 127,145 saman telah selesai dan bakinya sebanyak 14,953 saman masih belum selesai. Pesalah-pesalah trafik boleh menyelesaikan saman mereka sama ada melalui perbicaraan mahkamah atau dengan membayar kompaun.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan Dewan yang mulia ini, pada masa ini orang ramai boleh membuat bayaran kompaun di pejabat-pejabat pos di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Selangor. PRDM juga sedang mengkaji untuk memperluaskan kemudahan ini ke seluruh negara.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan butiran yang terperinci dikehendaki oleh Yang Berhormat Setiu berkaitan dengan saman POL170A yang belum selesai dan jumlah pendakwaan yang dibuat sebagaimana dikehendaki mengikut negeri yang mana saya akan membekalkan secara bertulis kerana maklumatnya yang begitu panjang. Terima kasih.

Dato' Mohd. Jidin Shafee [Setiu]: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada kementerian yang memberi jawapan. Cumanya kepada rakyat apa salahnya kalau pihak polis hendak menyaman tidak apa terus saman cumanya jangan sekat pembayaran ke *road tax*. Kalau *road tax* ini disekat bayarannya tidak boleh dibayar kerana tidak membayar saman lagilah pemandu ataupun pemilik kenderaan akan meneruskan kenderaan mereka di jalan raya lagi, banyak kesusahan yang dihadapi oleh rakyat. Soalan tambahan saya ialah kalau setiap tahun dengan menyaman ekor ini, berapakah pendapatan kerajaan?

Perkara yang kedua, adakah saman ekor ini memberi satu kebaikan kepada pengguna-pengguna ataupun pemilik kereta dengan kenanya saman ekor ini pemilik kenderaan akan lebih berhati-hati di jalan raya? Atau penambahan yang berlaku terus kepada pelanggaran undang-undang? Perkara yang ketiganya bolehkah pihak Menteri memaklumkan selain daripada negara kita yang mengamalkan sistem saman ekor ini, negara mana lagi di dunia ini yang mengamalkan sistem yang sama? Terima kasih.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ucapkan tahniahlah di atas soalan tambahan yang dikemukakan daripada Yang Berhormat daripada Setiu. Didapati ada tiga isu besar yang telah dikemukakan. Pertama berkaitan dengan sekatan berkaitan dengan *road tax* ini yang mana adalah merupakan disenaraihitamkan, di mana jika saman melalui POL170A ini tidak dibayar.

Sebelum saya meneruskan jawapan di atas isu-isu telah dikemukakan Yang Berhormat Setiu, saya ingin menjelaskan berkaitan dengan konsep saman POL170A. Ianya bukan merupakan saman yang sengaja ataupun dibuat secara semberono. Akan tetapi ianya merupakan di mana kesalahan-kesalahan telah dilakukan oleh pemandu yang memandu kenderaan. Oleh kerana ianya tidak dapat dikemukakan saman secara bersemuka iaitu melalui POL257, kerana itulah untuk mendapatkan identiti pemandu dan juga mendapatkan maklumat butiran alamat, maka notis POL170A ini telah dikemukakan kepada pemandu yang berdaftar untuk membekalkan maklumat-maklumat seperti yang dinyatakan itu.

Jadi kalau sesuatu tidak dibuat umpamanya seperti mana dalam peruntukan undang-undang untuk membuat *blacklisting* terhadap pemilik kenderaan ini, maka masalah untuk menyelesaikan dalam saman yang telah dibuat itu tidak mungkin dapat dilaksanakan dengan secara berkesan. Jadi kerana itulah maka peruntukan undang-undang dibuat untuk membuat *blacklisting* kepada pemilik-pemilik kenderaan yang tidak mengemukakan maklumat-maklumat seperti yang dikehendaki itu.

Berkaitan dengan mengesan kesalahan-kesalahan yang dilakukan oleh kenderaan-kenderaan ini, ianya dibuat melalui elektronik yang termoden. Kes-kes yang dilakukan oleh kenderaan-kenderaan ini kalau ada pertikaian, maka pemandu-pemandu

atau pemilik kenderaan ini boleh membuat pemeriksaan di mana-mana pejabat polis trafik. Mereka ini akan ditunjukkan gambar sebenar kenderaan dengan nombor sebenar yang telah melakukan kesalahan trafik ini.

Jadi itu sebagaimana yang saya nyatakan tadi, bahawa tindakannya bukanlah tindakan secara semberono sahaja. Jadi kerana itulah dari apa yang sistem ini, yang nampak berkesan maka negara-negara barat juga menggunakan sistem ini seperti United Kingdom, Amerika Syarikat dan Australia. Daripada segi isu berkaitan dengan jumlah kutipan yang telah diperolehi oleh Polis Diraja Malaysia, setakat tahun 2010, September sejumlah RM205,509,950 telah dikutip daripada saman ekor ini. Sehubungan dengan isu yang disebut ataupun yang ditanyakan oleh Yang Berhormat Setiu tadi sama ada saman ekor ini adalah untuk meningkatkan hasil kerajaan ataupun sebagai satu pendidikan.

■1050

Apa yang dilihat dengan adanya saman POL170A ini sudah tentulah pemandu-pemandu yang memandu kenderaan ini mengingati bahawa mereka menghadapi tindakan saman 170A ini. Maka mereka akan berhati-hati dalam memandu kenderaan mereka. Jadi kerana itulah dengan adanya tindakan ini, bahawa dengan tidak sengaja mereka akan mempunyai satu *perception, of being caught* dengan izin, Tuan Yang di-Pertua dan dengan itu mereka akan mematuhi undang-undang seperti yang termaktub dalam undang-undang negara kita. Dan apa yang kita lihat melalui usaha yang telah kita jalankan, pihak PDRM percaya bahawa tahap kesedaran masyarakat hari ini telah dapat dipertingkatkan yang mana ianya memberi impak dan jangka masa panjang mengurangkan kemalangan jalan raya. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tengok mata Tuan Yang di-Pertua ke sana, saya pun tidak sangka saya pun diberi. Terima kasih.

Minta penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tadi Yang Berhormat kata ada 15 juta lebih saman ekor ini dan 142,000 telah pun dibawa ke mahkamah dan 127,000 kalau tidak silap saya, telah pun selesai. Tapi isu dia ialah kenapa – bagi saya bawa ke mahkamah itu betul, itulah prosedurnya, itulah proses yang sepatutnya dilakukan, tetapi kenapa pihak Kementerian Dalam Negeri khususnya polis meminta JPJ untuk *blacklist* kepada mana-mana yang tidak pun dibawa ke mahkamah, iaitu kepada ke atas 15 juta saman yang dikeluarkan itu termasuk mereka yang tidak dibawa mahkamah? Mereka hanya menerima notis sahaja. Kalau pun Yang Berhormat kata dulu bahawa sebenarnya mereka itu dihukum sebegitu kerana mereka tidak menjawab notis tersebut. Kalau tidak menjawab pun okey, bawa mereka ke mahkamah atas kerana tidak menjawab. Akan tetapi atas kerana tidak menjawab pun tidak dibawa ke mahkamah, atas kesalahan trafik pun tidak dibawa ke mahkamah, tetapi mereka terus dihukum iaitu polis meminta JPJ untuk jangankan membenarkan mereka memperbaharui cukai jalan atau pun lesen memandu.

Jadi ini yang dipersoalkan oleh ramai orang khususnya mereka yang menjadi pemilik kenderaan. Mereka telah dilihat, dinafikan hak sedangkan Perlembagaan kata mahkamah memutuskan mengatakan bahawa perbuatan JPJ itu salah. Bermakna bahawa permintaan polis untuk JPJ menghalang mereka ini memperbaharui cukai jalan adalah perbuatan yang salah. Terima kasih.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Seperti mana yang telah saya nyatakan sebentar tadi, bahawa pengeluaran notis POL170A ini adalah merupakan notis untuk mendapatkan identiti dan juga alamat pemilik kenderaan, oleh kerana kita tidak tahu siapa yang memandu pada ketika itu. Jadi oleh kerana mereka, kalau memberi jawapan berkaitan dengan maklumat-maklumat yang dikehendaki, maka sama ada mereka ingin menyelesaikan secara bayar kompaun, ataupun jika tidak mereka ingin untuk membayar kompaun, maka mereka akan didakwa di mahkamah.

Akan tetapi apa yang dilihat kebanyakan daripada notis-notis yang dikeluarkan di bawah POL170A ini kepada pemilik yang berdaftar, kebanyakan walaupun kita membuat tawaran untuk kompaun, mereka tidak memberi apa-apa jawapan. Jadi mereka tidak dapat dikesan, jadi untuk memastikan supaya mereka tidak melakukan kesalahan kerana gagal memberi maklumat, sepatutnya mereka memberi jawapan dan kerana itulah untuk

memastikan supaya mereka lebih berhati-hati jika mengetepikan daripada maklumat-maklumat yang diminta itu, maka di bawah seksyen 17(1)(d) dan juga di bawah seksyen 29 Akta Pengangkutan Jalan, membolehkan JPJ, Jabatan Pengangkutan Jalan untuk memblacklistingkan terhadap pemilik kenderaan ini. Itu sebab yang tindakan...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Tetapi mahkamah kata perbuatan itu salah, mahkamah di Kuching mengatakan bahawa perbuatan itu salah, jadi bermakna bahawa tindakan JPJ telah bertentangan dengan *ruling* yang dibuat oleh mahkamah.

6. Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang] minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan program yang telah dan akan dijalankan oleh Jabatan Belia dan Sukan bagi menangani masalah pengangguran dan gejala sosial di dalam kawasan Machang.

Timbalan Menteri Belia dan Sukan I [Tuan Gan Ping Sieu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Isu pengangguran di kalangan belia seharusnya dilihat dari sudut yang lebih luas dan menyeluruh dengan melibatkan pelbagai agensi-agensi kerajaan termasuklah agensi ataupun peranan yang harus dimainkan oleh Agensi Kerajaan Negeri Kelantan.

Namun begitu, Kementerian Belia dan Sukan turut menyediakan peluang-peluang latihan kemahiran di 15 buah Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) dan sebuah Institut Kemahiran Tinggi Belia Negara (IKTBN). Selain itu, bagi belia-belie yang tidak dapat memasuki IKBN, bimbingan melalui Program Seminar Kerjaya Sehari turut disediakan di seluruh negara.

Selain itu Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Belia dan Sukan di bawah Jabatan Belia dan Sukan Negara, telah melaksanakan Program 3K Belia Bestari, di mana program ini menumpukan kepada 3 elemen penting kepada belia iaitu kepimpinan, keusahawanan dan kemahiran.

Program ini bertujuan untuk menyediakan peluang kepada belia dan remaja yang berminat dalam bidang keusahawanan atau kemahiran. Program ini dilaksanakan di setiap negeri dan dijalankan dalam tempoh enam bulan. Pada peringkat awal, peserta akan diberikan pengisian kepimpinan selama enam hari sebelum mereka diserapkan ke bidang-bidang yang mereka minati sama ada kemahiran atau keusahawanan.

Untuk maklumat Yang Berhormat, Jabatan Belia dan Sukan Negeri Kelantan telah menyediakan program ini bagi 86 orang peserta yang terlibat dalam bidang keusahawanan dan kemahiran. Dalam bidang keusahawanan, beberapa syarikat francais termasuk francais Mat Salai, Mat Kajang dan 'MyKajang' dan berapa francais yang lain telah menyertai program ini. Dalam bidang kemahiran pula, terdapat SH&S Sdn. Bhd. dan SmartEdu.

Sepanjang tempoh enam bulan tersebut, bagi pembiayaan keusahawanan, kementerian menyediakan peruntukan berjumlah RM10,000 untuk seorang peserta, manakala bagi pembiayaan kemahiran sebanyak RM4,500 disediakan. Ini adalah sumbangan kementerian untuk memberi peluang kepada belia-belie dan remaja untuk berdikari dalam bidang pekerjaan di samping dapat mengelakkan dari terlibat dengan gejala sosial, tidak sihat di seluruh negara. Bagi tahun 2010 sahaja, kementerian menyediakan dana sejumlah RM7 juta untuk melaksanakan Program 3K Belia Bestari ini.

Mengenai permasalahan sosial, khususnya di kawasan Machang, kementerian telah mengadakan pelbagai program untuk disertai oleh golongan belia, antaranya di bidang sukan adalah pertandingan Futsal 1Malaysia, Senam Cergas Komuniti Hujung Minggu Peringkat Daerah, Klinik Bola Jaring, Bola Jaring Peringkat Daerah dan lain-lain. Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, Program-program Rakan Muda juga diadakan untuk disertai oleh belia-belie Kelantan termasuklah belia-belie dari kawasan Yang Berhormat. Sekian.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Timbalan Menteri, terima kasih atas jawapan saya kira cukup komprehensif untuk komponen yang pertama soalan saya, yakni pengangguran.

Saya ingin melanjutkan soalan saya menyentuh tentang gejala sosial, di Macang, Timbalan Menteri, ada 100,000 penduduk. Sudah tentu 50% nya adalah golongan belia di bawah umur 40. Umumnya jenayah di Kelantan rendah, tetapi tidak untuk jenayah *juvana*, kita berada kedudukan ketujuh atau kelapan. Kalau mengikut kedudukan peringkat nasional.

Hal ini bila saya berdialog, berbincang dengan pasukan polis sering kali dikaitkan dengan, antara faktornya ialah kekurangan kemudahan-kemudahan sukan di kampung-kampung.

■1100

Kebanyakan program yang membabitkan generasi muda ini yang lebih ketara ialah inisiatif daripada masyarakat berbanding inisiatif jabatan. Masyarakat menganjurkan program futsal, badminton, wau, gasing, dikir barat, takraw. Kalau saya berpeluang menghadiri program ini umumnya memberikan pandangan bahawa peranan Jabatan Belia dan Sukan itu amat kurang dirasai. Gelanggang futsal terbaik di Machang Yang Berhormat Timbalan Menteri bukan oleh Jabatan Belia dan Sukan tetapi oleh seorang pengusaha tempatan. Gelanggang badminton terbaik dengan lantainya bertaraf Olimpik itu adalah ikhtiar daripada usahawan tempatan dan mendapat sambutan yang luar biasa.

Oleh itu, maka saya melanjutkan soalan saya ini dengan bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri selain daripada soal senamrobik, klinik bola jaring, perkara yang digariskan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi saya ingin tahu secara tepat dan secara jelas berkenaan dengan kalendar tahunan Jabatan Belia dan Sukan ini khususnya untuk kawasan Machang berapa banyak peruntukan yang membabitkan Jabatan Belia dan Sukan yang dibelanjakan untuk kawasan Machang ini dan berapa ramai pula kumpulan sasaran secara rekodnya telah membabitkan diri di dalam aktiviti-aktiviti di bawah Jabatan Belia dan Sukan kerana saya berpendapat penglibatan masyarakat di bawah sana cukup minimum melalui program jabatan tetapi lebih rancak yang diinisiatifkan oleh individu atau persatuan-persatuan biasa di kampung. Terima kasih.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih banyak atas soalan tambahan yang dibawa oleh Yang Berhormat dari Machang. Saya boleh nyatakan bahawa soalan ini agak soalan yang rasional dan baik. Untuk makluman Yang Berhormat, berkaitan dengan kalendar tahunan dan peruntukan yang akan disalurkan ataupun berkaitan dengan kumpulan sasaran yang jadi kumpulan sasaran Jabatan Belia dan Sukan saya minta maaf. Saya akan bagi jawapan secara bertulis.

Namun dari segi kemudahan sukan Yang Berhormat sebut sebentar tadi kemudahan sukan ini selain daripada agensi Kerajaan Pusat— Kementerian Belia dan Sukan, Yang Berhormat-Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini sedia maklum setiap DUN Kementerian Belia dan Sukan telah menyediakan sekurang-kurangnya dua gelanggang futsal. Kelengkapan ataupun *facility* ini bergantung kepada peruntukan yang disediakan oleh Kementerian Belia dan Sukan dan penglibatan ataupun penyertaan daripada sektor swasta, NGO dan sebagainya termasuklah kerajaan tempatan di bawah pimpinan atau pentadbiran Kerajaan Negeri Kelantan seharusnya memainkan peranan yang sewajarnya juga. Kemudahan sukan di kampung-kampung ini Kementerian Belia dan Sukan akan terus menyediakan fasiliti yang bersesuaian tapi juga senang kata bergantung kepada peruntukan yang sedia ada. Sekian.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebelum soalan tambahan, saya ingin mengalu-alukan rombongan pemimpin-pemimpin daripada Parlimen Bintulu. *[Tepuk]*

Dato' Kamaruddin bin Jaffar [Tumpat]: *[Menyampuk]*

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Lepas pilihan raya baru boleh datang Dewan? Selalu PAS hantar rombongan datang pun mahu pilihan raya? *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua, masalah kita tidak tahulah Menteri atau Timbalan Menteri ada lihatkah tidak kita selalu di atas kertas ataupun bagi jawapan untuk kita semua syok sendiri sahaja. Kita syok sendiri sahaja, melihatkan tidak ada. Saya cuma mahu tanya di sini Yang Berhormat Timbalan Menteri kita ada melihat atau tidak masalah kepada pengangguran ini masalah apa. Kementerian ada sedar atau tidak untuk belia ini masalahnya sekarang dalam ini di pagi ini saya ada dua perkara. Satu memilih kerja, satu gejala sosial. Sampai hari ini kita tidak nampak satu konkrit rancangan untuk menyelesaikan masalah ini kepada belia ini. Kita tidak ada satu *direction*. Bila kita melaksanakan projek-projek ini cuma atas kertas umum sahaja. Di bawah melaksana di mana? So, masalah ini sampai hari ini bila hendak selesai? Macam mana hendak tarik generasi ini ke program perpaduan semua tidak ada. Cuma umum sahaja. Sering kali kalau mana-mana persatuan belia hendak minta peruntukan semua hari-hari kata tidak ada peruntukan tapi kita Dewan yang mulia ini lulus banyak peruntukan. Mana peruntukan itu pergi?

Tuan Yang di-Pertua, sekarang saya mahu minta penjelasan daripada kementerian ini. Sila minta Yang Berhormat Timbalan Menteri silakan.

Tuan Gan Ping Sieu: Terima kasih atas soalan yang dibawa oleh Yang Berhormat dari Bintulu. Berkaitan dengan pengangguran Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini sedia maklum kadar pengangguran di negara kita ini merupakan salah satu yang terendah sekali di rantau Asia ini. Oleh sebab itulah kita mempunyai ramai lebih kurang di antara dua hingga tiga juta pekerja asing di negara kita. Oleh sebab itu kerajaan menyedari bahawa untuk menyelesaikan masalah pengangguran khususnya pengangguran di kalangan belia dan remaja pada masa yang akan datang adalah mustahak kita menuju atau mengadakan transformasi kepada *high income nation* dan mengadakan *new economic model* dengan izin supaya negara hadapan dan harapan negara kita ini dapat diselesaikan.

Yang Berhormat Bintulu mungkin sepatutnya memang faham bahawa perbelanjaan Kerajaan Pusat di kementerian masing-masing semuanya akan dirancang dan anggaran akan disediakan dan bukan segala-galanya suka hati untuk menjalankan program-program apa sahaja mengikut suka hati sendiri. Oleh sebab itu apa perancangan ataupun cadangan atau nasihat daripada Yang Berhormat Bintulu Kementerian Belia dan Sukan mengalu-alukan apa juga nasihat.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Tuan Yang di-Pertua, masalahnya kementerian kenapa bila buat rancangan ataupun buat anggaran pada masa itu tidak menjemput semua persatuan belia untuk membincangkan apa peruntukan sepatutnya.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Ya, mana itu wang? Betul!

7. **Puan Tan Ah Eng [Gelang Patah]** minta Menteri Pengangkutan menyatakan:-

- (a) langkah-langkah yang lebih berkesan untuk memastikan keselamatan penumpang kereta; dan
- (b) adakah pihak kementerian mempunyai rancangan untuk memaksakan pemilik kereta membelikan Insurans Perlindungan Liabiliti Penumpang supaya keselamatan penumpang dilindungi.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datuk Abdul Rahim bin Bakri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan telah menjalankan pelbagai usaha untuk memastikan keselamatan penumpang. Pada tahun 2009 kerajaan telah menguatkuasakan peraturan pemakaian tali pinggang keledar belakang sebagai langkah untuk menjaga keselamatan penumpang belakang.

Di samping itu, kerajaan juga menggalakkan penggunaan kerusi *child seat* dan kerusi pengalas (*booster seat*) bagi kanak-kanak. Dengan memakai tali pinggang keledar di bahagian tempat duduk belakang kenderaan, risiko kecederaan penumpang dapat dikurangkan sehingga 50%. Selain itu kerajaan juga telah mengambil pelbagai inisiatif

untuk memastikan semua kenderaan berada dalam keadaan *roadworthy* agar keselamatan pemandu dan penumpang sentiasa terjamin.

Antara langkah-langkah tersebut adalah seperti berikut:-

- (i) berdasarkan pada seksyen 66 Akta Pengangkutan Jalan mewajibkan menjalankan ujian *Vehicle Type Approval* (VTA) ke atas setiap model kenderaan yang dibawa masuk ke dalam negara bagi memastikan setiap kenderaan motor mematuhi peraturan dan piawaian di bawah *United Nations of Economic Commissions for Europe* (UNECE) dan *Malaysian Standards* sebelum kenderaan tersebut didaftarkan.

■1110

- (ii) menguatkuasakan peraturan piawaian tayar atau R30 dan MS149 bagi kenderaan persendirian, R54 dan MS1394 untuk kenderaan perdagangan dan R109 atau MS224 bagi menetapkan piawaian pembuatan tayar celup atau *retread tire*; dan
- (iii) menumpukan kempen advokasi ke atas aspek keselamatan aktif yang melibatkan sistem brek *Antilock Braking System* (ABS) dan *Electronic Stability Control* (ESC) serta keselamatan pasif yang melibatkan *airbags*, tali pinggang keledar dan *collapsible structures* sesebuah kenderaan di mana sistem keselamatan ini sekiranya dikuatkuasakan sepenuhnya akan dapat mengurangkan risiko kecederaan dan kemalangan penumpang dan pemandu sehingga 80%.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan cadangan mewajibkan Insurans Perlindungan Liabiliti Penumpang, perkara ini adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia. Peruntukan sedia ada di bawah seksyen 90(1) Akta Pengangkutan Jalan 1987 hanya menetapkan bahawa sesebuah kenderaan yang hendak digunakan di atas jalan raya hendaklah sekurang-kurangnya mempunyai perlindungan insurans terhadap risiko pihak ketiga atau *third party insurance*. Ini bagi memastikan adanya jaminan perlindungan terhadap risiko pihak ketiga akibat penggunaan sesuatu kenderaan. Terima kasih.

Puan Tan Ah Eng [Gelang Patah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya telah beberapa kali membangkitkan isu ini kerana kes seorang pemuda di kawasan saya yang menaiki kereta kawan dan berlaku kemalangan pada tiga bulan yang lalu. Keadaannya agak serius. Kejadian ini mengakibatkan beliau tidak dapat bekerja. Beliau tidak dapat menuntut apa-apa pampasan dari syarikat insurans kerana insurans kereta itu tidak melindungi penumpang.

Soalan tambahan saya adalah, adakah kementerian akan mencadangkan rancangan ini kepada Kementerian Kewangan supaya semua pemilik kereta membeli Insurans Perlindungan Liabiliti Penumpang untuk menjaga kepentingan rakyat? Juga, apakah langkah-langkah lain yang diambil oleh kementerian untuk membantu mangsa-mangsa sebegini? Sekian, terima kasih.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Tuan Yang di-Pertua, seperti mana Yang Berhormat sedia maklum, bahawa berkaitan dengan soal insurans ini, ia adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Kewangan. Oleh sebab itu, perkara-perkara begini mungkin akan dibincangkan oleh Kementerian Kewangan. Seperti mana saya dimaklumkan, bahawa dalam masa terdekat ini Kementerian Kewangan akan mengadakan satu peraturan baru berkaitan dengan insurans. Terima kasih.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa walaupun beberapa langkah yang telah diambil termasuk VTA, piawaian tayar dan sebagainya, tetapi masih ramai yang melanggarnya? Kalau Yang Berhormat lihat di lebuh raya, kenderaan termasuk bas, lori dan kenderaan berat yang lebih laju daripada kereta biasa. Apakah tindakan yang diambil? Ini bukan semua kesalahan

kementerian tetapi ini memang masalah amalan, tabiat dan nilai pengguna juga terlibat. Walau bagaimanapun, adakah ini di bawah PEMANDU juga dalam pengurusan prestasinya, di dalam NKEAny? Kalau ada di bawah PEMANDU, macam mana pihak PEMANDU dapat menyelenggarakan atau tolong memantau kesan langkah-langkah kementerian?

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Yang Berhormat. Untuk makluman Yang Berhormat, sebenarnya beberapa langkah yang akan diambil oleh pihak kementerian untuk menambah baik khususnya berkaitan dengan masalah-masalah Yang Berhormat sebutkan tadi.

Antara langkah-langkah yang sedang diambil ialah kita akan melaksanakan *Automated Enforcement System (AES)* dalam sedikit masa lagi untuk menghadapi masalah pengguna-pengguna jalan raya yang memandu laju khususnya syarikat-syarikat bas ataupun syarikat-syarikat pengangkutan awam. Dengan pelaksanaan AES ini nanti, ianya akan dapat mengurangkan masalah ini dan juga akan dapat memastikan supaya terdapat pematuhan yang lebih terhadap kesalahan di jalan raya. Ini kerana seperti mana yang kita sedia maklum, bahawa *manual enforcement* yang terdapat di dalam negara kita ini cuma ada 5,200 orang dari anggota PDRM dan 4,000 orang anggota JPJ.

Selain daripada itu, kerajaan juga telah pun mewajibkan amalan *Safety, Health and Environment (SHE)* yang akan menjadi satu syarat yang penting kepada pemberian-permit kepada syarikat pengangkutan jalan. Dalam amalan SHE ini, kita mewajibkan supaya satu tanggungjawab diletakkan kepada pengusaha-pengusaha khususnya *CEO responsibility* iaitu berkaitan dengan peningkatan *safety culture, vehicle safety*, isu-isu berkenaan dengan kenderaan tersebut dan juga pengurusan pemandu untuk memastikan supaya pemandu-pemandu adalah merupakan pemandu yang terlatih, mempunyai *qualification* dan dari segi kebajikan pemandu-pemandu itu sendiri.

Amalan SHE ini adalah merupakan sesuatu yang penting. Kod amalan SHE ini adalah diwajibkan di dalam permit kenderaan dan sekiranya pelanggaran berlaku, maka tindakan akan diambil. Audit dalam dan audit luar juga akan dilakukan. Oleh sebab itu, dalam kejadian yang berlaku baru-baru ini – misalnya kejadian kemalangan yang berlaku di Simpang Ampat, Melaka, kita telah pun menggantung sebanyak 13 permit kepada Syarikat KL-Melaka dan juga kepada syarikat yang telah terlibat dengan kemalangan di Genting Sempah di mana kita telah menggantung sebanyak 100 permit kepada Syarikat Taipan Suria. Inilah merupakan bukti-bukti bahawa kita memang serius untuk menangani masalah ini.

8. Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang] minta Menteri Kewangan menyatakan:-

- (a) berapakah jumlah jaminan yang diberikan kepada pinjaman yang diambil oleh syarikat milik kerajaan (GLC) yang berbentuk pinjaman langsung atau pengeluaran bon-bon dari 2005 hingga 2009; dan
- (b) baki tertunggak dan perlu dijelaskan dari sekarang hingga tahun 2020.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan dari semasa ke semasa memberikan jaminan ke atas pinjaman yang diperolehi badan berkanun dan syarikat kerajaan bagi membiayai projek-projek pembangunan untuk kepentingan rakyat.

Jaminan ini diberikan di bawah Akta Jaminan Pinjaman Pertubuhan Perbadanan 1965. Dalam tempoh tahun 2005 hingga tahun 2009, kerajaan telah memberikan jaminan kepada 15 institusi atau syarikat terdiri daripada dua badan berkanun dan 13 syarikat kerajaan. Jaminan meliputi pinjaman secara langsung dari institusi kewangan atau menerusi terbitan bon di pasaran kewangan dalam negeri atau luar negeri dengan jumlah RM67.5 bilion.

Dari jumlah ini, sebanyak RM66.7 bilion atau 98.8% merupakan pinjaman dalam negeri dan RM0.78 bilion atau 1.2% pinjaman luar negeri. Pinjaman yang diperoleh telah digunakan untuk membiayai projek strategik untuk negara yang mampu menjaga pertumbuhan ekonomi negara, mewujudkan peluang-peluang pekerjaan dan meningkatkan taraf hidup rakyat termasuk projek pembangunan modal insan, bekalan air, elektrik serta pengangkutan awam.

■1120

Tuan Yang di-Pertua, bagi soalan (b), prestasi bayaran balik pinjaman adalah baik dan mengikut jadual yang ditetapkan tanpa sebarang tunggakan. Daripada jumlah pinjaman yang diluluskan sebanyak RM67.5 bilion, baki pinjaman yang belum dijelaskan setakat 31 Disember 2009 ialah RM54.7 bilion. Setakat ini didapati tiada masalah yang dihadapi oleh badan berkanun dan syarikat untuk membayar balik pinjaman masing-masing.

Kementerian Kewangan sentiasa memantau, mengerapi kedudukan kontingensi liabiliti kerajaan supaya tidak menjadi tanggungan langsung kepada kerajaan. Sehubungan ini, badan berkanun atau syarikat berkenaan diwajibkan mengemukakan laporan prestasi bayaran pinjaman setiap suku tahun kepada Kementerian Kewangan. Sekian.

Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk jawapan yang diberikan. Tadi disebutkan bahawa jumlah jaminan yang telah diberi meliputi sebanyak RM67.5 bilion yang mana hingga sekarang ini mengikut Laporan Ketua Audit Negara, jumlah pinjaman yang masih tertunggak ialah RM33 bilion yang mana pada tahun 2009 pula, baki pinjaman yang tertunggak bermakna yang belum dibayar ataupun tidak mampu dibayar oleh GLC-GLC berkenaan sebanyak RM5.5 bilion. Dalam hal ini, saya ingin bertanya agensi-agensi yang mana ataupun GLC mana yang gagal melaksanakan tanggungjawab untuk membayar balik jaminan-jaminan ini yang menyebabkan kerajaan bertanggungjawab untuk menyelamatkan keadaan GLC yang berkenaan? Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat dari Telok Kemang. Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan sentiasa memantau dengan rapi syarikat atau badan berkanun yang diberikan jaminan oleh kerajaan bagi memastikan bayaran balik dibuat dengan teratur mengikut jadual yang ditetapkan. Pemantauan dibuat secara berkala dan status bayaran balik disediakan setiap suku tahun. Setakat ini tiada *default* dari segi bayaran balik oleh syarikat atau badan berkanun berkenaan. Sekian.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: GLC mana? GLC? Tidak jawab GLC mana.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Umumnya kita melihat di sini syarikat GLC ini lahir daripada dasar penswastan negara dan hasrat kerajaan adalah untuk mengurangkan beban kerajaan tanpa melibatkan suntikan dan sebagainya.

Soalan tambahan saya, bagaimanakah inisiatif GLC dalam menampung masalah kerugian yang dialami? Sungguhpun Yang Berhormat kata terdapat pemantauan yang teliti dibuat oleh kerajaan tetapi saya ingin nyatakan di sini masih ada suntikan-suntikan tersembunyi ataupun tertera yang telah dibuat oleh kerajaan terhadap syarikat GLC ini untuk mengelakkan GLC ini meletakkan kebergantungan kepada kerajaan kerana dasar yang kita buat sebenarnya, GLC harus *independent*. Ia tidak meletakkan suntikan tertentu yang menyebabkan berlakunya *mismanage*, salah pelaburan, salah membuat keputusan dan sebagainya. Pandangan Yang Berhormat Menteri.

Seorang Ahli: Setuju! Oh, hebat.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Yang Berhormat Arau. Memang seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat, saya memang bersetuju ada masalah-masalah tertentu sebab kita menjalankan *business* yang besar. Walau bagaimanapun Yang Berhormat, kalau ada kes yang spesifik, kita akan memberikan jawapan. Buat masa ini kita memberi jaminan itu adalah supaya projek-projek yang memberi manfaat kepada

rakyat terutama sekali projek yang saya sebutkan tadi iaitu bekalan elektrik, air, pengangkutan awam dan pendidikan.

Memang kita memberi jaminan ini tertakluk kepada prosedur dan undang-undang yang kita memang memerlukan kelulusan Jemaah Menteri dan juga terma serta syarat pinjaman yang diluluskan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan dan juga surat jaminan pinjaman perlu disemak dan diurus oleh peguam cara Perbendaharaan bagi memastikan kepentingan kerajaan dilindungi. Walau bagaimanapun, kita memang memberi dan mengambil tindakan pemantauan ke atas GLC-GLC yang kita beri jaminan. Sekian.

9. Tuan Matulidi Jusoh [Dungun] minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan tindakan kerajaan mengatasi masalah kekurangan tempat letak kereta seperti di bandar-bandar besar sehingga menyebabkan ramai pemilik kenderaan disaman oleh pihak berkuasa tempatan.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian menyedari bahawa setengah pihak PBT terutamanya terletak di kawasan Lembah Klang dan bandar-bandar utama mengalami masalah kekurangan tempat letak kereta dalam kawasan pentadbirannya. Terdapat faktor yang dikenal pasti menyebabkan berlakunya masalah sedemikian. Di antaranya:-

- (i) Peningkatan jumlah kenderaan yang ketara pada waktu puncak di suatu kawasan;
- (ii) ketidakpatuhan orang awam terhadap peraturan lalu lintas yang dikuatkuasakan oleh pihak berkuasa termasuklah juga PBT;
- (iii) tanah milik kerajaan PBT yang terhad sehingga menyukarkan PBT untuk menyediakan kemudahan tempat letak kereta yang mencukupi memandangkan lokasi dan tanah PBT di bandar besar adalah strategik dan bernilai tinggi.

Bagi faktor yang berada di kawasan PBT, tindakan diambil adalah seperti berikut:-

- (i) Menambah tempat letak kereta. Sebagai contohnya, menyediakan petak letak kenderaan di bahu jalan raya;
- (ii) pegawai-pegawai penguat kuasa PBT meningkatkan penguatkuasaan undang-undang lalu lintas bagi mengelakkan kesesakan jalan raya akibat sikap tidak bertanggungjawab sesetengah pemandu yang meletakkan kenderaan sesuka hati sehingga menyebabkan kesesakan lalu lintas dan menyusahkan pengguna yang lain;
- (iii) memohon tanah yang boleh dijadikan kawasan tempat letak kereta daripada kerajaan negeri; dan
- (iv) menggalakkan pihak swasta menyediakan kemudahan tempat letak kereta di premis tanah masing-masing secara berbayar.

Terima kasih.

Tuan Matulidi Jusoh [Dungun]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri di atas jawapan sebentar tadi dan terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bangkitkan soalan ini kerana kita faham negara kita yang maju dengan pertambahan kenderaan, rakyat kita selesa aman dan makmur dan mampu memiliki kenderaan. Saya merasakan tidak adil kepada pemilik kenderaan yang terus disaman sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri di Lembah Klang atau di bandar besar Kuala Lumpur. Ini kerana masalahnya tidak ada tempat letak kenderaan.

Soalan tambahan saya, apakah kerajaan bersedia untuk memperkenalkan mekanisme tertentu seperti sistem *zoning* bagi mengatasi masalah kesesakan kenderaan di

waktu-waktu kemuncak atau dengan izin *peak time* khususnya di bandar besar seperti Kuala Lumpur ataupun di Lembah Klang seperti yang disebutkan sebentar tadi? Adakah kerajaan bersedia menangguhkan tindakan saman kepada kenderaan di atas sebab-sebab yang disebutkan tadi sehingga pihak berkuasa tempatan mampu menyediakan tempat letak kenderaan? Terima kasih.

Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya dasar kerajaan dan fokus kerajaan hari ini tidak bergantung kepada memperbanyakkan tempat letak kereta. Akan tetapi dasar sekarang ialah kita ingin menambah dan juga meningkatkan tahap pengangkutan awam. Itu adalah dasar kerajaan sekarang. Jadi soalan Yang Berhormat, apakah langkah-langkah, itulah langkah-langkah yang dibuat.

Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian saya sahaja pada tahun 2011 menyediakan peruntukan sebanyak RM160 juta bagi menyediakan terutama sekali menaikkan taraf jalan raya, mengadakan *facilities* yang lain seperti pembinaan stesen bas dan sebagainya.

■1130

Soalan yang kedua, apakah kerajaan bersedia untuk menangguhkan saman. Saman ini sebenarnya tidak boleh ditangguhkan sebab kepada kerajaan walaupun memang kawasan itu kawasan yang mungkin sukar untuk mendapatkan tapak letak kereta tetapi oleh kerana pertambahan juga berlaku. Seterusnya juga dalam satu-satu kawasan perumahan ini, kita telah diperuntukkan sebenarnya petak-petak letak kereta. Misalnya kalau kondominium, ia akan dapat dua petak letak kereta untuk sebuah kondominium. Sementara 10% lagi petak letak kereta bagi kemudahan orang awam ataupun pelawat-pelawat yang akan datang. Jadi sebenarnya kalau *public* ataupun masyarakat umum, mereka mematuhi peraturan kesesakan ini tidak akan berlaku. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, setakat itu sesi pertanyaan-pertanyaan bagi jawapan lisan untuk pagi ini.

[Masa untuk pertanyaan-pertanyaan bagi jawab lisan tamat]

**USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT
DI BAWAH P.M 18(1)**

**TINDAKAN KOREA UTARA
MENYERANG KOREA SELATAN**

11.32 pg.

Tuan Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian]: Tuan Yang di-Pertua, saya berdiri di sini atas usul menangguhkan Mesyuarat di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) yang bagi saya penting untuk Dewan yang mulia ini ditangguhkan untuk membincangkan usul yang melibatkan perkara tertentu, berkepentingan ramai dan perlu untuk disegerakan.

Sewaktu saya membaca usul ini, keadaan tegang di Pulau Pyongyang masih berlaku dan saya mengharapkan pihak Tuan Yang di-Pertua Dewan Rakyat tidak akan menggunakan alasan tidak perlu disegerakan untuk menolak usul ini. Parlimen Malaysia juga berperanan untuk kita membincangkan isu yang penting ini. Saya, Salahuddin Haji Ayub (Kubang Kerian) mohon mencadangkan bahawa Mesyuarat ini hendaklah ditangguhkan bagi membolehkan Dewan yang mulia ini merundingkan dan membincangkan tindakan Korea Utara baru-baru ini yang telah melancarkan serangan ke atas Korea Selatan dengan melepaskan berpuh-puluh tembakan meriam ke atas Pulau Yeonpyeong yang menempatkan kira-kira 1,000 orang tentera Korea Selatan berhampiran sempadan Laut Kuning yang menjadi pertikaian kedua-dua negara.

Tuan Yang di-Pertua, hubungan antara Korea Selatan dan Korea Utara sejak insiden sempadan terburuk pada Perang Korea 1950 sehingga 1953 dahulu, kini semakin membimbangkan berikutan daripada insiden serangan tersebut ke atas pulau nelayan itu. Juga menyebabkan dua orang anggota marin Korea Selatan maut sementara 15 orang anggota marin lagi dan tiga orang penduduk awam mengalami kecederaan. Perkara ini berlaku berikutan sepasukan unit tentera Korea Utara melepaskan tembakan meriam sebagai tindakan provokasi pada kira-kira jam 2.34 petang waktu tempatan dan pasukan tentera Korea Selatan melancarkan serangan balas sebagai alasan pertahanan. Berikutan itu juga amaran ketenteraan kelas A bagi situasi tempur ini dikeluarkan serta-merta oleh pihak Korea Selatan.

Kita tidak mahu peperangan ini berlaku sama ada atau dengan apa jua alasan sekali pun. Saya berharap Parlimen Malaysia pada hari ini perlu membincangkan perkara yang sepenting ini sebagai dasar luar kerajaan terhadap kedua-dua negara tersebut. Ia juga adalah proses dan protes untuk kita berhadapan dengan krisis peperangan yang bakal berlaku di sana. Penegasan terhadap kancah peperangan perlu dimuktamadkan oleh negara kita Malaysia kerana kita ada hubungan perdagangan di antara kedua-dua negara tersebut. Oleh yang demikian, saya memohon, merayu dan meminta agar bantahan Parlimen Malaysia dibuat serta-merta terhadap kedua-dua negara dan Parlimen perlu membincangkan perkara ini demi memelihara keharmonian hubungan dagangan ataupun negara Malaysia yang kita sama-sama merasai kepentingannya. Saya mohon mencadangkan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu pemberitahu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) daripada Ahli Yang Berhormat dari kawasan Kubang Kerian pada hari Rabu 24 November 2010. Teks usul itu adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat itu sebentar tadi.

Bagi membolehkan perkara ini dipertimbangkan oleh Majlis Mesyuarat hari ini, saya sebagai Tuan Yang di-Pertua hendaklah berpuas hati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu memenuhi tiga syarat iaitu:

- (i) Bahawa perkara itu tertentu;
- (ii) bagi kepentingan orang ramai; dan,
- (iii) ia berkehendak disegerakan.

Saya telah meneliti perkara ini dan saya dapati bahawa perkara ini adalah perkara tertentu; kepentingan orang ramai. Ia adalah kepentingan orang ramai; dan, berkehendak disegerakan. Ahli Yang Berhormat, Yang Berhormat Menteri Luar Negeri bagi pihak Kerajaan Malaysia telah pun mengeluarkan kenyataan pada 23 November 2010 menyuarakan kebimbangan mengenai insiden tersebut serta menyeru agar semua pihak terbabit untuk mengelakkan daripada mengambil tindakan yang boleh menyebabkan keadaan bertambah tegang dan menimbulkan ketidakstabilan di Semenanjung Korea. Kerajaan akan sentiasa memantau perkara ini dan apa-apa perkembangan lanjut, akan diambil tindakan bersesuaian. Oleh yang demikian, saya berpuas hati bahawa usul ini tidak perlu disegerakan. Oleh itu saya menolak usul ini di bawah Peraturan Mesyuarat 18(2). Terima kasih Yang Berhormat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak nampak mengapa usul ini tidak perlu disegerakan sebab ia melibatkan nyawa orang ramai. Kenyataan Menteri Luar Negeri bahawa kerajaan akan sentiasa memantau tidak memadai sebab kita harus melahirkan pendirian kita di Dewan ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kinabatangan, itu adalah keputusan saya Yang Berhormat. Saya jemput Yang Berhormat Menteri untuk membacakan usul.

USUL**WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN
DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT**

11.37 pg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan;

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1), mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga selesai diputuskan giliran-giliran menjawab peringkat Jawatankuasa Rang Undang-undang Perbekalan 2011 bagi Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Kementerian Kerja Raya dan Kementerian Pengangkutan dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10.00 pagi hari Selasa, 30 November 2010.”

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya lihat ini tidak perlu disegerakan. *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan, masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah dipersetujui,

[Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima dan membenarkan permohonan daripada Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan yang dijadualkan di nombor 21 dinaikkan ke nombor 13, mengambil ganti giliran Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi dalam susunan giliran kementerian-kementerian menjawab ke atas perbahasan di peringkat Jawatankuasa Rang Undang-Undang Perbekalan 2011.

RANG UNDANG-UNDANG**RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2011****DAN****USUL****ANGGARAN PEMBANGUNAN 2011****Jawatankuasa**

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas “Rang Undang-Undang Perbekalan 2011 dan Anggaran Perbelanjaan Pembangunan 2011 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis”. **[Hari Kelapan]**

[Majlis bersidang dalam Jawatankuasa]

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Jawatankuasa**]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Yang Berhormat Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan untuk menjawab.

11.39 pg.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan I [Dato’ Tan Lian Hoe]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Salam Sejahtera dan Salam 1Malaysia. Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada 11 orang Ahli Yang Berhormat yang telah memberikan pandangan dan mengutarakan isu-isu yang berkait rapat dengan kementerian ini semasa sesi perbahasan Bajet 2011 peringkat Jawatankuasa pada minggu yang lalu.

■1140

Sehubungan dengan itu, saya akan memberikan maklum balas sebaik yang mungkin ke atas setiap isu serta pandangan yang telah dibangkitkan ini dalam usaha bagi kita terus memperkukuhkan peranan kementerian ini dalam menjalankan tanggungjawab yang telah diamanahkan.

Tuan Pengerusi, izinkan saya memberikan penjelasan kepada perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Machang, Hulu Selangor, Rembau, Pokok Sena dan Ledang mengenai apa yang dikatakan isu penurunan mendadak bajet bagi aktiviti gerakan kepenggunaan yang dilihat boleh menjejaskan keberkesanan program kepenggunaan dan kerjasama antara kementerian dan badan bukan kerajaan iaitu NGO.

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar) **mempengerusikan Jawatankuasa**]*

Kementerian tidak pernah mengabaikan aspek kepenggunaan dalam negara ini, malah proses mendidik pengguna telah semakin diperkukuhkan menerusi pelbagai pendekatan dengan kerjasama daripada semua kelompok masyarakat, syarikat swasta, NGO pengguna dan bukan pengguna. Pada tahun 2010, peruntukan kewangan yang telah diluluskan bagi melaksanakan pelbagai program pendidikan pengguna adalah sebanyak 17.866 juta sementara pada tahun 2011 ia sebenarnya telah meningkat kepada 19.045 juta. Ini termasuk RM4 juta sebagai pemberian kepada NGO. Menyedari kepentingan pengguna di negara ini, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan sebenarnya telah menstrukturkan semula bahagian kepenggunaan. Bahagian ini telah dipecahkan kepada tiga bahagian utama iaitu bahagian Standard Kepenggunaan, bahagian Gerakan Kepenggunaan dan bahagian Penyelidikan dan Dasar.

Sementara itu bagi bantuan yang telah dikeluarkan kepada NGO yang melaksanakan pelbagai aktiviti pengguna masih diteruskan kerana kementerian sedar peranan yang dimainkan oleh NGO menerusi kerjasama pintar *dengan izin, Smart Partnership* dengan badan bukan kerajaan NGO seperti FOMCA, CAP, PPIM dan lain-lain lagi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah peruntukan yang telah diberikan kepada NGO sejak tahun 2006 hingga 2010 adalah sebanyak 19.706 juta bagi membantu NGO berkenaan menjalankan aktiviti pendidikan kepenggunaan.

Mulai tahun 2010, kementerian telah mendapatkan kerjasama yang amat baik daripada pihak swasta sebagai sebahagian daripada program tanggungjawab sosial mereka kepada pengguna. Ia dilakukan melalui tajaan khidmat pesanan ringkas (SMS) bagi memberi peringatan kepada pengguna akan hak dan tanggungjawab mereka sebagai pengguna, mencetak peringatan mengenai kuasa pengguna, hak-hak mereka sebagai pengguna di beg dan bungkusan barangan keluaran syarikat serta *hypermarket*. Di samping itu, portal interaktif 1Malaysia Pengguna Bijak turut diwujudkan bagi menyebarkan maklumat-maklumat kepenggunaan kepada pengguna *internet* di samping menyediakan platform kepada mereka untuk memberikan maklum balas berhubung isu-isu kepenggunaan dan kementerian.

Program dan aktiviti sehingga ke peringkat kampung turut dilaksanakan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam usaha mempertingkatkan kesedaran di kalangan pengguna, kementerian telah mewujudkan kelab-kelab pengguna sekolah dan kelab pengguna universiti sebagai usaha mendekati generasi pengguna baru. Usaha untuk menambah elemen kepenggunaan di kalangan komuniti perniagaan sudah mula diberikan perhatian.

Tuan Pengerusi, Ahli Yang Berhormat Ledang telah membangkitkan mengenai harga alat ganti kenderaan yang mahal di bengkel. Untuk maklumat Yang Berhormat, alat ganti kenderaan bukan merupakan barang kawalan. Jika sekiranya hal ini berlaku, maka pengguna sewajarnya bijak membuat perbandingan harga dan menggunakan kuasa mereka sebagai pengguna untuk membuat pilihan. Pengguna juga boleh membuat aduan kepada kementerian ini melalui tribunal tuntutan pengguna sekiranya pengguna merasa tertipu oleh peniaga yang tidak bertanggungjawab.

Tuan Pengerusi, izinkan saya memberikan maklum balas kepada isu yang seterusnya...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Penjelasan.

Dato' Tan Lian Hoe: Yang dibangkitkan oleh...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Mohon penjelasan, Ledang. Boleh Tuan Pengerusi? Minta izin, Tuan Pengerusi minta izin.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya sila Yang Berhormat.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ringkas Yang Berhormat ya, kita ada tiga kementerian lagi ini Yang Berhormat.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Ringkas sahaja saya pun tidak sampai malam, sedikit sahaja. Betullah tadi yang disebut oleh Timbalan Menteri bahawa alat ganti kenderaan ini bukan barang kawalan tetapi kita baru sahaja meluluskan akta *dengan izin, profiteering*. Maksud saya tadi sekiranya Yang Berhormat Timbalan Menteri menyebut tentang kalau ada kes buat aduan. Akan tetapi kalau ini sudah menjadi isu nasional bermakna seluruh rakyat Malaysia sedia maklum, telah menjadi perbualan, telah menjadi perbincangan di mana-mana sahaja, ini telah menjadi isu nasional. Apakah tindakan kementerian ke atas harga alat ganti yang melampau ini dari segi harga sehingga mereka mendapat keuntungan yang berlebih-lebihan, kerana ini adalah isu nasional sekarang ini, terima kasih.

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Tentang dasar baru kerajaan, membenarkan 300 jenama baru ataupun jenama barang-barang daripada luar negara yang kita benarkan diperniagakan dalam negara kita dikecualikan daripada cukai dengan niat untuk melonjakkan industri pelancongan dalam negara kita. Sejauh manakah mana pegawai-pegawai kita membuat pemantauan terhadap barang-barang yang dijual di pasar raya atau pun di mana sahaja kerana kita lihat tidak banyak perbezaan berlaku yang berada di dalam pasaran sekarang ini.

Dato' Tan Lian Hoe: Terima kasih Yang Berhormat Ledang dan Yang Berhormat Jempol, untuk makluman Yang Berhormat Ledang berkaitan dengan iaitu harga barangan khususnya iaitu alat ganti yang begitu tinggi. Seperti yang saya nyatakan bahawa yang pertama sebagai pengguna sendiri perlu bijak dan walaupun kita telah meluluskan di Dewan Rakyat ini iaitu Akta Anti Profiteering iaitu Akta Pencatutan iaitu keuntungan yang berlebihan tetapi ia belum dibentangkan di Dewan Negara dan setelah dibentangkan ia perlu digazetkan mengambil masa untuk kita perkenalkan akta ini kepada orang ramai. Walaupun pihak kementerian begitu prihatin terhadap harga barangan dalam pasaran dan pihak kementerian sentiasa mempunyai pegawai-pegawai penguat kuasa dan juga pegawai-pegawai pemantau harga dari semasa ke semasa untuk memantau harga barangan dan setakat ini harga barangan masih dalam kawalan.

Untuk makluman Yang Berhormat Jempol, berkaitan dengan harga 300 iaitu barangan yang telah pun dikecualikan dengan cukai ini, memang pihak kementerian memantau dan melalui pegawai penguat kuasa dan juga pegawai-pegawai iaitu pemantau harga tetapi disebabkan kerana ada...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Sedikit...

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: [Bangun]

Dato' Tan Lian Hoe: Disebabkan kerana peniaga-peniaga masih mempunyai stok lama sebenarnya.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Mahu bertanya.

Dato' Tan Lian Hoe: Sebab itu kadang kala kita tidak nampak sangat perbezaan itu...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Boleh minta penjelasan sedikit?

Dato' Tan Lian Hoe: Ya, sila.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih Yang Berhormat, saya hendak tahu siapakah yang memantau alat ganti kereta palsu? Kalau kita pergi kedai, dia kata hendak original ada, Taiwan ada, China ada, Thailand pun ada harganya berbeza-beza. Ini yang mengakibatkan kemalangan, yang tidak mampu kata memang dia pilih daripada China dan dari Taiwan. Jadi apakah peranan kementerian ke arah memastikan bahawa walaupun mungkin ia bukan yang asli tetapi tidak begitu mudah rosak dan tidak mengakibatkan kemalangan. Saya lihat banyak kemalangan berlaku kerana alat ganti kereta palsu, siapakah yang memantau kerja-kerja ini?

Dato' Tan Lian Hoe: Ya, terima kasih Yang Berhormat Kinabatangan. Memang sebagai kementerian kita amat prihatin terhadap segala alat tiruan yang ada di dalam pasaran. Oleh sebab ini pihak kementerian tidak berkompromi dengan sesiapa sekalipun dan kita telah pun membuat tangkapan demi tangkapan terhadap barang-barang yang tiruan ini yang membawa kepada mengancam kesihatan dan juga membawa maut.

—■1150

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Yang Berhormat, kalau kementerian tidak ada *tolerate*, tidak ada *loophole* dan kesilapan, tidak banyak barang palsu di negara kita ini. Akan tetapi kalau Yang Berhormat tidak percaya, saya boleh bawa Yang Berhormat. Kalau kita pergi 10 kedai, 10 semua ada palsu. Ini akan mengakibatkan keselamatan orang awam, pengguna. Bukan sahaja alat kereta, macam-macam, semua palsu. Perempuan pun ada palsu. [Ketawa]

Jadi, macam mana cara, kaedah, pendekatan kementerian yang lebih konkrit, yang lebih *transparent*, yang boleh meyakinkan. Ini kerana kita akan menuju negara maju ini. Takkan kita dilambakkan dengan barang-barang palsu. Betul tidak Tuan Pengerusi?

Dato' Tan Lian Hoe: Terima kasih Yang Berhormat Kinabatangan. Saya ucapkan ribuan terima kasih atas keprihatinan Yang Berhormat. Kita pun sedia maklum bahawa pegawai penguat kuasa kita kadangkala pun tidak ada kemahiran untuk mengenal pasti iaitu alat-alat yang mana yang dikatakan iaitu tulen dan yang mana yang dikatakan – ini kita memerlukan iaitu kerjasama bersepadu daripada kementerian lain dan agensi-agensi yang berkenaan.

Walaupun kita masih lagi menjalankan penguatkuasaan dan kita harap yang pentingnya iaitu pengguna sendiri mesti juga memastikan bahawa sebelum membeli ataupun menukar alat-alat gantinya, pastikan bahawa alat yang dibeli itu adalah alat yang tulen.

Tuan Pengerusi, saya ingin memberi maklum balas kepada isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Machang, Yang Berhormat Ledang, Yang Berhormat Rembau, Yang Berhormat Kota Belud, Yang Berhormat Labuan dan Ahli Yang Berhormat Kapit mengenai isu kenaikan harga barang dan keberkesanan pemantauan dan penguatkuasaan.

Kenaikan harga bagi sesuatu barang yang dipengaruhi oleh faktor-faktor antaranya ialah upah buruh, kos pengeluaran, kos bahan mentah dan juga faktor keberkesanan sistem pengedaran di dalam pasaran. Menyedari hal tersebut, kementerian telah menjalankan inisiatif bagi memperkenalkan projek pengedaran barang-barang perlu di kawasan-kawasan pedalaman sama ada di Semenanjung, Sabah, Sarawak termasuk juga di Labuan. Program ini bertujuan untuk memastikan rakyat yang berada di kawasan jauh terpencil dan yang mengalami kesukaran untuk mendapatkan barangan keperluan turut dapat menikmati bekalan barangan keperluan pada harga yang telah ditetapkan oleh kerajaan.

Selain itu, kementerian turut menjalankan Program Penyeragaman Harga dan Komuniti Drumming di mana program ini dijalankan bagi kawasan pedalaman yang harga barang tersebut sekurang-kurangnya 15% lebih tinggi daripada harga kawalan. Program ini lebih tertumpu di kawasan luar bandar dan pedalaman yang dikenal pasti menerusi kajian profil yang dijalankan. Manakala dalam aspek pemulihan kontraktor atau *transporter* untuk tujuan pengedaran barangan, mereka perlu memenuhi kriteria-kriteria yang telah ditetapkan. Antaranya adalah iaitu yang pertamanya merupakan pemborong tempatan yang arif dengan selok-belok kawasan edaran, memiliki lesen perniagaan barang kawalan yang sah dan memiliki kemudahan logistik seperti kenderaan dan tempat penyimpanan yang terbaik.

Namun begitu, tidak semua barang dapat dikawal sepenuhnya harganya dan juga bekalannya. Untuk itu, kerajaan juga telah pun memperkenalkan Akta Kawalan Harga dan Anti-Pencatutan dan akan memperkemas lagi iaitu Akta Kawalan Bekalan sedia ada bagi mengekang pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab dari mengambil kesempatan.

Sila Yang Berhormat Rembau.

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Sedikit sahaja. Menyentuh soal pengedaran barang perlu. Apakah jaminan kementerian mengenai penyeragaman harga? Maksudnya, bolehkah beri contoh tentang harga-harga yang dapat diturunkan melalui skim ataupun program tersebut?

Dato' Tan Lian Hoe: Terima kasih Yang Berhormat Rembau. Untuk penyeragaman harga, saya beri contoh seperti di Kapit dahulu iaitu satu tong gas LPG, harganya sampai RM150. Akan tetapi apabila kita melaksanakan iaitu projek penyeragaman harga dan kita sebenarnya dapat menurunkan harga itu kepada harga pasaran. Itulah perbezaan dan dahulu kalau satu kilogram gula dijual di Kapit ialah RM3 sekilogram, hari ini mereka boleh mendapat iaitu harga pasaran RM1.95. So, inilah yang kita lakukan sebagai satu kerajaan yang prihatin kepada rakyat pada hari ini.

Tuan Pengerusi, dalam memastikan kelancaran program-program tersebut, sudah pastinya aspek pemantauan dan penguatkuasaan adalah perkara yang perlu diambil

perhatian. Kementerian ketika ini mempunyai kekuatan seramai 1,922 orang pegawai penguat kuasa di seluruh negara yang menjalankan tanggungjawab memastikan undang-undang sentiasa dipatuhi. Jumlah tersebut sudah tentunya tidak mencukupi berbanding dengan keperluan semasa. Oleh itu, ia turut dibantu oleh pegawai pemantau harga seramai 1,600 orang di bawah Majlis Harga Barang Negara (MHBN).

Bagi cadangan untuk menyerapkan pegawai-pegawai pemantau harga ini ke jawatan tetap, kerajaan masih lagi dalam proses mengkajinya. Namun demikian, bagi memantapkan lagi tugas-tugas terhadap pemantauan harga, kementerian ini bercadang untuk melanjutkan kontrak 2,000 orang pegawai pemantau harga bagi tempoh tiga tahun. Bagi melengkapkan lagi usaha kementerian, satu portal telah dibangunkan bagi memudahkan orang ramai untuk menyemak serta membandingkan harga barang yang dijual di pasar raya besar, pasar basah, kedai serbaneka dan juga kedai yang beroperasi 24 jam. Pengguna juga harus bijak untuk membuat pembelian dengan membuat perbandingan bagi mendapatkan harga yang terbaik.

Tuan Pengerusi, isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kapit, Yang Berhormat Pokok Sena dan Yang Berhormat Rembau berkaitan dengan pembelian dan penyelarasan subsidi bagi barang-barang perlu. Kerajaan sentiasa prihatin dalam memastikan kesejahteraan rakyat sentiasa terjamin dan terpelihara akibat kesan kenaikan harga terutamanya barang keperluan semasa.

Oleh itu, kerajaan masih meneruskan bantuan subsidi seperti gula, tepung, minyak demi memastikan harga barangan akhir tidak meningkat secara mendadak. Di samping itu, kementerian juga mengadakan kerjasama dengan Kementerian Kesihatan bagi menjalankan kempen-kempen kesihatan bagi mendidik orang ramai mengenai bahaya gula dan pentingnya berubah kepada kehidupan yang lebih sihat.

Kementerian turut menjangkakan harga barangan pada masa hadapan akan lebih menjurus kepada penawaran dan permintaan, di samping penentuan harga bahan mentah di pasaran dunia sebagai asas penetapan harga selepas elemen subsidi dihapuskan secara beransur-ansur. Ini kerana harga produk subsidi tidak menggambarkan harga di pasaran sebenar.

Namun demikian, kerajaan wajar meneruskan subsidi gula bagi tahun 2011 agar proses ke arah liberalisasi harga dapat dilaksanakan secara berperingkat-peringkat. Implikasi yang negatif berikutan penamatan program subsidi akan menjejaskan kredibiliti kerajaan terutamanya di kalangan rakyat yang telah menikmati faedah besar daripada subsidi tersebut. Mengenai subsidi gula yang tidak sampai pada golongan sasaran, sebaliknya turut dinikmati oleh pihak industri, ingin dimaklumkan bahawa cadangan...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat.

Dato' Tan Lian Hoe: Sekejap Yang Berhormat. Saya habiskan ini. Ingin dimaklumkan bahawa cadangan menaikkan harga industri dan mengekalkan harga isi rumah telah cuba dilaksanakan. Walau bagaimanapun, banyak industri kecil terutamanya IKS yang terlibat dalam industri makanan dan minuman tidak dapat bersaing di pasaran. Ini kerana kos input telah meningkat dan terpaksa memindahkan kos tersebut kepada pengguna, akhirnya memberi kesan kepada kenaikan harga barangan akhir di pasaran dan pengguna yang menanggung beban.

Selain itu, sekiranya terdapat perbezaan harga antara isi rumah dan industri akan memberikan lebih ruang untuk berlakunya ketirisan, ini akan menyebabkan gangguan bekalan kepada isi rumah dan hasrat kerajaan untuk memastikan bekalan terjamin kepada isi rumah tidak akan dapat tercapai.

Sila Yang Berhormat.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tadi Yang Berhormat ada menjawab bahawa harga barangan ini akan menjadi lebih baik apabila penghapusan subsidi

menyeluruh secara berperingkat-peringkat yang dilaksanakan oleh kerajaan. Maknanya bahawa ini menunjukkan kerajaan sudah pun mempersetujui ataupun menerima cadangan yang dibuat oleh Makmal Rasionalisasi Subsidi, iaitu untuk mengurangkan ataupun penghapusan subsidi secara berperingkat.

Akan tetapi persoalannya Yang Berhormat, bagaimana kerajaan boleh memberikan satu jaminan bahawa harga itu akan lebih baik daripada apa yang kita peroleh hari ini? Kalau dilihat di sini, umpamanya gula akan berlaku kenaikan. Kalau mengikut cadangan Makmal Rasionalisasi Subsidi, ialah kenaikan 20 sen setiap sekilo untuk enam bulan sekali sehingga tahun 2011.

■1200

Begitu juga dengan tepung sehingga tahun 2011, minyak masak 15% kenaikan 2010 sehingga 2011 dan selepas itu 5% sehingga tahun 2014. Jadi, ini bermakna bahawanya akan berlaku kenaikan harga. Jadi, bagaimana Yang Berhormat kata bahawa rakyat akan memperoleh harga yang lebih baik apatah lagi dalam keadaan barangan-barangan ini dimonopoli iaitu pembawakan masuk barangan gula dan sebagainya dimonopoli oleh syarikat-syarikat tertentu dan sudah tentu tidak ada persaingan. Apabila tidak ada persaingan, merekalah yang akan menentukan harga dan sudah tentu ini akan membebankan rakyat.

Dato' Tan Lian Hoe: Okey, terima kasih Yang Berhormat Pokok Sena. Untuk maklumat Yang Berhormat, sebenarnya telah pun saya nyatakan tadi bahawa walaupun kita ada makmal rasionalisasi tetapi pihak kerajaan masih lagi memberi subsidi. Kita kalau subsidi akan dikurangkan, ia akan dibuat secara berperingkat-peringkat dan perlahan-lahan dan bukan secara mendadak. Oleh sebab itu, kita pun ingin memberi gambaran yang sebenarnya kepada pengguna bahawa harga pasaran sebenarnya. Ini kerana kita tidak boleh memberi satu gambaran yang salah kepada rakyat sedangkan kalau harga dunia telah pun sampai ke tahap ini, kita masih lagi di takuk yang paling rendah. Jadi akhirnya ia akan memberi satu gambaran *market distortion*. So, itu satu.

Berkaitan dengan tentang monopoli di sini Yang berhormat, kita telah pun adanya Akta Persaingan yang telah pun kita luluskan dan kita akan perkenalkan juga dikuatkuasakan pada tahun 2012 nanti. Jadi dalam hal ini, kes semuanya kita telah pun bersiap sedia dengan sekiranya ada berlaku pada satu hari yang kita tidak tahu bila. Maka, kita sebagai kerajaan prihatin kita masih lagi memberi subsidi pada pihak rakyat kita.

Tuan Pengerusi, izinkan saya memberi maklum balas kepada Yang Berhormat Kepong. Saya fikir Yang Berhormat Kepong tidur tadi. Mengenai isu mengoptimumkan penggunaan aplikasi e-Dagang dalam usaha memodenisasikan perniagaan. Bagi memastikan penggunaan mode elektronik ini berada di tahap yang optimum, kerajaan telah merangka program-program yang telah menggalakkan penglibatan peniaga dalam perdagangan elektronik dan membina keyakinan pengguna dalam menjalankan transaksi secara elektronik. Salah satu inisiatif kerajaan untuk membangunkan sektor perdagangan elektronik ialah melalui Program Transformasi Kedai Runcit iaitu TUKAR yang merupakan inisiatif di bawah Program Transformasi Ekonomi. Projek ini bermatlamat untuk memodenkan kedai runcit yang sedia ada di mana salah satu aspek adalah menggalakkan penggunaan teknologi dalam urusan perniagaan bagi memenuhi kehendak pengguna dan sekali gus meningkatkan daya saing peruncit tempatan.

Salah satu aspek teknologi yang digunakan bagi pemodenan kedai runcit adalah dengan pengenalan sistem *point of sales* (POS) dengan izin yang lazimnya merangkumi sistem pengimbas kod bar, mesin daftar tunai pencetak, resit proses pemprosesan kad kredit, dan lain-lain lagi. Usaha kerajaan untuk memodenkan kedai runcit melalui penggunaan teknologi merupakan langkah utama ke arah meningkatkan penggunaan perdagangan elektronik sebagai salah satu mode utama dalam melakukan perniagaan dan perdagangan. Pengenalan teknologi kepada kedai runcit akan menjadi batu loncatan bagi peniaga-peniaga untuk meningkatkan pendapatan mereka dan sekali gus akan menjana pertumbuhan ekonomi negara.

Selain itu, Program Transformasi Ekonomi (NKEA) untuk sektor pemborongan dan peruncitan iaitu projek *Virtual Mall* yang akan dilaksanakan sebelum Disember 2012 juga

merupakan usaha bagi memajukan perdagangan elektronik. Pelaksanaan projek ini akan memberi peluang kepada pengusaha dan peruncit tempatan untuk menggunakan platform berasaskan elektronik ini sebagai kaedah alternatif dalam memasarkan produk serta mengembangkan perniagaan mereka ke peringkat global. Kejayaan projek jangka masa panjang ini akan menyumbang kepada pendapatan negara kasar (GNI) sebanyak RM0.8 bilion serta mewujudkan peluang pekerjaan sebanyak 6,629 menjelang tahun 2020. Tuan Pengerusi, izinkan saya menjawab soalan yang dibangkitkan oleh...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: *[Bangun]*

Dato' Tan Lian Hoe: Ya, sila Yang Berhormat Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, penjelasan. Memang kita dengar NKEA dan GNI ini kerana kerajaan sekarang dia berminat kepada singkatan dan singkatannya misalnya dua belas NKEA dan sebagainya. Memang sedap kita dengar. Adakah Yang Berhormat tersedar bahawa pihak beribu-ribu kedai runcit dan kedai-kedai yang kecil ini memang menghadapi kesusahan, kalau kita mahu bandingkan negara *Jusco*, *Carrefour*, dan sebagainya. Kita menghadapi kesusahan. Bagaimana kerajaan dapat membantu bahkan kita mempunyai sistem jalur lebar. Saya sebutkan Parlimen ini bagaimana jalur lebar? Ini di Parlimen ini jalur sempit. Bagaimana kalau kita bandingkan negara-negara lain. Misalnya saya sebutkan *South Korea* dengan Korea Selatan kerana walaupun ada bedilan roket dan sebagainya. Akan tetapi ICT dia sangat maju. Dia mempunyai *megabyte* yang tinggi. Akan tetapi di Malaysia bolehkah Yang Berhormat sebutkan apakah *megabyte* kita dan jalur lebar atau jalur sempit kita ini berbanding dengan Korea Selatan. Ini kerana kita hendak maju, kalau boleh kita mahu gantikan *netbook* ini supaya kita dapat jalur lebar yang sebenar. Begitu juga dengan beribu-ribu kedai runcit. Teknologi yang moden ini dapat dijayakan dalam perniagaan ini.

Dato' Tan Lian Hoe: Terima kasih Yang Berhormat Kepong. Saya minta maaf Yang Berhormat Kepong kerana Yang Berhormat Kepong bangkitkan tadi ia tidak ada kaitan dengan Kementerian saya. Saya harap Yang Berhormat Kepong nanti bangkitkan dalam Kementerian yang sebenarnya, ya. Terima kasih. Okey, yang Berhormat...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri, yang soal dalam Dewan ini pun tidak ada Kementerian Yang Berhormat.

Dato' Tan Lian Hoe: Ya?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ini soalan Dewan sendirilah.

Dato' Tan Lian Hoe: Ya, okey. Tuan Pengerusi, saya ingin memberi maklum balas kepada Yang Berhormat Kuala Selangor mengenai isu perkembangan koperasi di peringkat sekolah. Usaha memperkembangkan minat berkoperasi Kementerian menerusi Maktab Kerjasama Malaysia iaitu MKM dan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) turut menjalankan usaha bagi mewujudkan koperasi di semua peringkat pembelajaran sama ada di peringkat menengah mahu pun di universiti. MKM turut menawarkan program-program latihan kepada semua koperasi termasuk di peringkat sekolah. Ketika ini sebanyak 2,115 koperasi direkodkan telah diwujudkan di peringkat sekolah.

Tuan Pengerusi, izinkan saya memberi maklum balas pada isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Rembau mengenai isu pelaksanaan Akta Persaingan dan Suruhanjaya Persaingan. Seperti sedia maklum, Akta Persaingan dan Suruhanjaya Persaingan telah pun diluluskan oleh Dewan yang mulia ini pada bulan Jun 2010 yang lalu. Ketika ini proses bagi membentuk satu suruhanjaya masih lagi diteruskan dan dijangka akan selesai menjelang tahun 2011 dalam usaha untuk menguatkuasakan Akta Persaingan menjelang 1 Januari 2012.

Sebelum akta ini dikuatkuasakan sepenuhnya, Kementerian sedang dalam proses mengadakan advokasi di semua peringkat sama ada industri, persatuan perniagaan, sektor korporat, swasta, agensi kerajaan mahu pun orang ramai bagi memberikan penjelasan terperinci berhubung akta ini. Ini adalah bagi memastikan semua pihak benar-benar faham akan intipati serta matlamat akta ini diwujudkan. Sehingga kini sebanyak 18 program advokasi telah dijalankan di seluruh Malaysia di mana ia melibatkan seramai 2,452 peserta

yang terdiri daripada persatuan perniagaan, NGO's, peniaga, agensi kerajaan, dan pihak swasta.

■1210

Adalah diharapkan bahawa wakil-wakil yang menghadiri program tersebut dapat berkongsi maklumat yang didapati daripada program advokasi dengan ahli-ahli persatuan mereka dan juga rakan-rakan perdagangan mereka yang lain. Kementerian sedang bekerjasama dengan pihak NGO kepenggunaan untuk menyediakan beberapa risalah dan brosur untuk menerangkan isu-isu persaingan dan faedah yang dapat dinikmati oleh pengguna berikutan pelaksanaan Akta Persaingan 2010 ini.

Selain itu, NGO kepenggunaan juga diminta untuk menyediakan taklimat berkenaan dengan isu-isu persaingan khusus untuk pihak pengguna. Akta ini akan dikuatkuasakan ke atas semua pihak yang menjalankan aktiviti komersial, tidak kira sama ada ianya adalah syarikat biasa, besar mahupun syarikat berkepentingan kerajaan, GLC. Namun begitu, akta ini tidak terpakai bagi industri yang disenaraikan di dalam jadual pertama akta iaitu yang dikawal selia oleh Suruhanjaya Tenaga (ST) dan Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM).

Walau bagaimanapun, satu Jawatankuasa akan diwujudkan di bawah Suruhanjaya Persaingan di mana isu-isu persaingan yang *cross sector* dengan izin, ataupun yang melangkaui sektor lain, *cross sector competition issues* dengan izin, akan dibincangkan. Jawatankuasa juga akan membincangkan isu-isu persaingan yang lain di mana tindakan tidak diambil oleh suruhanjaya *regulators* lain.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya akan memberi sedikit maklumat kepada Yang Berhormat Indera Mahkota mengenai isu ketirisan dan kestabilan harga minyak masak. Kerajaan telah mengekalkan harga minyak masak tanpa sebarang kenaikan sejak tahun 1997, iaitu sejak 13 tahun yang lalu. Bagi mengelakkan berlakunya ketirisan subsidi yang diperuntukkan oleh kerajaan untuk barangan keperluan ini, kementerian telah menempatkan pegawai penguat kuasa di Kastam, Imigresen dan Kuarantin (CIQ) di pintu-pintu sempadan negara bagi mengelakkan aktiviti penyeludupan berlaku.

Selain itu, kementerian turut bekerjasama dengan Kementerian Perusahaan, Perlindungan dan Komoditi dalam memastikan bekalan minyak masak sentiasa mencukupi di pasaran. Sehingga kini, kerajaan telah memperuntukkan subsidi sebanyak 70 ribu metrik tan sebulan melalui Skim Penstabilan Harga Minyak Masak (COSS) bagi memastikan harga kekal seperti sedia ada.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya memberi maklumat yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bandar Kuching mengenai isu masalah tong gas LPG yang tidak mencukupi di Daerah Kuching, Sarawak. Kementerian pada ketika ini masih belum menerima apa-apa aduan rasmi berhubung kekurangan bekalan tong gas LPG di Daerah Kuching, Sarawak. Kementerian berpandangan, ianya merupakan mungkin kes terpencil. Namun begitu, kementerian akan tetap mengambil serius perihal ini dan akan memantau serta menyiasat punca berlakunya masalah ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Ledang ada menyentuh tentang isu jumlah permit dan lesen yang perlu di peroleh dalam menjalankan perniagaan di Malaysia. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian ini hanya mengeluarkan lesen bagi industri strategik yang mempunyai implikasi pada kestabilan bekalan barangan perlu kepada rakyat seperti lesen borong dan runcit, barang kawalan termasuk produk bahan api. Permit atau lesen merupakan kaedah kawalan yang dilaksanakan dan tercatat di dalam perundangan yang telah ditetapkan bagi memastikan peniaga tidak menyalahgunakan kelulusan yang telah diberikan. Ini perlu dilaksanakan bagi memastikan bekalan barang-barang kawalan mencukupi di pasaran serta kestabilan harga dapat dikawal.

Mengenai tempoh memproses lesen dan permit perniagaan, kementerian telah menetapkan piagam pelanggan yang perlu dipatuhi dalam memberikan kelulusan menjalankan perniagaan. Untuk makluman Yang Berhormat, seperti lesen runcit, kita akan beri *on the spot* dan lesen borong pula dalam tempoh 14 hari, manakala lesen PDA untuk

Petroleum ialah dalam 12 hari sebab ia melibatkan agensi-agensi lain seperti bomba dan PBT.

Kementerian sentiasa melaksanakan penambahbaikan terhadap piagam pelanggan bagi memastikan peniaga mendapat lesen dalam tempoh yang ditetapkan. Pada hari ini kita dapati bahawa pendaftaran perniagaan ROB dibuat dalam satu jam dan pendaftaran syarikat ROC dibuat dalam satu hari. Kerajaan juga telah menubuhkan PEMUDAH bagi memantau kelulusan permohonan lesen dan permit disegerakan kepada peniaga.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin memberi maklum balas kepada Ahli Yang Berhormat Indera Mahkota berkaitan dengan hebahan terhadap produk-produk yang dipatenkan. Perbadanan Harta Intelpek Malaysia (MyIPO) akan mengadakan hebahan pertama bagi pendaftaran permohonan paten selepas 18 bulan permohonan tersebut difailkan. Ianya bertujuan untuk memberi peluang kepada pihak ketiga untuk memeriksa permohonan tersebut bagi tujuan bantahan sekiranya ada iaitu dengan izin, *eighteen months application for public inspection*. Hebahan kedua pula akan dibuat setelah permohonan tersebut mendapat sijil paten yang akan diwartakan di warta kerajaan. Kedua-dua hebahan ini adalah mengikut kehendak *statutory* di bawah Akta Paten 1983.

Bagi strategi pemasaran, pemilik paten dan usahanya sendiri boleh mengadakan *tagging* pada produknya yang telah mendapat hak paten. Contohnya dengan mencatatkan nombor paten pada produk tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, ini untuk menjawab isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Indera Mahkota berkaitan dengan isu larangan perniagaan yang mempromosikan dana kutu dan isu kenapa maklumat syarikat terlalu eksklusif. Bagi isu larangan terhadap perniagaan yang mempromosikan dana kutu, aktiviti penganjuran wang kutu adalah tertakluk di bawah Akta (Larangan) Kumpulan Wang Kutu 1971 di mana aktiviti kutu ini di tegah sama sekali dari aspek perundangan. Tindakan perundangan akan diambil terhadap penganjur-penganjur untuk mengelakkan penipuan terhadap orang ramai. Untuk rekod, sehingga Oktober 2010, sebanyak empat entiti perniagaan yang melibatkan sembilan individu telah dikenakan tindakan undang-undang di atas kesalahan menganjurkan aktiviti penganjuran kutu kerana semuanya itu melibatkan penipuan.

Dari aspek pencegahan, SSM juga telah mengambil inisiatif untuk memberi kesedaran kepada orang ramai mengenai skim-skim pelaburan yang berleluasa melalui penganjuran *road show* di seluruh negara dan juga makluman-makluman melalui siaran media massa. Kesan positif dari inisiatif ini dapat dilihat melalui maklum balas yang diterima daripada orang ramai yang menghubungi SSM bagi mendapatkan pengesahan mengenai skim-skim tertentu yang dianjurkan oleh pelbagai perniagaan dan syarikat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Dato' Tan Lian Hoe: Justeru, kementerian menyeru orang ramai agar sentiasa berwaspada dengan aktiviti sebegini yang dijalankan oleh pihak-pihak tertentu dengan bermotifkan penipuan serta mengaburi mata peserta-peserta dengan janji-janji kosong perolehan keuntungan yang berlipat ganda.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Indera Mahkota bangun Yang Berhormat.

Dato' Tan Lian Hoe: Sekejap sahaja, saya habiskan sedikit lagi. Oleh sebab itu, kementerian juga memohon orang ramai turut membantu kementerian dalam memberikan maklumat lengkap berhubung aktiviti-aktiviti yang mencurigakan yang dijalankan oleh mana-mana pihak agar tindakan awal dapat diambil bagi membendung aktiviti sebegini daripada terus berleluasa. Sila Yang Berhormat Indera Mahkota.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Berhubung tentang isu yang saya bangkitkan, ia disebabkan oleh pertamanya, ada satu kenyataan secara rasmi dikeluarkan oleh Ketua Pengarah SSM yang secara eksklusifnya menyatakan kebimbangan beliau terhadap isu kutu ini, yang pada pandangan beliau juga bahawa hampir majoriti kakitangan awam di pejabat-pejabat

kerajaan di seluruh negara terlibat dengan secara aktif atau tidak aktif dengan isu regulasi kutu ini.

Mereka sebahagian besarnya terdiri daripada kumpulan sokongan iaitu kumpulan yang berharap ada satu skim untuk membolehkan mereka mengumpul wang dan pada satu tempoh akhirnya menggunakan satu dana untuk tujuan-tujuan tertentu yang sudah tentu saya percaya tujuan untuk kebaikan keluarga dan sebagainya.

■1220

Saya sendiri melalui pengalaman saya di jabatan kerajaan, memang saya tahu kutu ini adalah menjadi hanya alternatif kepada mereka untuk berupaya mengumpulkan dana untuk tujuan perbelanjaan keluarga dan sebagainya. Saya hendak bertanya, ada atau tidak Kementerian bercadang hendak meregulasikan skim yang seolah-olah seperti kutu ini? Selain daripada itu saya tidak rasa kakitangan awam sebagai contohnya kumpulan sokongan bawahan, mempunyai pilihan lain untuk ada satu dana bagi tujuan tertentu.

Sebagai contoh, pada akhir tahun, mereka terpaksa berbelanja untuk peralatan sekolah untuk anak-anak mereka dan sebagainya, sudah tentu mereka mengharapkan satu dana. Setakat ini apa pilihan yang mereka ada selain daripada menceburkan diri dalam perkara seperti kutu ini?

Saya tidak rasa dengan jawapan yang diberi oleh Kementerian dan baik juga SSM yang mengatakan dengan tegas mengharamkan, tidak boleh ataupun salah dari segi undang-undang. Maknanya, kita tidak sediakan langsung alternatif untuk menggalakkan mereka bagi memikirkan cara menyelesaikan masalah ini. Ini belum lagi cerita berkenaan dalam *household debt* kita yang dibangkitkan oleh ramai Ahli Parlimen dan ini juga tidak ada penyelesaian langsung.

Saya berharap dan hendak mendengar apakah cadangan untuk kita sediakan kepada kakitangan awam ini sekurang-kurangnya untuk selesaikan masalah yang agak ringkas dan segera barangkali. Terima kasih.

Dato' Tan Lian Hoe: Terima kasih Yang Berhormat Indera Mahkota. Untuk makluman Yang Berhormat, kita sedia maklum pada zaman dahulu bahawa kutu ini dijalankan secara berkelompok kecil dalam satu pejabat yang mungkin 10 atau 12 orang dalam satu pusingan.

Akan tetapi disebabkan kerana hari ini iaitu skim kutu ini telah dijadikan begitu besar dan sehingga mereka yang menganjurkan skim kutu ini sebenarnya telah mengutip duit daripada ahli-ahli kutu dan akhirnya orang itu kita tidak dapat kesan, ini yang menyebabkan Ketua Pengarah SSM mengeluarkan kenyataan untuk memberikan peringatan kepada rakyat supaya jangan terlibat lagi dengan skim kutu ataupun lebih berawas sebelum melabur di dalam skim kutu ini. Oleh sebab di dalam akta ini skim kutu diharamkan. Namun disebabkan oleh kesedaran rakyat pada ketika itu, akta ini mungkin masih belum ada lagi, maka kita masih mengamalkan terutamanya di pejabat-pejabat dan dalam kumpulan yang kecil.

Oleh sebab itu tujuan kita adalah supaya rakyat tidak tertipu dengan kumpulan-kumpulan yang sekarang ini ia menjadi satu kelompok atau sindiket mengambil duit skim kutu ini dan selepas itu tidak dapat dikesan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Boleh Tuan Pengerusi?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, ringkaskan Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya ringkaskan sebab saya tidak pasti sama ada Yang Berhormat Timbalan Menteri ada atau tidak cadangan untuk beri jawapan alternatif kepada perkara ini. Jikalau ada tidak mengapalah saya tidak payah bangkitkan tetapi kalau tidak ada saya hendak beri cadangan.

Dato' Tan Lian Hoe: Yang Berhormat, kita memang tidak ada alternatif disebabkan di bawah akta ini skim kutu adalah diharamkan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Jadi boleh saya beri cadangan?

Dato' Tan Lian Hoe: Saya ingat kalau cadangan itu kita boleh bincang nanti kerana masa tidak ada Yang Berhormat. Bagi isu mengapa maklumat syarikat terlalu eksklusif, saya ingin memperjelaskan bahawa maklumat syarikat dan perniagaan boleh diperoleh dengan mudah oleh orang ramai dan ia tidak eksklusif.

Maklumat berkenaan boleh dibeli dengan SSM kerana sememangnya salah satu daripada fungsi SSM di bawah seksyen 17(e) Akta Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001 adalah untuk meningkatkan dan menggalakkan pembekalan maklumat korporat dan perniagaan bagi dibekalkan kepada orang ramai. Maklumat tersebut boleh dibeli melalui perkhidmatan e-Info SSM yang boleh diakses melalui laman web SSM, www.ssm.com.my dari dalam dan luar negara serta beroperasi 24 jam sehari dan tujuh hari dalam seminggu. Maklumat berkenaan juga boleh diperoleh di semua pejabat SSM di seluruh negara melalui kiosk e-Info bagi orang ramai yang tidak mempunyai maklumat internet di rumah atau di pejabat.

Seterusnya bagi menjawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Machang dan Yang Berhormat Kepong mengenai faktor kelembapan pertumbuhan sektor PKS dan bagaimana kementerian dapat melaksanakan pembangunan perniagaan untuk membantu para usahawan PKS ini.

Seperti yang Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, terdapat pelbagai agensi dan kementerian yang terlibat di dalam pembangunan PKS. KPDNKK juga mempunyai tanggungjawab memajukan PKS terutamanya dalam pemasaran produk PKS dalam *hypermarket* asing. Antara produk yang dijalankan untuk mencapai objektif ini adalah program Produk Malaysia Cita Rasa Kita.

Program ini adalah merupakan program pemasaran produk usahawan PKS tempatan dengan kerjasama *hypermarket* dan pasar raya tempatan dan asing di Malaysia. Program ini telah dimulakan pada tahun 2003 sehingga Oktober 2010 dan sebanyak 46 program telah berjaya dilaksanakan. Sebanyak 662 syarikat telah berjaya mendapat produk mereka di senarai tetapkan yang melibatkan 4,241 *store keeping unit (SKU)* dengan izin.

Program Taste of Malaysia (TOM) pula merupakan program kerjasama di antara kementerian dengan *hypermarket* dan pengedar asing di luar negara untuk memasarkan produk PKS di luar negara. Program ini telah dimulakan pada tahun 2005 dan sehingga kini sebanyak lapan program telah berjaya dilaksanakan. Sebanyak 64 syarikat telah berjaya mendapat produk mereka disenarai tetapkan di pasar raya asing yang melibatkan 352 SKU.

Program *Business Matching* pula membantu membuat pemadanan antara PKS dan pembeli yang terdiri daripada *hypermarket*, pasar raya dan agen pengedaran yang lain. KPDNKK juga ada mengadakan ekspo tersendiri iaitu Ekspo Beli Barangan Malaysia yang turut memberi peluang kepada PKS untuk memperkenalkan produknya di samping membuat jualan. Di Ekspo Beli Barangan Malaysia yang diadakan di PWTC pada Jun 2010 jualan sebanyak RM10.4 juta telah berjaya diperoleh dalam beberapa hari.

Selain menjalankan jalinan perniagaan antara PKS dengan pasar raya atau *hypermarket*, kementerian juga ada menganjurkan seminar pembangunan perniagaan yang bertujuan untuk memberi pendedahan dan maklumat kepada para usahawan dan bakal usahawan mengenai peluang-peluang dan cabaran perusahaan kecil dan sederhana ini. Diharapkan pendedahan ini ia akan membantu mereka lebih bersedia untuk memajukan diri.

Akhir kata, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah banyak menyumbang pandangan dan saranan mereka terhadap tugas dan peranan KPDNKK secara khusus dan dalam pembangunan ekonomi negara amnya. Sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM1,010,575,000 untuk Maksud B.25 di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

[Wang sebanyak RM1,010,575,000 untuk Maksud B.25 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM36,600,000 untuk Maksud P.25 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

[Wang sebanyak RM36,600,000 untuk Maksud P.25 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan 2011]

■1230

**Maksud B.27 [Jadual] –
Maksud P.27 [Anggaran Pembangunan 2011]—**

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.27 dan Kepala Pembangunan P.27 di bawah Kementerian Kerja Raya terbuka untuk dibahas.

USUL

MEMINDA JADUAL DI BAWAH P.M 66(9) - MEMOTONG RM10 GAJI MENTERI KERJA RAYA

12.30 tgh.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: “Bahawa perbelanjaan diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak RM10 daripada Maksud Bekalan B.27 Kementerian Kerja Raya kod 10000 emolumen iaitu dengan memotong gaji Menteri Kerja Raya sebanyak RM10.”

Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Menteri, pada mulanya saya ingin menyatakan bahawa usul ini di bawa bukan atas sebab-sebab personaliti atau peribadi yang menjadi Menteri Kerja Raya. Saya memahami bahawa sebahagian besar dari masalah yang menghantui Menteri Kerja Raya hari ini adalah masalah yang diwarisinya dari semenjak sebelum beliau memegang kementerian berkenaan.

Oleh itu personaliti yang menjawab jawatan Menteri Kerja Raya bukan isunya. Isunya adalah budaya kerja yang telah diasaskan dari dahulu lagi yang tidak kelihatan noktah padanya dan tidak nampak ianya akan dihentikan atau mampu dihentikan oleh pentadbiran sedia ada. Budaya kerja seperti memberi kontrak-kontrak yang beratus juta ringgit kepada syarikat OKU (Orang Kuat UMNO) secara rundingan terus jelas dipertahankan dan diteruskan walaupun merugikan rakyat dan negara. Kesan dari budaya ini adalah kos yang tinggi dan kualiti kerja yang rendah.

Sebagai salah satu contoh, kontrak pembinaan Istana Negara yang bernilai pada asalnya RM650 juta diberikan kepada Syarikat Maya Maju Malaysia Sdn. Bhd yang merupakan syarikat dormant yang tidak berdaftar dengan CIDB dan tidak juga mempunyai lesen PKK. Maknanya, syarikat tersebut tidak berniaga, tidak bergiat sama sekali. Oleh itu tiada *track record* dan tiada kepakaran. Namun tetap ditawarkan kontrak tersebut dan lebih aneh lagi tawaran diberi pada Oktober 2007 sedangkan syarikat tersebut hanya berdaftar pada Ogos 2008. Mungkin oleh kerana ianya merupakan syarikat OKU (Orang Kuat UMNO), maka nilai kontrak dinaikkan dari RM394.8 juta seperti cadangan asal dari syarikat tersebut sendiri kepada RM650 juta selepas rundingan. Biasanya dirunding supaya harga

turun, tetapi di sini ianya dirunding supaya harga naik. Tidak cukup dengan itu, nilai kontraknya terus bertambah.

Begitu juga dengan kontrak pembinaan Institut Kanser Negara. Ianya satu kontrak yang pada asalnya disebut bernilai RM340 juta pada awal 2007. Akan tetapi pada Mac 2009 disebutkan pula bahawa nilai kontrak untuk pembinaannya telah melonjak menjadi RM700 juta. Seperti biasa, kontrak ditawarkan secara rundingan terus dan ianya diserahkan kepada Syarikat Kiara Teratai Sdn. Bhd. Syarikat ini mempunyai modal berbayar sebanyak RM1 juta dan kerugian yang tercatat sebanyak RM1.5 juta.

Adakah mungkin sebuah syarikat yang telah berdasarkan maklumat dari Suruhanjaya Syarikat Malaysia menjadi *insolvent* atau tidak berduit sedemikian rupa mampu melaksanakan kerja sebegini? Sekali lagi, syarikat yang dilantik tiada *track record* dan tiada kepakaran untuk melaksanakan kerja-kerja berkenaan. Berterusannya amalan kontrak rundingan terus bererti Menteri Kerja Raya telah gagal menjalankan tugasnya sebagai seorang Menteri yang bertanggungjawab untuk menentukan wang rakyat digunakan dengan cermat, mendapat nilai sebenar dan yang terbaik bagi setiap ringgit yang dibayar demi kepentingan rakyat Malaysia. Ini merupakan kegagalannya yang pertama.

Kontrak rundingan terus ini juga menghasilkan kebuntuan apabila ianya tidak dilaksanakan dengan baik oleh kontraktor yang dilantik. Kontraktor yang dilantik atas dasar kenalan dan sokongan politik. Maka, apabila kontraktor berkenaan gagal, tindakan dilengah-lengahkan sehingga akhirnya projek terbengkalai dan tempoh kontrak lari jauh dari apa yang dirancang. Sekiranya kontrak berkenaan melibatkan perkhidmatan tertentu untuk rakyat, maka akhirnya perkhidmatan berkenaan ditangguhkan dan rakyat sekali lagi menjadi mangsa. Kisah Hospital Shah Alam merupakan satu contoh yang jelas di mana perkhidmatan kesihatan yang merupakan keperluan warga Shah Alam dinafikan buat sekian lamanya.

Kalau dalam bidang perundangan disebut *justice delayed is justice denied*, dengan izin. Begitu juga dengan keperluan asasi seperti perkhidmatan kesihatan di mana ungkapan rawatan yang dilewatkan adalah rawatan yang dinafikan boleh diguna pakai. Saya telah menceritakan bagaimana seorang warga Shah Alam, Puan Noridah telah terpaksa menanggung tindakan ataupun kesan yang lebih buruk oleh kerana tidak adanya satu hospital di Shah Alam dan terpaksa beliau pergi ke hospital di Klang.

Projek pembinaan Hospital Shah Alam jelas tergendala dan sudah enam bulan kerja-kerja di tapak telah terhenti dan hingga ke hari ini masih tidak jelas bila ianya akan dimulakan kembali. Dikatakan ianya akan ditenderkan kembali, tetapi hingga hari ini saya difahamkan tiada dokumen tender yang telah disiapkan kerana kontrak ini merupakan kontrak *design and built* yang diserahkan tanpa adanya dokumen tender dan BQ pada asalnya. Apa yang menyedihkan, persoalan perjalanan projek pembinaan hospital ini telah disebutkan berkali-kali semenjak bulan Februari tahun ini, namun, walaupun dengan teguran dan peringatan yang berulang, pihak menteri tetap gagal menanganinya dengan baik demi menjamin projek tersebut disiapkan tepat pada waktunya dan mengikut nilai kontrak yang ditetapkan.

Sekiranya projek ini dipantau dengan baik, pihak kementerian boleh menjangka apa yang bakal berlaku dan boleh bertindak untuk menyelamatkannya sebelum ianya tergendala sebegini. Wakil Jabatan Kerja Raya yang diletakkan ditapak sebagai *clerk-of-works* dan jurutera yang ditugaskan boleh menilai pihak mana yang bekerja dan pihak mana yang hanya memakan komisen. Mereka boleh mengenal pasti sebab-sebab kegagalan projek tersebut dan mengesyorkan tindakan yang perlu diambil untuk menyelamatkan projek berkenaan. Dalam keadaan-keadaan sebegini, pihak kementerian sepatutnya mengambil alih projek berkenaan dan melaksanakannya di bawah pemantauan Jabatan Kerja Raya.

Jabatan Kerja Raya sudah pasti mempunyai jurutera-jurutera yang mahir dalam pengurusan projek dan bidang kejuruteraan. Subkontraktor yang *perform*, yang menjalankan kerjanya dengan baik boleh dikekalkan dan yang tidak, digantikan. Pendekatan sebegini pasti lebih mampu menjamin pembinaan tersebut dapat diselesaikan tanpa kelewatan atau kelewatan yang minima dan perbelanjaan yang menepati nilai kontrak asal berbanding kaedah memanggil tender baru. Ini menjadi lebih relevan apabila

diberitahu bahawa subkontraktor utama bagi pembinaan Hospital Shah Alam iaitu GMHealth telah menawarkan diskaun sebanyak RM3 juta dan tempoh masa lapan bulan untuk menyerahkan projek berkenaan. Malangnya, pihak kementerian memutuskan untuk memanggil tender baru tanpa mengendahkan hakikat bahawa cara sebegini akan menyebabkan projek semakin tergendala dan kos semakin meningkat.

Sedangkan tujuan memanggil tender terbuka adalah untuk mendapatkan kos terendah dan tempoh masa yang terbaik, yang penting adalah matlamat di sebalik proses dan bukan proses itu semata-mata. Ketidakmampuan Menteri memahami matlamat sebenar di sebalik sesuatu proses sehingga sanggup mengutamakan proses dan mengorbankan matlamat adalah keagalannya yang kedua.

Berdasarkan penjelasan-penjelasan sebelum ini, masalah projek tergendala atau ter bengkalai bukan satu perkara yang baru. Di Shah Alam sendiri ada satu lagi projek sakit iaitu projek pembinaan *Special Material Store* bagi pihak Polis Diraja Malaysia. Ianya ter bengkalai semenjak tahun 2008. Kontraktor dilantik seterusnya ditamatkan dan hingga hari ini tidak kedengaran apa yang ingin dilakukan dengan projek yang bernilai RM140 juta lebih ini.

■1240

Parahnya, masalah projek ter bengkalai – sehingga disebut bahawa kerajaan telah membentuk jawatankuasa projek sakit. Ini adalah bukti betapa parah keadaannya hasil dari penganugerahan projek kepada yang tidak layak dan yang tidak mampu. Sepatutnya dengan pengalaman yang sebegini banyak, kaedah menyelamat projek secara pantas dan berkesan sudah boleh dikenal pasti.

Kaedah memanggil tender terbuka sebelum tawaran dibuat boleh mengurangkan berlakunya projek yang gagal. Namun, kaedah menyelamat projek setelah ianya ditawarkan dan dilaksanakan tetapi ter bengkalai, perlu juga dikenal pasti oleh pihak Yang Berhormat Menteri, tidak boleh disamakan. Dalam soal ini, amat jelas bahawa Yang Berhormat Menteri telah gagal untuk mengenal pasti kaedah menyelamatkan projek secara berkesan yang akan meminimumkan kelewatan dan perbelanjaan tambahan.

Dalam soal mutu kerja pula, amat jelas dengan berlakunya stadium yang runtuh, jambatan yang runtuh dan sebagainya, ianya merupakan satu persoalan yang tidak dapat ditangani dengan baik oleh pihak Menteri. Saya percaya Ahli Dewan Rakyat tidak perlu diyakinkan akan kebenaran dakwaan ini. Kebocoran di Parlimen setelah berbelanja berjuta-juta adalah bukti yang tidak dapat disanggah oleh mana-mana pihak. Rendahnya kualiti dan mutu kerja merupakan kegagalan ketiga pihak Menteri Kerja Raya. Atas tiga kegagalan ini, saya mengusulkan supaya gaji Yang Berhormat Menteri Kerja Raya di potong sebanyak RM10. Dengan itu, saya mohon mencadang. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Jadi, saya akan menjemput dua orang daripada pihak pencadang sebelah sini, selepas itu dua orang daripada BNBB berhujah dan selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab. Akan tetapi, kalau tidak ada daripada BNBB berhujah, saya akan jemput Yang Berhormat Menteri terus menjawab. Ya, Yang Berhormat Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, saya...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Minta maaf Yang Berhormat, sepuluh minit seorang sahaja Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Sepuluh minit cukup, cukup. Memang cukup.

Seorang Ahli: [Ketawa]

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya mengambil kesempatan ini untuk membangkitkan satu perkara sahajalah kerana sepuluh minit ini. Bukti yang diberi oleh Yang Berhormat Shah Alam itu memang jelas. Jelas menunjukkan itu kaedah yang digunakan oleh Kementerian Kerja Raya itu adalah tidak boleh mewujudkan prestasi yang sempurna sehingga menjejaskan kepentingan rakyat. Di sini saya – ini bukan kali pertama Yang Berhormat. Saya ada bangkitkan berkali-kali mengenai hal ini. Di sini saya hanya

dalam lapan minit lagi saya hendak sebutkan MRR2. MRR2 tambah kepada Hospital Shah Alam, Istana Negara dan juga itu Institut Kanser sekarang.

Ini kerana apa saya bangkitkan MRR2 ini tidak kena mengena dengan Menteri Kerja Rayalah. Dia mewarisi satu sistem yang buruk. Walaupun pihak kerajaan sudah membangga-banggakan beberapa projek tetapi ada projek-projek yang sakit. Kalau kita membanding dengan negara-negara yang misalnya jiran kita. Bilangan projek sakit misalnya di Singapura berbanding dengan bilangan projek sakit di Malaysia. Memang Yang Berhormat Tampin mengetahui apa yang saya hendak sebutkan. Ini tidak kena mengena dengan itu kewibawaan Yang Berhormat Tampin, tidak kena mengena.

Ini kerana hanya mewarisi satu sistem yang tidak baik. Saya sebutkan MRR2 ini kerana saya masih tiap-tiap kali saya melalui MRR2 itu jambatan bertingkat, saya nampak kerja masih dijalankan. Jaring-jaring dipasangkan dan kita nampak itu – saya bangkitkan hal ini kerana jambatan MRR2 ini sudah berapa tahun sudah. Pada tahun yang pertama 2004 retak tiangnya. Itu baru satu tiang setengah-setengah retak. Pada tahun 2006 retak lagi, tahun 2008 retak lagi dan kosnya begitu hampir RM300 juta ini di tambah dengan kos untuk memperbaiki RM70 juta.

Sampai sekarang Yang Berhormat Tampin, kalau boleh kita melalui kawasan itulah untuk menyaksikan dengan sendiri kerja masih dijalankan. Walaupun dikatakan selamat sudah sekarang. Akan tetapi, kerana ramai yang menggunakan jambatan ini saya berharap Yang Berhormat dapat pergi sendiri untuk melihat dan memberi jaminan kepada para pengguna jambatan ini bahawa ini selamatlah. Tambah pula Yang Berhormat, RM70 juta wang untuk kos untuk memperbaiki ini di dalam Dewan yang mulia ini, itu Yang Berhormat Menteri Kerja Raya yang lepas dia kata hendak menuntut balik daripada syarikat.

Akan tetapi, sampai sekarang kita tidak dengar. Macam mana hendak menuntut balik. Tambah pula ada kes yang disiasat oleh pihak itu SPRM supaya menyiasat kes ini ada terdapat itu bukti bahawa kontraktor itu bahawa melakukan perkara yang tidak betul. Akan tetapi, setakat ini pihak Peguam Negara sudah menundakan kes. Inilah masalah Yang Berhormat Tampin. Bagaimana kita dapat menyelesaikan masalah yang begitu rumit bukan sahaja kes yang disebutkan oleh Yang Berhormat Shah Alam, banyaklah lagi di seluruh negara.

Saya percaya bahawa kawasan Tampin juga berlaku juga. Di sini kita hendak mempertahankan Yang Berhormat Tampin jugalah. Tolong dia sekarang.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Kesian. Tampin juga ada projek-projek terbengkalai yang sakit. Oleh sebab itulah berapa minit lagi, ada sepuluh minit lagi Tuan Pengerusi.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: *[Ketawa]* Ini jam mati Yang Berhormat.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sila Yang Berhormat. Ada lima minit lagi.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Lima minit lagi. *[Ketawa]* Ini kerana kalau projek boleh ditangguh, boleh terbengkalai...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Sebetulnya dia sudah mahu berhenti, tetapi sebab dia sudah tiada idea sudah.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Menyampuk]* Yang Berhormat Kinabatangan duduk! Tidak habis lagi, lima minit lagi. *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Yang Berhormat Kinabatangan jangan itu mencelah macam itu. Ini melanggar peraturan.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, mesti menegur ini kerana melanggar peraturan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tidak mengapa Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tidak apa.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Belum sempat saya tegur sudah duduk Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Huh! Dia curi-curi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya. Tidak mengapa. Apa istilah Yang Berhormat sebutlah. Akan tetapi, masa berjalan Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Masa berjalan. Saya hanya hendak sebutkan MRR2 kerana perkara-perkara ini banyak tidak payah sebut. Memang banyak.

Seorang Ahli: [Menyampuk]

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Sabah, oh! bukan main Sabah.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang Berhormat Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Bukan main Sabah.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang Berhormat Kepong. Tolong!

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ini bermakna itu Yang Berhormat Kinabatangan kita tidak begitu prihatin kepada projek-projek sakit di Sabah.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang Berhormat Kepong, laluan. Penjelasan. Terima kasih Yang Berhormat Kepong dan Tuan Pengerusi. Saya hendak tolong Yang Berhormat Kepong sedikitlah mengenai apa kerja terbengkalai ini. Sebenarnya Yang Berhormat Kepong di tempat saya IPD di Pendang sendiri sudah empat syarikat kalau tidak silap saya sudah ditukar untuk membina IPD tersebut. Walaupun Yang Berhormat Menteri sebelum ini telah mengatakan sudah siap 21%, tiba-tiba terakhir ini, syarikat lain diberi hak untuk membina IPD tersebut. Dia terpaksa merobohkan yang 21% telah siap tersebut dan di buat *piling* semula.

■1250

Maknanya sudah berapa banyak wang yang telah dibazirkan dengan projek tersebut kerana projek ini adalah projek ditukar subsidi, mereka telah memberikan tanah di Sungai Petani dan dibina kedai di situ dijual, tetapi syarikat tersebut tidak membina IPD di Pendang ini. Sepatutnya mereka membina tiga IPD di Yan, Sungai Petani dan juga di Pendang tetapi inilah projek-projek terbengkalai yang saya rasa Yang Berhormat Kepong boleh *highlight*kan dalam perbahasan. Terima kasih.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Memang saya hendak meng*highlight*kan kerana IPD ini Yang Berhormat Menteri mesti mengambil perhatian supaya IPD di Sungai Petani, Pendang dan sebagainya dapat disiapkan dengan lebih sempurna.

Dato' Kamaruddin Jaffar [Tumpat]: Salah satu projek yang besar Yang Berhormat Kepong dan persamaannya amat jelas dengan apa yang disebutkan Yang Berhormat Shah Alam bagaimana projek itu tidak ditender dengan terbuka diberi secara pilihan begitu sahaja ialah projek besar Jambatan Sultan Yahya Petra kedua ataupun jambatan kedua baru di Kota Bharu yang mana ia tergendala, yang mana bukan sahaja Yang Berhormat Menteri baru mengambil alih dan mengetahuinya, tetapi melibatkan Yang Berhormat-Yang Berhormat lain...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya ringkas Yang Berhormat, nanti tidak ada masa lagi Yang Berhormat Kepong.

Dato' Kamarudin Jaffar [Tumpat]: Yang mana Yang Berhormat Rembau yang terlibat. Jadi saya minta Yang Berhormat Kepong menjelaskan dan tekankan betapa perlunya projek itu disiapkan dengan segera. Terima kasih.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Sudah tidak habislah sebab ramai yang menghadapi masalah yang sama, saya di sini pun menjemput Yang Berhormat Menteri supaya menumpukan perhatian kepada projek Jambatan Sultan Yahya Petra Kedua kerana masih terbengkalai. Ini bukan kesalahan Yang Berhormat Menteri, dia hanya mewarisi sahaja saya tekankan tiga kali sudah itu.

Seorang Ahli: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ya, ya boleh ganti jugalah. Boleh ganti juga dan di sinilah sebelum saya mengakhiri ucapan itu saya hendak mematuhi peraturan juga. Pertamanya saya berharap Yang Berhormat Menteri dapat menumpu perhatian juga kepada pentakrifan tender, kerana bagi kita tender itu yang dibangkitkan oleh orang yang faham tender tidak serupa dengan tender yang dibangkitkan oleh pihak kerajaan. Seolah-olah itu dia bukan tender dah kalau dibuat oleh pihak kerajaan yang belum pernah ditender.

Kedua itu, apakah amalan yang akan diadakan untuk menyelesaikan masalah pelbagai projek yang sakit. Walaupun Yang Berhormat Menteri mesti hendak menyebutkan dalam senarai projek yang berjaya. Itu tahniahlah yang berjayanya, tetapi kita menumpu perhatian kepada projek-projek yang sakit, yang membazirkan wang.

Ketiganya Yang Berhormat, bolehkah Yang Berhormat beri senarai yang lengkap kepada semua ahli di dalam Dewan ini projek-projek yang terbengkalai, yang sakit dan projek-projek yang dapat dipulihkan di dalam...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, baik Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Sekian, Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ya, Yang Berhormat Machang.

12.54 tgh.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Dalam laman web Kementerian Kerja Raya ada sepuluh fungsi dicatat di sana. Fungsi yang kelapan ialah memantau pelaksanaan projek pembangunan kementerian pelanggan yang dilaksanakan oleh JKR. Dalam hal yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Shah Alam, projek Hospital Shah Alam, Institut Kanser Negara dan beberapa projek lagi, itu adalah projek yang membabitkan kementerian pelanggan iaitu Kementerian Kesihatan.

Namun, seperti tertera dalam fungsi kementerian, ia masih dalam bidang kuasa di mana Kementerian Kerja Raya dipertanggungjawabkan. Menyambung mukadimah itu, kita juga sering membaca terutama dokumen Audit Negara yang saban tahun memaparkan rekod dan angka kerugian yang dialami oleh kerajaan akibat daripada gejala-gejala seperti kelambatan menyiapkan projek ataupun pelaksanaan yang tidak sempurna, yang membabitkan kerugian dana kerajaan iaitu dana rakyat yang cukup tinggi.

Inilah aspek pemantauan yang saya kira ada kaitan dengan perbahasan yang mengusulkan agar pemotongan gaji dibuat ke atas Menteri. Misalnya Laporan Audit Negara tahun 2008, saya memetik laporan yang disebut dalam *The Star* yang menganggarkan dengan izin, *"The Star estimated that the country lost up to RM28 billion due to the practice of direct negotiations," estimated by Auditor General Report 2008.* Itu anggaran kerugian yang cukup besar RM28 bilion adalah angka kewangan yang cukup besar.

Kita cuma perlu singkap beberapa catatan yang dilaporkan oleh akhbar-akhbar di negara kita, *Utusan Malaysia* – 19 Oktober 2009 dengan tajuk *"Kerajaan rugi hampir RM1 bilion"*, *The Star* – 20 Oktober 2009 *"Extra RM10 million and three years to finish hospital"*, *NST* – 21 Oktober 2009 *"Paying RM28,500 more than what its worth."* Ini adalah segelintir,

sekelumit cuma daripada rakaman dan catatan yang menunjukkan bagaimana aspek kegagalan dari sudut pelaksanaan itu.

Seperti juga yang disinggung oleh beberapa rakan saya terdahulu yang banyak mencatatkan bagaimana kerugian akibat daripada kegagalan aspek pemantauan ini yang dilakukan oleh kementerian. Bahkan persiapan yang saya buat untuk mengambil bahagian peringkat Kementerian Kerja Raya petang nanti kalau berkesempatan di bawah butiran Cawangan Kejuruteraan Senggara, ini berkaitan dengan penyenggaraan – *maintenance*. Kita perhatikan bahawa peruntukan yang cukup besar kali ini akan membabitkan hampir RM374 juta untuk tujuan penyenggaraan ini.

Di sisi yang lain kita juga menghadapi masalah dihantui oleh projek sakit sama ada bangunan runtuh atau bangunan tanpa penyenggaraan yang baik, yang disebut tadi oleh Yang Berhormat Kepong rakan saya, MRR2 yang untuk membaiki 31 *pillamya* sahaja membabitkan belanja tambahan RM20 juta. Yang Berhormat Shah Alam rakan saya pun menyentuh tentang kebocoran bumbung Parlimen yang menelan peruntukan RM90 juta, tetapi masih lagi mengalami kebocoran. Sabah Queen Elizabeth Hospital, Blok Menara Hospital didapati tidak selamat digunakan padahal RM70 juta digunakan untuk pemindahan dan penyumberan luar tugas, *out sourcing* dengan izin tugas hospital. Jambatan kedua Pulau Pinang tertangguh lagi, tarikh asalnya hujung 2012 kali ini diganjak pada 2013.

Runtuhnya stadium di Terengganu hasil laporan siasatan yang saya baca disebut dan diumumkan oleh Yang Berhormat Menteri kawan lama saya jugalah, kritik ini atas sifat sebagai jawatan Menteri bukan sebagai kawan. Jadi laporan siasatan menunjukkan bahan dan kualiti hasil kerja tidak memenuhi spesifikasi Tuan Pengerusi. Bahan tidak memenuhi spesifikasi dan juga kualiti kerja tidak memenuhi spesifikasi. Faktor reka bentuk yang tidak memadai dan bumbung tidak dibina dengan sempurna. Inilah yang kita maksudkan kegagalan aspek pemantauan. Jadi rakan saya daripada Yang Berhormat Shah Alam tadi...

Tuan Jeff Ooi Chuan Aun [Jelutong]: *[Bangun]*

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Sila Yang Berhormat Jelutong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, masa lebih kurang 45 *second* lagi Yang Berhormat.

Tuan Jeff Ooi Chuan Aun [Jelutong]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Machang. Saya ingin membangkitkan satu soalan sama ada Yang Berhormat Menteri dan Kementerian Kerja Raya itu masih berpegang kepada prinsip taat setia kepada Raja-raja Melayu sebab tadi disebut oleh rakan saya dari Kelantan yang mengatakan jambatan yang dinamakan, yang menggunakan nama Sultan pun telah terbengkalai.

Jikalau di Pulau Pinang terdapat satu jalan protokol yang mengaitkan Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang dengan bandar raya nama jalan itu ialah Jalan Sultan Azlan Shah, tetapi di situ jalan itu diselenggarakan oleh JKR negeri. Akan tetapi apabila kita tanya tentang pokok-pokok yang dahulu itu telah ditenderkan supaya diberikan landskap yang elok, sekarang sudah jadi semak-samun. Kita tanya kalaulah jalan itu jalan protokol dan jalan itu dinamakan atas nama Sultan, Raja-raja Melayu kenapa pula jabatan ataupun JKR negeri ini tidak ambil penting langsung untuk memantau dari segi pelaksanaan tender itu dijalankan dengan rapi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat ada...

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Tuan Pengerusi kalau boleh izinkan saya satu minit, saya hendak habiskan saya tidak bercadang untuk sambung.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sebenar Yang Berhormat di bawah Peraturan Mesyuarat 12, saya tidak ada kuasa di sini Yang Berhormat.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Tidak ada kuasa. Okey, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Jadi Yang Berhormat ada empat minit lagi sebenarnya.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Jadi kena sambung tengah harilah.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Baik, terima kasih.

[Majlis Mesyuarat bersidang semula]

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar) **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, persidangan sesi pagi ditangguhkan dan Dewan akan bersidang semula pada pukul 2.30 petang.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.01 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Majlis bersidang dalam Jawatankuasa]

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Jawatankuasa**]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Yang Berhormat Machang untuk empat minit lagi.

2.32 ptg.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sebenarnya sudah sampai kepada ayat terakhir pun tadi. Hal yang kita bincangkan ialah merujuk kepada usul Yang Berhormat Shah Alam berkenaan dengan meluluskan peruntukan Kementerian Kerja Raya dengan pindaan memasukkan usul memotong RM10 gaji Menteri yang disandarkan hujahnya pada tiga perkara.

Pertama ialah Yang Berhormat Shah Alam berpendapat akibat daripada kealpaan dan juga tidak kompetennya Menteri yang menerajui Kementerian Kerja Raya yang membawa kepada kerugian dana rakyat yang membabitkan pembinaan projek-projek yang sepatutnya di bawah pemantauan Kementerian Kerja Raya. Lalu, dalam perbahasan saya, saya menyebut tentang fungsi kementerian yang memantau perjalanan projek yang membabitkan kementerian pelanggan.

Tadinya juga saya telah menunjukkan akibat daripada kegagalan menyampaikan atau menjalankan pemantauan ini dengan cermat yang membawa kepada kerugian besar dana kerajaan seperti yang dicatatkan dalam laporan-laporan tahunan audit negara. Soal kualiti pembinaan, soal kaedah penyelesaian projek-projek yang terbengkalai, gagal atau sakit dan juga amalan pemberian tender berasaskan kepada kaedah runding terus. Ini antara aspek yang disentuh yang saya fikir inilah platform dan kesempatan terbaik untuk Yang Berhormat Menteri memberikan jawapan dan reaksinya.

Saya suka tegaskan bahawa apakala kami membangkitkan persoalan-persoalan ini, niatnya cuma satu untuk memastikan kecekapan perbelanjaan dana awam yang sepatutnya memberikan pulangan yang maksimum kepada rakyat. Kita tahu reputasi kementerian dan Jabatan Kerja Raya khususnya dengan *tag line* nya jasa kepada rakyat itu sangat hampir dan sangat dekat di hati rakyat.

Jangan dek kerana ketidakupayaan atau pun kelemahan dalam menjalankan fungsi pemantauan ini, ia memberikan satu persepsi dan tanggapan yang tersendiri di mata

rakyat terhadap kegagalan beberapa pelaksanaan projek sama ada sakit, kalau siap pun roboh atau runtuh dan juga kegagalan dari sudut keupayaan menyelenggarakan. Padahal belanja penyelenggaraan itu sering kali memakan peruntukan yang besar. Begitu Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kinabatangan.

2.36 ptg.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sedikit sahaja Tuan Pengerusi. Saya melihat usul daripada Yang Berhormat Shah Alam ini usul buang masa. Sedangkan kita boleh bahaskan apa yang dia bahaskan itu dalam jawatankuasa ini. Berapa kali sudah diputar belitkan. MRR2 lah, projek sakit lah. Memang kita semua mengakui banyak projek sakit.

Sebelum itu saya ingin mengucapkan tahniah kepada Yang Berhormat Gombak sebab disahkan menjadi Timbalan Presiden PKR yang baru. Sebab itu perwatakannya pun lemah lembut. Timbalan Presiden ini mesti jaga imej. Jadi, tahniah Yang Berhormat.

Projek sakit memang berada di mana-mana tetapi sebab itu lah kementerian ini telah menyusun strategi. Menteri yang baru telah mengatur strategi dan saya sendiri, kita sendiri melihat semua projek-projek di jabatan ini hampir 100% di tender. Kadang-kadang kita pun sakit hati kerana tidak boleh membantu. Pembangkang pun dapat, semua pun dapat. Jadi, kita yang bertungkus-lumus mempertahankan kerajaan akhirnya pun tidak dapat sebab tender kita tidak menepati harga.

Jadi, apa yang diuar-uarkan oleh Yang Berhormat Shah Alam ini, tolonglah kita berhentikan lah usul potong-potong ini. Kita bincang perkara serius. Akan tetapi saya suka juga lah, biar rakyat menilai bahawa inilah peranan pembangkang. Peranan mereka dalam Dewan, buang masa. Bukan semua, satu dua orang buang masa. Jadi, biar rakyat menghitung bahawa sebenarnya pembangkang tidak perlu lagi di Dewan ini sebab buang waktu kita membincangkan perkara-perkara yang lebih penting iaitu melihat bagaimana projek sakit ini kita boleh baik pulih. Bukan pula cadang memotong gaji Menteri RM10.

Ini cadangan yang tidak masuk akal sebab akta ini sepatutnya sudah lama, tidak di *review*. Kalau di *review* tidak akan ada lagi memotong gaji Menteri RM10 ini. Sudah tidak main tetapi pembangkang ambil kesempatan. Yang Berhormat Shah Alam, dia menegur di air yang keruh tetapi sebetulnya tidak ada apa-apa. Jadi, saya berdiri di sini menegaskan usul daripada Yang Berhormat Shah Alam ini total, ditolak mentah-mentah. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ledang.

2.38 ptg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Kepada saya isu ini remeh. Tadi Yang Berhormat Shah Alam menyebut tentang ini satu warisan daripada kepimpinan kementerian daripada dahulu hingga sekarang dengan bahasa lembutnya bukan hendak menghukum Menteri yang ada.

Akan tetapi, ini kepada saya ia seolah-olah dia sudah menghukum seluruh staf Kementerian Kerja Raya daripada Menteri sampailah di peringkat bawah. Semua staf bukan sahaja Menteri malahan dia telah menghina seluruh staf Kementerian Kerja Raya sebenarnya. Memang benar ada beberapa kecacatan di sana sini misalnya struktur runtuh, bumbung runtuh dan sebagainya. Itu kita akui kerana telah berlaku.

Akan tetapi, berapa peratus kecacatan, kegagalan yang telah berlaku dalam pelaksanaan semua projek-projek Kementerian Kerja Raya. Projek Lebuhraya Utara Selatan kita gunakan dengan sepenuhnya. Ada pembaikan, ada peningkatan teknologi dari semasa ke semasa dan sebagainya. Akan tetapi, ini bermakna...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Boleh minta penjelasan?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Pengerusi, ini bermakna -- Tidak ada, ini tidak ada penjelasan.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Penjelasan, boleh? Boleh? [*Dewan riuh*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak payah lah Yang Berhormat.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Jadi, kalau kita hendak ukur kejayaan yang telah pun dicapai oleh JKR, oleh kementerian umpama langit dengan bumi antara yang gagal, yang cacat dengan yang berjaya.

■1440

Kemudian, dia hendak salahkan OKU – orang kuat UMNO. Saya hendak tanya kepada Kementerian Kerja Raya, ini soal sangat teknikal ini – hendak ubah saiz *beam*, hendak ubah saiz besi, hendak ubah material, bolehkah orang teknikal disuruh oleh orang UMNO? *Even* Menteri pun tidak boleh ubah. Menteri tidak boleh arah pegawai profesional, jurutera, arkitek ubah saiz *beam*, ubah saiz besi dan sebagainya, sebab ini melibatkan profesional pegawai-pegawai, staf JKR itu sendiri. Maknanya, nampak sangat ini adalah satu motif politik.

Tadi Yang Berhormat Shah Alam bercakap tentang hospital – panjang lebar Yang Berhormat Shah Alam bercakap tentang hospital. Dia macam hendak membela kontraktor GMH. Panjang lebar, saya memerhati ucapan dari Yang Berhormat Shah Alam ini. Dia meminta supaya kontraktor GMH Health Care Sdn. Bhd. ini diberi terus. Katanya, kontraktor ini sudah menawarkan diskaun RM3 juta. Macam ada udang di sebalik batu ada pula diskaun kepada JKR. Agaknya JKR boleh dibeli dengan RM3 juta ini? Mungkin ada sesuatu yang kita tidak ketahui.

Kita pun sedia maklum kontraktor yang dicadang banyak kali – ini masuk kali kedua dia mencadangkan – baru sahaja didaftarkan dengan PKK, dengan CIDB. Dia belum ada pengalaman. Mungkin di peringkat pekerja, mungkin di peringkat *clerkwork* ada pengalaman tetapi itu pekerja – pengurusan kita belum tahu lagi, pengurusan boleh jadi orang lain. Jadi ini boleh menimbulkan banyak keraguan yang tidak meyakinkan JKR.

Di satu pihak kita minta JKR supaya di tender secara terbuka, telus dan sebagainya, tetapi di satu pihak, dengan alasan kerana hendak melantik GMH ini secara terus, hendak diusulkan pula supaya ini dibuat secara runding terus, secara diberi terus. Walaupun alasannya kerana kononnya hendak cepat, tetapi pada saya, JKR ada tahap profesionalnya sendiri untuk melantik cara lain. Saya sokong kalau pelantikan untuk menyiapkan projek hospital itu dibuat secara segera, secara tender terbuka dan saya sokong kalau pembinaan, panggilan tender dan seterusnya dibuat dengan segera.

Kemudian Yang Berhormat Shah Alam menyebut tentang Parlimen bocor. Yang bocor itu Yang Berhormat Shah Alam dan Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain, bukan di lokasi yang sama, ini betul-betul lokasi baru. Kalaulah yang bocor itu melibatkan seluruh bangunan Parlimen, RM100 juta kita dah belanja, mungkin kita kata itu sebagai satu kegagalan yang serius, tetapi itu lokasi baru. Saya sendiri meninjau dengan rakan-rakan yang pernah bekerja dengan saya di JKR, saya tengok ini lokasi baru.

Dahulu kawasan itu kawasan terbuka, dahulu ada reka bentuk untuk meletakkan bumbung yang ringan, yang tidak berat kerana di situ tidak ada struktur boleh menampung bumbung yang berat kerana dahulu itu adalah kawasan terbuka. Maknanya, itu bukan isunya. Jadi Tuan Pengerusi, saya menyokong usul ini tetapi menyokong usul ini ditolak. Sekian, terima kasih.

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya terikat dengan keputusan yang dibuat oleh rakan saya untuk memberi ruang kepada dua wakil daripada Barisan Nasional. Saya minta maaf Yang Berhormat Tangga Batu. Saya minta Yang Berhormat Menteri untuk menjawab sekarang.

2.44 ptg.

Menteri Kerja Raya [Dato' Shaziman bin Abu Mansor]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terlebih dahulu, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat daripada Barisan Nasional yang telah membantu saya dan juga Kementerian Kerja Raya untuk menolak Usul P.M.66(9) yang dibawa oleh Ahli Parlimen dari Shah Alam. Di sini, saya ingin menjawab beberapa perkara atau isu yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Shah Alam, Yang Berhormat Kepong dan Yang Berhormat Machang yang turut dicelah oleh Ahli Yang Berhormat Tumpat, Yang Berhormat Pendang dan juga Yang Berhormat Jelutong.

Secara khususnya, bolehlah saya rangkumkan isu-isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Shah Alam itu berkaitan dengan tiga perkara iaitu:

- (i) Dakwaan bahawa tatacara perolehan tender secara rundingan terus yang merugikan kerajaan seperti projek Istana Negara, Hospital Shah Alam dan juga Institut Kanser Negara;
- (ii) isu yang menyatakan bahawa Kementerian Kerja Raya lebih mementingkan proses berbanding dengan penyiapan sesuatu projek seperti yang berlaku di dalam pemilihan kontraktor penyelamat bagi Hospital Shah Alam; dan
- (iii) kalau boleh saya faham tadi, Yang Berhormat dari Shah Alam juga bangkitkan dari segi kualiti dan pemantauan projek yang dikendalikan oleh Jabatan Kerja Raya yang mana tadi Yang Berhormat dari Shah Alam telah menyebut contohnya adalah seperti bangunan Parlimen ini yang sering berlaku kebocoran dan sebagainya.

Itu adalah tiga isu yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Shah Alam dan disokong oleh Yang Berhormat Machang dan mendapat pandangan daripada rakan-rakan Yang Berhormat di sebelah sana. Saya berterima kasih kepada rakan-rakan Ahli Yang Berhormat daripada Barisan Nasional yang telah bangun dan membantu saya untuk menjelaskan perkara ini.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Jabatan Kerja Raya merupakan agensi teknikal utama yang bertanggungjawab melaksanakan sebahagian besar projek-projek kerajaan. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan sahaja, JKR sehingga kini telah diamanahkan untuk melaksanakan 6,124 projek kerajaan dengan nilai projek keseluruhan sebanyak RM119.02 bilion. Daripada jumlah tersebut, 297 sahaja projek dilaksanakan secara runding terus ataupun dengan kata lain, tidak sampai 5% projek-projek dalam Rancangan Malaysia Kesembilan dilaksanakan secara runding terus.

Untuk makluman Dewan yang mulia, kebiasaannya projek-projek kerajaan akan ditawarkan secara tender terbuka. Walau bagaimanapun, dalam sesetengah keadaan, kelulusan secara runding terus diberikan bagi projek-projek spesifik seperti melibatkan aspek keselamatan ataupun kepakaran khusus. Di samping itu, kelulusan rundingan terus diberikan berdasarkan cadangan reka dan bina yang dikemukakan oleh pihak swasta yang diteliti oleh Kementerian Kewangan.

Tuan Pengerusi, untuk makluman Dewan yang mulia ini, projek pembinaan Hospital Shah Alam merupakan satu projek kerajaan yang telah diluluskan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan di bawah Kementerian Kesihatan dan dilaksanakan di bawah pengawasan Jabatan Kerja Raya. Projek pembinaan Hospital Shah Alam, Selangor ini telah ditawarkan oleh Kementerian Kewangan secara runding terus kepada Syarikat Sunshine Fleet Sdn. Bhd. dengan harga kontrak RM482.6 juta. Projek ini sepatutnya siap pada tarikh asalnya iaitu November 2010 telah dilanjutkan hingga Jun 2011. Perlanjutan masa tersebut telah diluluskan oleh kerajaan berdasarkan Pekeliling Perbendaharaan (SPP) Bil. 3 Tahun 2008 – Kemudahan Khas para 31(i)...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Penjelasan.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Sebentar. Tujuan kerajaan memberi lanjutan masa untuk memastikan projek yang dilaksanakan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan tidak terjejas untuk disiapkan berikutan kesan daripada kenaikan harga bahan binaan dan harga bahan api yang melampau.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Menteri. Sebelum masuk tentang isu Hospital Shah Alam secara khusus, berhubung dengan projek-projek yang dirunding terus, disebut bahawa jumlah projek yang dirunding terus hanya 5% dari segi jumlah projek, tetapi yang lebih penting ialah dari segi nilai kontrak, berapa peratus? Sekiranya ianya merupakan peratusan yang rendah sekalipun, kita tidak nampak alasan mengapa projek pembinaan Institut Kanser Negara, projek pembinaan Istana Negara, projek Hospital Shah Alam perlu diberikan kepada syarikat-syarikat secara runding terus? Ini kerana, alasan-alasan untuk runding terus yang disenaraikan tadi tidak relevan di dalam kes-kes yang seperti ini.

■1450

Lalu dari segi kerugian yang telah dialami oleh kerajaan dan oleh rakyat Malaysia hasil daripada tindakan runding terus ini tetap merupakan satu permasalahan yang tidak boleh diketepikan hanya sekadar dengan alasan ianya hanya 5% daripada jumlah keseluruhan projek. Berapa peratus dari sudut nilai, berapa peratus atau berapa jumlah *gross* nya sekiranya ianya tidak dirunding terus tetapi di tender jumlah yang diijamatkan. Adakah benar yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Machang bahawa hasil daripada kontrak-kontrak runding terus ini maka sebanyak RM28 bilion dianggarkan sebagai kerugian atau perbelanjaan yang berlebihan hasil daripada amalan ini.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat Shah Alam. Berhubung dengan kontrak runding terus sebagaimana yang pernah saya jawab sepanjang saya menerajui kementerian ini, kementerian ini tidak pernah meminta kontrak runding terus kecuali projek yang saya ingin nyatakan iaitu projek untuk menyiapkan CIQ di Kelantan dan sebatang jalan ke Istana Negara. Itu sahaja projek yang diminta oleh kementerian ini.

Akan tetapi dari semasa ke semasa, ada syarikat-syarikat yang percaya mereka ada kemampuan, kebolehan dan mempunyai pasukan yang cukup, mereka menghantar cadangan kepada Kementerian Kewangan. Maka di sanalah Kementerian Kewangan bersama-sama dengan EPU membuat penilaian-penilaian mereka sendiri. Mungkin atas asas pertimbangan yang cukup, mereka yakin syarikat itu mampu melaksanakan projek dan itu merupakan kaedah yang terbaik terutama dari segi masa dan sebagainya maka diberikan iaitu atas kebijaksanaan Kementerian Kewangan ataupun EPU. Terima kasih.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Saya rasa di sinilah terletakanya atau terdapat masalahnya kerana apabila kita boleh memberikan alasan-alasan yang seperti ini untuk projek-projek runding terus yang tidak memerlukan kepakaran-kepakaran yang khusus tetapi atas dasar datangnya cadangan daripada satu syarikat dan diyakini dan dipercayai, maka inilah apa yang berlaku dengan projek Istana Negara. Malahan, seperti mana yang telah disebutkan tadi, cadangan yang dikemukakan oleh kontraktor jauh kurang daripada nilai kontrak yang telah ditawarkan kepadanya. Akhirnya lalu di sinilah yang dikatakan soal ketelusan itu tidak dizahirkan dan kita tidak dapat menentukan bahawa kita sebenarnya mendapat *our value for money*.

Saya tidak menafikan mungkin semenjak Yang Berhormat Menteri mengambil alih kementerian ini, tempohnya belum cukup panjang lagi untuk saya membuat satu penilaian. Mungkin apa yang disebutkan hanya ada dua projek runding terus. Itu pun kalau diadakan satu tawaran yang dilakukan secara rundingan terus, ianya mesti mempunyai alasan-alasan yang kukuh dan tidak boleh kita mengambil remeh atau pandang ringan.

Sekiranya sesuatu kontraktor membuat tawaran ataupun cadangan, sekiranya kita rasa bahawa cadangannya baik, kita boleh bayar dia untuk cadangan yang dia kemukakan tetapi untuk pembinaan apa yang dicadangkan, kita boleh tenderkan balik untuk menentukan bahawa projek itu dilakukan dengan kos yang munasabah dan untuk hendak mengatakan kita yakin bahawa kontraktor itu ada *track record* dan ada kemampuan, soal projek Istana Negara yang diserahkan kepada satu syarikat yang belum berdaftar, yang tidak ada CIDB, yang tidak ada lesen PKK.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bagaimana? Apakah alasan-alasan dan hujah-hujah yang boleh mempertahankan keputusan itu? Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Menteri belum jawab lagi, Yang Berhormat sudah masuk.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat. Saya nyatakan tadi yang sepanjang saya ingat, saya baru cadangkan dua, sepanjang yang saya ingat. Itu pun satu sebabnya CIQ itu apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pergi ke Thailand, kita tidak hendak benda itu tertangguh lama maka saya bagi sebahagian daripada kerja itu untuk disiapkan. Kedua sebab jalan itu sebagaimana yang kita tahu Istana Negara dalam pembinaan, saya tidak hendak nanti pembinaan Istana ini siap, jalannya tidak siap maka apabila cadangan itu saya kemukakan kepada Kementerian Kewangan, maka disetujukan.

Bagi kontrak-kontrak lain sebagai contoh Istana Negara yang mana Yang Berhormat Shah Alam bangkitkan tadi, pada pandangan saya, saya lihat mungkin pada ketika itu sebagai rakyat Malaysia, kita tahu negara kita, kita tidak pernah bina Istana Negara. Mungkin atas sebab itu apabila ada cadangan dan cadangan itu agak konkrit, boleh diterima pakai, dinilai sebaik mungkin, maka ia diberi pertimbangan dan akhirnya diberikan. Ini asas-asas yang mungkin, saya kata mungkin diberi pertimbangan oleh pihak kerajaan pada ketika itu untuk memberikan kontrak ini kepada syarikat yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Shah Alam tadi.

Jadi saya teruskan Yang Berhormat. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, kebiasaannya projek-projek kerajaan akan ditawarkan secara tender terbuka. Walau bagaimanapun, dalam setengah keadaan, kelulusan secara runding terus diberikan bagi projek-projek yang spesifik seperti melibatkan aspek keselamatan dan kepakaran khusus. Di samping itu, kelulusan runding terus diberikan berdasarkan cadangan reka dan bina yang dikemukakan oleh pihak swasta yang diteliti oleh Kementerian Kewangan.

Tuan Pengerusi, untuk makluman Dewan yang mulia ini, projek pembinaan Hospital Shah Alam merupakan satu projek kerajaan yang telah diluluskan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan di bawah Kementerian Kesihatan dan dilaksanakan di bawah pengawasan Jabatan Kerja Raya. Projek pembinaan Hospital Shah Alam Selangor telah ditawarkan oleh Kementerian Kewangan secara runding terus kepada Syarikat Sunshine Fleet Sdn Bhd dengan harga kontrak RM482.6 juta. Projek ini sepatutnya siap pada tarikh asalnya iaitu 14 November 2010 telah dilanjutkan sehingga 25 Jun 2011.

Pembinaan hospital ini adalah bertujuan untuk mengurangkan kesesakan yang sedang dihadapi di Hospital Tengku Ampuan Rahimah di Klang. Mengikut perancangan yang telah ditetapkan, hospital ini direka bentuk dan dibina untuk 300 katil. Walau bagaimanapun, infrastruktur dan ruang *support services* yang direka bentuk boleh menampung keperluan pertambahan sebanyak 500 katil. Di samping itu, pelaksanaan projek ini juga adalah meliputi pembinaan kuarters kelas D, E, F dan G serta asrama jururawat dan *houseman quarters*. Penganugerahan kerja untuk pelaksanaan projek ini telah diberikan kepada kontraktor Sunshine Fleet Sdn Bhd telah dipersetujui oleh pihak Kementerian Kewangan tertakluk kepada syarat-syarat peruntukan yang ditetapkan.

Penetapan harga. Penyediaan kos projek ini adalah berdasarkan semakan senarai harga bahan semasa dan juga keadaan di tapak pembinaan. Kenaikan harga bahan binaan semasa di pasaran merangkumi bahan binaan utama seperti besi tetulang, konkrit, papan acuan, batu bata, simen, pasir dan beberapa barang yang berkaitan adalah begitu tinggi berbanding dengan harga sebelumnya. Justeru, keadaan begini pasti akan memberi kesan yang ketara kepada kenaikan harga kos pembinaan semasa berbanding dengan kos pembinaan sebelum itu. Selain dari itu, penyediaan kos ini juga adalah mengambil kira komponen bahan yang dimasukkan dalam projek iaitu komponen reka bentuk, systematic system IBS dan juga keperluan *green* dan *sustainable building*.

Oleh yang demikian, harga yang ditawarkan adalah munasabah berdasarkan kenyataan di atas dan mengambil kira jangka panjang bahawa pembinaan hospital ini boleh

menampung keperluan tambahan sebanyak 500 katil lagi dalam sesuatu masa. Selain dari itu, rujukan kos juga turut dilakukan terhadap projek-projek kesihatan baru yang dilaksanakan secara *design and build* pada tahun 2007.

Status terkini. Pada masa kini JKR sedang dalam proses memanggil tender baru bagi melantik kontraktor penyelamat menerusi kaedah perolehan tender terhad kepada kontraktor berwibawa untuk meneruskan baki kerja yang terbengkalai. Iklan tender projek telah dikeluarkan pada 26 November 2010 dan dijangka ditutup pada 17 Disember 2010. Berdasarkan perancangan projek penyiapan pembinaan Hospital Shah Alam ini, ianya dijangka akan mengambil masa lebih kurang 30 bulan untuk disiapkan iaitu dari tarikh milik tapak kontraktor yang baru.

Untuk makluman Yang Berhormat Shah Alam, proses melantik semula kontraktor penyelamat yang baru, mematuhi tatacara dan peraturan kerajaan yang sedang berkuat kuasa antaranya pegawai terikat kepada Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil 8/2009 mengenai peraturan pelantikan kontraktor penyiap bagi projek sakit. Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Terima kasih. Saya hendak sebut apa yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Menteri iaitu tarikh asal 2010 sepatutnya hospital itu disiapkan. Ini kontraktor yang dilantik secara runding terus, ini yang saya sebut tadi apabila dilantik syarikat OKU, beginilah apabila tidak dapat selesai maka diberikan lanjutan masa daripada November 2010 akhirnya pergi ke Jun 2011. Selepas itu terbengkalai, tidak boleh *perform*.

Dalam ucapan saya Yang Berhormat Menteri, saya bezakan pemilihan kontraktor apabila kita hendak tawar projek yang baru dan cara kaedah kita hendak selamatkan satu projek semasa ianya berjalan.

■1500

Ini kalau kita hendak buat perumpamaan, macam hospitallah, orang sakit. Kalau orang sakit datang, dia kena jumpa *reception*, dia kena daftar, ia makan masa, tetapi kalau *emergency case*, dia terus masuk. Kita hendak selamatkan satu projek supaya tarikh siap ini, Jun 2011 dapat kita penuhi, supaya nilai kontrak kita tidak lari. Setiap kontrak, setiap projek ada wakil JKR. Dia pantau tiap-tiap bulan. Dia tahu apa keadaan di *site*. Kalau kita hendak kembali kepada proses yang asal macam keadaan biasa, satu tahun terbuang, hanya apa? Hanya hendak nilai. Panggil tender, selepas itu hendak nilai, satu tahun hilang.

Dalam tempoh masa satu tahun itu, Yang Berhormat Menteri, warga Shah Alam yang Yang Berhormat Menteri sendiri akui, sekarang ini terpaksa pergi ke Hospital Klang yang telah terlalu sesak. Mereka terpaksa menghadapi keadaan yang seperti ini. Di sinilah yang saya rasa bahawa kita perlu memikirkan satu mekanisme yang lebih cekap. Bukan saya cadangkan serah kepada GMHealth. Apa yang disebutkan tadi oleh wakil ataupun pembahas daripada Barisan Nasional itu tidak betul. Saya hanya menyatakan, kita kena fikirkan satu mekanisme yang baru supaya projek-projek yang terbengkalai ini dapat kita selamatkan dengan segera.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kita ada wakil kita di tapak yang telah memantau *progress*. Dia tahu siapa yang buat kerja, siapa yang tidak. Dia tahu apa punca yang menyebabkan projek itu gagal.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam. Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Di sinilah kita perlu...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat lebih panjang bercakap daripada Menteri menjawab.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Sedikit sahaja, sedikit sahaja. Sudah hendak habis. Ayat terakhir. Di sinilah saya menghormati kepakaran JKR. Bukan

memperlekehkan JKR. Mereka tahu masalah. Mereka ambil alih projek itu. Mereka jalankan projek itu dengan kontraktor-kontraktor yang terbukti mampu melaksanakan projek itu dalam tempoh yang ianya dipantau. Ini cadangan saya. Daripada tender balik, sekarang ini 2014. Yang Berhormat Menteri bangga, November 2010, akhirnya 2014, itu pun tidak tentu. Terima kasih.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat dari Shah Alam. Pertama, saya hendak cakap kepada Yang Berhormatlah, bila kita lanjutkan daripada November 2010 ke 2011 itu, ia lanjutan bersebab. Bukan lanjutan suka-suka. Lanjutannya bersebab. Pertama kerana kenaikan harga barang dan lanjutan kedua kerana ada masalah pengalihan utiliti. Sebab itu kita lanjutkan masa itu. Sebab itu Yang Berhormat jangan cepat melompat. Yang Berhormat faham dahulu. Itu satu.

Kedua, saya ingat lagi persoalan tambahan Yang Berhormat dahulu apabila soalan lisan, Yang Berhormat kata mengapa tidak bagikan kepada kontraktor yang merupakan subkontraktor pada ketika itu, itu Yang Berhormat maklumkan kepada saya. Kalau saya silap, Yang Berhormat cakap dengan saya. Betul kah tidak? Itu sahaja saya tanya, betul kah tidak?

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Itu soalan.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Ha, itu soalan, okey.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Mengapa tidak? Bukan saya kata...

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Sekarang Yang Berhormat duduk.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Berbeza, berbeza.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Cukup.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Mengapa tidak? Maknanya kena beri alasan. Kalau kontraktor itu sudah tawarkan RM3 juta diskaun...

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Okey, okey.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: ...18 bulan berbanding dengan 30 bulan.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Okey, Yang Berhormat Shah Alam ini cukup pandai. Cuma saya hendak dengar pula jawapan saya. Yang Berhormat sudah tahu subkontraktor itu merupakan – kalau Yang Berhormat kata subkontraktor itu merupakan subkontraktor kepada *main contractor*. Subkontraktor ini boleh menyiapkan kerja itu 16% sahaja dalam masa 18 bulan. Dengan erti kata, subkontraktor yang Yang Berhormat cadangkan itu, satu bulan dia boleh buat kerja lebih kurang 1% lebih.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: [Bangun]

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, Yang Berhormat. Bila Yang Berhormat hendak bangun, saya bagi. Dengar saya jawab dahulu.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Sedangkan tadi kalau projek itu pada hari ini telah siap 30%, maksudnya projek itu ada 70% lagi belum siap. Bolehkah kontraktor yang Yang Berhormat katakan 70% belum siap itu hendak siapkan dalam masa 12 bulan? Fikirlah, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: [Bangun]

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, duduk, duduk.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Pasal Yang Berhormat Menteri tanya, saya hendak jawab.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, dengarlah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, Menteri tidak bagi jalan, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Menteri tanya, saya hendak jawab.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, duduk.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Menteri tidak bagi jalan lagi, Yang Berhormat.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Boleh saya jawab kemudian?

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, duduklah.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Menteri, boleh saya jawab kemudian?

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduklah.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Okey.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Satu subkontraktor yang dikatakan subkontraktor bagus, jadi subkontraktor kepada *main contractor*, boleh buat kerja 16% dalam masa 18 bulan, hendak dicadangkan buat seluruh projek itu yang tinggal lagi 70% dalam masa setahun, Yang Berhormat lain cuba jawab, bolehkah tidak boleh?

Beberapa Ahli: Tidak boleh.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bangun]*

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Ha, tidak boleh. Tidak perlu, tidak perlu...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Mereka tidak tahu, mereka bukan Shah Alam.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Menteri Kerja Raya jawab.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Projek ini di Shah Alam.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Tidak perlu Menteri Kerja Raya jawab.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Saya tahu, saya Shah Alam.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Shah Alam bukan tahu. Dia auta sahaja.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Dia bukan Shah Alam, dia tidak tahu.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Itu tidak perlu. Saya pun terkejutlah, Tuan Pengerusi.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, duduk, duduk.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Itulah sebabnya dia hendak tunjuk...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, duduklah, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Jurutera...

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Duduk, duduk.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang menjaga projek itu...

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Tanya PKR itu boleh atau tidak boleh.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Tiba-tiba ada cadangan hari ini daripada Yang Berhormat Shah Alam, kita bagi secara *direct nego*, terkejut saya. Sejak bila bercelarnya parti ini? Setahu saya, saya cadangkan disebabkan projek ini memberi keutamaan kepada rakyat, saya kata, panggil kontraktor-kontraktor yang berwibawa sahaja kita panggil.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak boleh macam ini, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Hendak bagi keutamaan kepada rakyat. Bila sebut harga akan naik, beri keutamaan kepada rakyat mana?

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Yang Berhormat jangan emosi. Dengar baik-baik.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Saya minta Menteri beri kebenaran untuk saya jawab soalan dia.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Tuan Pengerusi, saya menolak usul ini. Saya minta undi. Terima kasih.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Inilah masanya kita hendak beri penjelasan, benda yang dia tidak faham...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, sudah selesai.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Dia tidak mahu dengar.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah selesai, Yang Berhormat. Duduklah, Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 66(9) bagi Maksud Bekalan B.27, Kementerian Kerja Raya oleh Yang Berhormat Shah Alam, bahawa perbelanjaan diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak RM10 daripada Maksud Bekalan B.27, Kementerian Kerja Raya, Kod 10000 – Emolumen, iaitu dengan memotong gaji Menteri Kerja Raya sebanyak RM10 hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan tidak disetujui]

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Apalah depa ini, Tuan Pengerusi, RM10 pun depa kedekut. Berkira betul RM10. Berjuta sapu, RM10 pun sapu. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kepala Bekalan B.27...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Tuan Pengerusi, gagal, gagal. Projek lewat, gagal. *[Disampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dan Kepala Pembangunan P.27 di bawah Kementerian Kerja Raya terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Jempol.

3.08 ptg.

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Tuan Pengerusi, terima kasih kerana memberi kebenaran kepada saya untuk membahaskan perkara daripada Kementerian Kerja Raya. Merujuk kepada Perkara 040100 – Cawangan Arkitek.

Tuan Pengerusi, saya dapat melihat bahawa betapa perlunya Cawangan Arkitek ini dapat kita mantapkan lagi supaya dapat melahirkan reka cipta yang lebih baik, yang lebih selamat dan lebih menyelesaikan masalah rakyat. Sebagai contoh hari ini, apabila projek-projek kerajaan dibuat, sebagai contohnya membina masjid, sekarang ini begitu banyak sekali masjid-masjid yang bocor. Ini menunjukkan bahawa reka cipta yang telah pun dibuat oleh arkitek kita tidak dapat menyelesaikan masalah sehinggakan masalah masjid bocor ini menjadi satu masalah yang besar apabila pembinaannya terpaksa dibaik pulih semula bagi mengatasi perkara tersebut.

Begitu juga dengan pembangunan bangunan-bangunan kerajaan. Saya ingat sudah sampai masa dan ketikanya, pihak kerajaan melalui jabatan arkiteknya dapat mereka cipta bangunan-bangunan kerajaan yang mempunyai identiti negara kita, yang mempunyai identiti Malaysia. Di negara-negara lain, kita dapat melihat betapa bangganya rakyat negara tersebut apabila bangunan-bangunannya mempunyai identiti yang boleh melambangkan kemegahan dan boleh menjadikan produk pelancongan yang sangat baik apabila pelancong-pelancong dapat menikmati tentang reka bentuk dan identiti bangunan tersebut.

■1510

Oleh yang demikian, saya bertanya kepada pihak kementerian, apakah tidak ada satu perancangan yang khusus bagi meletakkan seluruh identiti yang ada terutama sekali macam negeri-negeri yang memang mempunyai reka bentuk bangunannya sendiri? Macam Negeri Sembilan ada bangunan yang lentik macam Minangkabau. Itu identiti bangunan Negeri Sembilan. Akan tetapi ini memang sudah tentunya menarik perhatian mereka yang datang ke Negeri Sembilan untuk mengkaji, melihat reka bentuk tentang identiti bangunan tersebut. Akan tetapi akhir-akhir ini kita melihat begitu banyak sekali yang dicurahkan oleh kerajaan bagi membangunkan bangunan-bangunan kerajaan tetapi tidak mempunyai identitinya sendiri.

Begitu juga dengan pembinaan bangunan-bangunan yang menarik dalam negara kita. Akhir-akhir ini kita dengar bagaimana perancangan menara 100 tingkat yang bakal dibina oleh PNB, Menara Wawasan. Kita harus melihat ke belakang apabila kita membina Menara Petronas yang tidak mesra pada pelancong, yang tidak mesra kepada pengunjung. Ini sudah tentulah merugikan kita apabila kita sendiri pun tidak berpeluang untuk naik ke bangunan yang tinggi ini untuk melihat panorama indah dalam negara kita. Saya mencadangkan supaya perkara-perkara ini diberi perhatian sama ada dalam bangunan kerajaan ataupun bangunan yang dibangunkan oleh syarikat swasta. Supaya ianya memasukkan reka cipta yang membenarkan kemudahan dapat digunakan oleh orang ramai. Terutama sekali dalam sektor pelancongan yang sudah tentu akan memberikan pulangan yang baik kepada negara kita pada masa yang akan datang.

Tuan Pengerusi saya hendak merujuk kepada perkara 81000 berkaitan dengan Membina Jalan-jalan Baru. Saya dapat melihat bagaimana pembangunan Negeri Sembilan Timur dan pembangunan Negeri Sembilan Barat tidak seimbang. Apakah tidak mungkin kementerian Yang Berhormat memikirkan dan merancang sebuah jalan empat lorong bagi menghubungkan Pantai Timur dan Pantai Barat Negeri Sembilan. Hari ini pembangunan memang bertumpu di Pantai Barat. Ramai di kalangan pelabur-pelabur kita yang akan melabur modal mereka untuk membangunkan industri di Pantai Barat kerana kemudahannya memang baik. Akan tetapi kita juga dapat melihat bagaimana tanah-tanah yang berada di kawasan Pantai Timur terutama sekali yang mempunyai gugusan FELDA yang begitu luas, tanah yang murah, tenaga kerja juga ramai yang boleh kita tawarkan. Akan tetapi oleh kerana tidak mempunyai jalan empat lorong sudah tentulah akan menimbulkan satu masalah untuk dipertimbangkan untuk membangunkan kawasan tersebut.

Oleh yang demikian, apakah melalui peruntukan ini boleh Yang Berhormat memikirkan untuk membangunkan jalan empat lorong daripada Seremban ke Jempol? Selepas Jempol nanti boleh sambung lagi ke kawasan gugusan FELDA yang berhampiran termasuk juga ke Pekan, Pahang.

Tuan Pengerusi, begitu juga dengan gugusan FELDA Palong, sekarang ini pembangunan yang kita berikan kepada masyarakat FELDA, kita memberikan lonjakan

pendapatan yang baik kepada masyarakat peneroka FELDA. Seinggakan kemampuan mereka dalam membeli kenderaan bukan sahaja untuk kegunaan sendiri tetapi dalam urusan perniagaan mereka yang menyebabkan laluan ini sudah tidak sesuai lagi untuk menampung keperluan kenderaan yang sedia ada. Apakah tidak mungkin melalui peruntukan yang sedia ada Kementerian Yang Berhormat membina jalan FELDA Pasir Besar ke Keratong dalam saiz yang lebih besar untuk menampung keperluan di kawasan yang saya sebutkan tadi?

Hari ini bukan sahaja kita dapat melihat bagaimana kesungguhan masyarakat peneroka FELDA menajayakan ladang-ladang mereka, kawasan pertanian mereka, tetapi apabila berjaya melonjakkan golongan peniaga di kalangan generasi muda FELDA, begitu banyak aktiviti-aktiviti yang berjalan di kawasan gugusan FELDA.

Tuan Pengerusi, merujuk perkara 21000 iaitu membina persimpangan bertingkat. Saya merakamkan ucapan terima kasih kepada pihak kerajaan apabila kita membina lebuh raya baru iaitu lebuh raya LEKAS. Dengan terbinanya lebuh raya LEKAS ini, ia memendekkan perjalanan di antara Seremban ke Kuala Lumpur. Ini sudah tentulah memberikan keselesaan yang lebih baik kepada rakyat menggunakan kemudahan ini. Akan tetapi Yang Berhormat Menteri, sudah timbul bagaimana apabila lebuh raya LEKAS ini disiapkan limpahan kenderaan sudah mula berada di kawasan persimpangan Senawang. Saya dapat melihat apabila kita membina *traffic light* di persimpangan Senawang, sudah mula timbul pula masalah laluan di antara Bukit Putus yang sekarang ini sudah menjangkau balik masalah lama di Bukit Putus ini di mana kereta terpaksa menunggu lama untuk melalui kawasan tersebut.

Saya mencadangkan melalui peruntukan yang ada dalam yang kita bahas sekarang, sebahagiannya digunakan oleh Kementerian Yang Berhormat untuk membina laluan bertingkat di persimpangan Senawang. Saya yakin dan percaya apabila laluan bertingkat di persimpangan Senawang ini dapat dibuat, laluan kereta daripada Bukit Putus ini akan cepat dapat kita alirakan dan ia akan menyebabkan masalah kesesakan sekarang ini yang sudah mula berlaku semula di Jalan Bukit Putus ini akan dapat kita atasi.

Tuan Pengerusi, merujuk perkara 3100 iaitu pembinaan jalan dan juga jambatan. Saya hendak menarik perhatian Yang Berhormat untuk melihat bagaimana keperluan pembinaan jambatan dapat dibuat apabila kawasan-kawasan yang saya sebutkan ini. Sekarang ini jalannya sudah besar tetapi jambatan tinggal dalam lorong yang sangat sempit dan amat berbahaya kepada laluan kenderaan yang melalui kawasan tersebut. Pertama laluan antara Batu Kikir ke bandar Bahau. Hari ini kerajaan sudah membesarkan jalan di laluan Batu Kikir ke Bahau tetapi jambatannya itu tidak dibesarkan. Apabila kenderaan melalui di kawasan tersebut, sudah tentulah menimbulkan masalah yang sangat berbahaya. Jadi apakah tidak ada kemungkinan Yang Berhormat memperuntukkan sebahagian daripada peruntukan ini untuk membesarkan laluan jambatan tersebut supaya selaras dengan pembinaan jalan yang sedia ada? Begitu juga laluan daripada Bahau ke laluan daripada Juasseh ke Bahau. Ini juga jalan ini sudah dibesarkan tetapi jambatannya tinggal di tengah-tengah dan amat berbahaya sekarang ini.

Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada perkara 060100 – Penyelenggaraan Jalan Persekutuan. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat, bagaimana Yang Berhormat mengagihkan peruntukan ini? Ini kerana apabila saya melihat jalan-jalan ataupun permukaan jalan kita ini, berbeza kualitinya. Apabila kita berjalan antara satu negeri dengan satu negeri, kita dapati bahawa kualiti jalan ini berbeza. Di antara satu daerah dengan satu daerah juga kualitinya berbeza. Ini merujuk kepada Daerah Jempol apabila kualiti jalan laluan persekutuan di antara Batu Kikir sampai ke Simpang Pertang, dari Batu Kikir sampai ke Gemas, kita dapati jalan ini sangat teruk kerana tidak ada kemampuan JKR ataupun agensi yang bertanggungjawab untuk menurap semula supaya kualiti jalan ini dapat diadakan dengan keadaan yang baik sekali.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat boleh habiskan?

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Boleh Tuan Pengerusi. Akhir sekali saya menyarankan kepada pakar-pakar yang ada dalam perkara 040000 – Mereka cipta bangunan Parlimen yang baru. Supaya kita buat di kawasan ini tetapi dengan reka bentuk

yang baru, keadaan yang lebih baik. Ini kerana saya bimbang atap ini dibuat daripada simen.

■1520

Simen ini kalau hujan memang dia cukup larut, kalau panas dia mengembang dan saya tidak tahu berapa lama kita boleh bertahan di sini. Kalau ditakdirkan dia runtuh, semua ada pilihan raya kecil nanti. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi, terima kasih banyak. Saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya ingin maklumkan bahawa perbahasan ini saya akan panjangkan sehingga 4.15 petang. Selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab untuk membolehkan satu lagi kementerian kita bahas untuk petang nanti sehingga malam. Saya jemput Yang Berhormat Permatang Pauh.

3.20 ptg.

Dato' Seri Anwar Ibrahim [Permatang Pauh]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Butiran 1001 – Projek Penswastan Jalan Raya muka surat 359. Pernah dibangkitkan di sini mengenai dengan Lebuhraya Pantai Timur fasa satu dari Karak, Pahang ke Jabur, Terengganu dibina oleh MTDB (Malaysian Thai Development Berhad). Harga RM75 juta sekilometer walaupun pada masa itu dianggap reka bentuk dan pembinaan substandard. Jadi ada masalah dengan *soil drain* yang kini dipasang dan permukaan jalan sentiasa mendap. Ada soalan yang harus dijelaskan. Pembinaan lebuhraya biaya kerajaan sepenuhnya. Tol dikutip oleh MTD semata-mata kerana mengurus baik pulih dan penyelenggaraan. Penjelasan perlu.

Yang berkaitan ialah tentang pakej satu hingga sembilan pelaksanaan fasa dua. Fasa satu sudah menyaksikan beberapa masalah. Sekarang fasa dua dan fasa dua ialah mengapa JKR – saya tidak fikir JKR sangat. Saya ingat cara (*style*) sekarang banyak campur tangan atas atau fatwa atas memilih kontraktor yang gagal menyiapkan pakej-pakej sebelum itu. Umpamanya pakej 1A gagal melaksanakan projek RM32 juta kemudian dinaikkan RM50 juta. 1B dari RM40 juta naik RM50 juta. Pakej dua KOBENA RM196 juta naik sekitar 40% hingga 50%. Pakej tiga Tidal Marine Sdn. Bhd., begitu juga 40% dengan 50% RM196 juta dan lain-lain. Soalnya kalau ini benar, ini menunjukkan kajian awal oleh JKR itu amat lemah sekali sehingga dalam proses beberapa tahun kenaikan itu menjangkau sehingga 50%.

Pembinaan fasa dua Lebuhraya Pantai Timur yang dijanjikan sebelum pilihan raya 2004, saya masih istirahat masa itu tetapi BN menjanjikan supaya sebagai strategi mengambil alih Kerajaan Negeri Terengganu dan di bawah Menteri Besar pada ketika itu Tuan Guru Abdul Hadi Awang. Maka oleh itu dijanjikan pembinaan ini tetapi sekarang ini sudah berlalu 2008, pelaksanaan itu masih belum kelihatan.

Butiran 30000— Membina Jambatan-jambatan Baru. Juga muka surat 359. Pembinaan ini saya tidak faham sama ada ada keperluan mendesak ataupun kerana hadiah sagu hati kepada seorang menteri, bekas Setiausaha Agung UMNO yang hendak bersara. Jadi soalan saya projek yang diserahkan kepada Setiwi Padu Sdn. Bhd., kepada Setiausaha Agung ketika itu Dato' Sabaruddin Chik, iaitu pembinaan jambatan Sungai Pahang di Chenor belanjanya RM200 juta dibina untuk menghubungkan sebuah jalan kampung ke sebuah kebun getah yang tidak ada perhubungannya. Ini saya minta penjelasan apa pertimbangan, siapa yang cadangkan projek sebegini dan apakah ia dalam rancangan awal dan bagaimana diluluskan, apa kriteria diberikan kepada syarikat bumiputera yang penting dan terpilih ini dan bagaimana prestasi projek berikut.

Butiran 050800 – Pengurusan Projek muka surat 358. Ini soal wang rakyat juga kepada syarikat yang melibatkan kepentingan seorang bekas Menteri yang sekarang duta

besar. Ini kampus UNITEN di Bandar Muazam Shah. Saya bangkitkan ini dengan kaitan projek diurus kononnya atas nama kepentingan masyarakat bumiputera dibandingkan dengan projek yang dibangunkan oleh Kolej MCA, Kolej Tunku Abdul Rahman. Kolej Tunku Abdul Rahman diberi tanah di Perak RM1,000 satu ekar. UNITEN di tapak kampus Bandar Muazam Shah diberi tanah RM36,000 satu ekar. RM1,000 satu ekar untuk projek inisiatif MCA, satunya ada kaitan dengan UMNO dan alasannya kepentingan bumiputera termasuk Sabah dan Sarawak. Bezanya UNITEN dipaksa membeli tapak kampus Bandar Muazam Shah dari Teras Dara Konsortium Sdn. Bhd. yang dikuasai sebahagian besarnya oleh Nur Anis binti Dato' Seri Jamaluddin anak kepada Yang Berhormat Rompin sekarang ini duta besar dengan harga RM36,000 satu ekar dan yang harus diperhatikan oleh Pengerusi PAC dan juga SPRM kalau SPRM ada waktu dan dianggap keutamaan, ketika itu Yang Berhormat Rompin juga adalah Pengerusi Tenaga Nasional Berhad. UNITEN di bawah TNB. Mengapa Kerajaan Negeri Pahang tidak boleh beri tanah ataupun UNITEN mengambil tanah yang dianggap munasabah harganya. RM1,000 di Perak untuk Kolej Tunku Abdul Rahman, RM36,000 oleh UNITEN. Syarikat anak pengerusi dan UNITEN membangunkan dan kalau kita tanya ini khianat kepada kepentingan bumiputera. Kami yang dituduh. Saya hendak tanya siapa yang khianat? Ya, boleh bisik di belakang itu. Kamu apa? Kepada syarikat MCA Yang Berhormat Arau RM1,000. Yang ini RM36,000. Kalau hendak bagi kepada Yang Berhormat Rompin bagi sahajalah RM20 juta. Mengapa hendak gunakan UNITEN? Jadi kita hendak tanya apa nilai-nilai tanah di sekitar Bandar Muazam Shah ketika itu dan keduanya berapa luas UNITEN. Saya cuba semak tidak ada kerjasama untuk dapatkan berapa keluasan, hendak tengok beza berapa juta keuntungan atas kertas.

Saya ada juga maklumat tentang nama asal syarikat Reka Pesona kemudian ditukar jadi Teras Dara Konsortium Sdn. Bhd. mengambil alih aset operasi perdagangan dara melalui perjanjian penswastaan kemudian dibeli oleh UNITEN pada masa yang sama. Jadi sebab itu soalan ini harus dijawab dan penjelasan harus diberikan dan tindakan susulan Tuan Pengerusi, siasatan dari badan-badan yang berkaitan kerana percanggahan kepentingan ini harus dilakukan supaya pengkhianatan seperti ini dan kerugian yang dialami oleh universiti dan kerajaan tidak berterusan.

■1530

Kita boleh bicara di sini tentang ketelusan tetapi nampaknya perkara ini berlaku berterusan. Jadi, saya harap ada penjelasan yang jujur dari pihak kementerian. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batang Sadong.

3.30 ptg.

Puan Hajah Nancy Shukri [Batang Sadong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak merujuk kepada Butiran 040100 – Cawangan Arkitek. Apa yang saya hendak tanya di sini adalah apakah perancangan pihak kementerian mengenai perancangan *architecture work* dengan izin, kerana kita perhatikan kita masih kekurangan *architecture* yang mengambil kira gender sensitiviti di sini. Misalnya dari segi orang tua ataupun jalan-jalan, bangunan-bangunan yang mengambil kira gender sensitiviti yang melibatkan orang-orang *handicap* dengan izin atau orang kurang upaya dan juga orang-orang tua.

Keduanya ialah mengenai Butiran 09230 – Jambatan-jambatan di Sarawak. Saya hendak bertanya mengenai Jambatan Batang Sadong.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Minta izin Yang Berhormat.

Puan Hajah Nancy Shukri [Batang Sadong]: Ya.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak minta izin untuk dimasukkan juga di dalam ucapan Yang Berhormat Batang Sadong akan rasional kenapa kita melantik arkitek daripada Australia untuk merancang bangunan 100 tingkat walhal di Australia tidak ada bangunan yang setinggi itu. Kenapa? Kita telah berpengalaman dalam negara membina satu bangunan 84 tingkat. Dengan

pengalaman itu dan ramai juga anak-anak kita yang ada kepakaran dalam bidang ini tetapi mengapakah kita melantik arkitek daripada Australia? Minta rasionalnya diberikan oleh JKR. Terima kasih Yang Berhormat.

Puan Hajah Nancy Shukri [Batang Sadong]: Terima kasih. Seperti mana yang diminta tadi, kita masukkan sekali dalam ucapan saya.

Saya teruskan dengan Butiran 09230 iaitu Jambatan-jambatan. Jambatan Batang Sadong telah beberapa tahun dinanti-nantikan oleh rakyat di kawasan Batang Sadong. Saya hendak tahu apakah status terkini mengenai perancangan projek ini dan juga bila ianya hendak dibina? Ini kerana implikasinya begitu signifikan sekali kepada masyarakat di Batang Sadong kerana ia boleh membantu mereka untuk berulang alik pergi ke kawasan-kawasan di mana mereka hendak membawa hasil pertanian atau hasil tangkapan mereka.

Akhir sekali ialah Butiran 09260 – Naiktaraf Jalan (II) bersama dengan Butiran 09280 dan Butiran 09800 iaitu Membina Jalan-jalan dan Pembinaan Jalan Raya. Saya ulangi sekali lagi di sini, saya hendak tahu bilakah masanya kita hendak menurap jalan, membina jalan-jalan di kawasan-kawasan – sebenarnya kita walaupun di luar bandar, ia masih tidak begitu jauh dari bandar. Jadi rakyat kita membandingkan kawasan di mana yang berhampiran dengan kita, di mana kawasan kita masih jauh berbeza daripada kawasan-kawasan yang berdekatan. Misalnya kawasan saya di Batang Sadong, di antaranya jalan raya Lubuk Buntin. Di luar sana ialah di bawah kawasan Parlimen Samarahan, di mana jalannya begitu cantik dan bagus sekali. Jadi perbezaan dibuat di antara kawasan Parlimen kita dengan kawasan berdekatan.

Begitu juga dengan kawasan-kawasan lain di kawasan saya, di mana jalan rayanya masih lagi 'berhenjut-henjut' – *I think that is the only* bahasa yang saya tahu dengan izin. Akan tetapi ianya amat menyakitkan badan kita apabila kita berjalan. [*Dewan riuh*] Saya berharap tarafnya dinaikkan sama seperti di kawasan-kawasan lain. Jadi saya hendak minta penjelasan daripada kementerian mengenai perkara ini. Terima kasih.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: [*Bangun*]

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu Gajah.

3.35 ptg.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin merujuk kepada Butiran 070700 – Bayaran Pampasan Tol.

Apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memberi ucapan Bajet 2011 menyatakan bahawa beliau dengan sukacitanya mengumumkan kadar tol di empat lebuh raya milik PLUS Expressway Berhad tidak akan dinaikkan bagi tempoh lima tahun akan datang bermula serta-merta, seronok kita semua mendengarnya tetapi persoalan yang timbul adalah, menurut Butiran 070700 ini ada peruntukan RM200 juta sebagai bayaran pampasan tol. Saya ingin tahu ini adalah bayaran pampasan tol untuk syarikat konsesi yang mana? Ini perkara yang pertama.

Perkara kedua adalah saya hendak tahu, ekoran daripada pengumuman pembekuan kenaikan kadar tol untuk lima tahun akan datang ini, ada satu laporan yang melaporkan Pengarah Urusan dan Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan UEM yang menyatakan, PLUS akan menerima pampasan sekitar RM1 bilion setahun berikutan ketiadaan kenaikan kadar tol seperti yang diumumkan dalam Bajet 2011 baru-baru ini. Ini bermakna menurut laporan ini, kerajaan perlu membayar PLUS sebanyak RM5 bilion kalau lima tahun. Akan tetapi selepas kenyataan ini dilaporkan, kita dapati seorang Menteri dalam Jabatan Perdana Menteri dilaporkan menyatakan bahawa mengikut perjanjian konsesi sedia ada, kerajaan tidak perlu membayar sebarang pampasan untuk PLUS kerana sekarang UEM dan KWSP sedang menstrukturkan semula perjanjian konsesi utama.

Jadi apa kedudukan sebenarnya? Apakah kerajaan perlu membayar atau tidak perlu membayar sebarang pampasan ekoran daripada pengumuman tidak akan menaikkan

kadar tol lima tahun ini? Syarikat UEM kata perlu bayar mengikut perjanjian konsesi tetapi kerajaan kata tidak perlu bayar. Yang mana satu? Dewan yang mulia ini patut dimaklumkan apakah kedudukan sebenarnya.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Minta laluan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ya.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Terima kasih Yang Berhormat Batu Gajah. Saya bersetuju dan saya memohon Yang Berhormat Batu Gajah memberikan sedikit pandangan.

Secara rekodnya Yang Berhormat Batu Gajah, di antara tahun 2003 hingga tahun 2008 sebenarnya kerajaan telah pun membayar pampasan kepada PLUS sebesar RM2.8 bilion. Saya juga hendak *establish* satu lagi fakta bahawa PLUS telah pun mencatatkan satu keuntungan besar Yang Berhormat Batu Gajah, yang setakat tahun kewangan berakhir 31 Disember 2009, PLUS untung bersih RM1.19 bilion berbanding keuntungan bersih pada tahun 2008 iaitu RM1.08 bilion. Isunya ialah PLUS untung berbilion-bilion kemudian kerajaan terus membayar pampasan.

Di satu sesi, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengumumkan tiada kenaikan tol untuk menarik sokongan rakyat tetapi di dalam Parlimen ini, Menteri di Jabatan Perdana Menteri mengumumkan tiada bayaran konsesi tol. Ada sesuatu yang tidak kena di sini. Kerajaan bertanggungjawab memberikan penjelasan dan kita akan mengikuti dengan dekat isu ini dan saya berterima kasih kepada Yang Berhormat Batu Gajah kerana membangkitkan perkara ini kepada pihak kementerian. Terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Machang di atas maklumat yang diberi. Saya rasa kerajaan bertanggungjawab memperjelaskan perkara ini dengan sedalamnya dalam Dewan yang mulia ini sebab kita tidak mahu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri membuat satu pengumuman menyatakan ini adalah satu berita yang sukacita tetapi di sebaliknya perlu membayar pampasan dengan menggunakan wang rakyat juga kepada PLUS Expressway ini.

Saya juga ingin tahu setakat ini berapakah tunggakan pampasan tol yang belum dibayar oleh kerajaan kepada syarikat konsesi lebuhraya yang sedia ada ini? Selepas ini saya ingin merujuk kepada perkara berkenaan tol juga.

Tuan Pengerusi, saya telah membangkitkan dalam Dewan yang mulia ini beberapa kali berkenaan kad Touch 'n Go. Saya rasa syarikat PLUS harus bertanggungjawab dan tidak harus menolak tanggungjawabnya dan menyatakan bahawa ini adalah kutipan oleh pihak yang ketiga.

■1540

Saya merujuk kepada caj yang dikenakan apabila seorang pengguna kad Touch 'n Go di mana mereka hendak tambah nilai kad Touch 'n Go, mereka dikenakan dengan bayaran 50 sen setiap kali mereka membuat tambah nilainya. Walaupun dalam pertanyaan saya di dalam Dewan yang mulia ini ada menyatakan bahawa PLUS cuba untuk membuat justifikasi bahawa itu bukan kutipan PLUS atau Touch 'n Go ini dikutip oleh agen yang ketiga, tetapi agen ketiga ini adalah dilantik oleh PLUS atau syarikat Touch 'n Go. Jadi yang dikutip adalah dalam tahun 2008 sehingga September 2010, ada sebanyak RM12.36 juta Tuan Pengerusi. Yang pertama adalah kita beli Touch 'n Go bernilai RM10. Selepas itu kalau sudah sampai tempoh 10 tahun, kad Touch 'n Go tidak boleh digunakan. Syarikat minta orang ramai yang telah memegang kad Touch 'n Go selama 10 tahun kena tukar kad. Kena bayar RM10 lagi. Kalau kita hilang kad Touch 'n Go, kita tidak ada data Touch 'n Go kita, semua baki dalam kad Touch 'n Go itu akan luput.

Tuan Pengerusi, mana boleh adil? Kalau kita telah beli kad Touch 'n Go bernilai RM10 itu, haruslah menyediakan kemudahan tambah nilai secara percuma. PLUS dan syarikat Touch 'n Go tidak boleh menyatakan ini dikutip oleh pihak ketiga. Saya amat terkejut jawapan dari Dewan yang mulia menyatakan bahawa ada menyediakan kaunter tambah nilai Touch 'n Go di mana tanpa *service charge* dikenakan. Tuan Pengerusi, daripada jumlah yang disediakan, tanpa *service charge* adalah sebanyak 901 buah terminal

sahaja daripada 4,254 buah terminal. Ini bermakna kebanyakannya adalah yang disediakan oleh siapa? Oleh pihak yang ketiga Tuan Pengerusi, yang mengenakan caj. Mungkin Yang Berhormat Menteri akan menjawab bahawa ada bank. Bank juga tidak mengenakan caj 50 sen ini. Akan tetapi Bank CIMB memberi kemudahan ini boleh digunakan oleh pemegang kad CIMB sahaja setahu saya.

Tuan Pengerusi, oleh itu saya rasa kerajaan haruslah mementingkan kepentingan pengguna Touch 'n Go ini. Mungkin ada yang kata 50 sen sahaja, tidak banyak. Akan tetapi kita menggunakan Touch 'n Go, mereka yang tinggal di Selangor atau Kuala Lumpur sepanjang masa. Kalau tidak mengapa, bagaimana pihak ketiga boleh kutip dalam tahun 2008 sehingga September 2010, RM12.36 *million*, kutip 50 sen, 50 sen, 50 sen. RM12.36 *million*, Tuan Pengerusi. Kos ini sepatutnya diserap oleh PLUS dan tidak haruslah ditolak ke atas beban orang ramai.

Tuan Pengerusi, sebelum ini saya telah bangkitkan di jejantas Sungai Buloh. Di sana dahulu ada satu kaunter menyediakan tambah nilai secara percuma. Selepas itu mereka telah tukar dengan meletakkan satu mesin dan di mana setiap kali kalau kita hendak tambah dekat mesin itu kena bayar 50 sen. Bukankah kita telah menjimatkan kos untuk PLUS? Tidak perlu mengambil seorang pekerja duduk di dalam *booth* PLUS tersebut tetapi diganti dengan mesin. Dia tolak kos itu atas beban bahu pengguna kad Touch 'n Go.

Akhirnya berkenaan pengguna SmartTAG. Pengguna-pengguna menggunakan SmartTAG perlu menggunakan kad Touch 'n Go. Akan tetapi persoalan yang timbul ialah SmartTAG ini berharga RM120 satu setahu saya. Ramai pengguna tidak berani meletakkan SmartTAG itu di cermin hadapan kenderaan mereka. Tuan Pengerusi tahu mengapa? Tuan Pengerusi, tahu mengapa? *[Ketawa]*

Beberapa Ahli: Jawab, jawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kerana ada mereka yang tidak bertanggungjawab akan memecahkan cermin kenderaan untuk mendapatkan SmartTAG mereka. Kalau sedemikian, fungsi SmartTAG telah gagal juga. Kalau pergi buat aduan dengan PLUS kata SmartTAG telah dicuri kerana cermin kenderaan telah dipecahkan, syarikat PLUS tidak akan membuat gantian.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Yang Berhormat, boleh?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ya, Yang Berhormat.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Terima kasih Yang Berhormat. Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Batu Gajah ingat dia seorang sahaja yang pakai SmartTAG. Kalau sudah letak di cermin itu, bila kita tidak ada dalam kereta, buang lah dari situ. Letak tempat lain, barulah orang tidak curi. Itu sahaja cadangan saya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat, maaf Yang Berhormat Padang Besar tidak tahu apakah fungsi sebenar SmartTAG itu? *[Dewan riuh] [Ketawa]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Fungsi sebenarnya adalah...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Niat Yang Berhormat Batu Gajah sudah tersalah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau Yang Berhormat pergi buat lawatan atas laman web, dia kata Smart TAG mesti lekat pada cermin kenderaan.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Betul, betul.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Boleh cabutlah Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Bukannya setiap kali mahu lalu lorong SmartTAG dikeluarkan dari laci atau dari mana-mana bahagian kenderaan untuk pegang dekat tangan untuk lalu SmartTAG. Itu persoalannya.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Ya betul, betul Yang Berhormat. Saya bersetuju, saya bersetuju. Akan tetapi kita letak balik apabila di dalam kereta. Kita

berjalan, kita letaklah. Kita tidak ada di dalam kereta, jangan letak di situ. Itu sahaja. Terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Dua perkara yang timbul. Iaitu menunjukkan suasana tidak selamat lagi, kadar jenayah dalam negara ini. SmartTAG ada orang mahu curi, itu satu. Perkara kedua adalah setahu saya, SmartTAG ada membuat pendaftaran. Apabila membeli satu SmartTAG ada membuat pendaftaran. Jadi mungkin pihak PLUS boleh bekerjasama kalau SmartTAG itu telah dicuri dan laporan dibuat, boleh dibatalkan penggunaannya. Jadi kalau sedemikian, orang tidak akan mahu mencuri SmartTAG tersebut.

Jadi semacam itu Yang Berhormat Padang Besar tidak payah setiap kali guna SmartTAG, kena keluarkan dari laci kenderaannya. *[Disampuk]* Saya rasa saya memandang berat perkara ini dan saya berharap pihak kementerian akan meminta PLUS menyerap kos tambah nilai 50 sen tersebut demi kepentingan pengguna kad Touch 'n Go. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sekijang.

3.46 ptg.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh tentang perkara 020000 – Pengurusan JKR. Saya telah difahamkan bahawa satu *Construction Labour Exchange Centre Berhad* (CLAB) telah ditubuhkan di bawah CIDB di mana peruntukannya telah diberi dengan *one-off* RM2 juta. Jadi saya ingin tahu bagaimanakah perjalanan tentang CLAB ini ataupun *Construction Labour Exchange* ini kerana saya difahamkan bahawa syarikat ini ditubuhkan tidak berdasarkan kepada keuntungan dan bagaimana cara pelantikan kepada kakitangan mereka termasuk juga kepada CEOnya dan saya ingin tahu berapakah gaji yang dibayar kepada CEO, berapa gaji yang dibayar kepada staf-staf lain di bawah pengurusan CLAB ini?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: *[Bangun]*

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Hendak tanya juga Yang Berhormat Ledang? Boleh dia tanya?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Sama Tuan Pengerusi tentang CLAB. Fasal bunyi dia tepuk tangan, *claps*. Tuan Pengerusi, syarikat CLAB adalah syarikat di bawah CIDB yang sekarang ini bermasalah kerana buruh-buruh yang didaftarkan di bawah CLAB telah pun menjadi PATI, pendatang tanpa izin. Maknanya apabila mereka keluar menjadi PATI, CLAB menanggung kerugian hampir RM20 juta sekarang ini. Ini masa hadapan CLAB. Ia menanggung pekerja, menanggung pengurusan dan sebagainya. Saya hendak bertanya kepada pihak Yang Berhormat Sekijang, adakah Yang Berhormat Sekijang akan mencadangkan kepada kerajaan sama ada CLAB ini hendak diselamatkan dengan bantuan daripada Kementerian Sumber Manusia ataupun kita tutup sahaja? Apa pandangan daripada Yang Berhormat Sekijang?

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih sahabat saya daripada Ledang. Saya ingat jawapan itu biarlah Yang Berhormat Menteri memberi jawapan. Akan tetapi bagi saya, kalau telah beroperasi dan telah ditubuhkan, ia perlu diselamatkan. Akan tetapi kalau menyusahkan, eloklah kita tutup. Jadi saya sambung Tuan Pengerusi.

Jadi saya ingin tahu tadi berapakah bayaran yang dibayar kepada CEO, berapakah bayaran yang diberi kepada staf-staf yang lain dan cara mana ia beroperasi? Ini kerana saya juga difahamkan bahawa di CLAB ini, buruh-buruh asing yang diambil sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Ledang tadi lebih daripada 5,000 orang telah lari menjadi pendatang tanpa izin (PATI). Jadi cara mana hendak mengatasi ini?

Berapa agaknya kalau sudah 5,000 orang lari di bawah ini? Kalau syarikat biasa didenda, biasanya saya kira di antara RM200 sehingga RM300.

■1550

Akan tetapi kalau sudah 5,000 orang ini, saya rasa banyak yang perlu dikenakan denda kepada CLAB ini. Jadi kalau denda ini dikenakan, saya ingat kalau syarikat ini beroperasi dengan tujuan tidak memberikan keuntungan, ini pun satu permasalahan kepada CLAB. Jadi saya juga ingin tahu, cara bagaimana ianya diaudit syarikat ini? Ini kerana saya mendengar ada dua atau tiga kali berpusing-pusing – audit dahulu tidak *pass*, yang ini hendak buat lagi sekali. Saya minta kepada Yang Berhormat Menteri bercerita sedikit tentang CLAB ini kerana kita di Dewan ini telah meluluskan RM2 juta untuk penubuhan CLAB ini dahulu, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi, perkara kedua yang ingin saya sentuh ialah tentang Butiran 040000 – Sektor Pakar. Saya juga ingin bertanya tentang kedudukan pembaikan *flyover* di jejambat di MRR2 ini yang mana saya difahamkan bahawa dahulu kita menghadapi masalah tentang pembinaan MRR2 ini di Kepong kerana ia ada 26 tiang yang dibuat di situ dan hanya dua batang tiang yang tidak retak, yang lain retak. Kemudian saya difahamkan dan diterangkan dahulu bahawa JKR telah pun melantik konsultan dari luar negara – dari Eropah ataupun dengan khususnya dari *Germany*.

Kita pun telah membayar saya kira lebih daripada RM50 juta atau RM60 juta. Kita bayar semula untuk tujuan pembaikan yang sudah retak ini. Selepas itu saya difahamkan, ia retak lagi. Maknanya, dahulu sudah tidak betul, kemudian kita beri duit kepada konsultan yang kita lantik baru-baru ini dengan hasrat untuk membaiki, tetapi ia serupa 'seperti tikus membaiki labu'. Jadi kita membayar – maknanya tidak ada menjadi apa-apa. Akhirnya, saya difahamkan bahawa JKR sendiri yang menguruskannya – yang buat kerja-kerja untuk membaikinya semula yang mana kita sudah beri kepada orang luar dan selepas itu baru hendak serahkan semula kepada orang tempatan untuk membuatnya. Maknanya kita tidak percaya kepada orang tempatan dan akhirnya kita mengalami kerugian.

Jadi, saya hendak minta daripada Yang Berhormat Menteri untuk memberitahu kepada Dewan yang mulia ini tentang kedudukan bagaimana dan apakah yang sudah terjadi dengan MRR2 kita ini? Ini kerana, kalau ia terus berlarutan dan kita terus juga melantik konsultan dari luar, mungkin kita akan rugi lagi. Nampaknya kita seperti kena temberang sahaja dengan konsultan-konsultan ataupun syarikat-syarikat dari luar ini yang mana agaknya rakyat kita ataupun kerajaan kita begitu percaya kepada mereka tetapi akhirnya mereka tidak boleh berupaya untuk melaksanakan apa yang kita hasratkan. Ini kerana, mungkin ada perbezaan di antara cuaca di Eropah dengan cuaca di negara kita ini yang mungkin menyebabkan berlakunya keretakan dan sebagainya. Begitu juga dengan *supply* ataupun barang-barang binaan yang digunakan juga mungkin tidak sesuai digunakan di dalam negara kita ini, Tuan Pengerusi.

Perkara ketiga yang ingin saya sentuh Tuan Pengerusi, ialah tentang jalan-jalan baru ini. Saya telah pun mengusulkan satu jalan pintas di Segamat – kita panggil Jalan Tenggara – untuk dibuat oleh kerana di bandar Segamat kita ada terlampau banyak *traffic lights*. Jadi, kita hendak buat satu jalan pintas yang tidak melalui bandar Segamat itu. Jadi saya ingin tahu, apakah kedudukan jalan pintas ini ataupun Jalan Tenggara-Segamat yang kita cadangkan itu kerana ia tidak muncul sehingga ke hari ini?

Tuan Pengerusi, saya juga ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri tentang – saya dan JKR daerah telah *propose* satu pembaikan... Tidak banyak, lebih kurang dalam RM2 juta atau RM3 juta sahaja. Ini kerana jalan-jalan ini telah menyebabkan banjir yang berlaku di kawasan saya yang mana jalan ini telah pun dibuat oleh Syarikat Perimbun dahulu, yang mana saya tahu *design* nya – bagaimana dibuat. Akhirnya, apabila ia buat, ia telah pun *block* ataupun merintanginya itu dan akhirnya air tidak boleh keluar. *Culvert* yang dibina itu tidak boleh menampung air untuk keluar terutama apabila musim tengkujuh dan akhirnya menyebabkan banjir yang berlaku di salah satu daripada perkampungan dalam kawasan saya yang mana ini menyusahkan rakyat. Ia telah pun kita cadangkan lebih kurang dua tahun yang lalu. Sehingga ke hari ini, saya bertanya kepada JKR daerah, ia masih lagi belum mendapat peruntukan lagi.

Jadi saya minta perkara ini supaya dapat diambil perhatian oleh Yang Berhormat Menteri agar masalah-masalah yang dihadapi oleh rakyat terutama dalam pembinaan jalan

ini – saya pun tidak tahu Syarikat Perimbun ini bagaimana ia boleh muncul dahulu, dengan tidak ada susun atur yang baik dan banyak menimbulkan masalah...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: *[Bangun]*

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Yang berlaku di dalam kawasan saya ini.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Boleh saya?

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Silakan Yang Berhormat Padang Besar.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Sekijang sama ada Yang Berhormat sedar atau tidak bahawa JKR dalam pembinaan jalan besar atau jalan kecil, mereka hanya melihat dari sudut untuk membina jalan bagi laluan kereta ataupun manusia tetapi tidak memberikan penekanan ataupun penghargaan yang lebih tinggi terhadap pengelakan daripada banjir. Saya baru pulang ke kawasan dan dua hari yang lalu kita berbincang dengan JPS, memang banyak kawasan yang menyebabkan banjir adalah disebabkan projek-projek yang dijalankan oleh JKR tanpa memberikan keberatan dari segi pertimbangan dari sudut banjir. Jadi, sama ada Yang Berhormat sedar atau tidak? Terima kasih.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Sekijang.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Sila.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Pengerusi, saya seperti Yang Berhormat Padang Besar juga. Apa juga yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Padang Besar dan ada persamaan dengan Yang Berhormat Sekijang. Salah satu tempat yang selalu banjir di kawasan saya ialah di kawasan FELCRA Sri Wangi. Ini disebabkan air di sebelah atas tidak dapat hendak keluar ke sebelah bawah disebabkan jalan Yong Peng dengan Parit Sulong. Air ini tidak dapat hendak keluar ke sebelah yang lebih rendah kerana *culvert* yang di bawah jalan ini tidak dapat hendak dibina sebab peruntukan kalau hendak pecahkan jalan ini, hendak membesarkan *culvert* di situ, ia memerlukan – mengikut kata JKR, RM20 juta, Tuan Pengerusi. RM20 juta satu amaun yang besar, tentulah peringkat daerah tidak mampu hendak mengadakannya.

Saya tidak menyalahkan JKR di peringkat daerah. Bukan ia tidak merasai keseksaan, kesengsaraan, kepayahan, kesusahan yang setiap kali hujan lebat selama dua jam atau tiga jam, banjir. Banjir kilat ini Tuan Pengerusi, kalau hujan banjir kilat, ia amat menyeksakan. Jadi, kalau misalnya JKR tidak ada peruntukan hendak mengatasi masalah-masalah seperti ini, sampai *yaumul qiamah* tidak dapat hendak diselesaikan. Alangkah terseksanya rakyat. Jadi, itulah Yang Berhormat Sekijang.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Sekijang boleh habiskan.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih sahabat saya dari Padang Besar dan dari Sri Gading. Itulah yang saya sebutkan tadi bahawa akibat daripada pembinaan yang tidak terurus dengan baik, maka menimbulkan masalah lain pula.

■1600

Jadi itu yang saya sebutkan tadi bahawa yang berlaku di kawasan saya inilah tadi, di mana jalan ini menghalang laluan air dan apabila kita meminta peruntukan untuk ini terlalu lambat untuk sampai dan akhirnya berlaku banjir dan wakil rakyat di kawasan itu yang dipersalahkan.

Begitu juga jalan daripada jalan ini yang bermula daripada Gemas sampai kepada Yong Peng, saya pun sudah banyak kali bercakap dalam Dewan yang mulia ini, terlalu banyak kemalangan yang berlaku di kawasan ini melibatkan nyawa, hampir setiap minggu ada kematian berlaku mengikut laporan daripada polis. Hampir setiap minggu ada kemalangan nyawa yang berlaku di jalan ini. Maka sehingga hari ini apabila tempat-tempat

tertentu yang kita minta diperbaiki dan sebagainya setelah dibuat kira-kira tiga atau empat tahun dahulu tidak pernah pun diperbaiki semula.

Saya ingat Yang Berhormat Labis pun bersetuju dengan saya agaknya, kawasan ini perlu diperbaiki. Baru-baru ini, sejak akhir-akhir ini untuk penyelenggaraannya daripada Gemas sampai ke Yong Peng hanya RM1 juta. Ini bermakna dalam dekat hampir 100 kilometer itu RM1 juta di mana hendak diletakkan duit itu Tuan Pengerusi, jadi saya minta kepada Yang Berhormat Menteri dan kementerian supaya memberikan perhatian ini dalam hal ini kerana Jalan ini pun bermula sempadan daripada Yang Berhormat Menteri sendiri iaitu di Tampin.

Seperkara lagi iaitu Tuan Pengerusi, yang ingin saya sentuh ialah tentang Butiran 02500 – Baikpulih Jalan Di Pulau Pinang ini. Saya lihat di Pulau Pinang ada yang punya kepala ini tetapi di negeri-negeri lain tidak ada, saya ingin bertanya kenapa ada di Pulau Pinang sahaja tidak di negeri-negeri lain. Jadi apakah khususnya di Pulau Pinang dimasukkan peruntukan di dalam ini, tidak di negeri lain. Ini kerana saya rasa ada yang tidak kena Tuan Pengerusi, sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kuala Terengganu.

4.02 ptg.

Tuan Haji Mohd. Abdul Wahid bin Endut [Kuala Terengganu]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya hanya mengambil masa yang sedikit. Ada beberapa perkara yang ingin saya sentuh. Pertama sekali, Butiran 030200 – Cawangan Pangkalan Udara dan Maritim. Saya hendak menimbulkan isu Lapangan Terbang Sultan Mahmud Kuala Terengganu yang telah pun siap dibina dan kosnya lebih daripada RM650 juta. Persoalannya sekarang ini telah dibangkitkan beberapa kali tetapi sehingga sekarang tidak selesai, berhubung dengan pembinaan sebuah lapangan terbang menggunakan duit Dana Khas Royalti Negeri Terengganu, bukan duit Kerajaan Pusat, jadi bilakah benda ini hendak diselesaikan yang RM650 juta? Berkait juga dengan Butiran 10001 – Projek Penswastan Jalan raya, LPT Fasa 2 daripada Jabor ke Gemuruh, Terengganu dengan kosnya yang sudah meningkat lebih kurang RM3.9 bilion. 50% pembinaan jalan ini juga menggunakan duit kerajaan Terengganu. Jadi ini satu perkara yang tidak ada di negeri lain di mana projek Kerajaan Persekutuan menggunakan duit negeri dan saya berharap kementerian dapat menyelesaikan cepat agar masalah ini tidak berulang lagi.

Butiran 31000 – Pembinaan Jalan dan Jambatan (Projek Baru). Isu yang saya hendak sentuh ialah berhubung dengan Jambatan Manir di Kuala Terengganu dan jambatan di Bukit Kuang, Kemaman yang mana jalan dua lorong satu hala telah pun siap di kedua-dua tempat ini tetapi jambatannya, *bottleneck* nya *dengan izin*, hanya satu sampai sekarang belum ada pertambahan jambatan sebelah untuk meringankan kesesakan lalu lintas, sekian terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Bintulu.

4.04 ptg.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Terima kasih. Tuan Pengerusi, saya mahu menyentuh P.27 Butiran 09270 – Membaiki dan Penurapan Jalan. Ini isu penyelenggaraan, tidak tahulah ini Yang Berhormat Timbalan Menteri, ada lihat kah tidak, sedar kah tidak isu penyelenggaraan, sudah cari satu isu kemalangan bertambah, contohnya di jalan Bintulu-Miri, jalan Bintulu -Sibu dan jalan Bintulu - Bakun ini. Isu penyelenggaraan ini sudah beberapa kali kita tegur di dalam Dewan yang mulia ini. Sehingga ke hari ini nampak tidak ada perubahan dan tidak ada peruntukan pun tidak dapat ditambah terutama sekali akhir tahun ini, berapakah jumlah kemalangan yang telah berlaku di jalan-jalan yang telah saya sebutkan tadi.

Satu masalah lagi kontraktor-kontraktor yang dilantik tidak ada peralatan ataupun *equipment* tidak ada dengan izin, bagaimana kita melakukan penyelenggaraan jalan raya menggunakan cangkul, masih menggunakan teknologi yang lama? Bila kita mahu

melakukan *stabilization* di atas jalan raya itu *dengan izin*, untuk menyimen, kita letakkan simen di atas jalan raya yang kita bina, bagaimana kah ini? Bilalah kita baru boleh berubah?

Hari ini saya mahu bertanya dengan kementerian ini, diharap Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberikan satu jawapan yang cukup jelas, jangan jadi seperti pagi tadi, jawapan untuk syok sendiri sahaja. Akhir sekali, apa pun kita tidak dapat di bawah, saya sebagai wakil rakyat sudah dituduh, sudah dimaki di kawasan saya. Berapa kali kita telah sebutkan sehingga ke hari ini kita belum nampak lagi perubahan. Saya minta tolong jawab dengan baik-baik dan cukup jelas untuk kawasan Bintulu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ipoh Barat.

4.07 ptg.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Dua hal sahaja Tuan Pengerusi. Satu adalah mengenai Butiran 070100 – Bertugas di Luar Negara dan Butiran 070200 – Pembelian Kenderaan.

Pertamanya iaitu mengenai tugas di luar negara. Baru-baru ini Tuan Pengerusi, kami telah dimaklumkan bahawa seorang Menteri apa yang dikatakan *special envoy for infrastructure with Minister status* akan dilantik. Jadi adakah pelantikan ini khas untuk beberapa negara sahaja atau adakah dia untuk seluruh seperti dia menjaga Menteri sendiri kerana beliau adalah bekas Menteri Kerja Raya. Lagi satu dia sekarang Menteri dilantik dan ini berkaitan dengan apa yang saya maksudkan kerana saya difahamkan bahawa *Minister status* ini seperti Yang Berhormat Rompin di mana dia juga dilantik sebagai Duta Besar ke Amerika dengan *Minister status*. Apakah niat mereka dilantik? Apakah kebolehan yang luar biasa dan apakah sebenarnya terma-terma dalam pelantikan *special envoy* ini? Saya difahamkan bahawa *special envoy* ini Dato' Seri Samy Vellu akan ditempatkan di *New Delhi* dan dia akan menjaga semua hal-hal berkaitan dengan *infrastructure*, berkaitan dengan di negara Bangladesh.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Ipoh Barat, ini Dato' Seri Samy Vellu banyak jasa, apa salah.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Baik punya orang, tidak ada masalah baik punya orang.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: [Ketawa] Apa salah?

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tidak ada salah, saya sokong.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Jadi apa buat tanya...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Bukan, saya hendak tanya kenapa Yang Berhormat Sri Gading tidak dapat. [Ketawa] Macam mana saya hendak tanya. Saya hendak sentuh benda ini susah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, *you* hendak suruh Yang Berhormat Sri Gading bersara kah?

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Ya, Tuan Pengerusi cakap Yang Berhormat Sri Gading patut bersara. [Ketawa] Dia aktif. Tuan Pengerusi, saya hendak tahu terma-terma berkaitan dengan pelantikan ini dan saya difahamkan dia akan *in charge* di negara-negara *South Asia*, Sri Lanka, Maldives, Pakistan dan Bangladesh. Apakah *targetnya* dan apakah dia akan membawa – saya difahamkan Tuan Pengerusi, ia akan merundingkan kontrak-kontrak dengan beberapa firma-firma di New Delhi. Itu yang disebutkan di dalam surat khabar Tamil yang telah saya baca. Bolehkah Yang Berhormat *confirm* di Dewan Rakyat ini bahawa adakah ini benar? Semua mengenai pelantikan ini perlu diberitahu.

■1610

Kedua adalah mengenai kenderaan, Tuan Pengerusi. Saya tahu di sini sebanyak lebih RM6 juta diagihkan. Saya hendak tahu, adakah berkaitan dengan SPANCO? Adakah satu perjanjian baru telah dibuat dengan SPANCO? '*Arms land deal*' yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang semasa beliau menjadi Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri telah mengatakan bahawa perjanjian dengan SPANCO akan dikaji balik. Ini kerana ada penyelewengan yang telah berlaku dan semua kenderaan-kenderaan yang telah diberi kontrak kepada SPANCO akan dikaji balik kerana pembayarannya adalah terlampau banyak. Setakat ini, apakah yang telah dikaji? Adakah kontrak-kontrak itu diubahsuai supaya itu adalah *win-win situation* dalam hal ini. Itu sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Johor Bahru.

4.11 ptg.

Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad [Johor Bahru]: Terima kasih Tuan Pengerusi. [Disampuk]

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Yang Berhormat Johor Bahru hendak sokong usul Yang Berhormat Shah Alam?

Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad [Johor Bahru]: *Insya-Allah.* [Ketawa] Tuan Pengerusi, saya ada dua perkara. Pertamanya mengenai dengan sektor pengurusan cawangan pengurusan projek kompleks iaitu 050200. Saya berbalik terus kepada perkara yang sama yang telah saya timbulkan iaitu pengurusan Bangunan Sultan Iskandar iaitu PSI ataupun CIQ di mana Yang Berhormat Menteri sedia maklum bahawa CIQ Johor Bahru merupakan sebuah *facility* yang dengan izin, sebuah bangunan yang kurang mesra pengguna. Saya ingin tahu apakah cadangan yang bakal diambil oleh pihak JKR untuk menambah baik kemesraan pengguna bangunan itu dari segi meningkatkan kemesraan pengguna bagi CIQ yang harus bermula dengan penerimaan bahawa CIQ Johor Bahru itu ialah semua pusat atau terminal pengangkutan iaitu begitu ramai yang hendak menyeberang pergi ke Singapura datang berjalan kaki dan mereka yang berjalan kaki ini melebihi daripada jumlah kerusi yang disediakan dalam bas-bas.

Jadi, tentunya ada cadangan untuk melaksanakan konsep pengangkutan *shuttle* di antara Johor Bahru dan Singapura dengan Woodlands dan demikian sehingga hari ini masih belum lagi kelihatan bagaimana cadangan ini dapat dilaksanakan dengan baik. Pada pandangan saya Tuan Pengerusi, haruslah pihak JKR memikirkan sedikit cara yang berlainan. Jangan hanya menyerahkan kepada pegawai-pegawai kerajaan yang bertugas di situ. Ini kerana kadangkala apabila pihak yang bertanggungjawab bagi pengurusan CIQ terdiri daripada kumpulan jabatan kerajaan yang mempunyai kakitangan yang teramai dan kadang-kadang mereka ini hanya memikirkan tentang tugas dan tanggungjawab mereka mahupun sebagai pemeriksaan kastam, pemeriksaan imigresen dan tidak pula melihat kepada keselesaan dan kemesraan bagi pengguna kepada kemudahan awam yang sudah berubah dari segi fungsinya, dari segi keadaannya dan tidak lagi hanya sebagai bangunan CIQ iaitu untuk pemeriksaan Kastam, untuk pemeriksaan Imigresen ataupun kuarantin, malahan sudah bertambah menjadi satu terminal pengangkutan.

Jadi saya harap adanya saya boleh mendengar satu cadangan yang agak logikal dan radikal dan bukan hanya satu cadangan yang standard, yang biasa disediakan daripada yang biasa terbit daripada keadaan yang mana jabatan-jabatan kerajaan hanya bertindak, berfikir mengikut *silo* mereka masing-masing. Tentunya harus ada pendekatan yang lebih logikal dan radikal untuk mengatasi masalah ini.

Perkara yang kedua Tuan Pengerusi ialah berhubung dengan di bawah 070000 *one-off* iaitu Bayaran Pampasan Tol. Saya ingin menarik perhatian Yang Berhormat Menteri bahawa di CIQ ataupun di Tambak Johor ada juga dilakukan pungutan oleh pihak PLUS. Saya tidak nampak apa logiknya pihak PLUS memungut tol di CIQ Johor Bahru sedangkan kalau ia pun bertujuan untuk kerja-kerja penyelenggaraan daripada CIQ ke

Tambak Johor, saya tidak nampak bahawa ia perlukan sampai RM2.70 satu kenderaan yang dikenakan sebagai tol yang melalui, yang masuk ke Johor Bahru.

Jadi, saya harap perkara ini dapat diselesaikan dan dihuraikan apa rasionalnya jumlah yang begitu besar. Kalau boleh, Yang Berhormat Menteri juga menerangkan berapa jumlah yang dipungut setiap tahun, berapa banyak perbelanjaan bagi tujuan penyelenggaraan satu kemudahan awam yang begitu singkat dari segi di Tambak Johor dan juga di CIQ. Jadi kalau tol itu digunakan bagi menambah ataupun mengisi ruang-ruang kosong yang lain yang tidak ada kena-mengena dengan Tambak Johor, saya berharap Yang Berhormat Menteri boleh mengambil tindakan untuk membatalkan pungutan tol oleh pihak PLUS di bangunan CIQ itu. Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sungai Petani. Selepas itu Yang Berhormat Labuan, selepas itu saya minta Yang Berhormat Menteri menjawab. Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain, saya minta maaf.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Boleh mencelah? Tuan Pengerusi, boleh mencelah selepas itu ya.

4.17 ptg.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuma ada dua perkara singkat. Pertamanya, 310000 iaitu berhubung dengan pembinaan jalan-jalan dan jambatan projek baru. Saya hendak tahu, apakah sebabnya sebaik sahaja Jambatan Merdeka yang menghubungkan Pulau Pinang dengan Kedah – saya berjiran dengan Kepala Batas. Langkah sahaja Jambatan Merdeka kita akan sampai di Kepala Batas, kawasan mantan Perdana Menteri.

Cumanya selepas sahaja jambatan itu, lampu jalan cukup terang benderang. Akan tetapi kalau kita naik jambatan itu masuk ke Kedah, gelap gelita dan banyak kemalangan telah berlaku. Jadi, apabila kita tanya Majlis, Majlis kata JKR tidak serahkan lagi projek itu kepada Majlis. Jadi, soalan saya ialah kenapakah setelah projek itu siap sudah hampir dua tahun tetapi kawasan itu masih gelap gelita sedangkan di kawasan Kepala Batas terang benderang bagaikan satu pesta/

Keduanya ialah saya melihat *side-side table* jalan-jalan khususnya Jalan Persekutuan dari Alor Setar membawalah ke Pulau Pinang, kita lihat bila hujan sahaja, air akan bertakung atas jalan. Akan tetapi bila kita lihat, sebenarnya di jalan-jalan kawasan *Federal* ini, kebanyakannya rumput-rumput yang tumbuh di tepi jalan itu jauh lebih tinggi daripada jalan. Jadi, air tidak boleh lari. Dahulunya zaman sebelum adanya projek memberikan kepada kontraktor-kontraktor untuk *maintain* seperti Belati Wangsa ini, JKR akan *maintain* jalan, potong rumput dan sebagainya. Oleh sebab itu apabila hujan, air tidak akan bertakung di atas jalan. Akan tetapi nampaknya sekarang ini apabila JKR tidak lagi melaksanakan tugas tersebut, nampaknya rumput kadang-kadang lebih tinggi daripada manusialah. Jadi sebab itu air tidak boleh lari dan ini menyebabkan air bertakung di jalan dan menyebabkan juga jalan rosak.

Akhir sekali, saya bersetuju dengan Yang Berhormat Bintulu bahawa ada kontraktor-kontraktor yang diberikan kerja-kerja *maintenance* ini, dia datang hanya dengan cangkul Tuan Pengerusi. Ini kerana satu, turap jalan dan juga membaiki jalan di kawasan saya di antara Sungai Petani—Kepala Batas, panjangnya lebih kurang 100 meter sahaja. Akan tetapi, saya lihat sudah dekat tiga bulan sudah, hendak turap jalan, hendak *repair* sedikit sahaja. Ia tidak ada apa benda pun tetapi ambil masa yang begitu lama. Jadi, kita hendak tanyalah JKR ini, betul-betulkah kita memberikan projek-projek ini kepada kontraktor-kontraktor yang betul-betul wibawa dan mempunyai kekuatan untuk melaksanakan tugas-tugas? Terima kasih Tuan Pengerusi.

■1620

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat.

4.20 ptg.

Datuk Haji Yusof Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya singkat sahaja iaitu Butiran 08280 – Pembinaan Jalan dan juga Butiran 19180 – Pembinaan Jalan di Labuan. Seperti mana yang kita sedia maklum, pembinaan jalan di Labuan iaitu *dual carriageway* yang dahulunya terbengkalai telah pun diteruskan. Pembinaan dari Simpang Tamu ke Pohon Batu yang mana pembinaan ini telah pun di *award* kepada sebuah syarikat TE Synergy Malaysia Sdn. Bhd yang mana kalau tidak silap syarikat ini didatangkan dari Semenanjung iaitu dari Kelantan kalau tidak salah. Jadi, apa yang mengecewakan, kalau kita lihat, mereka datang ke sana akhirnya projek tersebut *disubkan* juga kepada orang dari Kota Kinabalu dan sebagainya. Apakah ertinya kalau kita mempunyai kontrak tetapi kita tidak buat sendiri dan *disubkan* kepada orang lain seolah-olah untuk mendapatkan projek ini, kita cuma mengambil nama sahaja dan *disubkan* kepada orang lain sedangkan orang Labuan sendiri yang mempunyai lesen kelas A masih banyak di Labuan?

Apakah tidak ada ruang atau pun dilihat cuma sebelah mata sahaja kontraktor-kontraktor di Labuan ini kerana kalau kita tidak diberi peluang, saya rasa masalah ini akan berlarutan, kontraktor-kontraktor ini tidak akan mendapat projek sampai bila-bila masa. Memang sukar kalau kita lihat sejarahnya projek-projek daripada JKR untuk orang Labuan dapat agak sukar berbanding dengan projek-projek daripada perbadanan atau *local authority* – itu sahajalah harapan orang Labuan. Saya berharap kepada Yang Berhormat Menteri, lihatlah juga orang Labuan. Orang Labuan juga mahu cari makan. Jadi, buatlah kita orang-orang Labuan itu sendiri kerana mereka juga mempunyai kemahiran masing-masing. Jadi, diharapkan di masa akan datang, peluang-peluang tersebut biarlah dibuka kepada orang tempatan kerana untuk orang Labuan dapat projek di Kelantan saya rasa agak sukar. Jadi oleh itu, biarlah keseimbangan itu ada.

Kedua, tentang pembaikan jalan. Pembaikan jalan kalau kita lihat di Labuan, pembaikan jalan yang diberikan kepada Lintasan Resources kalau tidak salah, pembaikan jalan yang ada di Labuan cukup tidak teratur kerana jalan yang ada pun masih istilahnya seperti Yang Berhormat Batang Sadong tadi, berayun-ayun atau pun tidak rata. Jadi, apa gunanya kita berikan peruntukan untuk perbaikan jalan ini kepada sebuah kontraktor yang kononnya hebat tetapi pelaksanaan tidak begitu menggembirakan untuk orang Labuan, sehinggakan banyak kecelakaan atau pun insiden yang berlaku di Labuan? Jadi, diharapkan benda ini dapat diperbaiki.

Seterusnya adalah untuk Labuan memohon pembinaan sebuah lagi jalan *dual carriageway* iaitu antara Simpang Tamu ke Layang-layang, seterusnya ke Sungai Miri ke Sungai Pagar. Rasionalnya untuk kita memohon jalan tersebut adalah di semua sekeliling jalan itu adalah di Jalan Layang-layang Sungai Pagar, di situ letaknya Universiti Malaysia Sabah Kampus Antarabangsa Labuan, di situ juga letaknya Sekolah Menengah Sains, Crude Oil Terminal dari Petronas dan juga halal *hub* yang telah pun dibangunkan. Jadi, saya rasa sudah waktunya untuk kerajaan atau pun kementerian ini membangun atau pun membina sebuah lagi jalan *dual carriageway*.

Kedua, selain daripada yang saya sebutkan tadi, jadi kita betul-betul mengharapkan semoga peruntukan Rancangan Malaysia Kesebelas ini dapat dimasukkan untuk tambahan lagi *dual carriageway* yang antara Tamu dan sampai ke Sungai Pagar. Itu sahaja. Jadi, diharapkan kerajaan akan dapat melihat kepentingan-kepentingan dan keperluan untuk orang-orang Labuan. Ini kerana kadang-kala kalau kita lihat kita terlepas pandang walaupun Labuan itu kecil tetapi penting juga untuk kerajaan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat Menteri.

4.24 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Dato' Yong Khoon Seng]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ucapkan ribuan terima kasih kepada sebelas orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah pun bahas dalam Jawatankuasa Kementerian Kerja Raya.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, izinkan saya memaklumkan prestasi perbelanjaan Kementerian Kerja Raya secara umum bagi tahun 2010 dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Jumlah peruntukan yang diterima oleh Kementerian Kerja Raya bagi tahun 2010 adalah sebanyak RM3.52 bilion di mana sebanyak RM1.49 bilion bagi perbelanjaan mengurus dan sebanyak RM2.03 bilion bagi perbelanjaan pembangunan. Sehingga Oktober 2010, Kementerian Kerja Raya telah membelanjakan sebanyak RM1.38 bilion atau 93% daripada peruntukan perbelanjaan mengurus yang diterima, manakala RM1.79 bilion atau 88% telah dibelanjakan daripada peruntukan perbelanjaan pembangunan. Berdasarkan kepada prestasi perbelanjaan Kementerian Kerja Raya pada tahun-tahun lepas, dijangkakan semua peruntukan yang diterima bagi mengurus dan pembangunan dapat dibelanjakan hampir sepenuhnya pada tahun ini.

Bagi anggaran perbelanjaan mengurus tahun 2011, Kementerian Kerja Raya dijangka menerima sebanyak RM1.69 bilion atau peningkatan sebanyak 13.4% daripada peruntukan perbelanjaan mengurus bagi tahun ini. Manakala bagi anggaran perbelanjaan pembangunan tahun 2011 pula, Kementerian Kerja Raya dijangka menerima sebanyak RM2.41 bilion atau peningkatan sebanyak 19%. Bagi prestasi Kementerian Kerja Raya dalam Rancangan Malaysia Kesembilan, jumlah siling peruntukan adalah diluluskan RM23.8 bilion bagi melaksanakan 594 buah projek. Sehingga kini, Kementerian Kerja Raya telah berjaya menyiapkan 299 projek. Sebanyak 274 projek dalam peringkat pembinaan dan 21 projek lagi dalam berbagai-bagai peringkat pra pembinaan. Ini bermakna 274 projek ini di peringkat pembinaan akan dibawa ke Rancangan Malaysia Kesepuluh sebagai projek sambungan. Sehingga kini sejumlah RM20.2 bilion atau 85.1% telah dibelanjakan.

Ini bermakna sebahagian besar daripada peruntukan Rancangan Malaysia Kesembilan yang diluluskan kepada Kementerian Kerja Raya akan dapat dibelanjakan sepertimana yang dirancang. Manakala RM3.3 bilion iaitu siling bagi 270 buah projek akan diteruskan pelaksanaannya di Rancangan Malaysia Kesepuluh sebagai projek sambungan.

Untuk kita menjawab soalan dari sebelas Ahli-ahli Yang Berhormat, saya mengikut giliran yang telah pun timbul tadi iaitu Yang Berhormat Jempol membawa banyak isu. Saya cuba mahu jawab. Kalau saya tidak mampu jawab semuanya, saya jamin akan menjawab secara bertulis.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Kalau tidak jawab potong gaji pula.

Dato' Yong Khoon Seng: RM5 kah?

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: [Ketawa]

Dato' Yong Khoon Seng: RM5 lah.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: RM2.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Lima kupang.

Dato' Yong Khoon Seng: Tidak ada peruntukan. Okey, terima kasihlah Yang Berhormat Pokok Sena. Saya dengar tiap-tiap bulan kamu beri saya duitlah supaya pampasan.

Beberapa Ahli: [Ketawa]

■1630

Dato' Yong Khoon Seng: Yang Berhormat Jempol ada kata, Jambatan Bahau—Juassehkah? Jambatan ini menggantikan jambatan di seksyen 9.8 FT 013 Jalan Juasseh—Bahau, iaitu menggantikan jambatan sedia ada dengan anggaran kos RM4.5 juta telah dimasukkan dalam senarai Rancangan Malaysia Kesepuluh.

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Jawatankuasa]*

Lagipun di jambatan di Batu Kikir ke Bahau, jambatan terletak di dalam jalan negeri. Kita mengerti dengan JKR negeri...

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Boleh saya betulkan maklumat daripada Timbalan Menteri? Jalan Bahau ke Batu Kikir itu Jalan Persekutuan bukan jalan negeri.

Dato' Yong Khoon Seng: Terima kasih. Kita akan menelitinya. Sampai hari ini kita tiada perancangan lagi. Kita akan menelitinya. Yang Berhormat juga bertanya bilakah persimpangan iaitu LEKAS-Senawang akan dinaik taraf. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, persimpangan tersebut telah siap dan kerja-kerja pembinaan reka bentuk juga sudah siap. Kerja-kerja pembinaan dijangkakan akan dimulakan awal April 2011.

Yang Berhormat Jempol juga bertanya apakah kualiti jalan raya di antara negeri dan daerah serta kaedah pengagihan peruntukan penyelenggaraan Jalan Persekutuan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, agihan peruntukan tahunan dibahagikan kepada tiga iaitu penyelenggaraan rutin, berkala dan kecemasan. Agihan dilaksanakan berdasarkan keutamaan dan justifikasi teknikal seperti isi padu, trafik, tahap kerosakan, keselamatan dan sosioekonomi sesuatu kawasan.

Oleh itu, kualiti jalan raya di kawasan mungkin berbeza di antara satu sama lain mengikut justifikasi. Yang Berhormat Jempol saya rasa saya sudah jawab pertanyaan yang pertama dan banyak Yang Berhormat sudah tanya mengenai jalan menghubungkan timur dan barat yang tidak seimbang, pembangunannya tidak seimbang. Dalam kajian *Highway Development Plan (HNDP)*, kita telah pun mengenal pasti beberapa laluan yang menghubungkan antara barat dan timur.

Di antara jalan-jalan tersebut adalah Gerik-Jeli, Karak-Kuantan (LPTI), Simpang Pulai-Gua Musang-Lojing, ini sebahagiannya. Yang Berhormat Jempol juga minta supaya jalan Seremban ke Jempol dinaik taraf kepada empat lorong. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jalan ini telah dirancang untuk dinaik taraf kepada empat lorong dan dicadang untuk dimasukkan – dilaksanakan secara berperingkat-peringkat dalam *second rolling plan*, Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Yang Berhormat juga bertanya mengenai identiti reka bentuk Malaysia bagi projek-projek kerajaan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, JKR hanya melaksanakan reka bentuk projek bagi projek-projek kerajaan, kita memang menerapkan ciri-ciri identiti kebangsaan di banyak pembangunan. Bagi projek swasta ianya memang di luar kawalan kita. Walau bagaimanapun, Lembaga Arkitek Malaysia di bawah Kementerian Kerja Raya bersama Pertubuhan Arkitek Malaysia (PAM) adalah di dalam...

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: [Bangun]

Dato' Yong Khoon Seng: ...Peringkat akhir menyediakan polisi seni bina Malaysia untuk dijadikan satu polisi kebangsaan negara dalam pelaksanaan semua pembangunan di negara ini.

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Boleh saya tanya pasal arkitek tidak? Saya tengok, adakah kuasa kementerian untuk memberikan pandangan ataupun menentukan mana-mana syarikat arkitek yang dilantik untuk *design* bangunan-bangunan di Malaysia. Sebab saya hairan arkitek Malaysia ini digunakan sampai ke luar negara. Misalnya pembangunan di bandar Mekah sekarang menggunakan kepakaran arkitek kita.

Saya hairan bin ajaib bila bangunan di Malaysia kita pula gunakan arkitek daripada luar. Itu sebabnya tidak ada ciri-ciri Islam, tidak ada ciri-ciri tradisional dan identiti kita tertinggal itu, sebab kita menggunakan arkitek luar. Bolehkah Yang Berhormat tentukan supaya arkitek dalaman yang mempunyai kepakaran ini untuk digunakan dalam pembangunan kita?

Dato' Yoong Khoon Seng: Terima kasih Yang Berhormat Jempol. Ini saya akan bagi tahu pihak Lembaga Arkitek supaya mereka mengambil tindakan ini, supaya ciri-ciri reka bentuk ini dimasukkan dalam ciri-ciri kebangsaan kita. Buat sementara tadi saya sudah jawab kita ada satu...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Penjelasan. Ini berkenaan arkitek tadi. Sedikit sahaja. Terima kasih Timbalan Menteri. Hendak bertanya, hendak berbahas tidak

boleh. Bagi saya cukup sedikit. Tentang arkitek tadi, sama juga Tuan Pengerusi dengan konsultan, *engineer* dan sebagainya ini. Pesanan kami ialah jangan terlalu taksud dengan konsultan luar negara, satu. Nombor dua, jangan juga taksud dengan satu-satu konsultan, *engineer* dalam Malaysia ini. Saya tengok JKR pakai konsultan yang sama terutama bagi projek-projek besar. Sekian, terima kasih.

Dato' Yoong Khoo Seng: Terima kasih Yang Berhormat kerana memberi perhatian di dalam hal ini. Sebenarnya tadi pasal arkitek yang membuat pelan itu dengan ada ciri-ciri kebangsaan, saya tadi telah jawab, iaitu pihak Pertubuhan Arkitek Malaysia dengan Kementerian telah menyediakan satu polisi seni bina supaya ianya akan mengambil kira ciri-ciri kebangsaan kita.

Terima kasih dengan Ahli Yang Berhormat Jempol, sebab kalau jawab pertanyaan Yang Berhormat Jempol, mungkin ramai Yang Berhormat pula bertanya soalan yang sama. Saya rangkumkan dalam satu. Isu bangunan dan juga arkitek mungkin seperti kebocoran masjid di mana-mana bangunan, ini kita akan ambil langkah untuk memperbaiki. Yang itu saya tahu ada bangunan telah pun lama dibina dan ada juga kita perlu menggunakan cara-cara terkini dan juga ada mengambil ciri-ciri kebangsaan dalam ini.

Saya baru tahu itu macam di Ekspo di Shanghai kita punya bangunan Malaysia itu pun ciri Malaysia kan, Minangkabau saya ingat. Betulkah?

■1640

Yang Berhormat Jempol juga minta peruntukan untuk satu persimpangan bertingkat di Senawang bagi laluan masuk ke Bukit Putus. Persimpangan Bertingkat Senawang, LEKAS – Bukit Putus telah siap reka bentuk dan pelaksanaannya pada awal Rancangan Malaysia Kesepuluh. Apa yang saya tidak sempat jawab, saya akan beri jawapan bertulis. Yang Berhormat Jempol, okey?

Yang Berhormat Permatang Pauh bertanya selepas tender di jalan LPT kedua ini, berapa pakej harga kontraknya yang telah naik. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, kenaikan harga tender adalah berdasarkan kepada harga semasa yang telah meningkat disebabkan oleh kenaikan harga bahan binaan dan minyak dalam tahun 2007, sedangkan harga tender asal telah dibuat sebelum kenaikan harga tersebut. Harganya telah naik beberapa peratus, kadang-kadang sehingga 50%. Kita mengambil VOP ini supaya harganya naik dan jika kita tender semula berdasarkan harga yang sedia ada sekarang ini, harganya pun tinggi.

Soalan yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Permatang Pauh, saya tidak ada maklumat selanjutnya dan saya akan berikan secara bertulis kerana banyak soalan ini tidak ada dalam...

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Boleh mencelah Yang Berhormat Timbalan Menteri? Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya sempat mendengar ucapan Yang Berhormat Permatang Pauh tentang jambatan Chenor ini, saya hendak betulkan.

Yang Berhormat kalau tidak tahu jambatan Chenor ini jangan bercakap, penipu. Yang Berhormat Permatang Pauh menyatakan bahawa jambatan Chenor kos tinggi, saya tahu. Tinggi dengan harga semasa. Jambatan Chenor ini dekat sebelah dengan rumah saya sahaja.

Yang Berhormat Permatang Pauh pernah bertanya atau tidak berapa banyak duit penduduk kawasan saya yang telah habis kerana terpaksa menyeberang sungai, anak-anak yang tidak berjaya dan pendapatan hasil-hasil tanaman tidak boleh dikeluarkan?

Akan tetapi hari ini, orang yang berada di kawasan Chenor, Maran ini dapat menggunakan jambatan yang cukup selesa. Tahun lepas sekolah di seberang Chenor mendapat sekolah UPSR yang terbaik di seluruh negara. Oleh sebab itu Yang Berhormat saya minta, patutnya Yang Berhormat Permatang Pauh bercakap bila lagi hendak *upgrade* naik taraf jalan di seberang itu, baru betul. Ini memburukkan kerajaan sepanjang masa dan tidak pernah fikir apa faedah yang rakyat dapat.

Saya bukan hendak sangat sokong JKR ini tetapi mana keadaan kalau tidak betul, tidak betul, apa yang betul itu betul. Jadi Yang Berhormat, oleh sebab saya tidak diberikan peluang untuk bercakap, lain kali kalau hendak bercakap lihat dan pergi. Kita Ahli Barisan Nasional bercakap perkara yang *fact* dan bukan menipu rakyat. Saya hendak beritahu orang kampung saya jangan pilih pemimpin macam ini, memburukkan rakyat semua, menghina orang kampung saya, mengatakan jambatan pokok getah sahaja. Itu maklumat yang cukup menipu. Saya ingat ini satu masa sudah sampai untuk saya pergi beritahu orang kampung saya, esok saya balik dan hendak cerita kepada mereka.

Yang Berhormat, saya hendak minta di samping jambatan Chenor ini kita ada jalan dari Bera ke Palong Inai. Jambatan ini boleh menghubungkan Chenor, Bera, Temerloh, Kuala Lumpur dan sebagainya. Betapa besar faedahnya. Di sini saya minta Yang Berhormat Menteri supaya dapat masukkan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh atau yang terdekat ini supaya *upgrade* jalan ini.

Faedah yang lebih besar akan diperoleh dan dengan ini kita dapat menafikan apa yang didakwa oleh Yang Berhormat Permatang Pauh. Menipu betul! Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya minta kalau bercakap itu tidak perlulah guna kata-kata yang keras. Kita boleh dapat mesej yang sama menggunakan perkataan yang lebih elok.

Dato' Yong Khoo Seng: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya memang ucapkan banyak terima kasih kerana sokongan daripada Yang Berhormat tadi. Saya pergi ke Yang Berhormat Batang Sadong iaitu Yang Berhormat minta kalau kita mereka bentuk bangunan dengan mengambil kira faktor mesra gender, OKU dan orang tua.

Memang semasa kita membuat bangunan, kita sentiasa mengambil kira bangunan ini sesuai untuk semua orang dan bukan untuk orang normal sahaja. Kita memang termasuk juga sensitif kepada gender, keperluan OKU dan orang tua. Yang Berhormat juga mohon jambatan Batang Sadong. Saya tahu jambatan ini besar...

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: Yang Berhormat Menteri, minta laluan sedikit sahaja. Tuan Pengerusi, terima kasih. Saya bangun kerana rakan saya dari Maran tadi – tidak mengapalah istilah penipu, apa semua itu kita tidak ambil "*port*". Benda itu sudah berbakul, 20 tahun sudah kena makinya.

Jadi isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Permatang Pauh tadi Yang Berhormat Menteri ialah pembinaan sebuah jambatan yang tidak dibuat melalui tender menelan belanja lebih RM200 juta dan dapat kepada bekas Setiausaha Agung UMNO, itu isunya. Bukan soal hina orang kampung, soal keperluan jambatan itu untuk orang kampung, faedah dan lulus cemerlang, itu *alhamdulillah*.

Akan tetapi apakah bermakna kita boleh tutup mata terhadap habuan yang begitu besar seperti ini? Itu isunya, tidak perlulah hendak *spin*, seleweng sana sini, itu tidak perlu. Ahli Parlimen sebut faktanya dan fokus kepada fakta. Bukan soal hendak khianat orang kampung, menganiaya orang kampung dan hendak balik cerita kepada orang kampung.

Balik hendak cerita kepada orang kampung boleh, cerita katakan projek ini dapat kepada bekas Setiausaha Agung UMNO tanpa tender terbuka dan harga RM200 juta. Ini duit rakyat dan ini isu pokok. [Tepuk] Tunjukkanlah sedikit kematangan. Itu sahaja. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Dato' Yong Khoo Seng: Terima kasih Yang Berhormat Machang. Saya tidak ingin *respond* kepada itu. Mengenai Yang Berhormat Batang Sadong, jambatan Batang Sadong ini tidak diluluskan, dukacitanya. Walau bagaimanapun, kita telah pun buat reka bentuk untuk jambatan ini dan kita tunggu dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, *rolling plan* yang kedua, kita cuba *slot in*.

Puan Hajah Nancy Shukri [Batang Sadong]: Yang Berhormat Menteri boleh saya mencelah? Oleh sebab projek ini Yang Berhormat Menteri sudah dijanjikan dan diumumkan, jadi saya harap perkara ini diambil perhatian dan diberi keutamaan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Batang Sadong ini dari laut sampai ke hulu Yang Berhormat.

Dato' Yong Khoon Seng: Ya, saya tahu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang mana satu jambatan Batang Sadong itu?

Dato' Yong Khoon Seng: Yang besar, dekat pasar, bukan?

Puan Hajah Nancy Shukri [Batang Sadong]: Dari kawasan Sungai Buloh.

Dato' Yong Khoon Seng: Di Sungai Buloh. Terima kasih. Tuan Pengerusi, saya pun pernah lalu dan pergi ke sana. Saya tahu bahawa jambatan ini besar betul dan perlukan banyak wang tetapi kita akan cuba sedaya upaya, dalam *rolling plan* yang kedua kita cuba masukkannya.

Poin yang kedua Yang Berhormat Batang Sadong maklumkan bahawa jalan-jalan persekutuan di negeri Sarawak tidak diturap. Sebenarnya kebanyakan jalan-jalan yang disentuh oleh Yang Berhormat Batang Sadong bukanlah jalan-jalan persekutuan dan ia adalah jalan-jalan negeri atau jalan-jalan pihak berkuasa tempatan. Boleh dibuat oleh pihak Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah di mana kita anggap ia sebagai jalan-jalan kampung untuk *connectivity*.

■1650

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: [Bangun]

Dato' Yong Khoon Seng: Jadi untuk *accessibility* yang boleh sampai dengan jalan-jalan kampung dengan jalan-jalan negeri yang kira di bawah bidang tugas kita, kita hanya buat jalan persekutuan di antara bandar-bandar, di antara bahagian-bahagian sebagai jalan-jalan *connectivity*. Itulah saya mohon Yang Berhormat Batang Sadong cubalah berunding dengan pihak Kementerian Luar Bandar dan Wilayah supaya dapat...

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh mencelah?

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, Puchong mencelah soal *connectivity*.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh mencelah?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Puchong bangun Yang Berhormat.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Siapa dahulu? Saya...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Puchong dahulu Yang Berhormat. Yang Berhormat Putatan selepas itu.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Saya? Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Bukan Yang Berhormat. Saya kata Yang Berhormat Puchong dahulu selepas itu Yang Berhormat.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Sorry, sorry. [Ketawa]

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Isu yang dibangkitkan tadi adalah cukup menarik berkenaan dengan bagaimana kebiasaannya kita melihat bahawa ada penolakan apabila ada satu jalan, jalan raya, ada masalah dengan jalan atau jalan raya tersebut, maka kita lihat bahawa terdapat penolakan daripada Jabatan Kerja Raya, Menteri dan sebagainya kepada *local authorities*, kepada pihak-pihak berlainan dan sebagainya. Isu yang dibangkitkan adalah berkenaan dengan rakyat.

Yang Berhormat Timbalan Menteri kena faham apabila rakyat derita bila ada masalah sama ada berkenaan dengan jalan raya ataupun banjir dan sebagainya, isu yang

berbangkit adalah apakah yang rakyat harus buat. Adakah satu sistem ada atau sedia ada di mana seorang rakyat itu boleh membuat aduan dan terus aduan itu akan diambil tindakan tanpa kita melihat semua pihak berkuasa tolak di antara satu sama lain?

Saya beri sebagai contoh hanya dua hari yang lalu di Puchong di kawasan Kampung Bunga Melor. Ini isu yang telah pun saya bangkit di mana oleh sebab terdapatnya satu pembangunan di situ, JKR seharusnya membina satu parit yang besar untuk memastikan bahawa tidak ada banjir tetapi JKR kata tidak ada wang. Tidak ada peruntukan. Majlis pula kata ini bukan tugas kita, ini adalah tugas JKR. So apabila rakyat itu membuat aduan, kelihatan seolah-olah aduan mereka ditolak di antara satu sama lain. Akan tetapi setiap sekali berlakunya banjir yang merana, yang menderita adalah rakyat. Rumah mereka dipenuhi air, barang mereka rosak, mereka buat aduan wakil-wakil kerajaan datang sama ada kerajaan negeri ataupun Kerajaan Persekutuan. Mereka datang ke situ menunjukkan simpati dan selepas itu biarkan sahaja.

Soalnya saya hendak tanyalah kenapa tidak ada satu sistem di mana persoalan sama ada ianya dalam bidang kuasa persekutuan ataupun negeri atau mana-mana pihak itu seharusnya ditanggung dan dijawab oleh pihak kerajaan, bukan dikembalikan kepada rakyat. Tidakkah ada satu sistem di mana kalau ada satu aduan dibuat terpulanglah, tidak seharusnya kita balikkan perkara ini kepada rakyat. Tanya mereka pergi cari pihak yang berkuasa, pihak yang berpatutan, pihak yang bertanggungjawab. Tidakkah kita ada satu sistem di mana kalau ada aduan kita ambil tindakan. Kalau bukan dalam bidang kuasa persekutuan, kalau dalam bidang kuasa negeri misalnya, ambil tindakan bersamalah. Apa yang penting adalah untuk kami mengatasi masalah ini. Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Ini menjadi satu perkara yang cukup menekankan khususnya di kawasan Puchong. Saya hendak minta adakah kami sedia untuk mewujudkan satu sistem di mana budaya tolak-menolak ini habis dan isu-isu serta aduan yang dibangkitkan itu diambil tindakan segera. Terima kasih.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Tuan Pengerusi, selepas dia saya.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Ya. Sama dengan perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Batang Sadong. Ini soal *connectivity*, jambatan ataupun jalan. Di kawasan Putatan serupa dengan Batang Sadong. Apabila sungai di *diverted*, dibina, dikorek, diluruskan, diperbaiki, diperdalam, tiba-tiba jalan raya yang terdahulu yang diputuskan tidak dibina jambatan. Ini mencetuskan ketidaksenangan hati, kemarahan rakyat. Sebab dahulu jalan yang saya maksudkan ini dari Kampung Ulu di Putatan, dekat dengan bandar Putatan dan kampung di mana saya lahir di Tebongan terputus sampai sekarang.

Pada masa dahulu ia dihubungkan dengan jambatan, perancangan memang ada tetapi sampai sekarang jambatan yang lebih kurang 30 meter itu belum dilaksanakan. Saya membawa perkara ini dalam perbincangan penggal saya yang terdahulu tetapi sampai sekarang jambatan ini belum lagi dibina walaupun saya hanya minta *valley bridge* supaya kereta-kereta kecil dapat menyeberang di antara dua kampung ini. Ini Yang Berhormat Timbalan Menteri pun dengan peruntukan hanya RM9 juta ke negeri Sabah ini, ini tidak memberi erti kepada negeri Sabah sebab negeri Sabah banyak jambatan yang harus dibina dan termasuklah juga dengan apa yang dibangkitkan dengan Yang Berhormat Batang Sadong.

Saya harap pihak kementerian dapat melihat sendiri dengan serius kerana orang sudah menjadi tidak senang hati sama kita sebab ini dahulu mereka selalu pakai jalan ini, menyeberang, atau tidak menyeberang, sekarang diputuskan memang jalan terputus. Kalau pergi ke Kampung ulu sekarang mahu ambil masa setengah jam, 20 minit kalau laju. Jadi saya harap kementerian dapat melihat perkara ini, apabila kita membuat satu projek, apa yang ada yang di *enjoy* oleh masyarakat ataupun komuniti tempatan itu harus dikekalkan. Saya harap ini pada masa-masa akan datang sediakanlah peruntukannya terlebih dahulu, jangan macam ini hanya RM9 juta untuk seluruh negeri Sabah. Ini tidak memberi erti sama sekali. Minta penjelasan daripada pihak Menteri.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya mengucapkan berbilang-banyak terima kasih dahulu kepada Yang Berhormat Puchong. Kita tidak menolak, kita tidak *past about* yang itu dari satu agensi ke satu agensi yang lain. Kita cakap sebenarnya apa yang dilaksanakan oleh kementerian kita, kita laksanakannya. Kita juga tahu kalau dari segi penyelenggaraan jalan juga. Kalau ianya di jalan negeri, persekutuan telah pun bagi setiap kilometer setahun RM22,500 untuk kita menyelenggarakan jalan-jalan negeri. Ini telah pun diberi, kita kerjasama, tidak ada masalah, cuma *line of communication* mungkin tidak betul, saya tidak faham. Saya faham juga kerana kita saluran yang diberi mungkin tidak tepat. Kalau Yang Berhormat sendiri pun perlu faham juga kalau ini ada tanggungjawab siapa-siapa supaya kita ajukan kepada agensi yang berkenaan. Kalau hendak adakan satu agensi pusat ianya pun *very cumbersome* juga saya tengok. Okey, terima kasih.

Yang Berhormat Putatan, apa yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Putatan saya tahu dan hakisan dalam pembinaan jambatan di Putatan sana saya akan ambil perhatian. Hal ini kita tahu. Ada kita menjalankan siasatan, akan kita tambahkan duit kalau ada untuk memperbaiki suasana di sana. Okey.

Yang Berhormat saya sudah mungkin Batang Sadong sudah okey. Saya pergi kepada Yang Berhormat Sekijang, yang bertanya banyak soalan mengenai dengan CLAB. CLAB itu untuk kerja asing. Untuk makluman Yang Berhormat, CLAB adalah merupakan syarikat yang berasaskan *limited*, ianya terhad iaitu *by guarantee* dan bukannya platform *profit making company*.

■1700

Sejak mula beroperasi sejak tahun 2004, CLAB telah membawa masuk 23,000 pekerja asing yang mana hanya 3,500 sahaja telah menjadi PATI. CLAB akan membuat tuntutan dari kontraktor berdasarkan perjanjian yang telah pun ditandatangani di antara kontraktor dengan CLAB. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, CLAB mempunyai 49...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Minta izin.

Dato' Yong Khoon Seng: Tunggu saya selesai.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Okey.

Dato' Yong Khoon Seng: CLAB mempunyai 49 staf dengan perbelanjaan emolumen sebanyak RM115,000 sebulan. Gaji staf adalah antara RM1,600 hingga RM900 sebulan, manakala gaji CEOnya adalah sebanyak RM20,000 sebulan. Okey, Yang Berhormat Padang Besar.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Ada saya pernah tanya dulu pungutan CLAB daripada *revenue* pekerja-pekerja asing binaan ini melebihi RM500,000 setahun. Saya bertanya juga kenapa bayaran dikenakan tiap kali pekerja dalam binaan ini menukar tempat kerja – dikenakan bayaran. Ini kerana mereka yang keluar itu, yang 3,000 orang itu – kerana bayarannya tinggi, mereka tidak mampu, maka mereka tidak lagi berada di bawah payung CLAB. Jadi saya hendak tanya, adakah sistem itu tidak wajar ataupun wajar dilihat semula? Terima kasih.

Dato' Yong Khoon Seng: Terima kasih. Tuan Pengerusi, memang kalau telah bayar untuk setahun seumpamanya – apa yang masih ada pada bakinya, mereka boleh gunakan untuk pergi kerja di majikan baru supaya mereka tidak perlu bayar. Akan tetapi kalau masalah ini jadikan mereka telah pun menjadi PATI, kita perlu melihat semula sistem yang kita boleh pakai. Okey, kita akan melihat.

Yang Berhormat Sekijang juga meminta iaitu pembetung jalan-jalan ataupun parit-parit tersumbat...

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Minta laluan.

Dato' Yong Khoon Seng: ...Di jalan-jalan mengakibatkan banjir. Ini kita akan melihat dalam hal ini, ya.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya hendak berbalik kepada CLAB tadi tentang tindakan akan dikenakan kepada syarikat-syarikat yang mengambil tenaga buruh daripada CLAB ini yang mana tenaga-tenaga buruh ini telah lari daripada syarikat-syarikat tersebut. Ini kerana kita sedia maklum bahawa syarikat *construction* ini hanya mengambil daripada CLAB dan dia pun mungkin tidak tahu latar belakang dia macam mana.

Selepas itu bila dia bawa ke tempat pembinaan, kita tidak boleh hendak kurung orang ini – hendak jaga macam mana – dan selepas itu buruh ini lari, selepas itu kita hendak buat pula tindakan kepada syarikat yang mengambil ini. Ini mendatangkan masalah kepada syarikat yang mengambil ini. Jadi saya hendak minta Yang Berhormat Timbalan Menteri melihat perkara ini bahawa kalau kita hendak persalahkan kepada syarikat *construction* atau syarikat pembinaan ini semata-mata pun, tidak boleh juga. Ini kerana saya rasa dalam keadaan ini, CLAB juga perlu bertanggungjawab. Kalau makna denda itu kena RM200, mungkin boleh dikenakan separuh dan sebagainya dan separuh ditampung oleh CLAB ini. Terima kasih.

Dato' Yong Khoon Seng: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat. Kita akan melihat perkara ini sebenar kerana ada juga kita tahu mereka menjadikan PATI kerana lari dari majikan asal mereka.

Banjir tadi saya belum habis ya. Yang itu untuk jangan potong gaji ya? Untuk makluman Yang Berhormat Sekijang, sebenarnya yang mengenai Johor juga baru tadi ada timbulkan mengenai jalan – Yang Berhormat Padang Besar juga ada menyebut reka bentuk dan jalan-jalan yang mengakibatkan saluran air tidak lalu dan tidak baik yang akan mengakibatkan banjir di sebelah yang itu, itu kita akan melihat. Bagikan spesifik sedikit supaya kita akan binakan seterusnya.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: [Ketawa]

Dato' Yong Khoon Seng: Ada banjir Yang Berhormat Pokok Sena?

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Bukan potong gaji. Potong RM1 sahaja. Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Mengenai banjir yang diakibatkan oleh projek-projek jalan khususnya – saya hendak sebut sini, ialah diakibatkan oleh projek-projek jalan di bawah jalan persekutuan iaitu di bawah Kementerian Kerja Raya. Di tempat saya di Kampung Kejai, sempadan antara Parlimen Pokok Sena dan juga Padang Terap iaitu laluan jalan untuk menghubungkan Lebuh raya Durian Burung.

Banjir di situ tahun ini sudah tiga kali. Ini banjir disebabkan masalah projek. Banjir besar baru ini tidak berlaku. Jadi sudah tiga kali, maka mengalami kerugian. Apabila saya turun berbincang dengan jurutera JKR dan juga syarikat *construction* yang membina tersebut, memang pada asalnya mereka pun tidak melihat bahawa projek itu yang menjadi punca iaitu mereka terpaksa membuat jalan sementara untuk dibuat jambatan. Jadi, disediakan *culvert* itu yang tidak mencukupi untuk laluan-laluan air. Sedangkan sebelum itu, sudah hampir lebih daripada 50 tahun penduduk tinggal di situ, tidak pun ada banjir. Akan tetapi selepas ditambah lagi *culvert*, selepas itu berlaku bantahan dan bila saya turun ke situ dan saya telefon kepada Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri mengambil tindakan dan akhirnya ditambah *culvert* dan diubahsuai. Akhirnya, di situ selamat dan banjir besar baru ini di kampung itu tidak terlibat.

Akan tetapi, isunya yang saya hendak tanya di sini ialah, apakah tidak boleh kerajaan menetapkan bahawa di mana-mana kerosakan – banjir kah atau apa kah – yang diakibatkan oleh projek-projek ini, ganti rugi mesti diberi kepada penduduk-penduduk? Ini sangat penting sebab mereka mengalami kerugian. Mereka orang kampung, orang susah, orang miskin. Jadi, ganti rugi mesti dibayar kepada mereka kerana sudah dipastikan bahawa banjir itu disebabkan oleh projek tersebut. Jadi saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: [Bangun]

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: [Bangun]

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Boleh saya minta jawab sekali?

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Merujuk kepada Yang Berhormat kata tadi detil jalan yang tenggelam – apa yang menyebabkan banjir di kawasan saya ini. Sebenarnya saya sendiri dan jurutera daerah pun sudah pergi ke tempat tersebut. Laporan pun telah dibuat dan laporan telah pun dihantar lama. Akan tetapi, peruntukan itu sahaja yang tidak sampai Yang Berhormat Timbalan Menteri. Maknanya, laporan itu memang telah ada secara detilnya. Terima kasih.

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: [Bangun]

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Tuan Pengerusi, saya minta tambah sedikit lagi. Apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sekijang dan daripada Yang Berhormat Pokok Sena itu, saya juga mengalami masalah yang sama. Landasan kereta api umpamanya, yang sedang dibina sekarang dari Padang Besar sehingga ke Kuala Lumpur ini, didapati pembinaannya juga tidak mengambil kira laluan air. Maka, berlakulah banjir. Walaupun kita kata disebabkan hujan lebat, tetapi dahulu kawasan yang laluan air telah pun disekat, maka banjir kali ini telah melanda banyak tempat yang sebelum ini tidak pernah mengalaminya. Saya hormati bahawa pihak Menteri pada hari ini tidak berada di zaman Yang Berhormat Dato' Seri S. Samy Vellu menjadi Menteri dahulu. Minta maaf disebut, bahawa perkara ini dibangkitkan dalam Kabinet beberapa kali supaya dasar pembinaan jalan itu dilihat semula.

Di mana kawasan-kawasan laluan air, landasan kereta api ataupun jalan, ia harus dibina atas tiang. Dibina atas tiang, tidak ditimbus atau ditimbus dengan tanah dan merosakkan segala apa yang berada secara natural.

■1710

Mungkin harganya mungkin lebih sedikit tetapi harga mengatasi masalah banjir selepas banjir, begitu besar. Saya rasa dalam banjir yang berlaku hari ini, kalau di *quantify* kan dari segi kerugian, bukan sekadar apa yang kerajaan belanja untuk kerugian tetapi jumlah kerosakan yang dialami oleh rakyat lebih besar daripada apa yang kita baca dalam akhbar. Jadi, saya tahu pihak Menteri tidak ada jawapan hari ini tetapi mintalah pihak JKR itu melihat. Tidak perlu dibawa, bangkit banyak-banyak kali. Kita hendak mereka membuat satu dasar baru, melihat cara perancangan baru di bawah bidang yang terlibat iaitu perancangan dan juga kepakaran. Terima kasih.

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, hendak tambah sedikit tentang banjir ini. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menambah sedikit tentang banjir ini sebab seperti mana yang dikatakan oleh Yang Berhormat Padang Besar tadi, memang betul kadang-kadang banjir ini, jalan-jalan yang sebelum ini tidak pernah banjir tetapi akibat perbuatan kita sendiri di mana kaedah pembinaan, laluan air ditimbus dan sebagainya menyebabkan banjir yang tidak menentu. Jadi, inilah yang menyebabkan kadang-kadang sesetengah jalan itu seperti di tempat saya di KM5 yang menuju ke Limbang-Brunei *border road* dengan izin, di mana sepanjang jalan 600 meter ini, asal ada hujan lebat selama dua jam, maka jalan ini akan terputus, sedangkan ini adalah laluan penting, laluan Pan Borneo Highway sebahagian daripadanya.

Ini juga mendatangkan masalah kerana memutuskan hubungan. Jadi, saya juga mengambil kesempatan ini kalau sekiranya Kementerian Kerja Raya dan Kerajaan Persekutuan dapat memperuntukkan untuk meninggikan jalan tersebut dalam satu meter untuk 600 meter ini. Di samping itu juga, kadang-kadang kita terlupa juga tentang ada satu tempat sebab dekat dengan kawasan saya di KM27 iaitu jalan ke Brunei juga, Limbang-Brunei *border road* di mana saya telah menerima SMS daripada kementerian bahawa akan dibuat pada minggu hadapan. Akan tetapi saya ingin menambah di sini, kadang-kadang permasalahan begini bukannya pertama kali, sudah beberapa kali.

Jadi, di sini adalah pentingnya juga saya menyarankan kepada Kementerian Kerja Raya untuk memberikan khidmat pakar itu sendiri, melihat apa masalah sebenarnya. Kadang-kadang memang adalah berkaitan dengan air, laluan air ditimbus, di tembok dan

sebagainya. Jadi, kadang-kadang seperti jalan di KM27 ini, sudah beberapa kali telah pun dibaik pulih tetapi rosaknya berulang kali. Jadi, saya menyarankan juga kepada kementerian, gunakanlah khidmat pakar daripada Jabatan Kerja Raya sebelum kita membuat sesuatu baik pulih begitu sahaja. Sekian, terima kasih.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sedikit. Suka tengok Yang Berhormat Timbalan Menteri, dia senyum sahaja. Yang Berhormat Timbalan Menteri, berkaitan juga banjir. Kita lihat cuaca sudah berubah, tetapi kebanyakan struktur dan binaan kita yang kemungkinan ada yang dibina 10 atau 30 tahun dahulu, mungkin ianya sudah tidak sesuai dengan keadaan sekarang. Saya mengambil contoh di kawasan saya. Saya bangkitkan perkara ini banyak kali Timbalan Menteri. Ada lima jambatan. Jambatan di Kampung Sumpitan, jambatan di Kampung Bor, Kampung Cha'in di Kota Tampan dan juga Kampung Taman Air yang menjadi penghalang kepada laluan air dan menjadi penyebab utama kepada banjir di samping faktor-faktor lain.

Kalau tanya JKR di peringkat daerah, dia kata bukan itu puncanya tetapi itu antara penyebab kerana kebanyakan struktur binaannya telah begitu lama. Kita sudah cadangkan supaya dibuat pindaan jambatan, tidak dibuat dan akhirnya banjir dua, tiga hari lalu, rosak jambatan menyebabkan dibina Jambatan Bailey. Saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Padang Besar tadi. Jadi, saya mohon supaya pihak kementerian, adakah tidak kajian dibuat terhadap struktur-struktur binaan kita yang dibina lama kerana ia boleh menyebabkan banjir, sepatutnya ini besar kerana binaan-binaan tersebut. Apakah tidak ada usaha-usaha kerajaan untuk mengganti dan sebagainya?

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: Boleh tambah sedikit, Timbalan Menteri? Ada sedikit perkara tentang...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, boleh habiskah, Yang Berhormat?

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: Tentang banjir ini tadi ialah selalunya kita tahu jalan-jalan persekutuan ini mempunyai syarikat konsesi untuk menyelenggarakan, menangani hal *emergency cases* ataupun banjir dan sebagainya. Akan tetapi apa yang saya hendak katakan di sini ialah kadang-kadang kita selalunya menyerahkan sahaja kepada konsesi. Itu kadang-kadang kerja baik pulih, selenggara hal banjir ini sampai dua, tiga kali buat. Akan tetapi amatlah penting walaupun konsesi itu bertanggungjawab tetapi saya rasa khidmat dan input pakar tadi itu mestilah ada supaya kerja tidak dua, tiga kali buat dan tidak membazir. Sekian, terima kasih.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya ucapkan banyak terima kasih kepada Yang Berhormat Pokok Sena, Yang Berhormat Padang Besar, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Sekijang dan Yang Berhormat Limbang berkenaan jalan-jalan yang sedang dibina ataupun telah dibina lama, akibatnya kerana tidak ada ruang untuk saluran air, ia jadi banjir sebelah sebenarnya. Kita akan melihat semua. Saya minta Yang Berhormat Pokok Sena juga. Projek *you* okey kan? *You* sudah kata okey. Saya ucap banyak terima kasihlah.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Sekarang okey, tetapi masalahnya sekarang ini, saya katakan tadi bahawa oleh kerana projek itu projek kerajaan, maknanya ganti rugi mesti dibayar kepada penduduk-penduduk sebab mereka tidak ada pendapatan lain. Mereka mengalami kehilangan harta benda, kerosakan dan sebagainya. Jadi, isunya bagi saya ialah ganti rugi. Kalau kita tidak turun untuk tegaskan perkara itu, saya bimbang bahawa mungkin pihak JKR dan juga kontraktor tidak akan membuat penambahan *culvert* ataupun pengubahsuaian terhadap saluran tersebut sebab pembangunan-pembangunan yang dibuat sekarang ini Tuan Pengerusi, bahawa menyebabkan yang dahulu parit sudah jadi jalan, jalan jadi parit.

Dato' Yong Khoon Seng: Okey.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Parit sudah ditimbus jadi jalan, jalan jadi parit, air duduk atas jalan. Ini masalah.

Dato' Yong Khoon Seng: Terima kasih. Pasal ganti rugi, saya ingat kita akan tengok bagaimana keadaan. Kalau kita kata bagi ganti rugi kepada semua tempat yang

banjir, mungkin bukan sebab pembinaan jalan pun tidak perlu mereka boleh tuntutan ganti rugi jalan itu akibat banjir, tetapi kita tengok kes-kes spesifiklah. Kita mahu tengok dengan teliti dahulu. Saya ingat kebanyakan... Saya tahu Yang Berhormat Ipoh Barat hendak berdiri hendak tanya sebab saya kata hendak jawab secara bertulis, tetapi saya hendak beritahu Yang Berhormat Ipoh Barat, saya baru petang ini tahu hal *envoy* khas ini. Walaupun saya baca tetapi tidak ada *confirm*, saya tidak berani cakap. Ini pun bukan dilantik oleh Kementerian Kerja Raya. Saya tidak tahu pasal *envoy* khas ini. Saya tidak dapat bagi jawapan lengkap. Okey.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Kalau demikian Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh beri jawapan bertulis kerana saya difahamkan, saya kurang senang hati kerana kita sudah ada satu Menteri, lagi pula ada lagi satu menteri, Menteri A, Menteri B, Menteri C, semua buat kerja yang sama. Jadi, macam mana? Itu yang saya kuarir soalan-soalan yang ditanya oleh masyarakat umum. Kedua, perkara ini bukan perkara yang baru kerana saya difahamkan kerana ini lebih kurang 10 hari dahulu, satu tawaran telah dibuat oleh Perdana Menteri kepada beliau dan satu di antara syarat adalah bahawa dia akan meletakkan jawatan sebagai Presiden MIC dan menunjukkan bahawa ada bersampinganlah dengan perjanjian. Jadi, yang mustahak adalah terma-terma itu. Bolehkah Yang Berhormat berikan, kalau tidak ada sekarang, beri secara bertulis.

Dato' Yong Khoo Seng: Tuan Pengerusi, saya ingat bukan bagi saya untuk memberi jawapan ini sebab ini tidak ada berkaitan dengan kementerian. Kita dalam Jawatankuasa. Saya mohonlah Yang Berhormat Ipoh Barat tanya yang sebenarnya kepada siapa yang melantik?

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tanya siapa?

Dato' Yong Khoo Seng: Saya tidak tahu.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Ini di Jawatankuasa, di mana ada menunjukkan bahawa pembiayaan wang dan sebagainya.

■1720

Dato' Yong Khoo Seng: Tidak ada dalam Butiran Kementerian Kerja Raya.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Kita ada Butiran itu. Itu yang saya tunjukkan pada Yang Berhormat.

Dato' Yong Khoo Seng: Butiran apa itu?

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Saya sekarang sedia untuk kementerian yang lain tetapi bertugas di luar negara.

Dato' Yong Khoo Seng: Untuk pegawai yang bertugas di luar negara...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Bukan, kalau sedemikian, semestinya, kalau dia ada kaitan dengan kementerian, memandangkan dia akan memainkan peranan yang berkaitan dan fungsi Kementerian Kerja Raya, maka dia sebenarnya akan dibiayai atau tidak sekurang-kurangnya apa skopnya. Itu yang diberitahu. Kalau Yang Berhormat baca di surat khabar, masyarakat umum pun ingin tahu apa itu.

Dato' Yong Khoo Seng: Betul Yang Berhormat Ipoh Barat. Saya...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Boleh buat sedikit...

Dato' Yong Khoo Seng: Saya boleh pergi buat sedikit *research*...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: *A bit of homework.*

Dato' Yong Khoo Seng: Akan tetapi, saya hendak beritahu ini bukan dalam Kementerian Kerja Raya. Kita dalam Jawatankuasa. Butiran ini, tugas luar ini untuk pegawai tugas luar Kementerian Kerja Raya. Bukan orang lain. Yang Berhormat...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Dato' S. Samy Vellu ini orang lainlah. [Ketawa]

Dato' Yong Khoon Seng: *[Ketawa]* Tidak apalah.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Dia jadi Menteri, dia pun tidak hendak jawab.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Esok dia jadi Menteri, ini menjadi masalah kepada Yang Berhormat. Saya tidak mahu jadi apa-apa masalah dengan Yang Berhormat tetapi kalau Yang Berhormat tidak mengakui, saya difahamkan ada lah anggaran wang akan dibayar dari kementerian. *So, we move up from there.*

Dato' Yong Khoon Seng: Terima kasihlah maklumat ini diberikan untuk saya. Yang Berhormat Batu Gajah, saya akan memberikan jawapan secara bertulis lagi kerana saya tahu keadaan caj 50 sen dan juga kad SmartTAG, kita bayar RM150. Kalau hilang tidak ada bayaran ganti rugi. Kita akan meneliti hal ini tetapi caj 50 sen itu, bagi saya telah pun kita jawab. Ini akan kekal seperti itu kerana kita berikan kos operasi untuk menambah *refill* SmartTAG itu.

SmartTAG itu, kita akan meneliti sebagaimana kita akan membayar ganti rugi. Pasal Smart Tag itu, angkat cermin kereta itu, sebenarnya saya pun banyak kali pakai. Tiap-tiap kali, tiap-tiap minggu saya guna. Mungkin Yang Berhormat Batu Gajah guna tiap-tiap hari tetapi selepas kita guna, simpanlah dalam tempat yang selamat. Betullah, ini memang berharga tahu. Orang lain memang mahu curi. Pasal perkara yang lain saya akan berilah jawapan secara bertulis.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Berkenaan caj 50 sen, saya tidak boleh terima dan saya percaya ramai pengguna kad Touch 'n Go tidak boleh terima dengan alasan bahawa itu adalah kos operasi pihak ketiga sebab mereka telah bayar RM10 untuk kos Touch 'n Go tersebut dan di mana kemudahan tambah nilai harus diberikan secara percuma. Kerajaan juga berkata rakyat didahulukan. Ini nampaknya syarikat konsesi lebuhraya didahulukan dan bukan rakyat didahulukan. Ini perkara pertama.

Perkara kedua, pampasan tol. Tadi saya ada bangkitkan pampasan tol tersebut ada satu Butiran RM200 juta. Saya hendak tahu ini untuk syarikat konsesi yang mana. Perkara ketiga adalah berkenaan pembekuan kenaikan kadar tol, seperti yang saya katakan, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri katakan lima tahun akan datang tiada kenaikan tol berkuat kuasa serta-merta.

Apakah pihak konsesi lebuhraya ini akan dibayar pampasan tol? Sebab wakil dari UEM telah menyatakan kerajaan kena bayar RM1 bilion setahun. Kalau lima tahun tangguh kenaikan harga tol, harga tol akan jadi RM5 bilion. Akan tetapi pihak Menteri berkata tidak payah bayar mengikut konsesi perjanjian. Saya hendak tahu ini merujuk berapa konsesi perjanjian? Ini perkara ketiga.

Keempat adalah tunggakan. Ini macam saya ulang ucapan Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Timbalan Menteri kata dia tidak mahu jawab. Perkara yang terakhir ialah tunggakan pampasan tol. Sehingga hari ini berapakah jumlah pampasan tol yang kerajaan masih berhutang kepada syarikat konsesi? Saya pohon Yang Berhormat jawab.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Saya hendak minta sedikit penjelasan juga kerana tadi tidak sempat untuk berucap. Saya ada dua perkara berkenaan pampasan tol ini. Pertama adalah kebelakangan ini syarikat konsesi Lebuhraya Kajang SILK bercakap mereka sekarang hendak naikan harga tol sebanyak 30 sen. Jadi, saya hendak tahu apakah pendirian Kementerian Kerja Raya sama ada permintaan mereka untuk menaikkan harga tol sebanyak 30 sen ini akan dibenarkan.

Kedua adalah pada bulan Jun, Perdana Menteri telah mengumumkan bahawa Lebuhraya Link Kedua, tarif tolnya akan diturunkan sebanyak 30% sejak 1 Ogos. Jadi, saya hendak tanya sama ada Kerajaan Pusat perlu memberi pampasan tol kepada syarikat konsesi Link Kedua juga? Ini kerana saya rasa sekiranya betul, jadi berapa banyak pampasan tol yang kita perlu bayar kepada syarikat konsesi. Saya minta jawapan daripada Kementerian Kerja Raya. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan pada hari ini mengalu-alukan kehadiran Tuan Shifeta Pohamba, Ahli Parlimen Namibia dan juga merangkap Timbalan Menteri Belia dan Sukan Namibia. [Tepuk] Semoga dengan kehadiran beliau dapat mengeratkan hubungan antara Malaysia dengan Namibia. Ya, sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya akan cuba menjawab *the two ladies in front of me* itu. Yes. Yang Berhormat Batu Gajah saya ingin memberitahu dalam Butiran kementerian ini RM200 juta diperuntukkan untuk membayar pampasan untuk enam lebuhraya iaitu PLUS RM50 juta, AKLEH RM18 juta, SPRINT RM18 juta, LDP RM23 juta, NPE RM4 juta, NNKSB RM4 juta. Lain-lain saya akan beri secara bertulis. Tidak ada *information* di sini.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri atas jawapan tadi berkenaan Butiran RM200 juta. Akan tetapi berkenaan bayaran pampasan tol, adakah perlu dibayar oleh kerajaan ekoran daripada pembekuan kenaikan kadar tol tersebut. Saya rasa inilah masa untuk pihak kementerian menjelaskan kepada orang ramai.

Ini kerana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri berkata sukacita mengumumkan tiada kenaikan kadar tol dalam masa lima tahun. Akan tetapi UEM kata kerajaan kena bayar pampasan tol kerana tidak dibenarkan kenaikan tol tersebut. Maaf Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya rasa jawapan ini mesti sedia ada dekat tangan Yang Berhormat. Ini perkara yang paling asas dalam ucapan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Saya rasa Kerajaan Barisan Nasional mahu luluskan peruntukan untuk kementerian senang. Yang Berhormat ada majoriti tetapi mesti bertanggungjawab. Ini soalan yang paling asas ekoran daripada pembekuan kenaikan kadar tol lima tahun yang akan datang ini, apakah kerajaan perlu membayar pampasan tol? Ada dua versi yang bercanggah buat masa ini. Jawapan bertulis sukar untuk saya terima. Ini menunjukkan sudah gagal dalam tanggungjawab. Ini perkara paling asas. Maaf Yang Berhormat Timbalan Menteri. *I have to say this*, gagal dalam tanggungjawab.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, sebenarnya kita terikat dengan perjanjian konsesi. Kita perlu bayar kalau tidak membenarkan tol dinaikkan. Ini adalah asasnya dan kita perlu beri pampasan kerana kita tidak membenarkan tol dinaikkan. Itulah prinsipnya. Bagi ...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Akan tetapi ada laporan dalam media 22 Oktober melaporkan Menteri di Jabatan Perdana Menteri Tan Sri Nor Mohamed Yakcop menyatakan tidak perlu membayar pampasan tol ekoran daripada pembekuan kadar kenaikan tol untuk lima tahun akan datang kerana UEM dan KWSP sedang menjalankan penstrukturan semula perjanjian konsesi utama. Jadi siapa yang berbohong sekarang?

■1730

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya jawab berdasarkan fakta yang diberikan kepada saya, ini betul kerana pampasan disediakan RM200 juta dalam tahun 2011 untuk membayar enam syarikat konsesi untuk tidak membenarkan mereka menaikkan tol dan mengikut perjanjian konsesi itu. Itu jawapan saya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat, saya merujuk kepada pembekuan kenaikan kadar tol untuk PLUS Expressway empat lebuhraya tersebut, dalam ucapan yang ini, untuk lima tahun yang ini. Muka surat 35 ucapan Bajet Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di mana beliau menyatakan sukacita saya mengumumkan kadar tol di empat lebuhraya milik PLUS Expressway Berhad tidak akan dinaikkan bagi tempoh lima tahun akan datang bermula serta-merta. Ini yang saya tanya, apakah selepas ini akan kena bayar pampasan tol lima tahun untuk PLUS Expressway kerana tidak dibenarkan atau pembekuan kadar tol kenaikan tol tersebut. Ini yang saya tanya, saya mohon jawapan.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Yang Berhormat tahu atau tidak? *Do you know or not this thing?*

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya akan jawab secara bertulis kerana tidak ada fakta apa yang diperlukan, okey.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Lari, lari.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf ya Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ini adalah bajet Kerajaan Barisan Nasional. Yang Berhormat hadir di sini untuk menjawab berkenaan isu bajet.

Dato' Yong Khoon Seng: Saya pun jawab berkenaan bajet.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ini saya tanya berkenaan ini, apakah akan bayar pampasan tol kerana tidak akan ada kenaikan tol untuk empat lebuhraya PLUS dalam masa lima tahun ini?

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Menteri akan bayarkah sudah bayar?

Dato' Yong Khoon Seng: Sudah, sebenarnya kita diperuntukkan RM200 juta.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Itu saya sudah faham, saya sudah faham. Saya hendak tanya yang ini, lima tahun ini.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Perlu bayar pampasankah?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Empat lebuhraya PLUS Expressway, lima tahun tidak akan ada kenaikan tol. Saya tanya untuk yang ini.

Dato' Yong Khoon Seng: Kita bincang bajet untuk tahun 2011, itulah saya jawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ini dalam ucapan Bajet 2011, muka surat 35.

Dato' Yong Khoon Seng: Itu juga.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau tidak Yang Amat Berhormat kata sukacita saya umumkan tiada kenaikan tol untuk tempoh lima tahun bagi empat lebuhraya PLUS Expressway tetapi sebaliknya tangan yang lain akan bayar pampasan, itu bukan berita sukacita.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Siapa cakap benar?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baiklah Yang Berhormat, kalau tidak ada jawapan lain, duduk sahaja Yang Berhormat.

Dato' Yong Khoon Seng: Tidak naik tol tidak bermaksud ianya tidak bayar pampasan kerana kita terikat dengan perjanjian konsesi, itulah sebenarnya. Okey, terima kasih. Saya sudah habis Tuan Pengerusi.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Kajang SILK, Kajang SILK, bagaimana?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah habis Yang Berhormat?

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM1,690,700,000 untuk Maksud B.27 di bawah Kementerian Kerja Raya jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

[Wang sebanyak RM1,690,700,000 untuk Maksud B.27 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM2,415,006,400 untuk Maksud P.27 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

[Wang sebanyak RM2,415,006,400 untuk Maksud P.27 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan 2011]

Maksud B.28 [Jadual]--

Maksud P.28 [Anggaran Pembangunan 2011] –

USUL

USUL MEMINDA JADUAL DI BAWAH P.M. 66(9) – MEMOTONG RM10 GAJI MENTERI PENGANGKUTAN

5.35 ptg.

Tuan Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian]: *Bismillaahir Rahmaanir Rahim.* Tuan Pengerusi, saya Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian] mencadangkan bahawa perbelanjaan diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak RM10 daripada Maksud B.28 Kementerian Pengangkutan kod 10000 emolumen iaitu dengan memotong gaji Menteri Pengangkutan sebanyak RM10.

Tuan Pengerusi, mengambil suatu tanggungjawab sebagai rakyat yang mewakili sebahagian besar yang menggunakan pengangkutan awam dalam negara kita, dengan penuh sedar saya berdiri pada hari ini untuk mengemukakan satu isu yang sangat besar kesannya terhadap keselamatan khususnya pengguna-pengguna pengangkutan awam dalam negara kita. Apa pun yang berlaku adalah mudah untuk kita menyatakan ianya merupakan takdir daripada Allah SWT. Akan tetapi apa yang perlu diingatkan ialah kita hidup dalam pendekatan sebab musabab, *the law of cause and effect* dengan izin yang kita harus mempertanggungjawabkan sesuatu perkara itu kepada pihak yang berwajib.

Dalam isu pertama yang ingin saya bangkitkan adalah tentang kecuai, isu kecuai yang semacam disengajakan oleh pihak Kementerian Pengangkutan. Di sini saya ingin memperjelaskan tentang beberapa isu yang melibatkan kenderaan besar, kenderaan berat di bawah tanggungjawab kementerian yang setakat tahun 2005 yang saya cuba uruti berdasarkan kepada beberapa fakta yang dibekalkan yang melibatkan beberapa kemalangan maut yang melibatkan bas-bas ekspres dan juga bas-bas persiaran mahupun bas-bas yang disewa untuk tujuan-tujuan tertentu yang akhirnya berakhir dengan kemalangan maut yang sangat mengerikan.

Ini bukanlah satu kejadian pertama yang saya sifatkan satu dengan izin *negligence* ataupun suatu kecuai yang bersiri, satu kemalangan maut bersiri yang melibatkan bilangan nyawa yang tidak sepatutnya sebuah negara dalam negara kita ini yang mengorbankan jumlah manusia yang lebih parah daripada pejuang-pejuang intifada di Palestin. Kemalangan-kemalangan yang melibatkan kenderaan besar ini bolehlah kita ibaratkan sebagai keranda bergerak yang sekiranya tidak terus dipantau dengan cermat dan serius serta prihatin oleh Menteri yang bertanggungjawab, ini akan terus menerus mengakibatkan kenderaan jenis ini akan terus berada di atas jalan-jalan raya negara kita yang kita semua faham bahawa kenderaan kelas ini adalah digunakan 70% lebih oleh mereka yang berpendapatan sederhana dan rendah yang menggunakan sistem pengangkutan awam seperti bas ekspres yang sangat diperlukan dalam negara kita.

Dalam siri kronologi ataupun kronologi tragedi bas ini, ingin saya kemukakan bahawa pada tarikh 7 Julai 2006, sebelas orang maut, 35 parah bila bas pelancong terbalik dan jatuh di longkang kilometer 160.8 Lebuhraya Utara-Selatan.

■1740

Pada 2 Mac 2007, dua orang terbunuh, 18 cedera parah dalam kemalangan yang berlaku di kilometer 89.7 Lebuhraya Utara Selatan. Pada 9 Mac 2007, enam orang

terbunuh, 20 parah apabila sebuah bas tergelincir ke dalam jurang di kilometer 254 Lebuhraya Utara Selatan. Pada 13 Ogos 2007, 20 maut di kilometer 229 Lebuhraya Utara Selatan berhampiran dengan Taiping, Perak. Pada 7 Disember 2008, 10 penumpang maut dan yang lainnya cedera parah dalam tragedi di kilometer 146.5 Lebuhraya Utara Selatan. Pada 14 April 2009, enam orang maut yang melibatkan sebuah bas ekspres dua tingkat yang menemui kemalangan di kilometer 443 Lebuhraya Utara Selatan. Pada 26 Disember 2009, 10 maut dan yang lain cedera parah di kilometer 272.8 Lebuhraya Utara Selatan.

Kemudian pada Oktober dalam tahun yang sama kita melihat berlaku di Sarawak di mana menyebabkan tujuh maut dan 38 cedera. Jika dihitungkan jumlah nyawa setakat tahun 2006 sahaja sampai ke tahun ini, kemalangan maut yang melibatkan kenderaan berat seperti bas ini menelan dan mengambil nyawa hampir 70 orang dalam kemalangan ngeri ini.

Oleh itu Tuan Pengerusi, kemalangan ini berlaku secara bersiri dan mengikut laporan-laporan yang diutarakan oleh banyak pihak yang berwajib seperti Jabatan Pengangkutan Jalan sendiri, daripada Kementerian Pengangkutan sendiri ianya disebabkan atas dua faktor yang berulang-ulang. Pertamanya ialah tentang pemandu-pemandu bas yang apabila dijalankan ujian dadah maka ia positif, berulang-ulang yang melibatkan kemalangan besar ini.

Jadi oleh itu saya amat hairan oleh kerana kemalangan ngeri yang melibatkan kenderaan besar ini yang berlaku berulang-ulang dan sekali berlaku kemalangan itu melibatkan nyawa yang terkorban begitu ramai, tidak adakah satu jalan penyelesaian bagi kementerian bagi memastikan pemandu-pemandu bas ekspres ini ialah mereka yang terdiri daripada mereka yang bebas dari dadah dan mereka yang benar-benar menepati piawaian untuk mereka menjadi seorang pemandu bagi kenderaan awam ini.

Ini berulang-ulang. Kalau yang tidak percaya, berlaku malam ini ataupun berlaku pada esok, maka akan barang pasti majoritinya kes-kes ini melibatkan pemandu-pemandu yang akhirnya kita melihat berlakunya ujian yang positif mereka mengambil dadah ataupun dadah jenis baru seperti *ice*, seperti *ecstasy* dan seumpamanya.

Jadi saya ingin menekankan di sini bahawa kenapa Kementerian Pengangkutan tidak memandang serius tentang isu ini. Sebagai contoh, tidak bolehkah dilakukan suatu operasi yang serius, satu *action plan* yang serius, yang konsisten mungkin dalam masa enam bulan untuk setiap malam atau setiap masa diadakan satu siri pemeriksaan terhadap semua pemandu bas ekspres yang bergerak setiap hari pada hari ini?

Untuk memastikan bahawa dalam masa kalau berlaku kemalangan maut itu sebagai contoh yang terbaru berlaku pada 14 April 2009, berlaku pada 11 Oktober yang lalu, berlaku pada 18 Ogos yang lalu, minggu depan, bulan depan kita akan mendapati lagi ramai pemandu jenis ini yang masih mereka diberikan keizinan untuk memandu bas yang seperti ini.

Oleh itu saya ingin menarik perhatian di sini bukanlah sangat hendak potong gaji itu, bukanlah sangat isu potong gaji kerana dengki dengan Menteri, itu bukan isunya, tetapi ini ialah melibatkan suatu kemalangan ngeri yang telah mengorbankan banyak nyawa yang kenderaan jenis ini dinaiki ataupun mampu dinaiki oleh rakyat kelas bawahan yang semacam tidak dipedulikan oleh mana-mana pihak yang terlibat.

Tuan Pengerusi, kita mungkin biasa naik kapal terbang sama ada MAS, AirAsia ataupun Firefly. Setiap kali mendaratnya pesawat ini kita melihat bagaimana seriusnya juruteknik, bagaimana seriusnya para *engineer* memeriksa pesawat tersebut hatta saya diberitahu kalau pilot tersebut mengalami gangguan mental, gangguan yang paling kecil pun seperti sakit gigi, tidak akan diizinkan menerbangkan pesawat tersebut, kerana apa, kerana isunya ialah isu keselamatan, isunya ialah untuk menjaga paling tidak pemeriksaan paling maksimum terhadap sistem pengangkutan awam kelas A atau kelas satu ini.

Akan tetapi kenapa tidak dilakukan pemeriksaan yang serius juga terhadap pemandu-pemandu bas ini? Kemalangan yang berlaku baru-baru ini, pelajar-pelajar daripada Baling, pemandunya tidak ada lesen, pemandunya akhirnya mengaku basnya bas yang paling buruk, basnya adalah bas yang tidak ada ciri-ciri keselamatan yang diizinkan

untuk memandu bas ini yang akhirnya kita lihat berlakulah kemalangan-kemalangan ngeri seperti ini.

Jadi saya rasa sampai masanya kita semua melahirkan keprihatinan kita terhadap isu ini. Kita tidak marah, kita tidak kecil hati pesawat MAS, pesawat AirAsia, Firefly itu diberikan perhatian enjinnya mesti baik, *maintenancenya* mengikut jadual, mengikut *schedule* yang ditetapkan, para *pilotnya* menepati piawaian kesihatan yang mesti dilihat cergas tahap kesihatannya yang maksimum untuk mereka mengemudi pesawat jenis ini, tetapi bagi kenderaan ini telah berlaku siri-siri kemalangan maut bukan satu kali berlaku.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat.

Tuan Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian]: Dalam tiga minit. Jadi saya harap tentang isu ini kita dapat untuk memberikan suatu penjelasan dan Menteri harus lebih peka dan lebih sensitif terhadap apa yang sedang bergerak di seluruh tanah air kita ini, jenis kenderaan yang dinaiki oleh rakyat marhaen ataupun rakyat kelas ketiga ini.

Isu kedua Tuan Pengerusi ialah tentang saman ekor yang mungkin ada rakan saya nanti yang akan terus memberikan ucapan dalam menyokong usul ini, di mana saya diberitahu setakat jawapan Menteri pada hari semalam terdapat lebih kurang 15 juta saman ekor telah dikeluarkan, yang semasa kita berbahas dengan Menteri Dalam Negeri baru-baru ini yang mengakui sistem yang ada, peralatan yang ada itu masih tidak begitu canggih berlakunya *error* ataupun berlakunya kecuai, berlakunya ketidaktepatan dari segi pembacaannya itu, yang akhirnya kita melihat rakyat terpaksa menerima jumlah saman dan terpaksa membayar jumlah saman ekor ini, yang angka *officialnya* telah diberikan oleh pihak Menteri, iaitu sebanyak 15 juta saman yang telah dikeluarkan.

Kita mendesak supaya semua saman ekor yang dikeluarkan itu dibatalkan. Rakyat yang menerima saman jenis ini hendaklah dibebaskan daripada saman ini dan kalau ada satu sistem yang telah diberikan jaminan oleh kerajaan dengan mesin ataupun alat yang begitu canggih, dan saya juga tidak berniat di sini untuk membela pemandu-pemandu yang cuai, pemandu-pemandu yang rakus dengan itu saya rasa barulah bermulanya satu sistem yang lebih adil untuk diterima oleh rakyat dalam negara kita.

Akhir sekali Tuan Pengerusi untuk ketiganya, saya ingin juga memperjelaskan di sini bahawa mengikut Laporan Audit Negara, kerajaan menerusi Syarikat Prasarana Nasional Berhad membelanjakan RM93 juta membeli 1,204 bas *secondhand* dari DRB-HICOM tetapi selepas itu mendapati bas itu mengalami pelbagai masalah, kemudian disimpan di Sungai Buaya Selangor dan kemudian dijual dan akhirnya selepas tiga tahun tidak boleh digunakan dan ia sebagai besi buruk.

■1750

Timbang besi buruk akhirnya. Jadi saya minta penjelasan bahawa kita beli dengan harga lebih kurang RM93 juta dan kemudian kita jual besi buruk dapat harga RM6 juta, kita mengalami kerugian lebih kurang RM80 juta. Jadi, apakah ini boleh menjamin akan adanya satu sistem pengangkutan awam yang efisien dalam negara kita dan dengan tiga isu yang saya bawa itu, dengan niat yang baik untuk saya melihat adanya satu tindakan yang drastik, yang menyelamatkan nyawa rakyat dalam negara kita maka saya mohon mencadangkan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Masa kita Yang Berhormat, usul tadi daripada pukul 12.30 tengah hari, kita hanya habis pukul 5.00 petang. Jadi, sekarang satu lagi usul pemetongan gaji selepas itu kementerian lagi. Saya berilah seorang berbahas enam minit, dua orang sebelah sini dan dua orang sebelah Barisan Nasional. Jikalau tidak ada saya minta Yang Berhormat Menteri yang menjawab. Ya, sila Yang Berhormat Sungai Petani.

5.51 ptg.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyokong usul ini. Saya melihat isu ini, isu yang sentiasa terpapar di dada-dada akhbar dan seolah-olah kementerian setiap kali kita ada masalah, masalah ini disapu di bawah

karpét. Pada 27 Oktober yang lalu, saya menaiki sebuah bas TransnasionaI WPQ 8106 daripada Terminal Bas Stadium Hoki ke Sungai Petani.

Jadi saya berbual-bual dengan *driver* bas tersebut yang kelihatannya pucat. Saya kata *"You hendak bawa bas ini, trip yang ke berapa?"* Dia tidak kenal saya wakil rakyat. Dia kata *"Bang ini ialah trip yang kedua."* Saya kata *"Sudah cukup tidur ke belum?"* Dia kata *"Tidur belum cukup kerana di belakang bas itu tempat tidurnya sempit sangat"* Tuan Pengerusi. Jadi *"Gajinya berapa?"* Dia kata TransnasionaI bayar gaji kalau kita dengar pun terkejut, *"RM300 sebulan dan satu trip saya akan dapat elaun komisen tiket."* Berapa komisen dia dapat, lebih kurang untuk hari itu RM30. Satu hari RM30 untuk komisen.

Jadi saya kira-kira dengan gaji yang RM300 sebulan dia tentulah kejar komisen, bukan sahaja komisen tiket dia dapat, juga komisen trip. Jadi Tuan Pengerusi, kalau sekiranya – saya bertanya pula dengan jiran saya, saya bayar tiket RM32, kalaulah kita tambah lagi RM2 untuk gaji *driver* ini, sanggup tidak jiran saya bayar. Jiran duduk sebelah saya. Jiran kata *"Bukan setakat RM2, kalau RM3 pun saya bayar asalkan driver yang bawa itu cukup rehatnya, kesihatannya terjamin dan dia juga mampu mendapat gaji yang agak selesa."*

Tuan Pengerusi, masalah yang kita ada ini ialah sementara kita hendak *check*, sementara kita hendak hukum *driver* dan sebagainya tetapi masalah asas pemandu-pemandu juga harus dilihat. Oleh sebab itu kita juga hairan kenapa LPKP sebuah agensi yang mengeluarkan lesen dan juga syarat-syarat lain ini diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sepatutnya kita rangkumkan, LPKP ini duduklah di bawah Kementerian Pengangkutan supaya segala apa juga pemantauan yang kita hendak buat, kita letak di bawah satu agensi.

Ini tidak, LPKP diletak di bawah Jabatan Perdana Menteri. Kemudian hal-hal lain di bawah Kementerian Pengangkutan, kena bayar saman ekor di bawah polis. Apatah lagi saman ekor ini kadang-kadang datangnya selepas setahun setengah. Maknanya *driver* itu dah buat kesalahan, setahun setengah baru saman ekor datang. Kita hendak hukum ini, hukum syarikat ataupun hendak hukum *driver*? *Driver* itu mungkin pindah 17 syarikat dia sudah kerja, baru saman kesalahan dia datang.

Jadi ini tidak berkesan. Saya mencadangkan – saya setuju dengan usul yang dibawa supaya kementerian betul-betul melihat benda ini sebagai serius dan betul-betul melihat supaya *concrete action* dibuat agar akhirnya bukan sahaja masalah pemandu itu dilihat tetapi seluruh atau *entire* proses itu hendaklah dilihat. Ini adalah supaya akhirnya nyawa bukan sahaja rakyat kelas tiga tetapi wakil-wakil rakyat yang naik bas itu juga dapat diselamatkan. Saya ingat itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih. Beri peluang kepada yang lain.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Tumpat.

5.55 ptg.

Dato' Kamarudin Jaffar [Tumpat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tahniah kepada Yang Berhormat Kubang Kerian kerana telah membawa usul ini. Sebagaimana beliau sebutkan tadi, adalah amat penting bagi menyedarkan Yang Berhormat Menteri dan kerajaan secara umumnya tentang betapa pentingnya kami pembangkang ini menghargai nyawa rakyat Malaysia walaupun mereka belum lagi secara yang besar mengundi untuk kita. Akan tetapi *insya-Allah* dengan minat kita ini terhadap rakyat, ia akan memberi kesan yang baik bukan sahaja kepada kami tetapi kepada seluruh negara kita ini.

Saya hanya ada tiga perkara Tuan Pengerusi, pertamanya Yang Berhormat Kubang Kerian menyebutkan masalah pengangkutan jalan, bagaimana pengangkutan udara dijaga dengan baik. Saya ingin menyentuh pengangkutan kereta api yang mana berbanding dengan mungkin jalan raya dan udara adalah pengangkutan yang amat selamat mengikut pengalaman saya sendiri dan juga mungkin mengikut data negara dan seluruh dunia. Oleh itu saya ingin sekali lagi menekankan perasan dan sikap saya bahawa

kementerian ini belum memberikan tumpuan yang secukupnya kepada perkhidmatan kereta api yang sepenuhnya bagi negara kita.

Di satu pihak diutamakan sangat tentang satu laluan iaitu daripada Utara Pantai Barat ke Johor Bahru atau Singapura, sehinggakan mengakibatkan banjir kerana perancangannya terlalu tergopoh-gopoh, kontraknya diberikan kepada syarikat-syarikat tertentu dan sebagainya. Akan tetapi saya hendak menyarankan sekali lagi supaya laluan kereta api ini ditambahkan lagi, perkhidmatan kereta api dipertingkatkan lagi bukan hanya untuk satu laluan tetapi untuk keseluruhan sistem pengangkutan kereta api yang lebih baik bagi seluruh negara kita, di Semenanjung dan juga di Sabah dan Sarawak. Itu pertama.

Keduanya daripada sudut pengangkutan jalan dan angka-angka kematian yang kita dengar dinyatakan dengan jelas oleh Yang Berhormat Kubang Kerian tadi Tuan Pengerusi. Kita harus juga sentiasa ingat berbanding dengan fakta dan statistik-statistik kematian ini, kumpulan kematian maut yang terbesar di jalan raya ialah penunggang-penunggang motosikal atau pembonceng-pemboncengnya sekali. Mengikut statistik secara kasarnya, tiap-tiap tahun sekitar 4,600 nyawa maut daripada kalangan penunggang dan pembonceng motosikal ini.

Saya ingin bertanya di pihak kementerian, apakah dasar yang khusus yang kementerian telah lakukan dan dalam perancangan untuk memastikan bagaimana kita tumpukan usaha untuk mengurangkan kalau tidak 'mensifarkan' yang agak mustahil dalam jangka masa singkat. Akan tetapi mengurangkan dengan kadar yang drastik sebab kematian ini kalau secara purata 12-13 orang dalam satu hari, setiap hari dalam 360 hari pada tahun ini, kematian. Maknanya setiap dua jam satu kematian motosikal berlaku dalam negara kita. Ini jumlah yang amat besar.

Apa tindakan konkrit Yang Berhormat Menteri lakukan? Bagaimana? Sama ada dari sudut pemberian lesen, melihat semula industri pembinaan motosikal, mengkaji keberkesanan topi keledar dan kepentingan-kepentingan yang terlibat. Jadi saya pohon kepada kementerian untuk menganggap bahawa kematian 4,600 orang penunggang motosikal tiap-tiap tahun ini suatu perkara yang besar.

Poin yang ketiga Tuan Pengerusi ialah berkaitan dengan pengangkutan bas, yang kita lihat berlaku ialah bas-bas ekspres, bas-bas mewah berlanggar dan sebagainya. Mungkin belum berlaku lagi tetapi kian banyak jumlahnya di jalan-jalan raya kita ialah bas-bas jenis dua tingkat ini.

■1800

Tuan Pengerusi walaupun belum berlaku dan sudah tentu kita harap tidak berlaku tetapi jika kementerian tidak meneliti dengan sebaik-baiknya dan membuat andaian, unjuran dan sebagainya. Saya sedih untuk meramalkan bahawa kemungkinan kemalangan berlaku oleh bas-bas dua tingkat ini adalah amat besar. Strukturnya, tingginya, lajunya, jalan yang berliku-liku dan berpusing-pusingnya kalaulah berlaku maka dua kali gandalah kemungkinan mautnya akan berlaku. Kalau bas biasa penumpangnya 40 - 48 orang mungkin bas dua tingkat 60-70-80 orang. Bayangkanlah kesannya jika sesuatu kemalangan berlaku akibat oleh sebuah bas dua tingkat itu.

Jadi saya ingin bertanya kepada kementerian sama ada, ada suatu pertimbangan, suatu perbincangan, suatu kajian. Tentang seluas mana kita hendak benarkan bas dua tingkat ini menggunakan jalan raya-jalan raya, lebuh raya-lebuh raya untuk pengangkutan jangka jauh. Saya tidak kisah dan mungkin adalah suatu yang baik dari segi untuk pengangkutan dalam bandar dan sebagainya. Akan tetapi pengangkutan jauh bas ekspres sama ada ianya betul baik dan tidak akan menimbulkan masalah nanti kita tidak mengenakan sekatan terhadap bas dua tingkat ini daripada diberikan lesen untuk digunakan untuk pengangkutan jangka jauh.

Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli [Kuala Krai]: Penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya masa sudah habis Yang Berhormat.

Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli [Kuala Krai]: Penjelasan sedikit.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Masa sudah habis Yang Berhormat.

Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli [Kuala Krai]: Setengah minit sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah habis Yang Berhormat. Lepas ini kalau hendak, tanya dengan Menteri.

Dato' Kamaruddin bin Jaffar [Tumpat]: Saya amat-amat menyokong usul oleh Yang Berhormat Kubang Kerian. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya Yang Berhormat Ledang.

6.01 ptg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Usul ini lebih menjurus kepada sebab dia ayat pertamanya hendak potong gaji Menteri. Jadi saya lebih yakin sebenarnya apabila hendak potong gaji Menteri ini dia macam menghinalah pegawai-pegawai kerajaan di bawah Kementerian Pengangkutan. Sebab yang menasihatkan Menteri ini KSU, TKSU, ketua-ketua pengarah sampailah ke peringkat bawah yang menasihatkan Menteri. Menteri ini adalah pemimpin mereka di Kementerian Pengangkutan jadi tidak wajarlah. Saya pandang dari segi itulah kalau Yang Berhormat Kubang Kerian tidak setuju itu soal lain. Dengan izin Tuan Pengerusi *despite* cara-cara lain.

Misalnya kita boleh mencadangkan banyak lagi kaedah-kaedah lain untuk kita mengurangkan kemalangan jalan raya ataupun kita menyokong semua idea-idea baik. Kita mungkin boleh lihat dari sudut 4M misalnya *man for* manusia, *money for* duit, material untuk bahan-bahan – bahan-bahan mungkin kenderaan, *machine* mungkin untuk jentera dan sebagainya. Akan tetapi Tuan Pengerusi, saya ingin hendak mengajaklah kepada rakan-rakan di semua peringkat, sama ada kita sanggup atau tidak untuk kita lihat kembali asas kepada pemandu semua jenis kenderaan ini. Kalau kita tengok laporan MIROS, yang paling teruk sekali tahun 2009 motosikal 60.34% yang terlibat dengan kemalangan jalan raya, yang menyumbang kepada kemalangan jalan raya. Maknanya dia yang terbanyak.

Kalau kita lihat balik saya hendak ungkit semula pemandu-pemandu yang kita biarkan. Maknanya menjurus kepada pelajar-pelajar sekolah ataupun anak-anak kita. Kita sebagai pemimpin sama ada kita sanggup untuk kita mengajak orang ramai supaya jangan kita biarkan anak-anak kecil, remaja bawah umur 16 tahun yang tidak layak memandu. Akan tetapi mereka memandu motosikal malah ada yang memandu kereta tanpa lesen. Mereka ke sekolah, alasan mereka ke sekolah memandu motosikal kerana tidak ada kenderaan lain, tidak ada waktu untuk ibu bapa menghantar mereka ke sekolah. Maka ibu bapa membelikan mereka motosikal. Guru-guru biarkan, polis pun biarkan juga, wakil rakyat pun menyokong perbuatan itu.

Sedangkan Tuan Pengerusi secara tidak langsung kita mendidik anak-anak ini supaya melanggar undang-undang jalan raya. Satu, apakah yang kita boleh jamin bahawa mereka nanti akan menghormati undang-undang jalan raya selepas mereka keluar daripada alam persekolahan. Ini kerana di peringkat sekolah lagi mereka telah dididik melanggar undang-undang jalan raya. Kedua, apakah yang kita jamin mereka boleh menghormati undang-undang lain selain daripada undang-undang jalan raya? Ini kerana di peringkat sekolah lagi mereka telah dididik tidak menghormati undang-undang jalan raya.

Jadi Tuan Pengerusi ini asasnya kepada saya faktor manusia. Apa yang paling penting kita sudah mendidik mereka, kita didik mereka tidak menghormati undang-undang jalan raya. Kita mesti balik kepada asas. Jadi saya ingin mengajak rakan-rakan Ahli Yang Berhormat semua sekali di semua peringkat supaya kita balik kepada asal. Tidak ada faedahnya kita buat usul memotong gaji ini kerana ia tidak menyelesaikan masalah kerana di peringkat akar umbi sudah rosak. Sama dengan Yang Berhormat Pokok Sena saya pun setuju. Saya sebagai wakil rakyat di peringkat yang menyokong kerajaan pun setuju malah saya tidak setuju dengan pandangan Menteri dan Timbalan Menteri supaya saman ekor

diteruskan. Pada saya ini menyusahkan banyak dengan izin *loophole* di sana sini yang kita tidak mampu hendak bahaskan.

Akan tetapi apa kaitannya dengan hendak potong gaji Menteri? Mungkin Yang Berhormat Pokok Sena dia suka membangkitkan hal saman ekor sebab itu mungkin *favorite* dia dengan izin. Akan tetapi di peringkat kita pun tidak setuju kalau saman ekor diteruskan semata-mata kerana hendak menghukum mereka-mereka, atau hendak menghukum mereka-mereka yang bersalah ini sedangkan mereka belum didapati bersalah, ini hujahnya. Akan tetapi pada saya yang penting ialah bagaimana kita boleh sama-sama bergabung tenaga supaya masalah kemalangan jalan raya akibat daripada pemandu yang cuai kerana asas mereka itu di peringkat sekolah telah kita didik mereka tidak menghormati undang-undang jalan raya.

Jadi Tuan Pengerusi saya hanya menjurus kepada perkara ini. Marilah kita muhasabah diri kita sendiri supaya yang penting ialah kita sama-sama mengambil iktibar bukan soal potong gaji Menteri. Tuan Pengerusi saya tidak menyokong Usul Tolak Gaji Menteri ini. Jadi sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya Yang Berhormat Putatan.

6.07 ptg.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Usul Yang Berhormat Kubang Kerian ini yang saya lihat seolah-olah terpengaruh dengan budaya DAP. Orangnye *gentleman* saya tahu dari dahulu disokong pula sahabat saya dari Sungai Petani. Orang yang bijaksana menyokong usul yang remeh temeh dan Yang Berhormat Tumpat tidak hairanlah.

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: [Bangun]

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Yang Berhormat Pokok Sena, saya baru berucap, duduk dahulu.

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Sedikit, sedikit penjelasan. Yang Berhormat bersetuju peruntukan...

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Belum habis. Sudah habis baru aku bagi jalan.

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Peruntukan dalam peraturan mesyuarat ini yang mengizinkan potong gaji RM10 ini DAP yang buat?

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Duduk, duduk. Ini seolah-olah budaya terpengaruh oleh budaya DAP yang potong gaji. Sebenarnya kita tahu kementerian memang, Yang Berhormat Pokok Sena kementerian memang menghadapi banyak masalah. Memang kita pun bawa dalam Dewan yang mulia ini. Isu kelemahan yang kita patut buat cadangan teguran kepada kementerian untuk memperbaiki mana yang perlu diperbaiki. Jadi kita sama-sama. Jadi soal usul potong gaji ini tidak relevan sama sekali.

Tuan Pengerusi, bila kita melihat semua usul yang dibawa tiga perkara yang dibawa oleh Yang Berhormat Kubang Kerian isu bas ekspres. Daripada sini pihak Barisan Nasional pun membawa isu-isu kemalangan bas ekspres yang melibatkan banyak kematian. Jadi perkara ini telah pun dilihat dengan serius oleh pihak kementerian, Menteri sendiri, Timbalannya Menteri-Menteri yang baik yang kerja keras menyediakan beberapa usaha, inisiatif untuk mengatasi masalah-masalah kemalangan jalan raya.

■1810

Berapa langkah dalam NKRA – *lab-lab* yang dilaksanakan oleh pihak kementerian, yang bertungkus-lumus pegawai-pegawai Kementerian Pengangkutan untuk menyediakan langkah-langkah untuk mengatasi masalah yang kita timbul, yang kita bangkitkan di Dewan yang mulia ini?

Jadi kalau kita melihat apa yang telah dilaksanakan, kita jangan melihat perkara yang kecil dan *the big picture* yang dilaksanakan oleh pihak kementerian itu, kita sengaja lupa semata-mata untuk mencari publisiti seperti DAP yang kononnya pihak kementerian ini langsung tidak bekerja. Itu tidak baik. Orang *gentleman* mana boleh buat begitu. Saya tahu Yang Berhormat Kubang Kerian ini orang yang *gentleman*. Jadi banyak perkara yang saya catitkan di sini, yang mana... [Disampuk] Yang Berhormat Pokok Sena, itu peraturan mesyuaratlah, jangan gunakan itu. Jangan gunakan budaya macam itu. Yang kita harus lihat ialah perkara yang besar. Perkara yang kecil, kita cadangkan buat kita punya pandangan dan cadangkan kepada pihak kementerian supaya dia buat sesuatu.

Yang ini telah dan akan dilaksanakan. Saya tahu Menteri Pengangkutan yang baru dan Timbalan Menteri yang *handsome* yang kuat kerja ini, saya tahu dia akan laksanakan dalam masa yang terdekat. Dalam program NKRA, 6 NKRA akan dilaksanakan oleh pihak kementerian. Saya harap dengan kerjasama dan sokongan kita semua, *insya-Allah* dengan semua ini, semua ini akan tercapai.

Jadi kita punya negara ini, kita menerima hakikat bahawa jumlah kenderaan di jalan raya sudah meningkat dalam beberapa tahun lalu. Jadi kalau kita melihat daripada peratusan ini – Yang Berhormat Kubang Kerian, memanglah. Mana negara yang tidak ada kemalangan jalan raya? Di negara mana yang tidak ada kemalangan, tidak ada masalah jalan raya? Jadi, negara kita tidak terkecuali. Jadi, ini kerja kita untuk melihat untuk kepentingan orang ramai. Yang Berhormat Kubang Kerian orang *gentleman*. Jadi, soal usul potong gaji ini Tuan Pengerusi, saya mohon ditolak sahajalah. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Menteri. Kalau dapat diringkaskan Yang Berhormat ya.

6.12 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan I [Datuk Abdul Rahim bin Bakri]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan potong gaji RM10 Yang Berhormat Menteri Pengangkutan. Saya ingin menjelaskan di sini bahawa usul ini patutlah ditolak kerana saya merasakan bahawa ianya telah pun banyak langkah yang diambil oleh pihak kerajaan, khususnya kementerian saya untuk menambah baik beberapa isu yang telah dibangkitkan sebentar tadi.

Di antara isu-isu yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kubang Kerian dan rakan-rakannya ialah berkaitan dengan kemalangan bas. Seperti mana yang kita tahu, bahawa memang Kerajaan mengambil berat seperti mana Yang Berhormat sendiri mengambil berat tentang masalah kemalangan bas ini. Walaupun kalau kita melihat dari segi statistik perangkaan kematian mengikut kategori pengguna jalan raya bagi tempoh 10 tahun, saya ingin jelaskan di sini bahawa sebenarnya pemandu dan penumpang bas adalah merupakan yang terendah sekali iaitu hanya lebih kurang 0.45% iaitu 31 orang bagi tahun 2009, berbanding penunggang dan pembonceng motosikal iaitu sejumlah 4,067 orang ataupun lebih kurang 60% daripada kematian.

Oleh sebab itu, saya ingin menyatakan di sini, sebab itu kerajaan sedang melaksanakan untuk menubuhkan satu Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat. Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat ini adalah bertujuan untuk menyelesaikan semua permasalahan pengangkutan awam. Juga, kerajaan telah meletakkan pengangkutan awam sebagai salah satu daripada NKRA utama kerajaan dan menubuhkan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat ini untuk mengambil alih tugas LPKP dan beberapa tugas-tugas yang lain adalah bertujuan untuk menyelesaikan masalah ini supaya permasalahan pengangkutan awam di negara kita bukan sahaja dapat ditingkatkan daripada 12% kepada 25% pada tahun 2011, tetapi juga dapat menjamin dari segi kualiti dan juga keselamatan pengangkutan awam tersebut.

Selain daripada itu, kerajaan juga telah pun melaksanakan *compliance* terhadap UNECE pada November 2007. Kita telah pun melaksanakan *compliance* terhadap UNECE untuk memastikan semua bas ataupun kenderaan bas yang ada di negara ini adalah

mematuhi *compliance* UNECE iaitu piawaian antarabangsa dan memastikan ianya adalah merupakan bas yang selamat.

Selain itu, kerajaan juga telah mengambil langkah untuk memastikan supaya permit-permit yang dikeluarkan kepada bas pengangkutan awam ini adalah mematuhi protokol dan juga kod amalan *SHE (Safety, Health and Environment)* iaitu merupakan satu amalan yang ditujukan bagi memastikan supaya semua pengusaha bas mematuhi syarat-syarat, iaitu meletakkan tanggungjawab pengurusan ataupun tanggungjawab CEO kepada memastikan keselamatan dan juga pengurusan pengangkutan awam dengan cara yang baik.

Selain itu juga, kita menekankan dalam SHE ini dari segi pengurusan pemandu, seperti mana yang dibangkitkan tadi. Kita mahu supaya pemandu-pemandu yang diambil ataupun di *hire* oleh syarikat-syarikat ini adalah merupakan pemandu-pemandu yang bukan sahaja *competence* yang juga memerlukan sijil *PSV (Public Service Vehicle) licence*, tetapi juga mereka juga adalah merupakan pemandu yang mendapat kebajikan yang sewajarnya kepada syarikat-syarikat ini.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: [Bangun]

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Selain daripada itu, kita juga meminta supaya mereka mengurus kenderaan dengan baik, mengurus risiko dan mengurus data dan laporan...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ada yang bangun Yang Berhormat.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Dan ini adalah merupakan sokongan kepada akta OSHA 1994. Oleh sebab itu lah kita mengambil tindakan terhadap beberapa bas yang melakukan kesalahan dan yang terkini, kita telah *withdraw* permit kepada Syarikat KL-Melaka terhadap kesalahan yang telah dilakukan yang mengakibatkan kemalangan yang berlaku di Simpang Ampat, Melaka dan juga kepada kemalangan yang berlaku di Genting Sempah di mana kita telah *withdraw* permit kepada syarikat tersebut sebanyak 99 permit dan menyebabkan Syarikat Taipan Suria terpaksa ditutup. Ya, sila.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Menteri, *the crush of the problem is the issue*. Apa isunya? Di samping Yang Berhormat Menteri sebut tadi bahawa jumlah kemalangan dan kematian mereka yang menggunakan bas jauh lebih rendah daripada pembonceng dan penunggang motosikal dan juga pemandu kereta, tetapi yang mati di atas jalan yang kerana dia pemandu kereta itu, dia sendiri memandu, *so* tanggungjawab dia. Kalau dia mati, *too bad* lah, sebab dia yang memandu ataupun yang naik motosikal langgar kerana laju, itu kerana dia sendiri buat.

Akan tetapi apabila orang naik bas, dia meletakkan bukan sahaja keyakinan dan harapan kepada *driver* itu tetapi nyawa juga diserahkan kepada *driver*. Itu dua isu yang berbeza. Yang mati tiba-tiba – dia tertidur... Contohnya banyak. Tiba-tiba dia dengar bas jatuh dan sebagainya. Ini menunjukkan bahawa dia meletakkan harapan dan kepercayaan kepada *driver*.

Akan tetapi kalau kita tengok isu di samping masalah-masalah lain yang Menteri sebut tadi, yakin kah Menteri bahawa gaji pemandu-pemandu ini kena *review*? Maknanya, di samping kita mengatakan bahawa gaji tidak boleh naik kerana ini akan membebankan pengguna-pengguna bas, tetapi tidak masuk akal untuk pemandu bas dapat gaji RM300 sebulan dan dia hidup atas komisen. Ini ialah isu yang besar yang harus kementerian tengok balik. Pergi lah Australia kah atau mana-mana negara ini, supaya kita buat kajian lah. Kalau tidak, mungkin pemandu bas boleh hidup atas gaji RM300 dan hidup atas komisen. Itu yang saya minta. Terima kasih.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat. Sememangnya perkara ini adalah merupakan salah satu isu yang sedang kita ingin tangani dan dengan bantuan daripada Kementerian Sumber Manusia, perkara soal penetapan gaji ini adalah merupakan sesuatu yang sedang dibincangkan secara aktif. Ada juga cadangan-cadangan untuk mengadakan gaji minima dan perkara ini adalah tertakluk

kepada keputusan akhir yang akan dibincangkan dan diputuskan bersama Kementerian Sumber Manusia.

Berkaitan dengan isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi iaitu berkaitan dengan – selain daripada usaha-usaha yang saya nyatakan tadi iaitu SHE dan sebagainya, kita juga di dalam proses untuk melaksanakan *Automated Enforcement System* iaitu merupakan salah satu daripada mekanisme yang membolehkan kita melaksanakan *enforcement* secara automatik. Ini akan dapat membantu untuk memastikan supaya syarikat-syarikat bas dan juga kenderaan-kenderaan lain dapat mematuhi undang-undang dan peraturan di jalan raya.

■1820

Berkaitan dengan isu yang dibangkitkan iaitu berkaitan dengan saman ekor yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi, saya ingin menyatakan di sini bahawa sebenarnya saman ekor ini adalah merupakan satu notis yang dikeluarkan oleh POL170A iaitu adalah untuk bertujuan untuk mengenal pasti pesalah dan ianya dihantar kepada *registered owner* dan sekiranya pemandu itu *agree* ataupun mengaku bahawa beliau telah melakukan kesalahan maka ia mungkin akan membayar saman atau diminta untuk membayar saman dan sekiranya dia tidak *agree* atau *disagree* maka dia akan dikeluarkan satu saman iaitu POL 257 iaitu *actual* saman untuk bagi dia *challenge* ataupun mencabar keputusan tersebut di mahkamah. Untuk makluman Yang Berhormat juga, mereka yang dikenakan notis ini mereka sebenarnya boleh minta untuk melihat sendiri gambar-gambar sendiri sama ada gambar-gambar tersebut mereka yang memandu ataupun orang lain yang memandu dan ini adalah merupakan satu cara bagaimana mereka dapat memastikan sama ada mereka ingin mencabar ataupun mereka membayar saman.

Untuk makluman Yang Berhormat juga berkaitan dengan *blacklisting* ini saya ingin menyatakan di sini sebenarnya di dalam Akta Pengangkutan Jalan ini telah pun ditetapkan dalam seksyen 17(1)(d), ianya telah pun menetapkan bahawa Jabatan Pengangkutan Jalan berhak untuk membolehkan supaya satu *road tax* tidak boleh diperbaharui sekiranya ada satu kesalahan ataupun ada satu perkara yang perlu seseorang pemilik kereta itu ingin selesaikan. Sebab itu mereka diminta. Ianya merupakan satu cara untuk membolehkan dia datang untuk menjawab terhadap beberapa kesalahan dan tidak bermaksud untuk menetapkan bahawa ianya sudah salah tetapi apabila dia datang...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Penjelasan.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Yang Berhormat tunggu sebentar. Apabila dia datang untuk mendapatkan *blacklisting* tersebut maka ianya boleh dapat melihat sama ada beliau bersetuju untuk membayar saman ataupun untuk mencabar sesuatu keputusan itu di mahkamah.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Baik. Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat. Isu dia Yang Berhormat bahawa orang-orang ini tidak pernah dipanggil oleh JPJ untuk melihat sendiri sama ada rekod-rekod itu wujud ataupun tidak. Mereka tidak pernah dipanggil oleh JPJ. JPJ terus *blacklist* atau senarai hitam nama mereka. Jadi ini yang jadi isunya. Kalau dipanggil mereka pergi tengok betul itu atas mereka terima ataupun tidak. Akan tetapi saya hendak katakan kepada Yang Berhormat bahawa ini keputusan mahkamah. Mahkamah kata 17(1) itu tidak boleh dipakai. Ini mahkamah kata bukan orang tepi jalan kata. Ini mahkamah yang buat *ruling*. Jadi macam mana Yang Berhormat kata bahawa 17(1) itu boleh dipakai? Akan tetapi saya masih boleh menerima bahawa kalau Yang Berhormat kata bahawa mereka boleh datang tengok sendiri tapi selama ini mereka tidak pernah dipanggil. Mereka terus di *blacklist*.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Yang Berhormat. Saya ingin menyatakan di sini bahawa sebenarnya apabila seseorang itu di *blacklisting* tujuannya adalah supaya membolehkan dia datang untuk berjumpa dengan Jabatan Pengangkutan Jalan dan apabila mereka datang ke pejabat Jabatan Pengangkutan Jalan mereka boleh melihat ataupun meminta supaya sesuatu sebab saman ekor ataupun POL 170 A ini adalah dikeluarkan oleh polis. Jadi apabila dikeluarkan oleh polis mereka boleh ke pejabat polis untuk mendapatkan gambar. Mereka boleh bayar RM10 untuk dapatkan gambar dan daripada gambar itu mereka boleh menentukan sama ada mereka bersalah atau tidak. Ini

adalah merupakan peraturan biasa kerana apabila kita tidak mengirimnya tetapi kita memberikan notis. Notis itu untuk membolehkan kita datang berjumpa dengan pihak JPJ dan secara lanjutnya boleh berjumpa dengan pihak PDRM.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat kalau mereka tidak datang ataupun mereka tidak datang hendak tengok bermakna bahawa mereka sudah bersedia ke mahkamah. So, polis samanlah mereka ke mahkamah. Apa pula hendak di *blacklist*? Maknanya mahkamah yang mesti memutuskan mereka bersalah bukan polis dan JPJ menghukum mereka bersalah. Sekarang polis dan JPJ bila *blacklist* seolah-olah menghukum mereka itu telah bersalah sedangkan mahkamah belum kata mereka itu bersalah.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya jelas mungkin Yang Berhormat tidak faham. Saya katakan tadi bahawa *blacklist* itu adalah untuk membolehkan dia datang untuk dia datang supaya dapat menyelesaikan untuk *compel* dia datang. Dia macam waran tangkaph. Kalau kita bagi dia waran tangkap dia datang. Apabila dia datang dia akan bersedia untuk menyelesaikan masalah sama ada dia hendak tengok masalah dia itu dia hendak *challenge* ataupun dia hendak bayar sama itu satu penyelesaian.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Tidak, kalau dia bersetuju *challenge* JPJ tidak boleh *blacklist*, JPJ tidak boleh *blacklist*. Ini isu JPJ tidak boleh *blacklist*. Saya hendak sebut bahawa 17(1) itu mahkamah kata salah. Yang Berhormat jangan hendak lawan dengan mahkamah.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya, ya yang mahkamah...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Yang Berhormat jangan hendak menghina mahkamah.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Yang kes di Sarawak itu masih lagi di *appeal*. Saya ingin nyatakan di sini bahawa sebenarnya dalam pendakwaan itu ada *defective* sebab itu pihak JPJ akan membuat *appeal* dan keputusan mahkamah itu belum lagi muktamad walaupun ada keputusan.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Tidak, selagi mana *appeal* belum didengar selagi itulah bahawa keputusan ini terpakai.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya tetapi kita mengatakan...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Bermakna JPJ tidak boleh *blacklist*...

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Bahawa ada peruntukan membenarkan di dalam Akta Pengangkutan Jalan...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Selagi mana keputusan ini belum dimansuhkan.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ada peruntukan. [*Dewan riu*] Ada peruntukan di dalam Akta Pengangkutan Jalan. Jadi saya fikir saya sudah menjawab Ahli Yang Berhormat. Saya juga ingin menyatakan di sini berkaitan dengan motosikal. Saya ingin menyatakan di sini bahawa memang kita mengambil berat tentang masalah kemalangan motosikal seperti mana yang saya nyatakan tadi bahawa 60% kematian di negara ini adalah berpunca daripada penunggang dan pembonceng motosikal iaitu sebanyak 4,067 dan sebab itu kita memberikan banyak tumpuan terhadap bidang ini di mana kita mengambil banyak langkah-langkah bukan sahaja langkah-langkah yang melibatkan soal *education*. Misalnya dalam bidang *education*.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat, sekarang ini kerajaan sedang melaksanakan pendidikan keselamatan jalan raya di seluruh sekolah daripada darjah satu sehingga darjah enam iaitu lebih kurang satu minggu satu kali iaitu dimasukkan atau diintegratekan dalam pelajaran Bahasa Malaysia kerana pelajaran Bahasa Malaysia adalah merupakan satu pelajaran yang wajib lulus dan sebab itu kerajaan telah meluluskan kurikulum ini dan ia juga merupakan satu pendidikan yang secara berpanjangan kepada pelajar-pelajar khususnya pelajar-pelajar sekolah. Kalau kita lihat misalnya penunggang motosikal yang berumur 16

hingga 22 tahun adalah merupakan kategori yang paling ramai sekali terlibat dengan masalah kemalangan di dalam negara ini.

Selain daripada itu, kita juga telah menumpukan kepada soal beberapa kegiatan-kegiatan ataupun aktiviti *advocacy* yang kita adakan bukan sahaja melalui *advocacy* media tetapi juga kita mengadakan *advocacy* di peringkat komuniti program yang kita adakan iaitu pemberian helmet dan juga *advocacy* keselamatan jalan raya kepada golongan-golongan sasar dan selain daripada itu kita juga bercadang untuk mengadakan laluan motosikal di dalam negara dan ini tertakluk kepada kelulusan kerajaan. Kita berharap supaya kerajaan dapat meluluskan laluan motosikal supaya masalah kemalangan jalan raya ini dapat diselesaikan. Demikian juga Jabatan Pengangkutan Jalan sentiasa mengadakan program-program yang dipanggil Satu Komuniti Satu JPJ iaitu bagi melesenkan khususnya pelajar-pelajar ataupun remaja-remaja di luar bandar supaya mereka ini dapat dilesenkan dan menjadi pemandu yang lebih bertanggungjawab.

Berkaitan dengan isu yang terakhir yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat iaitu berkaitan dengan Syarikat Prasarana Negara di bawah Kementerian Kewangan dan saya tidak dapat menjawab bagi pihak mereka. Saya fikir itu sahaja Ahli Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Salahuddin Haji Ayub [Kubang Kerian]: Sedikit, sedikit sahaja Tuan Pengerusi sebagai, saya hendak...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat sudah Yang Berhormat. Sudah habis menjawab.

Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 66(9) bagi Maksud Bekalan B.28, Kementerian Pengangkutan oleh Yang Berhormat Kubang Kerian, bahawa perbelanjaan diluluskan dengan syarat dikurangkan sebanyak RM10 daripada Maksud Bekalan B.28, Kementerian Pengangkutan, Kod 10000 – Emolumen, iaitu dengan memotong gaji Menteri Pengangkutan sebanyak RM10 hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan tidak disetujui]

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Saman ekor dekat pemimpin BN kena tuntutan itu.

■1830

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.28 dan Kepala Pembangunan P.28 di bawah Kementerian Pengangkutan terbuka untuk dibahas. Sila Yang Berhormat Machang.

6.31 ptg.

Tuan Saifuddin Nasution Ismail [Machang]: *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh.* Tuan Pengerusi, terima kasih pada mengambil bahagian dalam perbahasan peringkat Kementerian Pengangkutan.

Saya merujuk kepada Butiran Keselamatan Jalan raya. Saya dapati bahawa peruntukan untuk program keselamatan jalan raya telah dikurangkan sebanyak lebih kurang RM30 juta atau 66% berbanding tahun 2010.

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Jawatankuasa**]*

Saya ingin bertanya, apakah kerajaan merasakan keselamatan jalan raya kali ini kurang penting biarpun tadi sahabat saya Yang Berhormat Kubang Kerian menyenaraikan banyak musibah kemalangan jalan raya? Di satu sisi lain pula peruntukan untuk keselamatan jalan raya ini dikurangkan dengan begitu besar sekali. Saya juga ingin

memetik kenyataan media 13 Mei 2009, di mana Jabatan Pengangkutan Jalan mendedahkan hanya 480 daripada lebih 52,000 bas ekspres memenuhi piawaian keselamatan penumpang seperti yang telah ditetapkan oleh kerajaan. Jadi apakah langkah selanjutnya yang diambil oleh kerajaan bagi meningkatkan tahap pematuhan tersebut? Saya ulangi hanya 480 daripada 52,000 bas ekspres memenuhi piawaian keselamatan penumpang seperti yang ditetapkan oleh kerajaan.

Perkara kedua ialah Butiran 00900 – Meningkatkan Keupayaan KTM, muka surat 386. Tuan Pengerusi, saya ingin membangkitkan bahawa tanah milik KTMB seluas lapan ekar di belakang ibu pejabat Unilever, Jalan Bangsar yang telah dijual kepada Pelaburan Hartanah Berhad pada harga RM50 juta walhal kedudukan lokasi tanah tersebut tentulah tidak masuk akal kalau kita cuma diberitahu dijual pada harga RM50 juta. Penilaian semasa barangkali sudah mencecah sehingga RM400 juta. Saya ingin mendapatkan penjelasan lanjut tentang kedudukan ini.

Tuan Pengerusi, Laporan Ketua Audit 2009, KTMB telah menandatangani tujuh projek usaha sama dengan pihak swasta bagi membangunkan projek hartanah di atas beberapa tanah kereta api dan membuat penukaran status tanah kepada lima syarikat usaha sama secara milik kekal atau pajakan tanpa kebenaran Perbadanan Aset Kereta Api (PAK). Antaranya lokasi tanah milik PAK di Bukit Tunku, Kuala Lumpur, pemajunya Bolton Berhad, nilai pembangunan RM406 juta, keluasan tanah 42.5 ekar.

Sentul Raya (YTL Corporation Berhad) – RM1.5 bilion, KL Sentral, Kuala Lumpur (MRCB), Port Dickson, Negeri Sembilan (Reliance Specific Berhad), Prai Perdana, Pulau Pinang (Prima Price Sdn Bhd). Hanya satu daripada lima projek yang dilaksanakan telah mendapat kelulusan Jemaah Menteri sebelum pembangunan dijalankan. Empat projek lagi mendapat kelulusan Jemaah Menteri selepas projek dibangunkan. Sementara itu KTMB hanya memaklumkan kepada PAK mengenai projek usaha sama itu selepas projek dilaksanakan dan pihak audit mendapati setelah disemak bayaran yang diterima dalam bentuk tunai sehingga Julai 2005, KTMB hanya menerima RM130.25 juta. Saya mohon Yang Berhormat Menteri memberikan penjelasan terhadap keadaan ini.

Tuan Pengerusi, seterusnya ialah berkaitan projek landasan berkembar. Ini untuk laluan Gemas–Johor Bahru. Semakan yang sempat saya buat ialah kerajaan kita secara rasminya membuat pengumuman ini bahawa syarikat daripada Republik Rakyat China akan mendapat projek daripada Gemas ke Johor Bahru. Saya difahamkan surat niat (*letter of intent*) telah pun dikeluarkan pada Ogos 2001 kepada *China Railway Engineering Corporation and China Railway Telecommunication Centre* dengan ringkasnya *CRET Consortium*. Selepas mendapat surat niat, *China Railway Engineering Corporation (CREC)* telah pun membuka pejabatnya, *full-fledged engineering office* sejak tahun 2001 di negara kita. Mereka bertanggungjawab untuk *design, costing, quantity, schedule, procedure, counter trade*. Ini waktu perbincangan antara Yang Berhormat Menteri Pengangkutan terdahulu Tun Dr. Ling Liong Sik dengan Mr. Zeng Pei Yan, Director of the State Planning Council Director of China. Dengan projek itu kita akan bayar dengan *palm oil as a ready commodity* sebagai bentuk *payment*.

Pada tahun 2004 kerajaan membuat keputusan politik iaitu menangguhkan projek ini. Kemudian apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari Pekan mengadakan lawatan ke China dan menemui Perdana Menteri China, Wen Jiabao, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri membuat pengumuman bahawa projek itu diteruskan. Pertemuan kemudian antara Presiden China, Hu Jing Tao datang melawat ke Kuala Lumpur, pengumuman bersama dibuat bahawa secara prinsipnya syarikat daripada negara China ini akan mendapat projek itu. Saya masih ingat dalam beberapa ketika dahulu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri juga membuat pengumuman bahawa syarikat yang mendapat kontrak untuk projek kedua Jambatan Pulau Pinang iaitu China Harbour Engineering Co. Ltd juga diumumkan untuk mendapat Projek Landasan Berkembar Gemas–Johor Bahru dan juga Empangan Mengkuang.

Jadi yang ingin saya bangkitkan ialah setelah projek ini dirancang dengan begitu lama iaitu hampir sepuluh tahun kedudukan semasanya bagaimana? Syarikat China yang mana dapat, China Harbour Engineering Co. Ltd. ataupun China Railway Engineering Corporation? Bagaimana penyertaan syarikat tempatan?

Tuan Pengerusi, yang terakhir ialah Butiran 060000 – Pengangkutan Darat yang menyentuh secara langsung kepala-kepala pengurusan pejabat, pendaftaran dan pelesenan, penguatkuasaan undang-undang. Isu pertama ialah seorang pegawai tinggi JPJ baru-baru ini mengadakan kenduri kahwin anaknya. Jemput artis penghibur nombor satu negara untuk membuat persembahan. Beliau datang bersama suaminya Dato K – penghibur nombor satu. Sampai di lapangan terbang disambut dengan kenderaan rasmi jabatan, eskot mengalahkan VVIP dengan kenderaan penguat kuasa JPJ. Kemudian desas desus timbul bahawa suami kepada penghibur nombor satu ini khabarnya sedang kuat melobi untuk mendapatkan projek pemasangan e-Plate. Hendak pasang 700 kamera – *surveillance camera*, kemudian kita ada 14 juta kenderaan yang berdaftar yang akan dipasang e-Plate ini. Kalau terlanggar lampu isyarat merah, potong *double lane* akan dapat dikesan, mudah untuk dikuatkuasakan. Apakah benar desas desus ini bahawa suami kepada penghibur nombor satu ini sedang kuat melobi dan meletakkan cadangan sebut harga sehingga RM150 untuk satu nombor plat. Khabarnya juga ada satu nota diterima daripada pejabat orang nombor satu dalam JPJ kepada Pengarah JPJ satu negeri supaya nombor plat KCT1 jangan diberi kepada orang lain, mesti diberi kepadanya, kebetulan KCT – nama suaminya K, nama penghiburnya CT. KCT1 mesti diberi dengan harga katanya RM65,000.

Ini pun perlu mendapat penjelasan sebab pengadu ini Tuan Pengerusi, telah menulis surat kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, KSU, KSN, SPRM, PAC dan segala macam tetapi tidak dapat. Dia langsung tidak mendapat jawapan. Jadi dia terserempak dengan saya dan dia kata *'tolonglah Yang Berhormat, sampai tanya sedikit sebab sudah tidak ada laluan lain'*, maka saya pun sebut bahawa ini antara perkara yang diadu dan saya difahamkan Parlimenlah tempatnya untuk Yang Berhormat Menteri memberi penjelasan.

■1840

Ini isu *governance*. Bukan soal siapa jadi ketua pengarahnya atau apa dia buat? Akan tetapi ini soal *governance*. Tuan Pengerusi, dua *point* saya yang terakhir ialah soal kemalangan kenderaan Jabatan Pengangkutan Jalan. Sekarang sudah tukar kepada Toyota Fortuner, bagus. Akan tetapi hampir sepuluh buah kenderaan jabatan ini terlibat dengan kemalangan. Jadi sekarang ini, yang kena surcajnya ialah pemandu, sedangkan JPJ tidak pernah melatih pemandu ini untuk latihan khas memandu kenderaan penguat kuasa. Hendak kejar pesalah jalan raya ini tidak mudah. Akan tetapi apabila berlaku kemalangan, pemandu itu kena surcaj dan ini mereka anggap sistem yang tidak adil dan menjadi amalan kepada jabatan.

Akhir sekali ialah apakah benar wujud semacam satu bentuk perlindungan terhadap pengusaha lori *tipper* iaitu lori yang membawa batu, pasir, bahan binaan, tanah, bahan turap jalan ini, walaupun melebihi muatan sehingga 30% tetapi yang sebenarnya kalau melakukan kesalahan, denda tidak kurang daripada RM1,000 dan tidak lebih daripada RM10,000 jika didapati bersalah. Akan tetapi amalan sekarang ini lori *tipper* bermaharajalela dan kelihatannya semacam ada pengenduran dari sudut amalan penguat kuasa. Jadi perkara ini perlu diteliti untuk kita mendengar penjelasan daripada Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Hulu Selangor.

6.41 ptg.

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tiga isu ingin saya kemukakan. Pertama, Butiran 060200 – Pendaftaran dan Pelesenan Kereta Motor.

Tuan Pengerusi, masyarakat luar bandar di seluruh Malaysia dan juga di kawasan Hulu Selangor sering mengutarakan masalah kekurangan perkhidmatan bas awam bagi memberikan perkhidmatan pengangkutan kepada mereka untuk berulang alik daripada kawasan kediaman mereka ke bandar. Apabila kita bertemu dengan pengusaha-pengusaha pengangkutan ini maka mereka mengatakan laluan itu tidak membawa keuntungan kepada mereka. Maka kita tertekan kerana rakyat meminta kita membantu

mengatasi masalah pengangkutan. Maka kita harus mencari penyelesaian bagaimana pengangkutan itu dapat sampai ke kawasan perumahan.

Mungkin benar bahawa syarikat itu tidak mendapat keuntungan tetapi sebagai tanggungjawab korporat atau dengan izin *social corporate responsibility*. Saya rasa syarikat-syarikat pengangkutan awam harus memberi perkhidmatan itu sampai ke kawasan-kawasan tersebut. Saya ingin mencadangkan agar kementerian dapat memberi sedikit konsesi ataupun pengurangan kos dari segi permohonan, kelonggaran untuk mereka meminta lesen bas bagi mereka yang ingin menghantar kenderaan mereka atau pengangkutan bas ini ke kawasan-kawasan pedalaman.

Dengan cara ini, kita juga boleh memastikan bahawa sekiranya lesen-lesen baru kenderaan bas ini dikeluarkan, kita boleh menyuruh mereka memastikan bahawa kenderaan ini dibawa ke seluruh kawasan walaupun kawasan pedalaman. Walaupun mereka tidak dapat mencari keuntungan tetapi apa yang penting ialah rakyat dapat menikmati pengangkutan awam ini dengan kos yang dikenakan supaya ada juga pengangkutan awam atau bas ini daripada rumah mereka ke bandar oleh sebab mereka yang tinggal di kawasan luar bandar atau ladang ini ramai daripada mereka tidak mempunyai pengangkutan sendiri. Saya berharap kementerian dapat memberi pertimbangan atas cadangan ini supaya kita boleh memastikan bahawa semua syarikat bas yang ingin beroperasi harus ada tanggungjawab korporat mereka untuk membantu warga-warga di kawasan luar bandar.

Keduanya Butiran 070000 – Kereta Api. Sistem pengangkutan rel merupakan satu sistem yang begitu lama digunakan. Saya ingin mengucapkan syabas kepada kementerian kerana sudah banyak menambah baik pulih kemudahan sistem perkhidmatan rel walaupun stesen komuter KTM melalui pekan-pekan utama di kawasan Hulu Selangor seperti Serendah, Batang Kali, Rasah dan Kuala Kubu Baru, namun pengguna-pengguna hanya menggunakan perkhidmatan ini semasa *peak hour* iaitu semasa hendak pergi bekerja dan balik bekerja. Inilah masa-masa yang digunakan perkhidmatan rel ini.

Manakala sebab utama mengapa mereka tidak menggunakan ini dengan lebih kerap ialah kerana tidak ada sistem *feeder bus* yang dapat menghubungkan daripada kawasan perumahan mereka ke stesen kereta api. Sekiranya ini ada, maka ramai lagi rakyat Malaysia akan menggunakan perkhidmatan rel ini untuk kemudahan pengangkutan awam mereka selain daripada perkhidmatan bas dan mereka dapat merasai semua kemajuan yang dilakukan oleh pihak Kementerian Pengangkutan. Saya pasti sekiranya itu berlaku, maka penggunaan rakyat terhadap sistem pengangkutan rel ini akan meningkat. Pada masa yang sama, stesen kereta api di kawasan Batang Kali hanya digunakan untuk perhentian komuter KTM sahaja. Adakah kementerian bercadang untuk menggunakan perhentian Batang Kali itu untuk *electric train service* daripada Ipoh ke Seremban? Saya juga ingin tahu jumlah kemalangan kereta api yang telah berlaku dan berapakah kerugian yang dialami apabila kemalangan-kemalangan ini berlaku?

Akhir sekali, Butiran 080000 – Keselamatan Jalan Raya. Saya sedar bahawa kementerian serius untuk mengurangkan kemalangan jalan raya khasnya semasa musim perayaan. Kempen keselamatan jalan raya tidak seharusnya menjadi tumpuan hanya semasa musim perayaan sahaja. Malah semasa musim cuti sekolah dan juga setiap akhir minggu kerana semasa itulah ramai rakyat Malaysia ingin pergi bercuti dan sebagainya.

Fokus harus ditingkatkan juga untuk memupuk kesedaran dan kemahiran pemandu bas kerana sejak kebelakangan ini telah berlaku banyak kemalangan yang ngeri dan ramai meninggal dunia juga. Mungkin satu sistem ganjaran dengan izin *reward scheme* boleh diperkenalkan kepada pengguna-pengguna jalan raya dan kenderaan ini di mana sekiranya mereka bebas daripada kemalangan ataupun bebas tidak mendapat sebarang saman dalam masa setahun, dua tahun atau seterusnya mungkin kementerian boleh mencadangkan atau memberi ganjaran supaya mereka membawa kenderaan mereka dengan cara yang selamat dan tidak mengakibatkan kemalangan dan sebagainya. Sekian, saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pokok Sena.

6.47 ptg.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh B.28 ini iaitu 060200 – Pendaftaran dan Pelesenan Kereta Motor. Sekali lagi saya hendak menyentuh isu saman ekor ini, soal *blacklist* atau senarai-senarai hitam sebab jawapan-jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi tidak menepati proses ataupun prosedur undang-undang yang terdapat dalam negara kita. Saya percaya bahawa rakan-rakan saya daripada BN pun setuju bahawa saman ekor ini satu perkara yang tidak seharusnya diteruskan dan sebenarnya senarai hitam itu yang tidak perlu diteruskan. Saya tidak membantah persoalan saman ekor, saman kepala, saman apa sekalipun kalau itu merupakan undang-undang. Mereka boleh melakukan apa bentuk saman sekali pun.

Akan tetapi bagi saya bahawa menyenaraihitamkan pemilik kenderaan ini adalah satu yang tidak wajar kerana ini merupakan satu beban masalah yang dibebankan ke atas pemilik-pemilik kenderaan. Saya melihat bahawa saman ekor baik pun senarai hitam tidak merupakan proses pendidikan yang boleh mendidik pemilik kenderaan ataupun pemandu ini untuk memandu secara yang lebih baik ataupun secara yang berhemah. Jadi saya tidak melihat di manakah kesan daripada saman ekor yang dibuat oleh pihak polis dan juga oleh pihak JPJ yang ada membuat saman serta senarai hitam yang dibuat oleh pihak JPJ. Saya tidak nampak keberkesanan ke arah untuk melahirkan pemandu-pemandu yang lebih baik untuk memandu dengan secara yang lebih berhemah.

Jadi oleh itu sebab bagi saya bahawa yang penting ialah kerajaan harus mencari satu formula untuk mendidik masyarakat dan rakyat secara yang lebih berkesan. Saya minta supaya senarai hitam ini mesti ditarik terus sebab saya lihat kalau kerajaan seperti Yang Berhormat katakan tadi peruntukan 17(1) itu boleh digunakan oleh JPJ untuk menyenaraihitamkan. Akan tetapi baru-baru ini, kerajaan telah pun membuka kembali senarai hitam itu untuk membolehkan pemilik kenderaan ini memperbaharui cukai jalan mereka sehingga Februari 2011.

■1850

Ini bermakna bahawa dari satu sudutnya kerajaan mengakui bahawa peruntukan itu boleh untuk tidak dipakai. Apa yang lebih jelas lagi ialah apabila mahkamah sendiri telah memutuskan bahawa perbuatan itu satu perbuatan yang salah dari sudut undang-undang iaitu perbuatan termasuk menggunakan 17(1) itu. Ia mesti ke mahkamah. Disebabkan itu bagi saya, bahawa saya tidak hendak menghalang mereka untuk menyaman dan sebagainya, tetapi yang penting bahawa tidak boleh menghalang pemilik-pemilik kenderaan ini untuk menggunakan kenderaan mereka dengan cara menyenaraihitamkan atau tidak membenarkan mereka memperbaharui cukai jalan mereka. Jadi, sebab itu bagi saya bahawa 15 juta lebih saman yang ada dikeluarkan oleh pihak polis itu sebahagian besarnya tidak pernah pun dibawa ke mahkamah. Hanya 100 berapa ribu sahaja pagi tadi disebut di dalam Dewan ini yang dibawa ke mahkamah.

Jadi, ini bermakna bahawa yang lain itu tidak pernah dibawa ke mahkamah. Saman ini sama ada saman ekor yang kamera tembak itu ataupun saman *parking* dan sebagainya, saman *parking* itu juga merupakan saman yang berkaitan dengan kesalahan-kesalahan trafik ini, itu pun tidak boleh disenaraihitamkan. Ia mesti kalau orang itu tidak membayar, dia perlu pergi ke mahkamah walaupun tawaran kompaun itu tidak diberikan. Kalau orang itu tidak bayar kompaun, bermakna bahawa dia melakukan kesalahan boleh saman dia ke mahkamah bawa dia ke mahkamah sehingga mahkamah memutuskan dia bersalah ataupun tidak. Kalau mahkamah memutuskan dia bersalah, lalu akhirnya mahkamah boleh menjatuhkan hukuman, berapa denda yang akan dikenakan. Kalau dia tidak mampu bayar, dia boleh meminta pengurangan. Jadi, kalau dia tidak bayar pula, itu atas mahkamahlah memutuskan, sama ada dipenjarakan beberapa hari atau tidak. Akan tetapi bukan untuk disenaraihitamkan.

Jadi, sebab itu bagi saya bahawa, saya minta kerajaan harus prihatin akan masalah ini sebab saya melihat ia tidak sangat mendidik. Ini disebabkan kalau 15 juta, bukan semua 15 juta itu yang dituntut oleh kerajaan. Cuma kerajaan hanya hendakkan supaya dijelaskan 2 atau 3 ataupun 5 saman, okey "*kamu bayar*" walaupun kamu ada 20 saman, bayar 5 saman, kamu boleh bayar *road tax*. Maknanya betul-betul kerajaan

hendakkan duit segera, wang segera yang diperlukan oleh kerajaan. Jadi, saya lihat dengan cara ini saya bimbang dan saya takut nanti bahawa akan ada pemilik kenderaan dia akan memandu kenderaan itu tanpa cukai jalan. Jadi, kerajaan saman ekor pun tidak boleh, cukai jalan pun tidak boleh. Ini mengurangkan pendapatan hasil negara yang sudah tetap. Cukai jalan ini ialah sumber pendapatan hasil negara yang sudah tetap, yang sepatutnya diperoleh berasaskan pada jumlah kenderaan yang ada.

Akan tetapi kalau dia memandu, sebab dia memandu dia kata tidak mengapa saya pergi ambil insurans, insurans kata ada. *Issue insurance* kepada dia, dia sudah bayar duit kemudian dia pergi ke JPJ, JPJ kata tidak boleh memperbaharui cukai jalan. Tidak apa. Dia kata dia pandulah sebab dia ada insurans. Cuma dia tidak ada cukai jalan. Kalau polis tahan, JPJ tahan menambahkan lagi saman dia. Saman tidak bayar juga. Menambahkan saman, tetapi ada insurans dia boleh memandu. Jadi, akhirnya saya lihat bahawa duit saman pun kerajaan tidak dapat, duit cukai jalan pun kerajaan tidak dapat.

Jadi, saya percaya Yang Berhormat Putatan pun setuju bahawa saman ekor ini khususnya *blacklist* ini mesti dimansuhkan, diberikan laluan dan kebenaran untuk mereka memperbaharui dan menggunakan kenderaan mereka, apatah lagi mahkamah sendiri memutuskan kalau JPJ hendak merayu, itu terpulang kepada JPJ selagi mana Mahkamah Rayuan belum membatalkan keputusan Mahkamah Tinggi selagi itulah keputusan mahkamah ini mengatakan bahawa perbuatan JPJ itu adalah salah. Perbuatan JPJ dan polis itu adalah, polis minta JPJ senarai hitam. JPJ pula jadi orang suruhan untuk melaksanakan permintaan polis. Kedua-dua itu melakukan satu kesalahan yang diputuskan oleh mahkamah di Kuching.

Kemudian, berkaitan dengan Butiran 070000 - Kereta Api. Ini saya hendak sebut sedikit berkaitan dengan *double track* termasuk juga dengan Maksud P.28, Butiran 00800 iaitu Baik Pulih Landasan ataupun Rel Kereta Api dan sebagainya. Ini soal landasan berkembar ini, *double track* yang telah banyak menimbulkan masalah kepada masyarakat dan penduduk di kawasan-kawasan yang berhampiran dengan landasan berkembar. Tadi pun disebutkan oleh rakan saya Pengerusi PAC dari Padang Besar. Beliau juga menyetujui bahawa inilah yang menimbulkan masalah yang menunjukkan bahawa tidak ada keprihatinan dari sudut untuk memastikan penelitian program pembangunan landasan berkembar itu tidak mendatangkan dan menyulitkan, mendatangkan kesulitan kepada penduduk-penduduk yang berada berdekatan dengan kawasan-kawasan pembinaan tersebut.

Seperti saya sendiri, saya turun padang sewaktu banjir besar di negeri Kedah. Memang 30 tahun atau 40 tahun mereka tinggal di situ, tidak pernah pun berlaku keadaan banjir, rumah tenggelam sampai takat dada. Tidak pernah berlaku, tetapi akibat kesan daripada itu kerana sistem perparitan itu tidak dilihat secara betul. Terlalu kembar dekat dengan rumah, parit pula terlalu kecil. Kemudian saya telah difahamkan oleh seorang arkitek daripada penduduk di satu kawasan itu di satu kawasan perumahan, tidak ada *buffer zone*. Zon yang munasabah untuk memastikan supaya ada jarak antara pembinaan itu dengan kawasan penempatan ataupun kawasan-kawasan perumahan. Terlalu berhampiran. Inilah yang menyebabkan keadaan banjir yang mengakibatkan mereka marah, mereka sendiri pergi korek, kemudian kontraktor datang pasang semula selepas daripada air sudah surut. Akan tetapi, mereka telah mengalami kerugian walaupun Gamuda telah pun memberikan jaminan kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang bahawa dia jamin kalau apa-apa berlaku, mereka bersedia untuk membayar pampasan, tetapi saya hendak katakan bahawa ia sudah pun berlaku di negeri kedah. Sepatutnya Gamuda membayar pampasan kepada penduduk-penduduk ini. Ini yang saya kira apa yang sepatutnya.

Keduanya ialah daripada landasan berkembar ini Tuan Pengerusi akhir sekali, bukan sahaja isu banjir, tetapi landasan itu khususnya di kawasan saya berdekatan dengan Taman Syed Mohamad iaitu dekat dengan Taman Rakyat, Taman PKNK, landasan sementara yang bakal digunakan nanti selama dua tahun yang akan digunakan nanti, terlalu berhampiran. Maknanya itu yang saya katakan bahawa tidak menepati kehendak *buffer zone* itu, tidak cukup, terlalu berhampiran dengan kawasan perumahan dengan rumah yang paling dekat dengan kawasan tersebut, dengan rel sementara yang akan digunakan selama dua tahun. Jadi, bukan sahaja masalah banjir tetapi masalah gegaran

kereta api ini yang boleh memberikan, mengakibatkan kalau setiap hari sampai beberapa laluan yang akan lalu di situ. Maknanya ia memberikan kesan pada masalah struktur bangunan, rumah-rumah yang ada di situ.

Jadi, wajar bagi saya jika itu juga akan berlaku, saya mencadangkan kepada pihak kerajaan supaya memastikan sama ada kerajaan dan juga Gamuda, iaitu membayar ganti rugi sama ada mereka itu dalam tempoh dua tahun ini perlu berpindah dan kerajaan, Gamuda perlu menanggung kos sewa rumah dan kos perpindahan mereka ataupun kalau mereka terus tinggal di situ, jika berlaku keretakan akibat daripada gegaran ini, kerosakan dan sebagainya, mestilah Gamuda ataupun kerajaan perlu membayar ganti rugi pada kerosakan yang berlaku kepada perumahan mereka. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Tenom.

6.58 ptg.

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga turut untuk berbahas dalam Kementerian Pengangkutan bagi Butiran 01400 berkenaan dengan Projek Pembaikan Kereta Api Negeri Sabah ini, yang saya kira pada hari ini perkara yang terlalu lama berlanjutan tentang projek pembaikan. Kita telah juga dijemput oleh Timbalan Menteri Pengangkutan untuk mendengar beberapa taklimat berkaitan dengan Projek Pembaikan Kereta Api Negeri Sabah.

Tuan Pengerusi, saya ingin sekali lagi membangkitkan masalah ini disebabkan saya lihat kereta api beroperasi dari Tenom ke Beaufort dan saya ingin melihat operasi dari Beaufort sehingga ke Tanjung Aru. Saya lihat ada beberapa bahagian lagi kerja-kerja pembaikan ini tidak dapat dilaksanakan, dan saya ingin mendapatkan penjelasan daripada pihak kementerian berkenaan dengan kemajuan projek tersebut kerana kita lihat dalam bajet, ini merupakan satu bajet yang besar yang menelan belanja besar dan mengapakah berlaku kelewatan.

■1900

Kita juga ingin tahu Tuan Pengerusi, pada masa yang lepas Timbalan Menteri juga ada mengatakan bahawa pihak kementerian sedang melaksanakan kajian untuk mencadangkan diwujudkan rangkaian kereta api di seluruh negeri Sabah sehinggalah di sebelah Tawau. Saya ingin mendapatkan penjelasan, sejauh manakah kajian itu telah dilakukan dan apakah sebenarnya impak jika diwujudkan rangkaian kereta api di seluruh Sabah sehinggalah di Tawau? Termasuklah rangkaian kereta api komuter seperti di Kuala Lumpur, mungkin boleh diwujudkan di antara Kota Kinabalu dan ke *airport* sebagai contoh.

Perkara yang kedua Tuan Pengerusi, ialah berkenaan dengan Butiran 060000 – Pengangkutan Darat. Saya ingin menyentuh PUSPAKOM. Saya telah meninjau beberapa kawasan atau pusat PUSPAKOM di beberapa bahagian di Daerah Sandakan, dan Kota Kinabalu. Bagi kami di pedalaman, kita mempunyai sebuah pusat PUSPAKOM yang sering kali saya ungkit dan bangkitkan kerana kita melihat keperluan pertambahan pengangkutan awam dan juga disebabkan oleh peningkatan jumlah hasil-hasil pertanian. Di mana para petani kita memiliki kenderaan-kenderaan awam seperti mengangkut buah-buah kelapa sawit, buah-buahan dan lain-lain lagi.

Kita melihat dari setahun ke setahun, pertambahan jumlah kenderaan di kawasan pedalaman yang terdiri daripada Tenom, Keningau, Pensiangan dan juga Tambunan mempunyai satu sahaja pusat PUSPAKOM. Saya melihat bahawa dalam laman web PUSPAKOM ada diwujudkan PUSPAKOM bergerak, adakah PUSPAKOM bergerak ini telah dilaksanakan? Saya sering kali juga mengatakan bahawa PUSPAKOM ataupun pejabat PUSPAKOM terutama di Keningau. Tuan Pengerusi, jika dibandingkan dengan PUSPAKOM yang lain, saya rasa jauh lebih baik daripada tempat-tempat yang lain.

Kita melihat sebagai contoh tempat menunggu sahaja seperti *bus station*, teks sahaja. Jadi saya berharap pihak kementerian pada masa akan datang ataupun di dalam bajet ini untuk melaksanakan menaik taraf PUSPAKOM di Keningau itu ataupun dapat mewujudkan pusat-pusat PUSPAKOM seperti di Tenom dan Nabawan. Ini kerana ia

menjadi keperluan seperti mana saya katakan tadi Tuan Pengerusi, adalah menjadi keperluan utama sekarang. Kita tidak mahu para pekebun atau pemilik-pemilik kenderaan awam amat sukar dan jauh untuk datang ke Keningau sebagai contoh jika orang-orang Tenom melakukan pemeriksaan PUSPAKOM, mereka terpaksa berbelanja lebih.

Apatah lagi kita melihat bahawa kadang-kadang saya terdengar dan mendapat aduan daripada pihak pemilik-pemilik kenderaan awam kerana perkara yang kecil sahaja mereka terpaksa melaksanakan kerja-kerja berulang-ulang kali sehingga mereka lulus. Sedikit sahaja tercalar cat pun minta diperbaiki secara keseluruhannya.

Jadi saya berharap pihak kementerian dapat memberi penekanan yang utama di atas faktor kerana kita melihat kerana jumlah kenderaan-kenderaan awam di kawasan pendalaman semakin meningkat. Saya percaya dengan adanya kemudahan yang begitu baik seperti mana tempat-tempat yang lain, yang begitu besar dan mempunyai tempat menunggu yang baik. Jika pihak kementerian juga dapat seperti daerah-daerah yang jauh contohnya di Nabawan, Tenom, dan Kemabong, jika boleh diadakan secara rutin. Tiga atau empat bulan sekali untuk memberikan perkhidmatan kepada pemilik-pemilik kenderaan terutama di kawasan luar bandar, itu sahaja Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ipoh Barat.

7.04 mlm.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya hendak menyentuh mengenai Butiran 070000 – Kereta Api. Tuan Pengerusi, *Electric Train Service* (ETS) yang telah diperkenalkan terutamanya dari Ipoh ke Kuala Lumpur. Tuan Pengerusi, saya hendak tanya walaupun kerajaan telah membiayai berjuta-juta ringgit dan saya difahamkan juga bahawa kita kekurangan *coach* dan itu antara satu di antara sebab kerana laluan setiap satu jam atau setiap dua jam tidak dapat dijalankan. Kos yang dikenakan sekarang, yang dikatakan satu insentif hanya untuk enam bulan iaitu RM30.00 buat sementara waktu dari Ipoh ke Kuala Lumpur, saya difahamkan ia akan dinaikkan.

Bukankah dalam sistem, *transport system* di seluruh dunia di mana diharapkan bahawa kosnya akan menjadi seberapa rendah yang boleh supaya lebih ramai orang ramai dapat menggunakannya. Adakah ETS ini digunakan sebagai satu sistem untuk memperoleh keuntungan dan adakah ia satu prioriti yang digunakan oleh KTM? Ini kerana saya difahamkan, jika dibandingkan dengan negara lain di mana kita katakan *cheap, efficient and reliable train service* adalah satu perkara yang mustahak.

Jika dinaikkan daripada RM30.00 kepada harga yang lebih, ia akan menyusahkan rakyat. RM30.00 ini sudah terlalu banyak dan saya memohon ia dikurangkan agar objektif yang pertama adalah untuk masyarakat menggunakan *public transport*, itu yang perlu diberikan keutamaan. Kita akan gagal dan memberi keutamaan kepada rakyat untuk menggunakan kereta dan lain-lain alternatif *transport* walhal objektif pertama di mana-mana negara, polisi pertama adalah untuk memberikan galakan kepada rakyat untuk menggunakan seberapa banyak penggunaan kereta api dan lain-lain *public transport*, kalau...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan, ETS...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Yang Berhormat...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Ipoh Barat. Saya amat menyokong cadangan Yang Berhormat bahawa kos tambang ETS selepas tamat promosi akan meningkat kepada RM45.40. Nilai itu adalah terlalu tinggi dan buat masa ini RM30.00 juga pada pendapat saya sudah sangat tinggi, jika kita bandingkan dengan *shuttle* hanya RM22.00. Apakah Yang Berhormat Ipoh Barat akan cadangkan agar golongan OKU, warga tua, senior *citizen* dan kanak-kanak patut diberikan harga diskaun apabila mereka menaiki ETS, sepanjang masa sebab buat masa ini, semasa promosi mereka tidak diberikan diskaun. Mohon penjelasan.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Itu satu cadangan yang baik. Saya terima cadangan tersebut. Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri akan bersetuju kepada

cadangan Yang Berhormat Batu Gajah. Akan tetapi saya telah membangkitkan satu perkara kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri lebih kurang tiga minggu yang lalu. Ini kerana kita mempunyai satu akta Parlimen, di mana Ahli Parlimen layak untuk menggunakan servis kereta api dengan percuma. Saya difahamkan ramai di antara kita apabila menggunakan ETS dan sebagainya, dikatakan tidak layak dan satu di antara alasannya ialah kerana diskaun. Jadi bermakna kad yang diberikan ini tidak laku lagilah, tidak ada makna.

What is the purpose of issuing privilege card apabila tidak boleh digunakan? Bukankah ia menunjukkan satu pertentangan dengan akta yang berkaitan, kerana akta Ahli Parlimen dengan jelas menunjukkan bahawa semua Ahli Parlimen layak untuk menggunakan kereta api dengan percuma. Apakah sebab ia tidak diberikan kepada Ahli Parlimen? Hari ini pun Tuan Pengerusi, saya menggunakan kereta api untuk datang ke Kuala Lumpur dan saya pun tidak dibenarkan mendapat apa-apa diskaun dan ini saya rasakan untuk semua Ahli Parlimen.

Kedua adalah, saya difahamkan ada kaunter yang beza di antara ETS dan KTM, apakah bezanya? Adakah ia diswastakan? Jika tidak diswastakan, kenapa tidak ada satu kaunter yang sama? Kenapa pekerja-pekerja lain, berasingan *and entirely different* antara pekerja-pekerja ETS dan pekerja-pekerja KTM dan juga dalam komposisi pengambilan pekerja?

Saya berharap kita mempunyai nilai-nilai keharmonian masyarakat Malaysia, di mana semua rakyat tidak kira bangsa patut diberi peluang untuk menjawat jawatan. Jika kita menggunakan ETS dan KTM, nampaknya itu sudah tidak lagi berfungsi dan saya berharap tindakan diambil untuk mengatasi agar jangan ada pilih kasih dan memberikan kepada semua kaum untuk bekerja di KTM dan ETS. Bolehkah saya mengetahui Tuan Pengerusi, bahawa saya pernah membangkitkan satu usul tergegar mengenai landasan *double track* ini lebih kurang tiga tahun dahulu, di mana kelewatan untuk membina *dual carriage* adalah disebabkan oleh kelalaian beberapa perkara yang dikatakan pada masa itu tidak dapat dielakkan oleh kerajaan.

■1910

Dalam hal ini, apakah kosnya? Saya difahamkan telah melambung sehingga kerajaan banyak rugi dan juga di mana di Bangsar baru-baru ini bila tanah kepunyaan KTM difahamkan telah diberi kepada pihak ketiga dengan harga bukan *market value*, *below market value*. Saya difahamkan ada kroni-kroni politik yang telah mendapat tanah tersebut yang dikatakan harga benar adalah lebih kurang RM1 bilion tetapi harga penjualan di antara *private treaty*, di antara KTM dan pihak syarikat tersebut tidak sampai RM300, RM400.

Setiap tahun kita lihat KTM rugi. Sebenarnya kalau kita lihat tanah-tanah kepunyaan KTM, kalau tanah-tanah itu di *manage* dengan betul, dijual dengan harga pasaran yang baik, mustahil KTM boleh rugi. Sebenarnya KTM boleh untung dan ini semua akan menolong dan mengurangkan harga perjalanan seseorang yang menggunakan ETS.

Tuan Pengerusi, dalam hal ini saya difahamkan bahawa Kerajaan Negeri Perak telah pohon kepada kementerian supaya landasan kereta api patut dibina, cadangan telah dibuat di antara Ipoh ke Lumut. Saya difahamkan pihak-pihak itu telah membuat perbincangan dengan kementerian. Saya hendak tahu, setakat manakah perbincangan ini telah berlaku? Ini kerana saya lagi ingat Tuan Pengerusi pada tahun 1998, saya masa itu Ahli Parlimen Telok Intan telah bercadang bahawa patut ada landasan kereta api di antara Ipoh dan Lumut dan Kerajaan Negeri Perak menolak dan mengatakan ini adalah satu cadangan tidak boleh dipakai langsung, tidak boleh diterima.

Akan tetapi selepas 10 tahun, nampaknya realitinya bahawa keadaan sibuk di atas jalan raya, maka penggunaan, penggunaan lebih agresif KTM perlu dilonjakkan. Itulah salah satu di antaranya. Saya hendak tanya, apakah perbincangannya dan bilakah ia akan diimplementasikan?

Lagi satu perkara adalah landasan kereta api yang sedia ada di antara Tapah Road dan Telok Intan yang telah ditutup lebih kurang 25 tahun dahulu, adakah kerajaan berniat untuk menghidupkannya balik? Kalau tidak, mengapa tidak kerana landasan itu ada

dan memandangkan lebih ramai masyarakat India menggunakan kereta api. Bukankah masa sudah tiba supaya kita membenarkan landasan kereta api itu dibuka.

Akhir sekali Tuan Pengerusi iaitu *shuttle service*. Minggu dahulu Tuan Pengerusi, saya telah menggunakan *shuttle service* di antara KL dengan Klang. Ini kali pertama saya menggunakan Tuan Pengerusi dan saya pun hairan. Saya rasa bukan saya kecewa, saya rasa hairan kerana bila saya beli tiket, nombor satu saya tidak boleh menggunakan pas Ahli Parlimen kerana terlampau banyak orang dan saya difahamkan perlu *fill up form* dan sebagainya dan mengambil banyak masa. Jadi, satu cara anti insentif untuk menggunakan kad tersebut. Itu nombor satu.

Nombor dua saya nampak hari itu Tuan Pengerusi, pada hari Rabu dahulu bila saya menggunakan, terlampau banyak penumpang. Saya pun hairan. Saya *queue* sampai bila dekat ke pintu kereta api, ia tutup, tidak boleh masuk tren yang pertama. Lebih kurang pukul 6.00 petang dan tren lagi satu, *shuttle service* terpaksa lawan dan masuk seperti - *you really have to fight your way in*. Itu satu di antara perkaranya. Selepas itu - *fight* masuk ke dalam kereta api itu satu cerita. Orang yang hendak keluar pun susah kerana terlampau banyak orang. Saya rasa ini perlu kita ambil perhatian supaya lebih efisien *service* digunakan. Saya difahamkan perkara ini bukan perkara yang baru. Saya difahamkan perkara ini telah pun dibangkitkan beberapa kali di Parlimen. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita akan selesaikan perbincangan jam 8.00 malam nanti. So, minta selesailah semua berucap, yang tidak sempat itu saya minta maaf. Saya minta seterusnya Yang Berhormat Rembau.

7.15 mlm.

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Untuk menghormati kesuntukan waktu, saya ringkaskan sahaja ucapan saya kepada dua perkara.

Pertama menyentuh perkara 080000 - Keselamatan Jalan Raya. Saya ingin membangkitkan isu yang telah disentuh tadi iaitu soal saman ekor. Kita semua tahu bahawa keputusan untuk menunda penguatkuasaan penyenaraian hitam ini dibuat sehingga hujung bulan Februari pada tahun hadapan. Jadi soalan saya, apakah perancangan dan pemikiran kementerian dan pihak Jabatan Pengangkutan Jalan Raya mengenai kaedah pelaksanaan saman ekor dan juga isu penyenaraian hitam itu selepas Februari tahun hadapan. Ini kerana perkara ini walaupun saya bantah, sebagai Pengerusi Pemuda Barisan Nasional dan Ahli Parlimen dan saya berkongsi pandangan rata-rata kawan-kawan bukan sahaja di pihak Barisan Nasional, tetapi juga daripada pihak pembangkang mengenai ketidakadilan, kepincangan penguatkuasaan dan juga soal keadilan dalam isu penyenaraian hitam ini.

Saya juga amat memahami pandangan dan pendirian kerajaan bahawa sekiranya kita tidak dapat kuatkuasakan pembayaran saman ini, akhirnya kita tidak akan dapat mengubah budaya pemandu Malaysia yang sebenarnya kalau kita lihat dari segi kemalangan, kecuaian yang berlaku di jalan raya, kita harus juga mengakui bahawa sikap dan budaya pemandu Malaysia ini merupakan antara punca utama kepada ketidakselamatan jalan raya kita pada hari ini. Jadi kita ada dalam satu dilema, bagaimana kita dapat kuatkuasakan undang-undang dan pada masa yang sama bagaimana kita dapat mengambil tanggungjawab menitikberatkan hati, naluri, perasaan, pendapat, pandangan rakyat jelata yang mengatakan bahawa perkara ini tidak adil.

Jadi saya sebagai seorang Ahli Parlimen, *Legislator* dengan izin, saya masih lagi tidak boleh fikir apakah penyelesaian, *solution* dengan izin, yang adil dalam perkara ini. Yang saya khuatir adalah apabila kerajaan sampai ke tanggal 28 Februari nanti, kita *reversed* balik dengan izin, kepada sistem yang lama dengan kita senarai hitamkan mereka yang tidak jelaskan saman ekor, maka akan timbul lagi satu desakan politik. Kita sebagai ahli politik, kita terperangkap untuk pastikan bahawa perjuangan kita untuk tidak bebankan rakyat, untuk pastikan bahawa tidak ada ketidakadilan dan sebagainya. Kita perjuangkan supaya ditundakan sekali lagi, ditundakan sampailah perkara ini selesai. Jadi, apakah sebenarnya pemikiran, rasional...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Yang Berhormat Rembau, sedikit. Setengah minit.

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Boleh.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tentang saman ekor. Yang Berhormat Rembau, yang kita tuntutan sekarang ini ialah sistem yang cekap supaya memberi keadilan kepada semua pemandu-pemandu kenderaan. Kalau inilah Yang Berhormat Rembau, suara 100% kecuali di pihak kerajaanlah, baik BNBBBC di sini mahupun di sana, maknanya suara 100%. Apa lagi Yang Berhormat Rembau, suara yang mewakili rakyat ini hendak disanggah kerana akhirnya kita mewakili rakyat. Apa pandangan Yang Berhormat Rembau?

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Saya setuju sangat dengan apa yang dizahirkan oleh Yang Berhormat Ledang tadi yang begitu arif. Saya sebagai Ahli Parlimen yang kerdil, saya tidak sampai tahap itu. Akan tetapi, saya juga hendak fikirkan apakah sebenarnya penyelesaiannya sebab saya setuju. Itu sebenarnya pandangan saya, pendirian saya. Pendirian Pemuda Barisan Nasional memang begitu bahawa kita sanggah sistem yang sedia ada tetapi kita tangguh, kita tunda keputusan ini kepada Februari. Dengan izin, *we are postponing the inevitable*. Maksudnya, kita perlu buat satu keputusan.

Sekiranya kita tidak buat keputusan, dengan adanya isyarat yang cukup kepada rakyat dengan tidak adanya pendedahan, pendidikan, penjelasan, penerangan yang cukup kepada rakyat, maka bila kita sampai ke tanggal 1 Mac nanti, perkara ini akan berulang.

■1920

Jadi saya harap benar-benar kita dapat melihat kepada isu ini. Ini kerana sekiranya kita kembalikan sistem yang sedia ada pada 28 Februari, 1 Mac, saya beri jaminan bahawa Ahli-ahli Parlimen di sini juga akan terus bantah sebab perkara itu akan berulang. Jadi, saya betul-betul harap kementerian dapat memikirkan, daripada kita hanya menunda, *inevitability* dengan izin, kita melihat kepada apakah sistem yang perlu kita gubal dan kita perkenalkan supaya perkara ketidakadilan, soal tidak disenaraikan, melanggar natural *justice*, perlu dibawa ke mahkamah dahulu, disoalkan bahawa terus dihukum tanpa dibicarakan dan sebagainya. Semua perkara ini perlu dijawab. Ini kerana kalau tidak, perkara ini adalah perkara asas kepada rakyat dan ini akan membebankan mereka dan menyusahkan mereka.

Kedua Tuan Pengerusi, ialah Maksud Pembangunan 28 Butiran 60000 – NKRA 4 – Pengangkutan Awam Bandar (UPT). Saya ucapkan tahniah kepada kerajaan dan kementerian yang menitikberatkan soal pengangkutan di kawasan bandar. Ini saya cakap soal Lembah Klang dan Kuala Lumpur. Ini kerana semua Ahli Parlimen walaupun tidak duduk dan tinggal di sini, tetapi kita meluangkan banyak waktu dan masa di sini. Kita sasarkan 25% penggunaan pengangkutan awam pada tahun 2012. Ada banyak inisiatif. Ada inisiatif bas *express way transit*, penambahan tren empat gerabak bagi sistem LRT, dan juga kononnya ada projek untuk membangunkan MRT yang telah dikenal pasti dalam ETP sebagai satu projek besar. Baik, di sini saya mahu tanya.

Pertamanya, ini soal MRT. Sekiranya MRT ini adalah *the server bullet* dengan izin, satu penyelesaian yang ajaib yang boleh sekali gus selesaikan segala masalah pengangkutan awam di Kuala Lumpur dan Lembah Klang, saya mahu minta penjelasan daripada Kementerian Pengangkutan yang sudah tentunya terlibat sebagai kementerian yang bertanggungjawab mengenai perancangan yang sedia ada. Difahamkan bahawa Dato' Idris Jala, Menteri yang berkenaan NKRA memaklumkan bahawa projek ini akan mula dalam tempoh masa yang terdekat. Jadi saya mahu minta penjelasan daripada kementerian dan Yang Berhormat Timbalan Menteri yang hadir pada hari ini, apakah perancangan MRT pada kali ini betul-betul dapat selesaikan masalah?

Ini kerana saya beri contoh. Antara sebab masalah pengangkutan awam pada hari ini bukan kerana tidak ada infrastruktur atau kemudahan asas dan sebagainya – ada LRT, monorail, STAR dan sebagainya – tetapi *planning*, perancangannya amat lemah sekali. Saya percaya, kita telah belanjakan sebegitu besar wang, berbilion-bilion ringgit tetapi kita dapat satu sistem pengangkutan awam yang walaupun tidaklah *broken* dengan izin, tetapi *is not working very well*.

Saya beri contoh, perancangan dari segi peletakan stesen. Saya ambil dua contoh. Contoh yang pertama Sri Petaling dengan Stesen Bukit Jalil. Jarak kedua-dua stesen ini kalau bawa kereta, satu minit boleh sampai *on the same line* dengan izin. Satu lagi contoh adalah Bangar dengan Abdullah Hukum. Dua stesen LRT tetapi boleh sampai dalam tempoh masa satu minit kalau bawa kereta dan kalau jalan kaki, saya rasa lima minit boleh sampai. Jadi, perancangannya tidak rapi. Kita kehendaki satu *connectivity* yang *seamless*. Maksudnya, apabila keluar dari rumah, boleh naik bas atau jalan kaki dalam tempoh masa lima minit – naik bas sampai ke stesen kereta api tidak ada masalah *seamless*.

Akan tetapi masalah perancangan dahulu *is ridiculous* dengan izin Tuan Pengerusi. Kalau kita ambil monorel, tidak ada *connectivity*. Kalau kita ambil *ticketing*, tidak ada *standardize ticketing*. Jadi, saya tidak percaya bahawa satu projek penswastaan yang dilaksanakan pada tahun 90-an telah menghasilkan satu produk yang begitu buruk dari segi pelaksanaannya. Ia ada banyak kelebihan tetapi banyak lagi kelemahan yang menyebabkan *public transport* atau pengangkutan awam ini tidak menjadi pilihan utama bagi ramai penghuni dan penduduk di Lembah Klang. Jadi saya harap dari segi *bus lane*, dari segi *seamless connectivity* dan dari segi *ticketing* ini, dapat diselesaikan pada waktu ini sebelum kita siapkan MRT. Rumah telah siap tetapi pahat masih lagi berbunyi seperti mana sistem yang sedia ada.

Kedua dalam soal ini iaitu yang terakhir sekali, adalah mengenai projek itu sendiri. Saya tidak tahu sama ada ini dalam lingkungan tugas kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri dan sebagainya, tetapi sudah pasti Kementerian Pengangkutan ada pandangan tentang soal ini. Saya telah bangkitkan isu ini daripada dahulu. Saya telah bangkitkan perkara ini dengan Menteri berkenaan, tetapi saya mahu minta penjelasan daripada kementerian sendiri, bahawasanya MRT ini harus menjadi satu *showcase* atau penanda aras kepada penganugerahan projek di bawah ETP. Jadi saya hendak tahu – bukan hendak dapat jaminan, mungkin Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak dapat beri jaminan. Akan tetapi saya mahu tahu, sama ada projek ini benar-benar telah di *earmarked* atau dianugerahkan pada dasarnya kepada salah satu konsortium?

Ini kerana kita mahu pastikan bahawa ETP – terutamanya projek yang begitu besar, RM40 bilion lebih projek MRT ini, sebenarnya bukanlah *vendor driven*, tetapi *driven by the private sector*. Sektor swasta datang kepada kerajaan, ini cadangan kita, tolong ambil dan tidak perlu ada pesaing lain – *switch challenge*. Maksudnya, tidak perlu ada pesaing lain. Jadi saya hendak tahu, apakah pandangan *regulator* Kementerian Pengangkutan dalam hal ini untuk kita pastikan bahawa benar-benar MRT ini adalah pilihan yang terbaik – perancangan yang telah dikemukakan kepada kerajaan adalah yang terbaik? Apakah Kementerian Pengangkutan setuju sekiranya – walaupun kita melaksanakan MRT ini di bawah *PFI (private financing initiative)*, tetapi setuju sekiranya kerajaan dipaksa untuk buat *government guarantee* untuk pembiayaan kewangan bagi projek MRT tersebut? Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kota Kinabalu.

7.26 mlm.

Tuan Hiew King Cheu [Kota Kinabalu]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Ringkas sahaja. Satu isu sahaja iaitu KKIA. Saya mahu tanya, mengapa letak MAS Golden Lounge di hujung terminal dan menyebabkan kita harus berjalan kaki 15 minit baru sampai? Kalau ulang-alik, kita perlu 30 minit. Jadi, banyak komplain lah yang saya dapat. Satu lagi, landasan kapal terbang itu nampaknya di dalam Butiran 050300, wang peruntukan memang tidak cukuplah untuk siapkan semua kerja di landasan itu. Saya ingat kontraktor sudah separuh berhenti atau semua sudah berhenti kerja di *site* itu, dia ada juga minta tambahan wang untuk buat kerja itu dalam perkara *VOP (variation of price)*. Tidak tahu ini benar atau tidak.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya ada baca bahawa *the main person* yang melaksanakan landasan itu telah bankrap sekarang ini.

Tuan Hiew King Cheu [Kota Kinabalu]: Saya harap itu sahajalah ya. *[Ketawa]*

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Jasin.

7.28 mlm.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana beri saya peluang untuk mengambil bahagian dalam peringkat Jawatankuasa ini. Saya terus kepada perkara Kementerian Pengangkutan.

Pada tahun 2011, Kementerian Pengangkutan telah diberikan peruntukan untuk belanja mengurus dan pembangunan sebanyak RM5.07 bilion. Ada pertambahan lebih kurang RM2 bilion berbanding dengan peruntukan pada tahun 2010 yang sebanyak RM3.05 bilion. Pertambahan RM2 bilion ini adalah berdasarkan daripada aset iaitu untuk meningkatkan keupayaan KTM sebanyak RM2 bilion dan pengangkutan awam bandar sebanyak RM1.38 bilion.

Apa yang disebut oleh Yang Berhormat Rembau tadi cukup bertepatan sekali kerana Kerajaan Barisan Nasional begitu serius sekali tentang janji kita untuk meningkatkan pengangkutan awam di bandar. Akan tetapi, saya berharap janganlah hendaknya kerajaan hanya menumpukan di bandar Kuala Lumpur sahaja, bahkan seharusnya memberikan perhatian kepada bandar-bandar yang lain seperti Johor Bahru, Melaka dan lain-lain.

Pada ketika ini, kerajaan telah memperkenalkan RapidKL yang mendapat sambutan yang cukup hebat sekali dan dalam masa yang sama, kerajaan juga telah memperkenalkan Rapid Penang yang mendapat sambutan yang cukup hebat daripada penduduk-penduduk dari negeri Pulau Pinang.

■1930

Saya ada terbaca dari satu artikel dalam *internet*, satu orang penulis telah menulis di sana memuji-muji kepimpinan Kerajaan Pulau Pinang, kononnya telah mewujudkan Rapid Penang. Inilah satu pembohongan. Rapid Penang adalah sebenarnya duit daripada kerajaan pusat. Tidak ada kena mengena dengan kerajaan negeri. Inilah silapnya Yang Berhormat, kalau kita berbudi pada orang yang silap.

Sepatutnya kalau hendak berbudi, pada orang yang tahu membalas budi. Jadi kita berharap semoga kerajaan memberikan perhatian kepada bandar-bandar yang lain. Kalau boleh pihak Rapid Kuala Lumpur ini kita perkuembangkan lagi supaya kita dapat memberikan kemudahan kepada pengguna-pengguna. Pada ketika ini didapati penggunaan kenderaan awam di Kuala Lumpur hanya sebanyak 17.8% sahaja. Di bandar-bandar besar penggunaan awam adalah sebanyak 40 ke 45%. Jadi seharusnya lah apa yang dibuat oleh kerajaan untuk meningkatkan infrastruktur penggunaan kenderaan awam ini adalah sangat-sangat diberikan kepujian.

Seterusnya tentang KTM, saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada kerajaan baru-baru ini telah mengumumkan pembinaan LRT daripada Subang sampai ke Ampang dan telah pun mengumumkan tentang pemberian tender kepada dua syarikat. Hendaknya kalau boleh pelaksanaan ini, kalau boleh dibuat disegerakan.

Seterusnya saya pergi kepada Butiran 060200 – Pendaftaran dan Pelesenan Kereta Motor. Pada hari ini perlindungan insurans adalah satu perkara yang cukup mandatori di bawah Akta Pengangkutan Jalan. Apa yang disebut pada pagi tadi keresahan daripada seluruh rakyat pada ketika ini syarikat insurans mengenakan satu syarat yang cukup ketat terutamanya pada kenderaan-kenderaan yang berumur 10 tahun ke atas tidak dibenarkan membeli insurans *third party*.

Kalau hendak beli pun kita mesti bayar lebih dan perkara ini adalah sangat membebankan pengguna, apatah lagi mereka yang tidak ada mempunyai keupayaan terutamanya mereka yang berpendapatan sederhana dan juga pesara yang tidak boleh membeli kereta baru dan terpaksa menyimpan kereta-kereta lama, walaupun kereta ini masih lagi berkeupayaan dan masih lagi *roadworthy*. Perlindungan ini dianggap sebagai

mandatori dan mana-mana kononnya boleh didenda dan dipenjarakan mandatori dengan lain perkataan tiada insurans walaupun ada lesen kenderaan motor. Kenderaan tidak boleh digunakan di jalan raya. Saya hendak minta kalau boleh Menteri berikan pengesahan sama ada perkara ini betul tidak? Mengikut Akta Pengangkutan Jalan, orang boleh dikenakan denda dan penjara mandatori kalau tidak ada insurans.

Jika syarikat insurans enggan, bermakna kenderaan yang berumur 10 tahun ini, ke atas 10 tahun tidak boleh digunakan. Rasional dia, kononnya syarikat insurans enggan ambil sebab mereka mengalami kerugian sebab premium kita rendah. Akan tetapi perkara sebenarnya yang berlaku kerugian tersebut adalah disebabkan banyak kes-kes kehilangan kereta-kereta mewah dan juga kemalangan jalan raya, di mana ganti rugi ini dibuat ada unsur-unsur penyelewengan.

Ini yang menyebabkan syarikat insurans rugi. Bukanlah perlindungan pihak ketiga kereta 10 tahun yang tidak ada kaitan langsung tentang kerugian syarikat insurans. Saya berharap semoga pihak kerajaan supaya dapat memberikan perhatian dan hendaknya kita mestilah memberikan kalau bolehkan kelonggaran kepada kereta-kereta yang berumur 10 tahun ke atas ini, kalau kereta tersebut masih lagi fizikal kereta tersebut baik seharusnya lah janganlah hendaknya syarikat-syarikat insurans memberikan masalah kepada mereka.

Jadi yang seterusnya Butiran 020400 – Keselamatan Pelayaran. Pada tahun lepas saya telah pernah membangkitkan perkara ini, tentang Pulau Pisang. Di mana satu rumah api yang telah didirikan oleh Kerajaan Singapura. Apa yang terjadi pada ketika ini, penduduk-penduduk Singapura dan pegawainya sewenang-wenang masuk ke Pulau Pisang tanpa apa-apa pemeriksaan. Seolah-olah kerajaan atau pun melalui kementerian tidak ada mempunyai keupayaan untuk mengendalikan rumah api yang diwujudkan di Pulau Pisang. Saya hendak tanya pada pihak kementerian sama ada kementerian telah pun mengambil tindakan untuk mengambil alih supaya kita tidak mahu Pulau Pisang nanti jadi macam Batu Putih.

Seterusnya saya pergi kepada Butiran 13000 – Pembinaan dan Menaik Taraf Infrastruktur Lapangan Terbang. Pada ketika ini ada desas desus kononnya AirAsia berminat untuk mengambil alih Lapangan Terbang Batu Berendam. Bagi saya ini adalah satu perkara yang tidak relevan kerana satu ketika dahulu AirAsia bercadang untuk menjadikan Labu sebagai kawasan Lapangan Terbang LCCT akan tetapi telah ditolak.

Sekarang mereka berminat pula untuk ambil alih Batu Berendam. Kita sedia maklum konsep penswastaan ini, tambah-tambah lagi AirAsia ini macam-macam dia boleh buat. Jadi sekarang ini saya dimaklumkan macam-macam dia hendak kenakan bayaran. Tandas pun dia kenakan bayaran, *tissue paper* pun, troli... takut nanti Lapangan Terbang Batu Berendam jadi macam lapangan terbang koboi yang dipenuhi dengan warga-warga asing.

Kita lihat apa yang terjadi di LCCT pada ketika ini. Saya mohon kalau boleh pihak kementerian bersikap adil dan tidak memberi mana-mana kelebihan kepada syarikat penerbangan yang sedang beroperasi bahkan hendaknya kalau boleh pihak kementerian memikirkan penggunaan Lapangan Terbang Antarabangsa di Melaka supaya dapat dipertingkatkan dengan mewujudkan syarikat-syarikat penerbangan yang lain untuk menggunakan lapangan terbang tersebut.

Soalan saya, apakah destinasi dari syarikat penerbangan baru yang mengguna pakai fasiliti lapangan terbang ini seperti Lapangan Terbang Batu Berendam dan juga di Ipoh, Perak. Selain daripada destinasi ke Sumatera, Riau adakah destinasi antarabangsa lain yang difikirkan oleh pihak kementerian? Apakah kapasiti maksimum penumpang bagi terminal baru ini? Oleh kerana kita telah berbelanja sebanyak RM150 juta untuk menyiapkan lapangan terbang yang telah pun dinaik taraf seharusnya lah penggunaannya dipertingkatkan.

Saya mohon penjelasan juga agar status sebagai lapangan terbang pelancongan kesihatan pertama di negara ini, sama seperti di *Rotterdam* ataupun *Munich* di Jerman. Setakat manakah lapangan terbang ini berjaya untuk promosi industri pelancongan kesihatan yang bertindak sebagai pintu masuk ke Melaka.

Seterusnya saya pergi kepada Butiran 090300 – Keselamatan Jalan Raya. Pada ketika ini seperti yang kita lihat terlalu banyak kemalangan berkaitan bas ekspres. Apa yang telah terjadi di Melaka baru-baru ini di mana 13 orang telah meninggal dunia adalah satu perkara yang seharusnya boleh dapat dielakkan sekiranya semua pihak mengambil langkah-langkah perlu untuk memastikan supaya bukan sahaja jalan raya selamat, bahkan bas yang dinaiki selamat.

Diharap kalau boleh kerana saya telah dimaklumkan masa telah cukup jadi saya menghormati masa. Terima kasih Tuan Pengerusi, saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat saya cuma boleh memanggil Yang Berhormat Bakri, Yang Berhormat Lawas selepas itu Yang Berhormat Kuala Krau dan saya minta menteri untuk menjawab selepas Yang Berhormat Kuala Krau. Terima kasih. Yang lain saya minta maaf Yang Berhormat.

7.39 mlm.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh B.28, Butiran 011000 – Perancangan dan Penyelidikan berkenaan dengan masalah kesesakan lalu lintas di Pusat Bandar Muar. Terminal Bas Bentayan sebagai pusat perhentian bas ekspres dan kereta sewa di Jalan Maharani telah merupakan punca kesesakan lalu lintas di pusat bandar. Lokasi tersebut merupakan laluan utama dan tumpuan pasar basah, pusat beli belah dan kedai-kedai pemborong. Bas ekspres yang selalu berhenti dan menunggu penumpang di tepi jalan telah mewujudkan masalah kesesakan lalu lintas yang serius terutamanya pada musim perayaan.

■1940

Ditambah pula gerai-gerai makanan yang dibenarkan oleh PBT untuk berniaga di waktu petang dan malam telah menambah buruk masalah tersebut kerana kereta berhenti berderetan di tepi jalan untuk membeli makanan. Pelan Perancangan Tempatan 2005 telah merangka satu bidang tanah di Jalan Bakariah – laluan pintas Muar untuk dibangunkan sebagai terminal bas baru untuk menggantikan terminal bas Bentayan yang bertujuan untuk melegakan kesesakan lalu lintas di pusat bandar. Namun sehingga hari ini masih tiada sebarang tanda-tanda pembangunan tersebut dilaksanakan. Adakah Kementerian berikhtiar merancang untuk menyelesaikan masalah kesesakan lalu lintas di pusat bandar Muar dengan bekerjasama dengan PBT untuk melaksanakan pelan pemindahan terminal bas Bentayan ke lokasi baru seperti mana Pelan Perancangan Tempatan 2005 ataupun Kementerian mempunyai rancangan tersendiri untuk melegakan masalah kesesakan lalu lintas di pusat bandar Muar mengikut peruntukan Bajet 2011?

Tuan Pengerusi, butiran seterusnya ialah 06000 di bawah P.28 – Pembaikan Pembinaan Jeti Jambatan Laut Semenanjung. RMKe-9 telah memperuntukkan sebanyak RM27.3 juta untuk pembinaan projek Marina Awam di Muar yang menyediakan sebuah bangunan pentadbiran dan 52 persinggahan bot di lembangan. Projek ini telah siap pada tahun 2007 dan kadar sewa persinggahan bot hanya dua bot sahaja sehingga tahun 2010. Tiba-tiba bot persinggahan dan peralatan yang berkaitan telah dibuka pada 9 November 2010 dan akan dipindahkan ke Besut, Terengganu nanti. Saya ingin Menteri menyatakan akaun kira-kira tahunan sejak projek Marina Awam di Muar ini disiapkan sejak tahun 2007. Mengapa kelengkapan bot dan peralatan dibuka dan akan dipindahkan ke Besut, Terengganu. Sekian, terima kasih.

7.43 mlm.

Dato' Henry Sum Agong [Lawas]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh mengenai pengangkutan udara. Tuan Pengerusi, sebahagian besar daripada penduduk-penduduk di kawasan Parlimen saya di Lawas bergantung kepada penerbangan pesawat iaitu MASwings sebagai penghubung daripada luar iaitu daripada Miri khususnya seperti di kawasan Ba' Kelalan, Bario dan Lawas itu sendiri. Jadi Tuan Pengerusi, pesawat MASwings ini sudah lama dan waktu hujan terdapat kebocoran atau 'miris' kata kami di

sana. Jadi dahulu ada ura-ura untuk menggantikan pesawat ini dan apakah perkembangannya sekarang? Pesawat yang ada juga hanya empat buah sahaja saya difahamkan dan tidak mencukupi untuk memberi perkhidmatan kepada banyak tempat mahupun di luar bandar Sarawak, khususnya di utara negeri Sarawak dan juga di Sabah. Empat buah pesawat ini tidak mencukupi dan apakah langkah yang diambil oleh pihak kementerian untuk memperbaiki perkhidmatan udara kepada penduduk-penduduk di luar bandar.

Saya juga mohon kerana ini permintaan daripada penduduk, khususnya di Ba'kelalan dan Bario supaya penerbangan ke Ba'kelalan ini ditambah. Sekarang hanya dua kali seminggu dan mohon supaya ditambah ke setiap hari ataupun tujuh kali seminggu dan juga terus ke Bario supaya dapat menghubungi kawasan luar bandar di Ba'kelalan dan Bario ini. Satu lagi perkara di bawah pengangkutan udara ini, saya ingin bertanya kepada pihak kerajaan dan kementerian, apa yang terjadi dengan cadangan untuk pembinaan sebuah lapangan terbang baru di Lawas yang telah pun dicadangkan dan secara *verbal* dengan izin, telah pun dipersetujui oleh pihak-pihak tertentu. Jadi saya hendak tahu apakah status permohonan ini sekarang.

Seterusnya kepada pengangkutan darat dan masalah di sini Tuan Pengerusi, kenderaan kita dari Lawas, khususnya teksi yang membawa penumpang-penumpang ke Miri melalui Brunei tidak dibenarkan masuk. Jadi kalau mengikut syarat, penumpang kita hanya boleh dibawa sehingga ke sempadan Brunei. Di sana pengangkutan di Brunei membawa ke sempadan mereka dan seterusnya disambung pula dari sempadan Brunei dengan kenderaan dari Miri. Ini menyusahkan penumpang-penumpang dan juga ke negeri Sabah pun tidak dapat teksi kita dari Lawas. Minta supaya perkara ini diperbaiki supaya menyenangkan penduduk-penduduk ataupun penumpang-penumpang khususnya.

Seterusnya Tuan Pengerusi, tadi Ahli-ahli Parlimen di Dewan yang mulia ini membangkitkan tentang perkhidmatan kereta api di kawasan mereka di Semenanjung. Akan tetapi lain pula keadaannya di negeri Sarawak di mana seluruh negeri Sarawak tidak mempunyai perkhidmatan kereta api ini. Dahulu memang ada cadangan tetapi sehingga kini tidak ada berita tentang perkhidmatan ataupun landasan kereta api yang diperlukan di Sarawak ini. Dikatakan bahawa *due to geographical* atau banyak bukit di negeri Sarawak tetapi tidak sebegitu. Jika kita lalu sahaja jalan dari Kuching ke Lawas tidak ada banyak bukit. Jadi itu hanya alasan sahaja saya kira.

Jadi saya ingin bertanya kepada pihak kerajaan dan kementerian, apakah cadangan ini akan dipertimbangkan dan bilakah ia boleh dilaksanakan di negeri Sarawak kerana sekarang tidak ada kemudahan perkhidmatan kereta api ini. Saya ingat itu sahaja Tuan Pengerusi, sekian terima kasih.

7.49 mlm.

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya seperti Yang Berhormat Ipoh Barat. Yang Berhormat Ipoh Barat, tahniah lah berbaik-baik dengan Yang Berhormat Batu Gajah. Jikalau macam ini buat sebelum pemilihan, saya ingat sudah menang timbalan pengerusi. *[Ketawa]* Akan tetapi sudah terlewat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Sakit hatikah? *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Tidak sakit hati tetapi bangga lah tengok berbaik-baik dengan Yang Berhormat Batu Gajah.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Sekarang tidak ada bos saya ingat boleh. *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Oh, sebab bos tidak ada boleh baik-baik. Jika bos ada tidak boleh ya? *[Ketawa]* Pandai juga "wayang" Yang Berhormat Batu Gajah dengan Yang Berhormat Ipoh Barat. Saya balik kepada Butiran

070000 – Kereta api, sebagai mana Yang Berhormat Ipoh Barat sebut perkhidmatan kereta api, saya hendak sokong Yang Berhormat Ipoh Barat ini.

■1950

Dahulu negara kita pengangkutan kereta api ini dijadikan satu pengangkutan yang utama di dalam negara selain daripada pengangkutan di air. Sekarang negara kita berkembang, tetapi perkembangan negara, pembangunan negara tidak seimbang dengan pembangunan atau kemudahan perkhidmatan kereta api. Kita rata-rata melihat perkhidmatan kereta api masih ditakuk lama bahkan stesen-stesen kereta api amat teruk sebagai mana yang saya sebut pada masa-masa lepas iaitu stesen kereta api di Mentakab, stesen kereta api di Kuala Krau, di Jerantut sampailah ke negeri Kelantan.

Satu perkara bila saya utarakan sama ada secara menulis surat atau menimbulkan perbincangan di Parlimen di dalam Dewan Rakyat ini, bilakah masanya perkhidmatan kereta api di dalam negara kita akan dipertingkatkan terutama sekali di Pantai Timur, kereta api daripada Kuala Lumpur terus ke negeri Kelantan melalui Mentakab, Kuala Krau. Amat malang sekali stesen kereta api di Kuala Krau dahulu ada berhenti untuk mengambil dan juga menurunkan penumpang tetapi sekarang ini nampak tinggal stesen sahaja. Kadangkala kadang tempat itu anak muda dan juga pihak yang tidak bertanggungjawab untuk bermalam dan sebagainya di stesen kereta api tersebut. Jadi bilakah perkhidmatan khususnya yang melalui Mentakab–Kuala Krau...

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: *[Bangun]*

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: ...Sehinggalah ke Kuala Krai–Tanah Merah dapat dipertingkatkan. Yang Berhormat Kuala Lipis sila. Kereta api lalu di Kuala Lipisakah? Terima kasih.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Kuala Krau. Sebenarnya selain daripada Kuala Krau stesen Kuala Lipis dahulu merupakan stesen kereta api yang terbesar di sebelah Pantai Timur ini selain daripada Kuala Krai agaknya dan akhirnya di Tumpat. Saya melihat macam mana perancangan pihak kereta api ini menutup stesen-stesen kereta api. Saya rasa sebagai contohnya di Stesen Mela yang paling dekat sebagai tempat turun pelancong yang pergi ke Taman Negara telah ditutup stesennya. Apabila pelancong-pelancong turun sekarang ini berdasarkan kepada permohonan pula. Dia kata bila ada permohonan barulah pelancong hendak turun. Jadi ini bagi saya merupakan satu perkara yang agak menyusahkan para pelancong dan juga para pengguna kereta api.

Jadi bila kita menutup stesen ini kita kena buat perancangan yang betul. Begitu juga dengan masa persekolahan dan sebagainya. Saya juga hendak bertanya pandangan Yang Berhormat Kuala Krau ini dari segi ada atau tidak perancangan untuk membuat jalan kereta api ke Pelabuhan Kuantan. Oleh kerana kalau kita lihat di semua pelabuhan di Pantai Barat ada *connectivity*nya dengan izin dengan jalan kereta api seperti Pulau Pinang, Port Klang, Tanjung Pelepas, mana lagi? Akan tetapi kalau kita lihat Pelabuhan Kuantan tidak ada. Jadi sejauh mana perancangan itu diadakan. Mohon penjelasan dan mungkin juga boleh bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih.

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Terima kasih sahabat saya Yang Berhormat Lipis. memang betul saya setuju supaya mana-mana stesen yang menghubungkan tempat-tempat pelancongan, tumpuan orang ramai tidak seharusnya diberhentikan perkhidmatan menurun dan juga mengambil penumpang sebagai mana Yang Berhormat Lipis sebut di stesen kereta api di Mela ke Taman Negara. Memang menjadi salah satu daripada ucapan saya bilakah masanya dari segi perancangan telah disebut beberapa kali akan membina landasan kereta api daripada Kuala Lumpur ke Kuantan dan terus ke Kuala Terengganu dan kemungkinan besar disambung ke Kota Bharu.

Jadi saya berharap perancangan ini yang telah lama diumumkan oleh kementerian dapat dilaksanakan dan dari segi kajian, kajian tanah dan kajian-kajian yang lain, sejauh manakah telah dilakukan? Jajaran manakah laluan tersebut akan dibuat? Di antara kalau kita sebut Mentakab terus ke Jerantut, Jerantut terus ke Kuantan, Kuantan ke Kuala Terengganu dan juga terus kepada Kota Bharu.

Satu perkara lagi Tuan Pengerusi saya hendak sebut tentang pencerobohan tanah rizab kereta api. Ini mungkin Jabatan hal Ehwal Tanah Kereta api yang boleh memberikan penjelasan melalui kementerian ini kerana daripada Stesen Kereta Api Kuala Krau sehingga ke Stesen Kereta Api di Mentakab terlalu banyak sekali rumah yang dibina sama ada rumah kediaman atau premis perniagaan yang telah dibina di tanah rizab kereta api ini. Siapakah yang membenarkan dan apakah syarat-syarat tertentu bagi membolehkan seseorang individu tersebut boleh menduduki tanah rizab kereta api sama ada mendirikan bangunan dan yang paling banyak sekali yang terlibat adalah penanaman kelapa sawit di sepanjang tanah rizab kereta api.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Sila.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Kuala Krau, sedikit sahaja. Soalan saya bila kali terakhir Yang Berhormat Kuala Krau naik kereta api ini? *[Ketawa]*

Dato' Haji Ismail bin Mohamed Said [Kuala Krau]: Terima kasih. Saya naik kereta api ini dijemput oleh Timbalan Menteri yang dahulu. Di Jepun baru naik, di Taiwan baru naik *[Ketawa]* Akan tetapi di dalam negara kita saya telah dijemput oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Pengangkutan daripada Sabah Datuk Seri Panglima Haji Lajim mempelawa saya. Saya ingat dia serahkan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri sekarang ini untuk sama-sama naik kereta api daripada Kuala Lumpur singgah di Mentakab, tengok Stesen Kereta Api Mentakab. Kemudian singgah di Kuala Krau tengok perkembangan stesen-stesen kereta api di Kuala Krau dan seterusnya. Saya masih lagi bersedia kerana sudah dipelawa.

Yang Berhormat kita telah diberikan taklimat dan juga kemudahan-kemudahan untuk menaiki kereta api ini. Untuk Kelas Pertama menaiki bersama isteri dan anak-anak. Akan tetapi saya ingat ini tinggal isteri-isteri dan anak-anak. *[Ketawa]* Jadi saya kira perkara ini dapat dilakukan.

Seterusnya tentang saya sebut tadi sebelum Yang Berhormat Balik Pulau bertanya penguatkuasaan tentang pencerobohan tanah dan hak milik kereta api. Di Kuala Krau tersebut ada kuarters kakitangan milik KTM di Kuala Krau, di kawasan Kampung Paya Soh yang bangunannya terbenkakai begitu sahaja. Apakah perancangan-perancangan akan datang bagi premis-premis KTM ini yang telah tinggal dan apa perancangannya, sama ada hendak dirobohkan atau hendak ditinggalkan begitu sahaja menjadi tempat penyalahgunaan dadah dan sebagainya lepak di sana.

Saya percaya bahawa perkhidmatan kereta api ini kalau kita bangunkan dari segi mutu perkhidmatan keselesaan stesen dan juga gerabak saya percaya masalah kekurangan bas atau trafik jam untuk balik khususnya bagi negeri Kelantan setiap musim perayaan. Penduduk negeri Kelantan akan menghadapi masalah untuk balik ke Kelantan akibat kesesakan jalan raya khususnya daripada tol Bentong sampailah ke Kota Bharu. Saya percaya dengan adanya kemudahan kereta api ini akan dapat memberikan kemudahan kepada orang ramai. Tuan Pengerusi sudah bagi signal kepada saya. Terima kasih banyak-banyak dan dengan ini saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk menjawab. Yang Berhormat agak-agaklah berapa lama masa yang diambil, setengah boleh selesai Yang Berhormat. Ya, sila Yang Berhormat.

7.59 mlm.

Timbalan Menteri Pengangkutan I [Datuk Abdul Rahim bin Bakri]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

■2000

Terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang terlibat di dalam perbahasan peringkat Jawatankuasa Kementerian Pengangkutan. Ahli Yang Berhormat daripada Machang ada membangkitkan beberapa isu sebentar tadi, iaitu di antaranya ialah berkaitan

dengan peruntukan keselamatan jalan raya. Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat di atas keprihatinan terhadap keselamatan jalan raya dan kita berharap di masa-masa akan datang peruntukan dapat ditambah bagi maksud ini.

Selain daripada itu, beliau juga ada membangkitkan berkaitan dengan bas-bas yang terdapat di negara kita ini. Untuk makluman Yang Berhormat, sememangnya semenjak November 2007 kita telah mewajibkan bas-bas yang baru didaftarkan untuk *comply* dengan UNECE *compliance*, *United Nations Economic Commission (UNECE) compliance*. Selain daripada itu, bagi bas-bas yang belum didaftarkan sebelum daripada tahun 2007 ianya perlu mendapat menggunakan aplikasi SHE seperti mana protokol SHE seperti mana saya telah jelaskan sebelum ini, di mana setiap pengusaha-pengusaha bas haruslah *comply* dengan Kod Amalan SHE ini, iaitu merupakan salah satu daripada syarat permit untuk diberikan kepada pengangkutan bas.

Berkaitan dengan lot tanah yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi sebenarnya untuk makluman Yang Berhormat, tanah lot 61 Bangsar, iaitu yang dijual kepada Yayasan Pelaburan Bumiputera sebenarnya bernilai RM200 juta dan bukannya RM50 juta seperti mana Yang Berhormat telah sebutkan. Selain daripada itu, Yang Berhormat juga ada membangkitkan berkaitan dengan projek pemasangan e-Plat. Untuk makluman Yang Berhormat, kita memang telah pun tidak melaksanakannya, oleh itu seorang yang dikaitkan dengan perkara tersebut adalah tidak berbangkit.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Machang juga ada membangkitkan berkaitan dengan KEMAS Johor Bahru. Buat masa ini untuk makluman Yang Berhormat, kementerian belum menerima sebarang arahan untuk melantik mana-mana kontraktor daripada negeri China walaupun projek ini akan diberikan kepada negeri China. Namun begitu, kementerian telah melaksanakan kerja-kerja awalan seperti melantik perunding untuk menyemak semula *statement of need* supaya menepati keperluan kini. Kementerian ini akan memastikan penglibatan maksimum oleh kontraktor-kontraktor tempatan bagi projek ini.

Yang Berhormat Machang juga ada membangkitkan berkaitan dengan peruntukan tujuh projek usaha sama hanya lima projek yang mendapat kelulusan kerajaan. Saya ingin minta kepada Yang Berhormat supaya jawapan ini dijawab secara bertulis kerana ianya terlalu spesifik. Selain daripada itu, bagi projek-projek JV di atas tanah di atas tanah PAK kita juga sedang menimbang untuk mengambil tindakan yang diadakan berikut iaitu, pertama membuat *innovation agreement* semula bagi projek-projek JV. PAK juga akan diberikan kedudukan sebagai ahli-ahli lembaga pengarah dalam projek-projek tersebut dan aset *in kind* juga akan diletak hak kepada PAK.

Yang Berhormat Machang juga ada membangkitkan tentang tawaran nombor KCT1 tender ataupun pembidaan nombor pendaftaran itu adalah tergantung kepada harga tertinggi yang ditender. KCT 1 adalah ditawarkan kepada penender yang tertinggi dengan harga RM65,000. Yang Berhormat Hulu Selangor ada membangkitkan tentang stesen Batang Kali tren ETS tidak berhenti. Untuk makluman Yang Berhormat, tren ETS tidak berhenti di Batang Kali dan bagi penduduk dan penumpang yang ingin menaiki tren ETS bolehlah menaiki tren komuter secara ke stesen ETS yang terdekat iaitu Tanjong Malim.

Jumlah kemalangan kereta api Yang Berhormat minta itu kita akan berikan secara bertulis. Yang Berhormat Pokok Sena ada membangkitkan berkaitan dengan orang yang kena saman ke mahkamah untuk tujuan *blacklist*. Saya percaya saya telah pun menjawab pertanyaan Yang Berhormat ini tadi seperti mana yang telah saya katakan tadi, bahawa *blacklisting* ini adalah bertujuan untuk membolehkan dia untuk datang bagi membuat urusan-urusan berkaitan dengan *outstanding issues* dengan pihak PDRM atau JPJ.

Selain daripada itu, dalam peruntukan akta juga telah pun terdapat peruntukan untuk melarang ataupun *renewal of road tax* apabila berlaku beberapa kesalahan-kesalahan yang perlu dijelaskan terlebih dahulu. Oleh sebab itu, pihak jawatankuasa yang dipengerusikan oleh KSN telah pun membuat satu keputusan untuk memberikan *amnesty* kepada pesalah-pesalah lalu lintas tersebut sehingga penghujung Februari. Walau bagaimanapun sehingga setakat ini, ini adalah merupakan keputusan Kabinet sebenarnya dan selepas daripada ini, kita setakat ini kita akan mengambil tindakan selanjutnya untuk membolehkan supaya segala *outstanding* saman ini dapat dijelaskan.

Ini kerana saya ingin menyatakan di sini tujuan kerajaan adalah untuk meningkatkan PBOC ataupun *perception of being caught* yang terlalu rendah di dalam negara ini. Saya ingin nyatakan di sini sebenarnya memanglah merupakan satu, menghapuskan saman ekor ini bererti kita harus bergantung pada penangkapan *raid handed*. Kalau kita hendak hapuskan saman ekor, saya hendak bagi tahu Yang Berhormat bahawa di dalam negara ini kita ada lebih kurang 19.8 juta kenderaan di dalam negara ini dengan lebih kurang lebih daripada 12 juta pemandu. 12.1 juta pemandu dengan 19.8 juta kenderaan yang ada.

Selain daripada itu, penguatkuasaan manual PDRM cuma ada 5,200 orang penguat kuasa PDRM dan JPJ hanya ada 4,000 orang. Mana mungkin 9,200 orang penguat kuasa di seluruh Malaysia ini dapat menggunakan penguatkuasaan secara berkesan untuk meningkatkan *perception of being caught*. Ini kerana saya ingin menyatakan di sini *perception of being caught* dalam negara ini adalah terlalu rendah. Lebih kurang dalam 25% sehingga 45% sahaja kita mahu meningkatkan kepada lebih daripada itu. Ini kerananya ialah mereka tidak takut kepada undang-undang.

Mereka tidak takut kepada tindakan kerana mereka tahu *they can get away from it*. Oleh sebab itu, kita mahu memastikan supaya sistem saman yang telah dikeluarkan ini memangnya satu sistem yang saya anggap walaupun mungkin bagi pesalah adalah merupakan sesuatu yang agak menyusahkan mereka, tetapi mereka juga ada *recourse*, mereka boleh pergi ke polis untuk melihat sendiri gambar-gambar sama ada mereka ini sebenarnya ini melakukan kesalahan atau orang lain.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: [Bangun]

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Seperti mana saya katakan bahawa penangkapan secara *raid handed* ini adalah sesuatu yang agak mustahil. Oleh sebab itu berlakunya masalah gejala rasuah. Ini kerana gejala rasuah ini adalah apabila kita menggunakan sistem manual yang biasa, maka ianya menimbulkan banyak masalah-masalah lain seperti gejala rasuah dan perkara-perkara lain. Kalau kita juga bergantung pada misalnya cara-cara yang biasa ini ianya juga apabila kita membuat satu *road block* yang menimbulkan banyak ketidakselesaian.

Jadi dengan menggunakan sistem kamera ini ianya akan dapat sekurang-kurangnya mengambil gambar seseorang pesalah, dan kalau sekiranya dia tidak bersalah maknanya ini bukan dilakukan dalam negara kita, tetapi di banyak negara lain. Saya sendiri pernah satu kali di luar negara saya memandu, saya juga kena tangkap dan saya terpaksa membayar. Ini kebanyakan negara di China, di Hong Kong, di *Singapore*, di macam-macam negara memang sudah pun banyak dilaksanakan.

Bertujuan adalah untuk mendisiplinkan pemandu, kerana masalahnya pemandu di dalam negara ini masalah yang kita kenal pasti 67% daripada masalah kemalangan di jalan raya adalah berpunca daripada masalah sikap ataupun masalah pemandu yang suka memandu laju dan tidak mematuhi peraturan. Okey, Yang Berhormat silakan.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Baik, baik. Terima kasih. Laju, polis pun memandu laju. Baik, terima kasih Tuan Pengerusi. Saya begini, tadi Yang Berhormat sebut bahawa orang yang tidak puas hati ini boleh datang untuk mengambil rakaman imej dan sebagainya yang ada kepada pihak polis. Saya hendak sebut kepada Yang Berhormat bahawa rakaman imej itu pun masih belum dimasukkan ke dalam undang-undang Akta Pengangkutan Jalan. Baru dibentangkan pindaan bacaan kali pertama dan belum lagi diluluskan. Bermakna saya hendak sebut bahawa dia tidak – kesalahan yang dikatakan rakaman itu tidak menjadi bahan bukti. Masih belum menjadi bahan bukti di mahkamah. Bermakna bahawa itu satu tindakan yang tidak berasaskan kepada undang-undang.

Ada beberapa perkara yang berkaitan dengan kesalahan trafik ini, berkaitan dengan saman ekor ini yang baru dimasukkan untuk bacaan kali pertama dalam sidang ini. Dulu pernah dibentangkan sekali ditarik balik kerana ada bantahan-bantahan termasuk daripada rakan-rakan saya di sebelah BN.

Kemudian baru dibentangkan dalam sidang ini bacaan kali pertama, ia masih belum lagi dikuatkuasakan undang-undang, tidak lagi. Jadi sebab itu bagi saya dan saya katakan oleh kerana pindaan yang akan dibuat nanti satu pindaan yang besar, yang sebahagian saya meneliti bahawa saya boleh terima, saya boleh bersetuju dengan pindaan tersebut kerana kita bertujuan untuk hendak mendidik.

Oleh sebab itu saya kira bahawa kerajaan, kementerian Yang Berhormat dan juga Kementerian Dalam Negeri serta polis harus berbincang untuk 'write-off' semua saman ekor yang dah lepas. Kita mula dengan...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat. Ringkaskan Yang Berhormat.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Saman, bermula dengan yang baru dan dengan undang-undang yang bakal dipinda dan diluluskan dalam Parlimen. Kemudian kita letakkan di beberapa ratus *hotspot*, tempat-tempat yang selalu dilihat sebagai tempat untuk mereka laju ini, untuk diletakkan kamera. Barulah itu bertujuan untuk mendidik dan akhirnya kita akan lihat bahawa semua orang akan membawa dalam kadar kelajuan yang ditentukan.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Jadi dalam erti kata yang lain, Yang Berhormat memang tidak ada masalah dengan penggunaan kamera ini. Sebenarnya saya ingin menyatakan di sini bahawa kalau kita 'write-off,' seperti Yang Berhormat mencadangkan di 'write-off', bererti ia tidak adil kepada orang yang sudah membayar. Orang yang sudah membayar bagaimana? Apabila kita 'write-off' kepada orang yang tidak membayar, tujuan kita bagi orang membayar ini ialah supaya apabila dia membayar, dia merasa bahawa dia sudah melakukan kesalahan dan dia tidak mahu mengulangi kesalahan itu di masa-masa akan datang. Pindaan itu akan dibuat dalam jangka masa terdekat ini adalah bagi pelaksanaan *Automated Enforcement System* iaitu AES akan dilaksanakan oleh JPJ.

Jadi, Yang Berhormat, berkaitan dengan isu banjir Yang Berhormat telah bawa. Saya sendiri pernah dan telah pun ke Alor Setar baru-baru ini, satu atau dua hari selepas banjir, mungkin Yang Berhormat masa banjir lagi tetapi masa saya selepas banjir. Saya telah pun melawat ke tempat khususnya di Jalan Sultanah dan di Jalan Sultanah itu memang saya telah dapat taklimat daripada MMC-Gamuda dan saya juga telah diberitahu bahawa kerja-kerja untuk membantu supaya memastikan air dapat di *clear* dalam masa banjir tersebut telah pun dilakukan. Akan tetapi ingin saya nyatakan di sini sebenarnya masalah banjir di Alor Setar, Kedah baru-baru ini sebenarnya adalah merupakan satu masalah yang *the biggest in 35 years*.

Saya ingin nyatakan ada tempat-tempat yang mana tidak ada *double track* seperti di Kubang Pasu saya diberitahu, yang tidak ada *double track* tetapi lebih tinggi banjir di situ sebabnya ialah kerana taburan hujan yang begitu banyak pada ketika itu. Bagaimanapun untuk makluman Yang Berhormat, sebenarnya kita telah pun memberikan makluman, sebelum projek ini di laksana pun sebenarnya telah pun diminta untuk mengadakan *EIA Report* dan dalam masa pelaksanaan Projek Landasan Berkembar ini pun Jabatan Pengairan dan Saliran pun terlibat dalam pelaksanaan projek ini. Mereka juga akan memberikan teguran-teguran dan nasihat-nasihat kepada *consultant* untuk memastikan supaya projek ini nanti tidak akan menimbulkan kesusahan kepada orang ramai.

Jadi saya ingin nyatakan di sini bahawa kita mengambil maklum terhadap apa juga teguran-teguran berkaitan dengan perkara ini. Tujuan kita mengadakan projek ini adalah untuk memberikan keselesaan akhirnya kepada penduduk, khususnya di Pantai Barat apabila projek PLB ini selesai nanti.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Memang betul banjir di sebelah-sebelah tempat yang lain itu, tidak ada *double track* pun banjir. Itu sememangnya kerana hujan lebat, air laut pasang-besar dan sebagainya. Akan tetapi di tempat-tempat ini, macam saya sebut tadi dalam perbincangan di peringkat Kementerian Kerja Raya, disebabkan oleh projek-projek yang dibuat oleh pihak kerajaan ataupun oleh mana-mana agensi.

Jadi itu yang menjadi punca kerana laluan perparitan, macam saya katakan tadi parit dah jadi jalan, jalan sudah jadi parit. Ini masalah sebab itu bagi saya tadi saya kata,

Yang Berhormat kata tadi kalau hendak 'write-off' saman ekor, Yang Berhormat kata ini tidak adillah kepada orang yang sudah bayar. Ini tidak adillah kepada orang yang kena banjir kerana projek yang dibuat oleh kementerian Yang Berhormat sendiri, yang berkaitan kementerian Yang Berhormat.

Jadi sepatutnya itu yang saya katakan bahawa tuntutan ganti rugi ini perlu dibayar kepada mereka...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: [Bangun]

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Sebab Yang Berhormat, itu di kawasan perumahan dan ia akan beri kesan ekonomi kerana pasaran hartanah di situ akan terjejas dan akan turun sebab orang nanti tidak mahu beli kalau ada perumahan baru di situ. Orang tahu kawasan itu pasti banjir kerana masalah *double track*. Ini *problem* yang akan memberi kesan besar kepada ekonomi negara.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Itulah saya kata bahawa...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, Balik Pulau sedikit sahaja.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya.

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Tuan Pengerusi, dia tidak terlibat dalam perbincangan tadi. *Waste of time, sit down* lah.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: *You are not involved in the discussion just now. Actually*, sebenarnya...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri. Sedikit sahaja Yang Berhormat Menteri. *It is not a waste of time* Yang Berhormat Menteri *when it comes to law*. Yang Berhormat Menteri, saya sebenarnya *concern* penjelasan Yang Berhormat Menteri mengenai saman tadi sebab begini Yang Berhormat Menteri.

Saya cadangkan Yang Berhormat Menteri rujuk balik kepada Jabatan Peguam Negara kalau undang-undang itu belum lagi diluluskan ini akan memalukan kerajaan kerana...

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ini...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: No! Kalau dibuat juga tadi, diambil duit di atas sebab *illegality*, itu tidak sah. Bayangkan kalau semua yang kena saman ini, saman kerajaan kerana kerajaan telah menggunakan saman yang tidak sah. Tidak berdasarkan undang-undang diluluskan di Dewan ini.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Yang Berhormat kita mengambil tindakan ini adalah atas nasihat juga daripada Jabatan Peguam Negara.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Tidak, saya cadangkan kalau begini penjelasan, tadi kata...

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Sebab jawatankuasa ini telah pun dibentuk. Telah dibentuk dan KSN mempelengkapkannya dan salah seorang daripada pegawai daripada AG *office* adalah di antara yang terlibat dalam keputusan ini.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Tidak, bayangkan kalau satu kelas *action* diambil oleh setiap orang yang di saman, yang berpuluh ribu untuk mengambil tindakan kepada kerajaan...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Kita mengambil maklumlah Yang Berhormat. Kita mengambil maklum tentang...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Masih belum terlambat.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat Pokok Sena, berkaitan dengan banjir tadi saya katakan di sini bahawa seandainya ada satu

kajian yang – kita hanya boleh kata “*Oh! Ini banjir disebabkan double track.*” Akan tetapi puncanya ialah mungkin ada sebab-sebab yang lain, mungkin Yang Berhormat pun tahu taburan hujan yang tinggi. Lima tahun yang lalu pun ada banjir di tempat itu juga, sebelum itu belum ada *double track*.

Akan tetapi kawasan itu memang sudah pun banjir juga. Lima tahun yang lalu ada satu banjir besar di kawasan Jalan Sultanah dan beberapa tempat-tempat tersebut memang ada banjir yang besar di situ dan semua orang terlibat juga masa itu.

Dato’ Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Yang Berhormat di Jalan Sultanah, kalau berhampiran dengan *double track* tidak ada banjir lima tahun dahulu... [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Dato’ Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*]

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Jadi, saya meneruskan berkaitan dengan tiada perkhidmatan bas di Hulu Selangor. Tiada perkhidmatan bas di Hulu Selangor ini mengikut inisiatif NKRA, Pengangkutan Awam Bandar. Kerajaan telah mengenal pasti 53 laluan di Lembah Kelang yang tidak mempunyai – dan Prasarana telah membuat perolehan 800 buah bas bagi menyediakan perkhidmatan di laluan tersebut, termasuk di Hulu Selangor. Perkhidmatan bas perantara juga disediakan antara stesen rel dan kawasan perumahan. Pada masa ini SPNB sedang memuktamadkan dengan terperinci laluan-laluan bas bagi bas tersebut.

Yang Berhormat Ipoh Barat membangkitkan berkaitan dengan isu tambang RM30. Untuk makluman Yang Berhormat kadar tambang ini adalah berpatutan berbanding dengan *mode* pengangkutan lain, di samping kemudahan teknologi tinggi yang lebih baiklah, *premium service* Yang Berhormat. Mungkin Yang Berhormat pun pernah naik kereta api dan selalu naik, saya pun pernah naik. Ia adalah satu *premium service* RM30, sebenarnya yang kita luluskan ialah RM50. Akan tetapi KTMB selepas Februari, mereka akan menaikkan semula kepada RM40.

Kalau saya hendak membuat perbandingan Yang Berhormat ya, kelajuan ETS ini 120 minit daripada Ipoh ke Kuala Lumpur macam saya katakan sebelum ini, kalau berbanding dengan bas ekspres pun memanglah murah RM17.30 tetapi 210 minit, teksis RM245 bagi 180 minit, kereta sendiri (1.5), RM95 bagi 180 minit. Jika berbanding dengan tren antara bandar, kelas pertama RM40 bagi 180 minit dan demikian juga kelas kedua RM22 dan kelas ketiga RM12. Jadi ini adalah perbandingan-perbandingan.

Saya hendak menyatakan di sini Yang Berhormat ETS ini adalah satu perkhidmatan *premium service*, yang telah meningkatkan taraf perkhidmatan tren di negara kita dan ini akan diperluaskan selanjutnya bukan sahaja Ipoh – Kuala Lumpur tetapi juga selanjutnya ke tempat-tempat yang lain. Mungkin pada ketika itu kita boleh menimbang bagaimana cara untuk memberikan satu kadar yang lebih baik kerana ia akan lebih meluas.

Akan tetapi ingin saya nyatakan di sini bahawa ini adalah satu perkhidmatan yang sangat selesa. Saya naik ETS ini daripada Ipoh ke Kuala Lumpur dua jam, *then it can run 160 kilometer per hour*.

■2020

Berkaitan dengan kemudahan bagi Ahli Parlimen itu, saya telah pun berbincang dengan pihak KSU saya dan kita akan mengambil tindakan sewajarnya untuk membolehkan Yang Berhormat dapat menikmati kemudahan itu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah jawab dah Yang Berhormat. Sudah jawab dah soalan itu.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Kedua-dua hal. Pertama, cadangan Yang Berhormat Batu Gajah itu di mana untuk OKU dan orang pesara dan sebagainya tidak ada apa-apa diskaun kepada mereka.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya, *we take note*.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Itu *turn* nombor satu. Nombor dua, jangan kita obligasi kerajaan. *Basic social need* ini. Ini tidak boleh. Yang Berhormat saya hairan bandingan di antara bas, teksi dan sebagainya tidak boleh dipakai. Ini situasi yang lain di mana itu adalah kemudahan yang patut diberi oleh sesuatu kerajaan.

The benchmark is service kepada masyarakat. Jangan kita katakan ini kerana harga untuk teksi dan bas. Saya rasa itu tidak boleh langsung diterima. Satu lagi, saya lupa hendak beritahu. Selalu macam hari ini dia kata selepas Ipoh pukul 11.15, sampai di Kuala Lumpur 1.30. Kenapa selalunya 10 minit lambat, 20 minit lambat? Selalu, bukan sekali, hari-hari.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: *I will check, I will check.*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan. Saya hendak tambah sedikit. Saya pun selalu ambil ETS dan *shuttle train* dari Ipoh-KL Sentral, KL Sentral-Ipoh. Akan tetapi Yang Berhormat saya rasa ETS itu perkhidmatan yang baik tetapi kerajaan tidak harus melabelkan ia sebagai perkhidmatan pengangkutan awam premium.

Sepatutnya ia dijadikan sesuatu pengangkutan *affordable* untuk semua lapisan rakyat. Ini kerana buat masa ini setahu saya *shuttle train* sambutannya amat baik. Lebih-lebih lagi hari cuti minggu tetapi pada kadar RM30 sekarang, promosi *rate* ETS masih lagi nampak kekosongan dalam *coach* nya.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya, Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Jadi, kalau naik selepas promosi RM45.40, saya rasa sangat risau. Bukankah kerajaan ada objektif menggalakkan orang ramai menggunakan pengangkutan awam?

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ada pilihan Yang Berhormat, ada pilihan. Tren antara bandar juga kita ada. Tren antara bandar juga telah menyediakan perkhidmatan yang jauh lebih murah dan ini bagi orang yang kurang mampu mereka boleh menggunakan tren antara bandar sama ada kelas dua atau kelas tiga dengan harga yang begitu berpatutan RM12 untuk ke Kuala Lumpur.

Akan tetapi bagi mereka macam Yang Berhormat Ipoh Barat, beliau pun dikira sebagai orang yang berada sedikit lah, Ahli Parlimen. Sudah tentu beliau mampu tetapi kita akan beri kemudahan kepada beliau sebagai MP untuk mendapatkan harga yang lebih murah. Akan tetapi, saya ingin mengatakan di sini RM40 lebih ini bukanlah begitu mahal. Cuma lebih kurang *less about* USD10.

Kalau dibandingkan dengan negara-negara lain saya percaya kita adalah antara yang terendah. Di negara kita ini semua perkhidmatan pengangkutan awam kita adalah antara yang terendah. Teksi kita antara yang terendah sebab itu kadang-kadang *we give peanut, we get monkey*. Kalau kita mahu murah, kita dapat yang tidak bagus sebab itu kadang-kadang teksi kita misalnya harga teksi kita terlalu murah. Kita *suppress* kita punya pengusaha-pengusaha, akhirnya kita dapat perkhidmatan teksi yang tidak baik.

Jadi, kalau kita mahu bagus bukanlah kita kata *exorbitant fees* tetapi ia haruslah berpatutan kerana kita membelanjakan wang yang banyak. Kerajaan berbelanja bilion dolar untuk membina landasan *double track* sahaja. Saya fikir kalau daripada Padang Besar ke Selatan ke Johor Bahru, *easily about RM30 to RM35 billion*.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: *Bullet train. You must have bullet train 30 years ago.*

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Okey Yang Berhormat, saya ingin meneruskan...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Sebenarnya, saya ingat tren yang saya gunakan sekarang ETS adalah tren yang saya pernah gunakan di London pada tahun 1981 di antara London dan Wales. *I think this is the same train.*

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Masalahnya kerana landasan kita pakai *metre gauge* Yang Berhormat sebab itu kita sekarang ada juga merancang andai ETP kita merancang untuk membangunkan perkhidmatan daripada Kuala Lumpur ke *Singapore* dengan *high speed rail* tetapi itu masih dalam peringkat perancangan.

Masalahnya kerana pada ketika dahulu kita sepatutnya menaik taraf, kita sepatutnya mengubah. Pada peringkat awal pembinaan landasan ini dahulu sepatutnya kita mengubah kepada *meter gauge*. Apabila kita kepada *standard gauge*, tetapi kita mengekalkan *meter gauge* atas alasan-alasan kos pada ketika itu ianya perancangan yang telah dibuat berpuluh tahun, berdekut yang lalu. Jadi, sebab itu kalau kita mahu menaikkan ke taraf *standard gauge* barulah kita boleh gunakan *bullet train* Yang Berhormat.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Satu soalan pendek berkenaan dengan projek ETS ini ataupun projek landasan berkembar khususnya daripada Seremban sampai ke Gemas. Sebelum ini Menteri Pengangkutan pernah turun ke Seremban dan mengumumkan bahawa stesen di Sungai Gadut itu akan siap sebelum hari Krismas tahun ini iaitu kira-kira tiga minggu daripada sekarang. Dia kata tren ETS itu akan sampai ke stesen Sungai Gadut.

Akan tetapi saya nampak sepanjang landasan daripada Seremban sehingga ke Sungai Gadut, ada banyak lagi kerja-kerja yang belum siap. Ada jambatan-jambatan yang belum siap, ada jambatan-jambatan yang terpaksa menutup satu *access road* kepada satu kawasan perumahan iaitu Taman Seremban Garden. Belum siap lagi. Menteri Pengangkutan baru-baru ini mengumumkan 25 Disember perkhidmatan itu dibuka sampai Sungai Gadut. Saya hendak tanya apakah status terkini?

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Seremban-Sungai Gadut, Sungai Gadut-Gemas ini adalah merupakan kontrak yang dilaksanakan oleh IRCON satu konsortium daripada India. Saya percaya kalau itulah jaminan yang diberikan oleh Menteri saya, saya percaya itu adalah merupakan jaminan yang benar. Saya akan cuba mendapatkan maklumat tersebut daripada kementerian saya secepat yang mungkin. Akan tetapi, saya percaya bahawa memang IRCON telah memberikan jaminan untuk menyiapkan khususnya bagi jajaran Seremban ke Sungai Gadut. Pakej kedua daripada Sungai Gadut ke Gemas itu mungkin agak lebih perlahan.

Yang Berhormat Tenom ada membangkitkan berkaitan dengan masalah...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Penjelasan, penjelasan. Yang Berhormat ini mengenai untuk kemudahan Ahli Parlimen. Adakah ia akan diberi atau tidak? Adakah kita tidak akan mengikut Akta Parlimen? *It doesn't make senses.*

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Yang Berhormat, itu saya sudah selesaikan. Sebenarnya, saya telah pun berbincang dengan pihak kementerian saya dan...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tidak perlu berbincang. Ini dari segi undang-undang.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Mereka telah bersetuju sebenarnya ...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: No. Dari segi undang-undang KTM *must give*.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Mereka telah bersetuju.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Jadi, adakah esok kalau saya pakai ini akan...

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: *I will get the letter as fast as possible. I promise you.*

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Bukan untuk saya sahaja. Untuk semua Ahli Parlimen.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Apabila Yang Berhormat...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Jangan kita abaikan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Okey. Terima kasih Yang Berhormat. Pelaksanaan projek Tenom-Kimanis, seperti mana yang saya ingin jelaskan di sini bahawa bagi fasa pertama itu memang telah pun hampir siap lebih kurang 95% daripada Tanjung

Aru ke Kimanis dan terdapat sedikit kelewatan di situ kerana ada tambahan kerja dari segi lintasan rata.

Demikian juga bagi pakej daripada Kimanis ke Tenom. Daripada Kimanis ke Beaufort dan Haligolat nampaknya tidak ada masalah tetapi yang ada masalah ialah di kawasan *coach line*. Daripada Haligolat ke Tenom. Ianya ada masalah di situ kerana berlaku keruntuhan di kawasan *coach line* kerana kawasan itu adalah di tebing Sungai Padas. Beberapa langkah sedang diambil misalnya mengurangkan skop kerja membina selanjutnya daripada Haligolat ke Tenom dan sedang membuat kajian dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh bagaimana untuk memperbaiki bagi kawasan Haligolat ke Tenom.

Yang Berhormat juga ada membangkitkan berkaitan dengan isu PUSPAKOM di Keningau dan menyatakan bahawa beberapa kawasan pejabat di situ agak tidak begitu memuaskan. Kita mengambil maklum di atas pandangan Yang Berhormat.

Berkaitan dengan kajian tentang kereta api khususnya di negeri Sabah, saya ingin menyatakan di sini bahawa sistem perkhidmatan kereta api di negeri Sabah ini adalah dimiliki oleh kerajaan negeri. Oleh sebab itu, kalau sekiranya kerajaan negeri berhasrat untuk menyambung perkhidmatannya ke tempat-tempat yang lain, maka mereka bolehlah melakukannya. Mungkin kalau mereka memerlukan bantuan daripada Kerajaan Persekutuan, itu tertakluk kepada perundingan di antara kerajaan negeri dengan Kerajaan Persekutuan.

Yang Berhormat Rembau ada membangkitkan berkaitan dengan Projek MRT. Saya ingin menyatakan di sini kepada Yang Berhormat Rembau bahawa Projek MRT ini adalah merupakan projek yang di bawah tanggungjawab Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat dan ianya sedang dibincangkan. Ada juga cadangan telah dikemukakan di pihak EPU dan UKAS.

■2030

Saya percaya, ini adalah satu projek yang baik. Ianya akan dapat menyelesaikan masalah pengangkutan awam di negara ini kerana saya ingin nyatakan di sini bahawa pengangkutan awam di negara kita khususnya di kawasan Greater Kuala Lumpur adalah di tahap yang masih belum memuaskan jika dibandingkan dengan bandar-bandar raya lain yang berhampiran sama ada di Hong Kong, Singapura, Taiwan, *even* di China sendiri pun. China telah begitu *advance* walaupun mereka baru sahaja membuka negara mereka.

Kita perlu *MRT system* ini kerana Greater Kuala Lumpur mempunyai penduduk lebih kurang lima juta. Jadi, dalam keperluan untuk meningkatkan perkhidmatan pengangkutan awam, sudah tentu perkhidmatan MRT ini adalah merupakan satu integrasi yang baik selain daripada sistem yang sedia ada seperti sistem LRT, monorel, bas ataupun perkhidmatan-perkhidmatan yang lain seperti teksi. Oleh sebab itu, SPAD adalah merupakan satu suruhanjaya yang dipertanggungjawabkan untuk merancang dan mengawal selia pengangkutan awam, dan ini adalah merupakan sebahagian daripada NKRA yang akan dilaksanakan oleh kerajaan.

Berkaitan dengan kereta api Lumut-Ipoh yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ipoh Barat, sebenarnya kajian ini masih lagi dijalankan oleh pegawai-pegawai kementerian untuk mengenal pasti sama ada projek ini fleksibel atau tidak. Kalau projek ini fleksibel, kenapa tidak, bukan? Akan tetapi setakat ini, baru-baru ini Menteri saya sendiri pun ada mengumumkan bahawa ianya adalah dalam kajian dari segi fleksibiliti. Cadangan perkhidmatan kereta api laluan Tapah-Telok Intan, kerajaan mengalu-alukan apa juga cadangan untuk meningkatkan jaringan pengangkutan awam. Cadangan Yang Berhormat Ipoh Barat itu akan dipertimbangkan dan dikaji.

Yang Berhormat Kota Kinabalu ada membangkitkan tentang MAS Golden Lounge yang agak jauh di Lapangan Terbang Kota Kinabalu. Saya ingin menyatakan di sini bahawa memang saya pun agak terkejut jugalah. Akan tetapi, *design* ini dibuat oleh arkitek pada ketika itu dan ianya telah dibuat agak begitu jauh khususnya bagi domestik, mungkin bagi *international*, mungkin ada di tempat yang lain – tetapi ianya agak jauh. Saya telah pun menegur perkara ini. Walau bagaimanapun, mungkin pada masa-masa akan datang boleh diambil tindakan.

Selain daripada itu juga, Yang Berhormat Kota Kinabalu ada membangkitkan berkaitan dengan isu kelembapan projek KKIA. Untuk makluman Yang Berhormat, bagi sektor pertama, projek ini telah pun siap yang dilaksanakan oleh WCT. Projek pembinaan terminal dan *infra* telah pun siap. Cuma yang masih belum siap ialah sektor dua lebih kurang 11.8% lagi yang belum siap. Akan tetapi baru-baru ini, Global Upline telah memberikan komitmen – kita telah memberikan *extension of time* kepada mereka sehingga 18 Mac dan Global Upline telah pun memberikan komitmen untuk menyiapkannya. Kita berharap ianya akan memenuhi komitmen yang telah diberikan kepada kita.

Yang Berhormat Jasin ada menyatakan tentang isu insurans untuk tujuan pembaharuan *road tax* ataupun LKM. Mengikut Akta Pengangkutan Jalan seksyen 9, insurans adalah diperlukan bagi memperbaharui LKM. JPJ tidak menetapkan insurans komprehensif atau pihak ketiga. *It can be either one*. Memang pada masa ini pihak syarikat insurans mengenakan *loading* yang tinggi bagi kenderaan yang berumur melebihi 10 tahun dan sekarang ini pihak Kementerian Kewangan sedang mengadakan langkah-langkah untuk menambah baik dan menyedari terhadap rungutan-rungutan yang telah dikemukakan terhadap kerajaan. Saya difahamkan Kementerian Kewangan telah pun di fasa akhir untuk mewujudkan satu cadangan baru iaitu mungkin akan dilaksanakan pada bulan Januari untuk meringankan beban mereka yang *affected*.

Berkaitan dengan Yang Berhormat Jasin mengenai isu *master plan* pengangkutan awam, ini adalah merupakan bidang kuasa SPAD. Pembinaan LRT dari Subang ke Putra Heights ataupun Ampang – Kelana Jaya, laluan Ampang dan laluan Kelana Jaya, projek ini seperti mana saya jelaskan di Dewan yang mulia ini, ianya akan dilaksanakan dalam masa terdekat ini iaitu pada awal tahun 2011.

Yang Berhormat Jasin juga ada membangkitkan tentang rumah api di Pulau Pisang. Saya ingin nyatakan di sini bahawa tidak ada apa-apa masalah tentang – rumah api itu adalah merupakan rumah api yang telah dipajakkan oleh Singapura semasa pemerintahan British dahulu. Ianya adalah merupakan *long term list* dan ianya tidak akan – perjanjian itu adalah di antara Sultan Johor dan pihak British untuk mentadbir rumah api sahaja. Akan tetapi ianya tidak ke semua pulau, ianya hanya di satu kedudukan yang tertentu sahaja di pulau tersebut. Manakala di bahagian-bahagian lain di pulau itu adalah milik penduduk-penduduk tempatan yang telah pun digerankan oleh Pejabat Tanah Johor. Jadi, tidak ada isu di situ tentang bagaimana mereka boleh menuntut. Akan tetapi sekiranya rumah api itu sudah tidak digunakan lagi, kita boleh meminta untuk diserahkan semula. Akan tetapi setakat ini, Singapura adalah merupakan *successor* kepada British. Mereka telah mendapat pajakan tanah ini ke satu jangka masa yang tertentu yang *indefinite*.

Yang Berhormat Jasin juga ada membangkitkan berkaitan dengan kapasiti terminal Batu Berendam. Saya nyatakan di sini bahawa Lapangan Terbang Batu Berendam ini adalah merupakan satu lapangan terbang yang diwujudkan bagi menyokong industri pelancongan perubatan di Melaka. Kita telah pun membelanjakan lebih kurang RM150 juta bagi menaiktarafkan projek ini.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Sebentar ya. Saya ingin nyatakan di sini bahawa Riau Airlines telah pun beroperasi di sini dan kita menggalakkan lebih banyak lagi syarikat untuk beroperasi di sini. Baru-baru ini, Perdana Menteri telah pun mengumumkan satu pakej baru iaitu pengurangan *PSC (Passenger Service Charges)* kepada RM26 untuk seluruh *secondary airport* termasuk Batu Berendam. Kita berharap supaya dengan cara begini, ia akan dapat menarik lebih banyak syarikat penerbangan untuk beroperasi di situ. Sila.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ingat sudah beberapa kali dengar Yang Berhormat Menteri mengatakan Lapangan Terbang Batu Berendam. Kita di Melaka, dan Lapangan Terbang Antarabangsa Batu Berendam, apa perbezaannya? Selalu saya ingat pertanyaan kita mahu katakan Lapangan Terbang Antarabangsa Batu Berendam tetapi jawapan atau keterangan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri hanya katakan Lapangan

Terbang Batu Berendam. Adakah apa yang disebutkan antarabangsa ini tidak diluluskan oleh peringkat Kabinet?

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Yang Berhormat, jawab sekali boleh? Saya orang Melaka juga.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Ya, sila.

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Batu Berendam ini pernah duduk dalam kawasan Tangga Batu sekejap. Yang Berhormat, saya hendak tanya Yang Berhormat tentang berapa perjanjian di antara kerajaan negeri dan berapa syarikat penerbangan – antaranya ialah syarikat AirAsia. Ketika bangunan lapangan terbang ini dibina, kerajaan negeri ada menyebut yang AirAsia pun akan mendarat, tetapi kemudian dalam proses itu, diberitahu yang kapal terbang yang besar akan turun tetapi tidak boleh membawa penumpang yang penuh. Kementerian telah mengambil satu tindakan proaktif dengan menambah panjang landasan tersebut yang akhirnya boleh menerima kapal terbang besar. Yang Berhormat, apa jadi tentang perjanjian itu? Adakah ia di dalam maklumat kementerian?

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Saya percaya, sebenarnya mungkin tidak ada perjanjian tetapi adalah merupakan tawaran dan sebab itu kita menaik taraf. Kita menaik taraf Lapangan Terbang Batu Berendam kepada kapasiti untuk pendaratan 737-800 dan pemanjangan itu membolehkan syarikat penerbangan jet boleh mendarat di situ. Sekarang sebenarnya memang kita menggalakkan syarikat-syarikat – malah, sebenarnya kita mengambil langkah-langkah juga untuk menawarkan lebih banyak syarikat *regional* seperti syarikat-syarikat dari Indonesia untuk beroperasi di situ untuk membawa pelancong-pelancong khususnya pelancong-pelancong kesihatan.

■2040

Langkah-langkah memang diambil dan kita menyokong mempromosikan Lapangan Terbang Batu Berendam Melaka bukan sahaja atas kepentingan itu tetapi juga kepentingan untuk menyokong kawasan sekitarnya khususnya di kawasan Muar, Tangkak dan beberapa kawasan-kawasan yang berhampiran.

Berkaitan dengan nama tersebut sama ada antarabangsa atau tidak, sebenarnya setakat ini Lapangan Terbang Antarabangsa kita ada lima buah iaitu KLIA, Kota Kinabalu, Kuching, Pulau Pinang dan Johor Bahru dan kita setakat ini ianya masih dianggap sebagai *secondary airport*. Bagaimanapun seperti mana saya nyatakan tadi bahawa kerajaan memang mengalu-alukan sekiranya ada syarikat-syarikat penerbangan yang mahu terbang terus ke destinasi-destinasi *secondary airport*.

Kita komited dengan *open sky policy* sekiranya ada syarikat-syarikat yang mahu membawa terus penumpang-penumpang *charter flight* atau mungkin pada mulanya *charter flight* tetapi kalau sekiranya ada *schedule flight* itu juga digalakkan. Sebenarnya kita memang bercadang untuk mengadakan *promotion* bersama khususnya dengan syarikat-syarikat penerbangan original mungkin beberapa syarikat penerbangan di Indonesia yang begitu banyak. Di Indonesia ada begitu banyak syarikat-syarikat penerbangan yang kita sedang menggalakkan mereka untuk datang ke Batu Berendam. Demikian juga syarikat penerbangan tempatan Firefly ataupun AirAsia. Saya harap satu hari nanti segala usaha-usaha ini akan berhasil.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Jasin bangun Yang Berhormat.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Menteri saya ringkas sahaja. Berbalik kepada Pulau Pisang tadi. Apa yang saya bangkitkan sebenarnya selain daripada operasi rumah api yang sepatutnya orang-orang Malaysia boleh mengoperasi, orang-orang Malaysia berkeupayaan mengendalikan. Apa yang saya hendak sebut di sini kemasukan rakyat asing daripada Singapura tanpa melalui mana-mana *check point*. Dia bebas bergerak daripada Singapura ke Tanah Besar Malaysia. Sepatutnya mereka mesti melalui *check point*. Adakah kerajaan sedar tentang perkara ini?

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Kita sedar Yang Berhormat. Saya ingin menyatakan ini adakah sebahagian daripada *historical baggage* di antara Malaysia dengan Singapura apabila kita berpisah pada tahun 1965 dan saya ingin nyatakan di sini bahawa perjanjian tersebut adalah dibuat di antara Kerajaan Negeri Sultan Johor dengan British dan *successors*nya adalah Singapura dan Singapura masih lagi menduduki tempat itu dan saya tidak pasti sama ada keperluan ada peruntukan-peruntukan yang membolehkan kita mengambil balik.

Akan tetapi kalau ianya sebab dalam perjanjian itu menyatakan bahawa ianya selagi digunakan maka Singapura masih lagi berhak untuk menggunakannya. Akan tetapi mungkin dalam konteks pada masa-masa akan datang sekiranya mungkin penggunaan-penggunaan teknologi baru semakin meningkat dan penggunaan rumah api ini sudah tidak lagi relevan, mungkin pada ketika itu kita boleh mengambil balik.

Walau bagaimanapun kita akan mengkaji perkara ini sekiranya terdapat peruntukan-peruntukan tertentu yang membolehkan kita mengambil balik kita akan melalui Kementerian Luar Negeri kita boleh membincangkannya. Terima kasih.

Yang Berhormat Bakri ada membangkitkan tentang isu kesesakan di bandar Muar. Saya ingin menyatakan di sini bahawa bidang kuasa kerajaan negeri khususnya pihak berkuasa tempatan dan perancang bandar adalah merupakan pihak yang bertanggungjawab merancang pengangkutan awam di bandar Muar dan kerajaan negeri terpadat perancangan untuk menambah baik pengangkutan awam di kawasan tersebut dan pihak kementerian sedia memberi kerjasama khususnya dalam memberi input terhadap rancangan tempatan tersebut.

Yang Berhormat Lawas ada membangkitkan tentang beberapa isu iaitu penambahan Twin Otter kepada lima pesawat di Lawas. Pada ketika ini kementerian telah dalam proses untuk menggantikan kesemua pesawat Twin Otter kepada lima pesawat Twin Otter jenis Viking yang baru dan kita akan memaklumkan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat perkembangan selanjutnya dan Yang Berhormat Lawas juga ada memperkatakan tentang cadangan pembinaan lapangan terbang Lawas.

Pada masa ini kerajaan belum ada lagi membuat perancangan untuk membina lapangan terbang baru di Lawas dan cadangan tersebut mungkin akan dipertimbangkan pada masa-masa akan datang jika terdapat keperluan. Projek ini memang ada kita pohon dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh tetapi malangnya tidak diluluskan. Mungkin keutamaan diberi kepada Lapangan Terbang Sibul.

Yang Berhormat Kuala Krau ada membangkitkan beberapa isu di antaranya ialah pembangunan kereta api tidak seimbangan dengan pembangunan negara. Pihak kerajaan memang sentiasa memandangkan berat akan kemudahan dan tahap perkhidmatan kereta api khususnya penggunaan *coach* yang lebih baik bagi tren tempatan. Saya juga akan melihat dan akan mengambil maklum tentang teguran Yang Berhormat tentang stesen kereta api yang begitu usang dan saya juga akan cuba untuk mengambil tindakan bagaimana untuk mendapatkan peruntukan sekiranya ada bagi penambah baik.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Menteri, Bakri ada tanya dua soalan, baru jawab satu soalan sahaja.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Soalan apa?

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Lagi satu soalan ialah P.28, Butiran 06000 - Pembaikan dan Pembinaan Jeti Jabatan Laut Semenanjung

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Marina Muar. Okey yang Marina Muar ini saya sudah pun melawat Marina Muar ini. Memang pada ketika itu dibina beberapa tahun yang lalu tetapi akhirnya ianya tidak berfungsi dengan baik kerana kurang penyertaan dan kurang penglibatan. Tujuan membina Marina Muar ini adalah untuk membangunkan industri pelayaran di kawasan Selat Melaka di beberapa tempat yang telah dikenal pasti dan di antaranya ialah Marina Muar.

Akan tetapi nampaknya berlaku masalah di situ kerana *siltation* selalu berlaku di kawasan Marina Muar itu. Saya sendiri telah melawat ke tempat ini dan saya juga telah pun

mencadangkan kepada pemimpin-pemimpin tempatan bersama dengan Yang Berhormat Ledang pun saya ada melawat dan saya juga mencadangkan supaya sesuatu langkah dapat diambil untuk *to make use of the Marina Muar to the maximum* sama ada menggunakannya bagi maksud-maksud yang lain atau bagaimana.

Saya juga difahamkan bahawa bagi ponton yang terdapat di Marina Muar tersebut telah dibawa ke Pulau Tioman memandangkan berlakunya kerosakan di situ dan tidak digunakan di Marina Muar maka ia telah dipindahkan ke tempat lain. Oleh itu untuk memastikan penggunaan ponton, kelengkapan dibuka dan digunakan ke tempat yang lain iaitu di Kuala Besut dipindahkan.

Yang Berhormat Kuala Krau ada membangkitkan isu berkenaan pencerobohan tanah kereta api. Memang terdapat penyewa-penyewa tanah kereta api yang menyewa tanah-tanah ini tetapi mengikut syarat-syarat yang ditetapkan. Ada yang *legal*, ada yang *illegal* dan yang *illegal* itu kita menyewakan mereka dengan syarat-syarat dengan perjanjian-perjanjian yang ditetapkan. Berkaitan dengan kuarters kakitangan KTMB di Kuala Krau, kuarters kakitangan ini belum ada perancangan untuk dibina semula setakat ini.

Yang Berhormat Kuala Lipis ada membangkitkan penutupan Stesen Mela. Stesen ini ditutup kerana kurang penumpang dan stesen ini hanya digunakan untuk operasi tren sahaja. Jalan kereta api ke Pelabuhan Kuantan adalah termasuk skop Kajian Rel Lembah Klang, Mentakab, Kuantan, Kuala Terengganu, Tumpat oleh ECER yang laporannya akan siap pada 15 Disember 2010.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan melalui ECER telah pun mewujudkan satu kajian bagi laluan Pantai Timur seperti mana yang saya sebutkan tadi dan HSCI Integrated iaitu syarikat konsultan telah pun dibuat untuk membuat kajian terhadap *viability project* ini sekiranya ianya *viable* maka ianya akan mungkin kerajaan menimbangkan untuk melaksanakannya.

Saya ingat itu sahaja Tuan Pengerusi. Terima kasih di atas penyertaan Ahli-ahli Yang Berhormat. Sekiranya ada jawapan-jawapan yang saya tidak sempat jawab, saya akan menjawab secara bertulis. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM1,065,362,000 untuk Maksud B.28 di bawah Kementerian Pengangkutan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM1,065,362,000 untuk Maksud B.28 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM4,007,001,500 untuk Maksud P.28 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM4,007,001,500 untuk Maksud P.28 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan 2011]

[Majlis Mesyuarat bersidang semula]

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga pukul 10.00 pagi hari Selasa, 30 November 2010.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 7.50 malam]